

١٣٢٥

١٣٢٢ — ١٣٢٣

سال تقویمی

محرم الحرام سنه ١٣٦٥

شهور			[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ایام مشهوره
١	١	١٤	پنجشنبه	١ ٦	٦ ٣٣	٩ ٤٤	٢ ٢٢	١١ ١٣	شباط رومی
٢	٢	١٥	جمعه	٤	٣٢	٤٢	٢٢	١٢	
٣	٣	١٦	جمعه ابرشنبه	٢	٣١	٤١	٢٢	١٠	
٤	٤	١٧	بازار	١ ٠	٣٠	٤١	٢٢	٩	
٥	٥	١٨	بازار ابرشنبه	١٢ ٥٨	٢٩	٤٠	٢٢	٨	
٦	٦	١٩	صالے	٥٦	٢٨	٤٠	٢٢	٧	
٧	٧	٢٠	چهارشنبه	٥٤	٢٧	٣٩	٢١	٦	
٨	٨	٢١	پنجشنبه	٥٢	٢٦	٣٨	٢١	٤	تحویل شمس بحوت
٩	٩	٢٢	جمعه	٥١	٢٦	٣٧	٢١	٢	
١٠	١٠	٢٣	جمعه ابرشنبه	٥٠	٢٥	٣٧	٢١	١	یوم عاشوره ١٠
١١	١١	٢٤	بازار	٤٩	٢٥	٣٦	٢١	١١ ٠	
١٢	١٢	٢٥	بازار ابرشنبه	٤٨	٢٤	٣٥	٢١	١٠ ٥٨	
١٣	١٣	٢٦	صالے	٤٦	٢٣	٣٥	٢١	٥٦	
١٤	١٤	٢٧	چهارشنبه	٤٤	٢٢	٣٥	٢١	٥٤	
١٥	١٥	٢٨	پنجشنبه	٤٢	٢١	٣٥	٢١	٥٢	
١٦	١٦	١	جمعه	٤٠	٢٠	٣٤	٢١	٤٩	مارت افرنجی
١٧	١٧	٢	جمعه ابرشنبه	٣٨	١٩	٣٤	٢٠	٤٧	
١٨	١٨	٣	بازار	٣٥	١٨	٣٤	٢٠	٤٤	
١٩	١٩	٤	بازار ابرشنبه	٣٢	١٦	٣٤	٢٠	٤٢	
٢٠	٢٠	٥	صالے	٢٩	١٥	٣٣	٢٠	٤٠	
٢١	٢١	٦	چهارشنبه	٢٦	١٣	٣٣	٢٠	٣٧	
٢٢	٢٢	٧	پنجشنبه	٢٣	١٢	٣٣	٢٠	٣٤	
٢٣	٢٣	٨	جمعه	٢٠	١٠	٣٣	٢٠	٣٢	
٢٤	٢٤	٩	جمعه ابرشنبه	١٨	٩	٣٣	٢٠	٣٠	
٢٥	٢٥	١٠	بازار	١٥	٨	٣٣	٢٠	٢٩	اول برج حمل
٢٦	٢٦	١١	بازار ابرشنبه	١٣	٧	٣٣	٢٠	٢٧	
٢٧	٢٧	١٢	صالے	١١	٦	٣٤	٢٠	٢٥	
٢٨	٢٨	١٣	چهارشنبه	٩	٥	٣٤	٢٠	٢٢	مارت رومی
٢٩	١	١٤	پنجشنبه	٦	٣	٣٤	٢٠	٢٠	
٣٠	٢	١٥	جمعه	١٢ ٤	٢ ٢	٩ ٣٤	١ ٢٠	١٠ ١٨	

شهور			[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	صفر الخیر
[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ایام مشهوره
١	٣	١٦	جمعه ایرتسی	٤ ١٢	١ ٩	٣١ ٩	٢٠ ١	١٩ ١٠	آخر برد عجوز
٢	٤	١٧	بازار	٥ ١٤	٠ ١	٣٠	٢٠	١٣	
٣	٥	١٨	بازار ایرتسی	٥٨ ١١	٥٩ ٥	٣٠	٢٠	١٠	
٤	٦	١٩	صالی	٥٧	٥٨	٢٩	٢٠	٨	
٥	٧	٢٠	چهارشنبه	٥٦	٥٨	٢٩	٢٠	٦	
٦	٨	٢١	پنجشنبه	٥٤	٥٧	٢٨	٢٠	٤	
٧	٩	٢٢	جمعه	٥٣	٥٦	٢٨	٢٠	٢	تحویل شمس عقربه و اول موسم شتا
٨	١٠	٢٣	جمعه ایرتسی	٥٠	٥٥	٢٧	٢١	٠ ١٠	
٩	١١	٢٤	بازار	٤٨	٥٤	٢٦	٢١	٥٨ ٩	
١٠	١٢	٢٥	بازار ایرتسی	٤٦	٥٣	٢٥	٢١	٥٦	
١١	١٣	٢٦	صالی	٤٤	٥٢	٢٥	٢١	٥٤	
١٢	١٤	٢٧	چهارشنبه	٤٢	٥١	٢٤	٢٢	٥٢	
١٣	١٥	٢٨	پنجشنبه	٤٠	٥٠	٢٣	٢٢	٥١	
١٤	١٦	٢٩	جمعه	٣٧	٤٨	٢٢	٢٢	٤٩	
١٥	١٧	٣	جمعه ایرتسی	٣٥	٤٧	٢٢	٢٢	٤٦	
١٦	١٨	٣١	بازار	٣٣	٤٦	٢١	٢٣	٤٤	
١٧	١٩	١	بازار ایرتسی	٣٠	٤٨	٢١	٢٣	٤٢	نیسان افرنجی
١٨	٢٠	٢	صالی	٢٨	٤٤	٢٠	٢٣	٤٠	
١٩	٢١	٣	چهارشنبه	٢٧	٤٤	٢٠	٢٣	٣٨	
٢٠	٢٢	٤	پنجشنبه	٢٦	٤٣	١٩	٢٣	٣٥	
٢١	٢٣	٥	جمعه	٢٤	٤٢	١٩	٢٣	٣٣	
٢٢	٢٤	٦	جمعه ایرتسی	٢٣	٤١	١٨	٢٤	٣١	
٢٣	٢٥	٧	بازار	٢٢	٤١	١٨	٢٤	٢٩	
٢٤	٢٦	٠	بازار ایرتسی	٢٠	٤٠	١٧	٢٤	٢٧	
٢٥	٢٧	٩	صالی	١٨	٣٩	١٧	٢٤	٢٥	
٢٦	٢٨	١٠	چهارشنبه	١٦	٣٨	١٦	٢٤	٢٣	
٢٧	٢٩	١١	پنجشنبه	١٤	٣٧	١٦	٢٤	٢١	
٢٨	٣٠	١٢	جمعه	١٢	٣٦	١٥	٢٥	١٩	
٢٩	٣١	١٣	جمعه ایرتسی	١٠ ١١	٣٥ ٥	١٤ ٩	٢٥ ١	١٦ ٩	

ربیع الاول

شهور			ایام	[illegible]		[illegible]		[illegible]		[illegible]		[illegible]		ایام مشهوره
[illegible]	[illegible]	[illegible]												
١	١	١٤	بازار	٨	١١	٣٤	٥	١٣	٩	٤٥	١	١٣	٩	نیسان رومی
٢	٢	١٥	بازار ابرشے	٦		٣٣		١٣		٤٥		١١		
٣	٣	١٦	صالے	٥		٣٣		١٢		٤٦		١٠		
٤	٤	١٧	چهارشنبه	٣		٣٢		١١		٤٦		٨		
٥	٥	١٨	پنجشنبه	٢		٣١		١٠		٤٦		٦		
٦	٦	١٩	جمعه	٠	١١	٣٠		٩		٤٦		٤		
٧	٧	٢٠	جمعه ابرشے	٥٩	١٠	٢٩		٨		٤٦		٢		
٨	٨	٢١	بازار	٥٨		٢٨		٧		٤٦		٠	٩	
٩	٩	٢٢	بازار ابرشے	٥٦		٢٧		٦		٤٧		٥٨	٨	تحویل شمس ثور
١٠	١٠	٢٣	صالے	٥٤		٢٦		٥		٤٧		٥٥		
١١	١١	٢٤	چهارشنبه	٥٢		٢٥		٤		٤٧		٥٣		اول سنه ثور
١٢	١٢	٢٥	پنجشنبه	٥٠		٢٤		٣		٤٧		٤٩		مولد النبی علیه السلام
١٣	١٣	٢٦	جمعه	٤٨		٢٣		٣		٤٨		٤٦		
١٤	١٤	٢٧	جمعه ابرشے	٤٦		٢٢		٢		٤٨		٤٤		
١٥	١٥	٢٨	بازار	٤٥		٢١		٢		٤٨		٤١		
١٦	١٦	٢٩	بازار ابرشے	٤٣		٢٠		١		٤٩		٣٩		
١٧	١٧	٣٠	صالے	٤١		١٩		١		٤٩		٣٧		آخر سنه ثور
١٨	١٨	١	چهارشنبه	٣٨		١٨		٠	٩	٤٩		٣٤		مایس افرنجی
١٩	١٩	٢	پنجشنبه	٣٦		١٧		٥٩	٨	٤٩		٣٢		
٢٠	٢٠	٣	جمعه	٣٤		١٦		٥٩		٤٩		٣٠		
٢١	٢١	٤	جمعه ابرشے	٣٢		١٦		٥٩		٣٠		٢٨		
٢٢	٢٢	٥	بازار	٣١		١٥		٥٨		٣٠		٢٦		
٢٣	٢٣	٦	بازار ابرشے	٣٠		١٤		٥٨		٣٠		٢٣		روز خضر
٢٤	٢٤	٧	صالے	٢٩		١٤		٥٨		٣٠		٢١		
٢٥	٢٥	٨	چهارشنبه	٢٧		١٤		٥٧		٣١		١٩		
٢٦	٢٦	٩	پنجشنبه	٢٤		١٣		٥٧		٣١		١٧		
٢٧	٢٧	١٠	جمعه	٢٢		١٣		٥٧		٣١		١٥		
٢٨	٢٨	١١	جمعه ابرشے	٢١		١٣		٥٧		٣١		١٣		
٢٩	٢٩	١٢	بازار	٢١		١١		٥٧		٣٢		١٢		
٣٠	٣٠	١٣	بازار ابرشے	٢٠	١٠	١٠	٥	٥٦	٨	٣٢	١	١٠	٨	

شهور			ایام	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ربیع الثانی
[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ایام مشهوره
1	1	14	صالی	10 18	5 9	8 56	1 34	8 8	مارس رومی
2	2	15	چهارشنبه	15	8	55	34	6	
3	3	16	پنجشنبه	13	7	54	33	4	
4	4	17	جمعه	11	7	53	33	2	
5	5	18	جمعه ایرتسی	10	6	52	33	8 0	
6	6	19	بازار	9	5	51	34	7 58	
7	7	20	بازار ایرتسی	8	5	51	34	57	
8	8	21	صالی	6	4	50	34	56	
9	9	22	چهارشنبه	5	3	49	35	54	تحویل شمس بجوزا
10	10	23	پنجشنبه	4	3	48	35	53	
11	11	24	جمعه	3	2	48	36	52	
12	12	25	جمعه ایرتسی	2	1	47	36	51	
13	13	26	بازار	2	1	46	36	50	
14	14	27	بازار ایرتسی	1	1	46	36	48	
15	15	28	صالی	10 0	5 0	45	36	47	
16	16	29	چهارشنبه	9 59	4 59	44	37	45	
17	17	30	پنجشنبه	58	59	43	37	43	اول ربیع بهار
18	18	31	جمعه	57	58	42	37	42	
19	19	1	جمعه ایرتسی	56	57	42	37	41	حزیران افرنجی
20	20	2	بازار	54	57	42	37	40	
21	21	3	بازار ایرتسی	53	56	41	37	38	
22	22	4	صالی	51	56	41	38	37	
23	23	5	چهارشنبه	51	56	41	38	37	
24	29	6	پنجشنبه	50	55	41	38	36	
25	25	7	جمعه	50	55	40	38	35	
26	26	8	جمعه ایرتسی	49	55	40	39	34	
27	27	9	بازار	48	54	40	39	33	
28	28	10	بازار ایرتسی	47	54	39	39	32	
29	29	11	صالی	9 49	4 53	8 39	1 40	7 31	

شهور			[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	جمادی الاولی
[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ایام مشهوره
١	٣٠	١٢	چهارشنبه	٤٩ ٩	٥٣ ٤	٣٩ ٨	٤٠ ١	٣١ ٧	
٢	٣١	١٣	پنجشنبه	٤٥	٥٣	٣٨	٤٠	٣٠	
٣	١	١٤	جمعه	٤٥	٥٣	٣٨	٤٠	٢٩	حزیران رومی
٤	٢	١٥	جمعه ایرتسی	٤٤	٥٢	٣٨	٤١	٢٩	
٥	٣	١٦	بازار	٤٤	٥٢	٣٨	٤١	٢٨	
٦	٤	١٧	بازار ایرتسی	٤٣	٥٢	٣٨	٤١	٢٧	
٧	٥	١٨	صالی	٤٣	٥١	٣٧	٤١	٢٧	
٨	٦	١٩	چهارشنبه	٤٢	٥١	٣٧	٤١	٢٧	
٩	٧	٢٠	پنجشنبه	٤٢	٥١	٣٦	٤١	٢٧	
١٠	٨	٢١	جمعه	٤١	٥٠	٣٦	٤١	٢٦	
١١	٩	٢٢	جمعه ایرتسی	٤١	٥٠	٣٦	٤١	٢٦	
١٢	١٠	٢٣	بازار	٤٠	٥٠	٣٦	٤١	٢٦	
١٣	١١	٢٤	بازار ایرتسی	٤٠	٥٠	٣٦	٤١	٢٦	تحویل شمس ببرج السرطان
١٤	١٢	٢٥	صالی	٤٠	٥٠	٣٦	٤١	٢٦	اوّل فصل صیف
١٥	١٣	٢٦	چهارشنبه	٤٠	٥٠	٣٦	٤١	٢٦	
١٦	١٤	٢٧	پنجشنبه	٤١	٥٠	٣٧	٤١	٢٧	
١٧	١٥	٢٨	جمعه	٤١	٥١	٣٧	٤١	٢٧	
١٨	١٦	٢٩	جمعه ایرتسی	٤٢	٥١	٣٧	٤١	٢٧	
١٩	١٧	٣٠	بازار	٤٣	٥٢	٣٧	٤١	٢٧	تموز افرنجی
٢٠	١٨	١	بازار ایرتسی	٤٣	٥٢	٣٧	٤٠	٢٨	
٢١	١٩	٢	صالی	٤٤	٥٢	٣٨	٤٠	٢٨	اوّل باد سموم
٢٢	٢٠	٣	چهارشنبه	٤٥	٥٣	٣٨	٤٠	٢٨	
٢٣	٢١	٤	پنجشنبه	٤٥	٥٣	٣٨	٤٠	٢٩	
٢٤	٢٢	٥	جمعه	٤٥	٥٣	٣٨	٤٠	٣٠	
٢٥	٢٣	٦	جمعه ایرتسی	٤٦	٥٣	٣٩	٤٠	٣١	آخر ایام بوارح
٢٦	٢٤	٧	بازار	٤٧	٥٤	٣٩	٤٠	٣٢	
٢٧	٢٥	٨	بازار ایرتسی	٤٨	٥٤	٣٩	٣٩	٣٣	
٢٨	٢٦	٩	صالی	٤٩	٥٥	٤٠	٣٩	٣٤	
٢٩	٢٧	١٠	چهارشنبه	٥٠	٥٥	٤٠	٣٨	٣٥	
٣٠	٢٨	١١	پنجشنبه	٥١ ٩	٥٦ ٤	٤١ ٨	٣٨ ١	٣٦ ٧	

شهور			[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	جمادی الآخره
[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ایام مشهوره
١	٢٩	١٢	جمعه	٩ ٥١	٤ ٥٦	٨ ٤١	١ ٣٨	٧ ٣٧	
٢	٣٠	١٣	جمعه ابرشی	٥٢	٥٦	٤٢	٣٧	٣٨	
٣	١	١٤	بازار	٥٢	٥٦	٤٢	٣٧	٣٩	نوروز رومی
٤	٢	١٥	بازار ابرشی	٥٣	٥٧	٤٣	٣٧	٤٠	
٥	٣	١٦	صالی	٥٤	٥٧	٤٣	٣٧	٤١	
٦	٤	١٧	چهارشنبه	٥٥	٥٧	٤٤	٣٧	٤٢	
٧	٥	١٨	پنجشنبه	٥٦	٥٨	٤٤	٣٧	٤٣	
٨	٦	١٩	جمعه	٥٨	٥٩	٤٥	٣٦	٤٤	
٩	٧	٢٠	جمعه ابرشی	٥٩	٥٩	٤٦	٣٦	٤٦	
١٠	٨	٢١	بازار	١٠ ∴	٥ ∴	٤٦	٣٦	٤٧	
١١	٩	٢٢	بازار ابرشی	١	١	٤٧	٣٦	٤٩	
١٢	١٠	٢٣	صالی	٣	٢	٤٧	٣٦	٥٠	
١٣	١١	٢٤	چهارشنبه	٤	٢	٤٨	٣٦	٥٢	تحویل شمس باسد
١٤	١٢	٢٥	پنجشنبه	٦	٣	٤٨	٣٥	٥٤	
١٥	١٣	٢٦	جمعه	٨	٤	٤٩	٣٥	٥٦	
١٦	١٤	٢٧	جمعه ابرشی	٩	٥	٤٩	٣٤	٥٩	
١٧	١٥	٢٨	بازار	١٠	٥	٥٠	٣٤	٨ ١	
١٨	١٦	٢٩	بازار ابرشی	١٢	٦	٥٠	٣٣	٣	
١٩	١٧	٣٠	صالی	١٣	٧	٥١	٣٣	٥	
٢٠	١٨	٣١	چهارشنبه	١٥	٨	٥٢	٣٣	٨	
٢١	١٩	١	پنجشنبه	١٦	٨	٥٣	٣٢	٩	اغستوس افرنجی و اول ایام باحور
٢٢	٢٠	٢	جمعه	١٧	٩	٥٤	٣٢	١٠	
٢١	٢١	٣	جمعه ابرشی	١٩	١٠	٥٥	٣٢	١٢	
٢٤	٢٢	٤	بازار	٢٠	١٠	٥٦	٣١	١٤	
٥	٢٣	٥	بازار ابرشی	٢٢	١١	٥٧	٣١	١٦	
٢٦	٢٤	٦	صالی	٢٤	١٢	٥٧	٣١	١٨	
٢٧	٢٥	٧	چهارشنبه	٢٦	١٣	٥٨	٣١	٢٠	
٢٨	٢٦	٨	پنجشنبه	٢٧	١٤	٥٨	٣٠	٢١	آخر ایام باحور
٢٩	[illegible]	٩	جمعکرا	١٠ ٢٨	٥ ١٤	٨ ٥٨	١ ٣٠	٨ ٤٤	

شهور			ایام	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	رجب الفرد
عربی	رومی	افرنجی		برج درجه دقیقه	برج درجه دقیقه	برج درجه دقیقه	برج درجه دقیقه	برج درجه دقیقه	ایام مشهوره
۱	۲۸	۱۰	جمعه ایرتسی	۱۰ ۳۰	۵ ۱۵	۸ ۵۹	۱ ۳۰	۸ ۲٤	
۲	۲۹	۱۱	بازار	۳۲	۱٦	۹ ۰	۳۰	۲٦	
۳	۳۰	۱۲	بازار ایرتسی	۳۳	۱۷	۱	۲۹	۲۸	
٤	۳۱	۱۳	صالی	۳٤	۱۷	۱	۲۹	۳۰	
۵	۱	۱٤	چهارشنبه	۳۵	۱۸	۲	۲۹	۳۲	آغستوس رومی
٦	۲	۱۵	پنجشنبه	۳٦	۱۸	۲	۲۹	۳٤	
۷	۳	۱٦	جمعه	۳۸	۱۸	۳	۲۹	۳٦	لیلهٔ رغائب
۸	٤	۱۷	جمعه ایرتسی	٤۰	۲۰	۳	۲۸	۳۸	
۹	۵	۱۸	بازار	٤۱	۲۱	۳	۲۸	٤۰	
۱۰	٦	۱۹	بازار ایرتسی	٤۳	۲۲	٤	۲۸	٤۲	
۱۱	۷	۲۰	صالی	٤۵	۲۳	٤	۲۷	٤۳	
۱۲	۸	۲۱	چهارشنبه	٤۷	۲٤	۵	۲۷	٤۵	
۱۳	۹	۲۲	پنجشنبه	٤۹	۲۵	۵	۲۷	٤۷	
۱٤	۱۰	۲۳	جمعه	۵۱	۲٦	٦	۲۷	۵۰	تحویل شمس بسنبله
۱۵	۱۱	۲٤	جمعه ایرتسی	۵۲	۲۹	۷	۲٦	۵۲	
۱٦	۱۲	۲۵	بازار	۵٤	۲۷	۸	۲٦	۵۵	آخر باد سموم
۱۷	۱۳	۲٦	بازار ایرتسی	۵٦	۲۸	۹	۲٦	۵۸	
۱۸	۱٤	۲۷	صالی	۵۸	۲۹	۱۰	۲٦	۹ ۰	
۱۹	۱۵	۲۸	چهارشنبه	۱۱ ۰	۳۰	۱۱	۲٦	۲	
۲۰	۱٦	۲۹	پنجشنبه	۲	۳۱	۱۲	۲٦	٤	
۲۱	۱۷	۳۰	جمعه	٤	۳۲	۱۳	۲۵	٦	سنه ۱۲۹۳
۲۲	۱۸	۳۱	جمعه ایرتسی	٦	۳۳	۱۳	۲۵	۸	
۲۳	۱۹	۱	بازار	۸	۳٤	۱٤	۲۵	۱۱	جلوس همایون
۲٤	۲۰	۲	بازار ایرتسی	۱۱	۳۵	۱۵	۲۵	۱۳	
۲۵	۲۱	۳	صالی	۱٤	۳٦	۱٦	۲٤	۱۵	
۲٦	۲۲	٤	چهارشنبه	۱٦	۳۷	۱٦	۲٤	۱۷	
۲۷	۲۳	۵	پنجشنبه	۱۸	۳۸	۱۷	۲٤	۱۹	لیلهٔ معراج النبی علیه السلام
۲۸	۲٤	٦	جمعه	۲۰	۳۹	۱۷	۲٤	۲۲	
۲۹	۲۵	۷	جمعه ایرتسی	۲۲	٤۰	۱۸	۲۳	۲٤	
۳۰	۲٦	۸	بازار	۱۱ ۲٤	۵ ٤۱	۹ ۱۸	۱ ۲۳	۹ ۲٦	

شهور			ایام	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	شعبان المعظم
عربی	رومی	افرنجی		برج درجه	برج درجه	برج درجه	برج درجه	برج درجه	ایام مشهوره
١	٢٧	٩	بازار ایرتسی	١١ ٢٦	٥ ٤٢	٩ ١٩	١ ٢٣	٩ ٢٨	
٢	٢٨	١٠	صالی	٢٨	٤٣	١٩	٢٣	٣١	
٣	٢٩	١١	چهارشنبه	٣٠	٤٤	١٩	٢٣	٣٣	
٤	٣٠	١٢	پنجشنبه	٣٢	٤٥	٢٠	٢٣	٣٦	
٥	٣١	١٣	جمعه	٣٤	٤٦	٢٠	٢٣	٣٨	
٦	١	١٤	جمعه ایرتسی	٣٦	٤٧	٢٠	٢٣	٤٠	ایلول رومی
٧	٢	١٥	بازار	٣٧	٤٨	٢١	٢٣	٤١	
٨	٣	١٦	بازار ایرتسی	٣٨	٤٩	٢١	٢٣	٤٣	
٩	٤	١٧	صالی	٤٠	٥٠	٢٢	٢٢	٤٥	انکسار گرما
١٠	٥	١٨	چهارشنبه	٤٢	٥١	٢٢	٢٢	٤٧	
١١	٦	١٩	پنجشنبه	٤٤	٥٢	٢٣	٢٢	٥٠	
١٢	٧	٢٠	جمعه	٤٦	٥٣	٢٤	٢٢	٥٢	
١٣	٨	٢١	جمعه ایرتسی	٤٨	٥٤	٢٥	٢٢	٥٥	تحویل شمس میزان
١٤	٩	٢٢	بازار	٥٠	٥٥	٢٥	٢٢	٥٨	
١٥	١٠	٢٣	بازار ایرتسی	٥٢	٥٦	٢٦	٢٢	١٠ ∴	لیلهٔ برات
١٦	١١	٢٤	صالی	٥٤	٥٧	٢٦	٢١	٢	ولادت همایون
١٧	١٢	٢٥	چهارشنبه	٥٦	٥٨	٢٧	٢١	٤	١٢٥٨ سنه
١٨	١٣	٢٦	پنجشنبه	٥٨	٥٩	٢٧	٢١	٦	
١٩	١٤	٢٧	جمعه	١٢ ∴	٦ ∴	٢٨	٢١	٨	
٢٠	١٥	٢٨	جمعه ایرتسی	٢	١	٢٩	٢١	١٠	
٢١	١٦	٢٩	بازار	٤	٢	٣٠	٢١	١٢	
٢٢	١٧	٣٠	بازار ایرتسی	٦	٣	٣١	٢١	١٤	
٢٣	١٨	١	صالی	٨	٤	٣٢	٢١	١٦	تشرین اول افرنجی
٢٤	١٩	٢	چهارشنبه	١٠	٥	٣٣	٢١	١٨	
٢٥	٢٠	٣	پنجشنبه	١٢	٦	٣٣	٢١	٢٠	
٢٦	٢١	٤	جمعه	١٤	٧	٣٣	٢١	٢٢	
٢٧	٢٢	٥	جمعه ایرتسی	١٦	٨	٣٣	٢١	٢٤	
٢٨	٢٣	٦	بازار	١٨	٩	٣٤	٢١	٢٦	
٢٩	٢٤	٧	بازار ایرتسی	١٢ ٢٠	٦ ١٠	٩ ٣٤	١ ٢١	١٠ ٢٨	

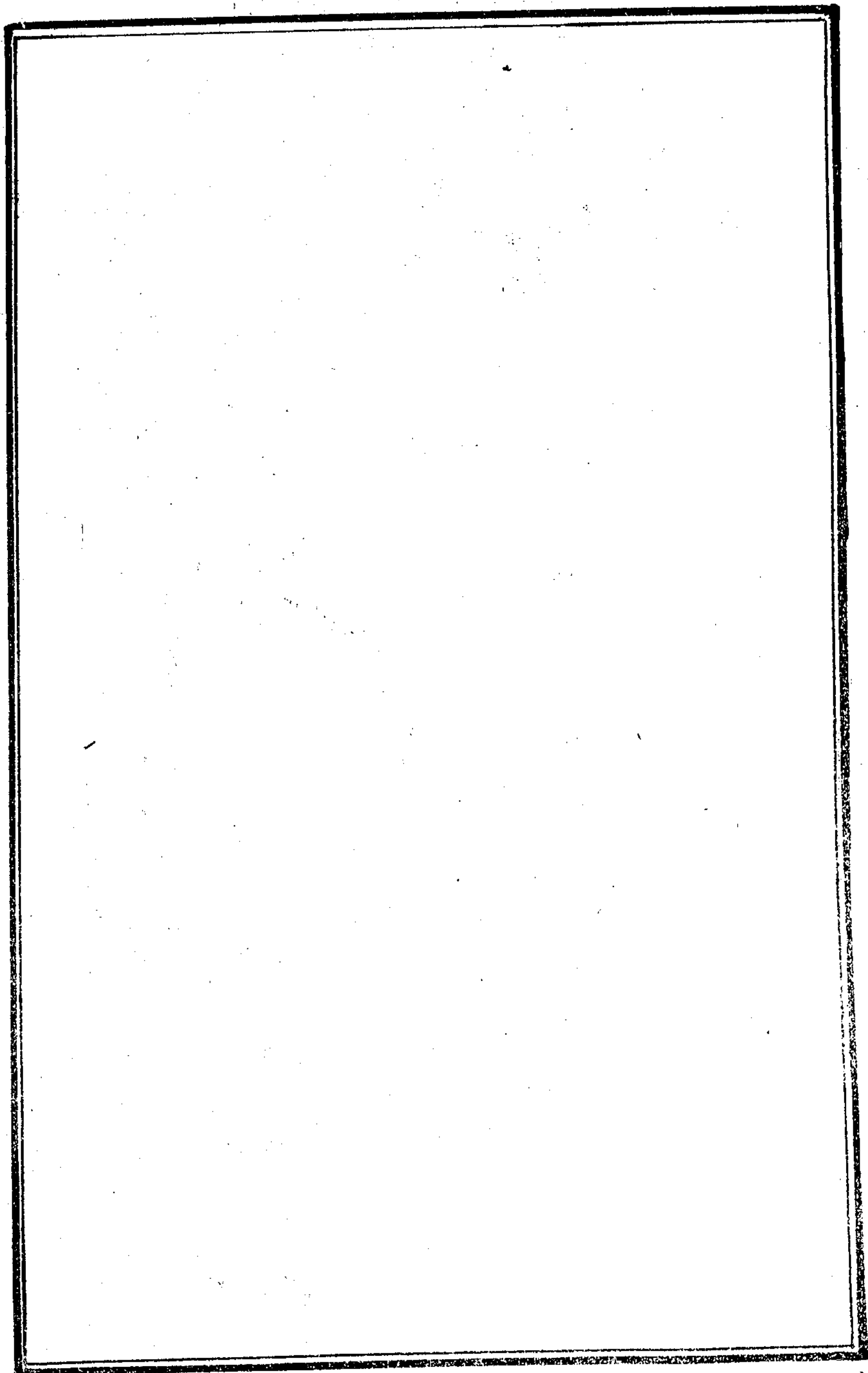
شهور			ایام	[illegible]		[illegible]		[illegible]		[illegible]		[illegible]		رمضان المبارک
[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]		[illegible]		[illegible]		[illegible]		[illegible]		ایام مشهوره
١	٢٥	٨	صالے	٢١	١٢	١١	٦	٣٤	٩	٢٢	١	٣٠	١٠	
٢	٢٦	٩	چهارشنبه	٢٣		١٢		٣٤		٢٢		٣٢		
٣	٢٧	١٠	پنجشنبه	٢٥		١٣		٣٥		٢٢		٣٤		
٤	٢٨	١١	جمعه	٢٧		١٤		٣٥		٢٢		٣٦		
٥	٢٩	١٢	جمعه ایرتسے	٢٩		١٥		٣٥		٢٢		٣٨		
٦	٣٠	١٣	پازار	٣١		١٦		٣٥		٢٢		٤٠		
٧	١	١٤	پازار ایرتسے	٣٢		١٦		٣٦		٢٢		٤٢		تشرین اول رومی
٨	٢	١٥	صالے	٣٤		١٧		٣٦		٢٢		٤٤		
٩	٣	١٦	چهارشنبه	٣٦		١٨		٣٧		٢٢		٤٥		
١٠	٤	١٧	پنجشنبه	٣٨		١٩		٣٨		٢٢		٤٧		
١١	٥	١٨	جمعه	٤٠		٢٠		٣٨		٢٢		٤٩		
١٢	٦	١٩	جمعه ایرتسے	٤٢		٢١		٣٨		٢٢		٥١		
١٣	٧	٢٠	پازار	٤٤		٢٢		٣٨		٢٢		٥٣		
١٤	٨	٢١	پازار ایرتسے	٤٦		٢٣		٣٩		٢٢		٥٥		
١٥	٩	٢٢	صالے	٤٨		٢٤		٣٩		٢٢		٥٧		
١٦	١٠	٢٣	چهارشنبه	٥٠		٢٥		٣٩		٢٢		٠	١١	تحویل شمس بعقرب
١٧	١١	٢٤	پنجشنبه	٥٢		٢٦		٤٠		٢٢		٢		
١٨	١٢	٢٥	جمعه	٥٤		٢٧		٤٠		٢٢		٤		برودت میاه
١٩	١٣	٢٦	جمعه ایرتسے	٥٦		٢٨		٤٠		٢٣		٦		
٢٠	١٤	٢٧	پازار	٥٧		٢٩		٤٠		٢٣		٨		
٢١	١٥	٢٨	پازار ایرتسے	٥٩		٣٠		٤١		٢٣		١٠		
٢٢	١٦	٢٩	صالے	١	١	٣٠		٤١		٢٣		١٢		
٢٣	١٧	٣٠	چهارشنبه	٢		٣١		٤١		٢٣		١٤		
٢٤	١٨	٣١	پنجشنبه	٤		٣٥		٤٢		٢٣		١٦		
٢٥	١٩	١	جمعه	٦		٣٣		٤٢		٢٤		١٨		تشرین ثانی افرنجی
٢٦	٢٠	٢	جمعه ایرتسے	٨		٣٤		٤٢		٢٤		٢٠		
٢٧	٢١	٣	پازار	١٠		٣٥		٤٣		٢٤		٢٢		لیلة قدر
٢٨	٢٢	٤	پازار ایرتسے	١٢		٣٦		٤٣		٢٤		٢٤		
٢٩	٢٣	٥	صالے	١٤		٣٧		٤٣		٢٤		٢٦		
٣٠	٢٤	٦	چهارشنبه	١٦	١	٣٨	٦	٤٣	٩	٢٤	١	٢٨	١١	

شوال المکرم

شهور [illegible]	شهور [illegible]	شهور [illegible]	ایام	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ایام مشهوره
۱	۲۵	۷	پنجشنبه	۱۷ ۱	۳۹ ۶	۴۳ ۹	۲۴ ۱	۲۹ ۱۱	عید فطر
۲	۲۶	۸	جمعه	۱۸	۳۹	۴۳	۲۴	۳۰	صلوۃ عید
۳	۲۷	۹	جمعابرشے	۲۰	۴۰	۴۴	۲۵	۳۱	دقیقه ۵۰ ساعت ۱
۴	۲۸	۱۰	بازار	۲۲	۴۱	۴۴	۲۵	۳۲	
۵	۲۹	۱۱	بازارابرشے	۲۳	۴۲	۴۴	۲۵	۳۳	
۶	۳۰	۱۲	صالے	۲۵	۴۳	۴۴	۲۵	۳۴	
۷	۳۱	۱۳	چهارشنبه	۲۶	۴۳	۴۵	۲۵	۳۵	
۸	۱	۱۴	پنجشنبه	۲۸	۴۴	۴۵	۲۵	۳۶	تشرین ثانیه رومی
۹	۲	۱۵	جمعه	۳۰	۴۵	۴۵	۲۵	۳۷	
۱۰	۳	۱۶	جمعابرشے	۳۱	۴۶	۴۵	۲۵	۳۸	
۱۱	۴	۱۷	بازار	۳۲	۴۶	۴۵	۲۵	۳۹	
۱۲	۵	۱۸	بازارابرشے	۳۳	۴۷	۴۵	۲۵	۴۰	
۱۳	۶	۱۹	صالے	۳۴	۴۷	۴۵	۲۵	۴۱	
۱۴	۷	۲۰	چهارشنبه	۳۵	۴۸	۴۵	۲۶	۴۳	
۱۵	۸	۲۱	پنجشنبه	۳۶	۴۸	۴۵	۲۶	۴۴	
۱۶	۹	۲۲	جمعه	۳۷	۴۹	۴۵	۲۶	۴۵	
۱۷	۱۰	۲۳	جمعابرشے	۳۸	۴۹	۴۶	۲۶	۴۶	
۱۸	۱۱	۲۴	بازار	۴۰	۵۰	۴۶	۲۶	۴۷	تحویل شمس بقوس
۱۹	۱۲	۲۵	بازارابرشے	۴۲	۵۱	۴۶	۲۶	۴۸	
۲۰	۱۳	۲۶	صالے	۴۴	۵۲	۴۶	۲۶	۵۰	
۲۱	۱۴	۲۷	چهارشنبه	۴۵	۵۳	۴۶	۲۶	۵۱	
۲۲	۱۵	۲۸	پنجشنبه	۴۶	۵۳	۴۶	۲۶	۵۲	
۲۳	۱۶	۲۹	جمعه	۴۸	۵۴	۴۷	۲۷	۵۳	
۲۴	۱۷	۳۰	جمعابرشے	۴۹	۵۵	۴۷	۲۷	۵۴	
۲۵	۱۸	۱	بازار	۵۰	۵۶	۴۷	۲۷	۵۵	کانون اول افرنجی
۲۶	۱۹	۲	بازارابرشے	۵۱	۵۶	۴۷	۲۷	۵۶	
۲۷	۲۰	۳	صالے	۵۰	۵۷	۴۷	۲۷	۵۷	
۲۸	۲۱	۴	چهارشنبه	۵۳	۵۷	۴۷	۲۷	۵۸	
۲۹	۲۲	۵	پنجشنبه	۵۴ ۱	۵۷ ۶	۴۷ ۹	۲۷ ۱	۵۹ ۱۱	

شهور			[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ذی القعده
[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ایام مشهوره
١	٢٣	٦	جمعه	١ ٥٤	٦ ٥٨	٩ ٤٧	١ ٢٧	١١ ٥٩	
٢	٢٤	٧	جمعه ایرتشے	٥٥	٥٨	٤٧	٢٧	١٢ ٠	
٣	٢٥	٨	بازار	٥٦	٥٨	٤٧	٢٨	١	
٤	٢٦	٩	بازار ایرتشے	٥٦	٥٩	٤٧	٢٨	١	
٥	٢٧	١٠	صالے	٥٧	٥٩	٤٧	٢٨	٢	
٦	٢٨	١١	چهارشنبه	٥٨	٥٩	٤٧	٢٨	٣	
٧	٢٩	١٢	پنجشنبه	٥٩	٧ ٠	٤٧	٢٨	٣	
٨	٣٠	١٣	جمعه	٥٩	٧ ٠	٤٧	٢٨	٤	
٩	١	١٤	جمعه ایرتشے	٢ ٠	٧ ٠	٤٧	٢٨	٤	کانون اول رومی
١٠	٢	١٥	بازار	٢ ٠	٧ ٠	٤٧	٢٨	٤	
١١	٣	١٦	بازار ایرتشے	١	١	٤٧	٢٨	٤	
١٢	٤	١٧	صالے	١	١	٤٧	٢٨	٤	
١٣	٥	١٨	چهارشنبه	١	١	٤٧	٢٨	٤	
١٤	٦	١٩	پنجشنبه	١	١	٤٧	٢٨	٤	اول شب یلدا
١٥	٧	٢٠	جمعه	١	١	٤٧	٢٨	٤	
١٦	٨	٢١	جمعه ایرتشے	١	١	٤٧	٢٨	٤	
١٧	٩	٢٢	بازار	١	١	٤٧	٢٨	٤	تحویل شمس بجدی
١٨	١٠	٢٣	بازار ایرتشے	١	١	٤٧	٢٨	٤	اول اربعین وفصل شتاء
١٩	١١	٢٤	صالے	١	١	٤٧	٢٨	٤	آخر شب یلدا
٢٠	١٢	٢٥	چهارشنبه	١	١	٤٧	٢٨	٤	
٢١	١٣	٢٦	پنجشنبه	١	١	٤٧	٢٨	٤	
٢٢	١٤	٢٧	جمعه	١	١	٤٧	٢٨	٤	
٢٣	١٥	٢٨	جمعه ایرتشے	١	١	٤٧	٢٨	٤	
٢٤	١٦	٢٩	بازار	١	١	٤٧	٢٨	٤	
٢٥	١٧	٣٠	بازار ایرتشے	٢ ٠	٧ ٠	٤٧	٢٨	٤	
٢٦	١٨	٣١	صالے	٢ ٠	٧ ٠	٤٧	٢٨	٤	
٢٧	١٩	١	چهارشنبه	٢ ٠	٧ ٠	٤٧	٢٨	٣	کانون ثانی افرنجی
٢٨	٢٠	٢	پنجشنبه	٥٩	٧ ٠	٤٧	٢٨	٣	
٢٩	٢١	٣	جمعه	٥٩	٧ ٠	٤٧	٢٨	٣	
٣٠	٢٢	٤	جمعه ایرتشے	١ ٥٨	٦ ٥٩	٩ ٤٧	١ ٢٨	١٢ ٣	

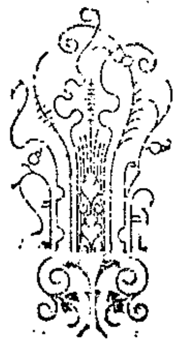
شهور			ایام	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ذی الحجة الشریفه
[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ایام مشهوره
١	٢٣	٥	بازار	١ ٥٨	٦ ٥٩	٦ ٤٧	١ ٢٨	١٢ ٢	
٢	٢٤	٦	بازار ایرتسی	٥٧	٥٩	٤٧	٢٨	٢	
٣	٢٥	٧	صالی	٥٧	٥٩	٤٧	٢٨	٢	
٤	٢٦	٨	چهارشنبه	٥٦	٥٨	٤٧	٢٨	١	
٥	٢٧	٩	پنجشنبه	٥٦	٥٨	٤٧	٢٨	١٢ ٠	
٦	٢٨	١٠	جمعه	٥٥	٥٧	٤٧	٢٨	١١ ٥٩	
٧	٢٩	١١	جمعه ایرتسی	٥٤	٥٧	٤٦	٢٧	٥٨	
٨	٣٠	١٢	بازار	٥٣	٥٧	٤٦	٢٧	٥٧	
٩	٣١	١٣	بازار ایرتسی	٥٢	٥٦	٤٦	٢٧	٥٧	کانون ثانی رومی
١٠	١	١٤	صالی	٥١	٥٦	٤٦	٢٧	٥٦	عید اضحی
١١	٢	١٥	چهارشنبه	٥٠	٥٥	٤٦	٢٧	٥٥	صلوة عید
١٢	٣	١٦	پنجشنبه	٤٩	٥٤	٤٦	٢٧	٥٤	دقیقه ساعت
١٣	٤	١٧	جمعه	٤٨	٥٤	٤٦	٢٧	٥٣	٢٠ ٢
١٤	٥	١٨	جمعه ایرتسی	٤٧	٥٣	٤٦	٢٧	٥٢	
١٥	٦	١٩	بازار	٤٦	٥٣	٤٦	٢٧	٥١	
١٦	٧	٢٠	بازار ایرتسی	٤٤	٥٢	٤٦	٢٧	٥٠	
١٧	٨	٢١	صالی	٤٣	٥٢	٤٦	٢٧	٤٩	تحویل شمس بدلو
١٨	٩	٢٢	چهارشنبه	٤١	٥١	٤٥	٢٦	٤٧	
١٩	١٠	٢٣	پنجشنبه	٤٠	٥٠	٤٥	٢٦	٤٦	
٢٠	١١	٢٤	جمعه	٣٩	٥٠	٤٥	٢٦	٤٥	
٢١	١٢	٢٥	جمعه ایرتسی	٣٨	٤٩	٤٥	٢٦	٤٤	
٢٢	١٣	٢٦	بازار	٣٧	٤٩	٤٥	٢٦	٤٢	
٢٣	١٤	٢٧	بازار ایرتسی	٣٦	٤٨	٤٥	٢٦	٤١	
٢٤	١٥	٢٨	صالی	٣٥	٤٨	٤٥	٢٦	٤٠	
٢٥	١٦	٢٩	چهارشنبه	٣٣	٤٧	٤٥	٢٦	٣٩	
٢٦	١٧	٣٠	پنجشنبه	٣١	٤٦	٤٥	٢٦	٣٨	
٢٧	١٨	٣١	جمعه	٢٩	٤٥	٤٥	٢٦	٣٦	آخر اربعین
٢٨	١٩	١	جمعه ایرتسی	٢٧	٤٤	٤٥	٢٦	٣٤	شباط افرنجی
٢٩	٢٠	٢	بازار	١ ٢٦	٦ ٤٣	١ ٤٥	١ ٢٦	١١ ٣٢	

﴿ شهور قمریه‌نك وجه تسمیه‌سی ﴾

محرم	ازمنهٔ سابقه‌ده عربلر درت آیدن عبارت اولان اشهر حرمك اوچنجیسی بو آی اولق اوزره (محرم) تسمیه ایتمشلردر .
صفر	وقتیله ظهور ایدن بر (وبا) علتی عربستان خلقنك یوزلرینی بو آیده صاراردوب صولدیردیغی ایچون (صفر) نامی ویرلمشدر .
ربیع الاول	حین تسمیه‌ده بهار موسمنه تصادف ایتمسیله (ربیع الاول) دینلدی .
ربیع الاخر	بوده حین تسمیه‌ده بهاره مصادف اولدیغندن ربیع الاوله ثانی اولمق اوزره (ربیع الاخر) دینلدی .
جمادی الاولی	حین تسمیه‌ده عربستانده انجماد وقوعنه یعنی یاغمورسزلقدن قایناقلرك قورودیغی زمانه مصادف اولمسنه مبنی (جمادی الاولی) دینلدی .
جمادی الاخره	بونك وقت مذکوره مصادف اولدیغندن جمادی الاولی‌یه ثانی اولمق اوزره (جمادی الاخره)دینلدی .
رجب	اشهر حرمك دردنجیسیدر قوم عربك بو آیه حرمتلری زیاده اولدیغندن حرمت ایتمك معناسنه اولان (رجب) نامنی ویرمشلردر .
شعبان	وقتیله عربلرك شعبه شعبه اوله‌رق غوغا ایتدکاری بر آی اولدیغندن (شعبان) دینمشدر .

رمضان	عربلرك اسماء شهوری وضع ایتدکلرنده موسم صیفك الك صیجاق وقتنه تصادف ایلدیکندن ناشی اومعنایه دلالت ایتمك اوزره (رمضان) نامی ویرلدی .
شوال	دوه‌لرك تویروقلرینی یوقاری یه قالدیردرق کبه لکلرینی بو آیده اعلان ایتدکلرندن اکا نسبتله (شوال) تسمیه قلندی .
ذی القعده	اشهر حرمك برنجیسیدرقوم عربك ترك مقاتله ایله اختیار قعود ایتدکلری بر آی اولدیغندن (ذی القعده) اسمی ویرلدی .
ذی الحجه	اشهر حرمك ایکنجیسیدر حین تسمیه‌سی حج شریف موسمنه مصادف اولدیغندن (ذی الحجه) دینلمشدر .

شهور قمریه غره‌سنك هانکی کونه مصادف اولدیغنی بیلمك ایسته‌نیلنجه آی جدولنده اولان رقمی سنه جدولنده اولان رقمه ضم ایله یومیه جدولنده اولان رقمه نظر اولنمیدر .

٥	١٣٠٩	٣	١٣١٠	٧	١٣١١	٤	١٣١٢	٢	١٣١٣	٦	١٣١٤	٤	١٣١٥	١	١٣١٦	٥	١٣١٧	سنه
٣	١٣١٨	٧	١٣١٩	٤	١٣٢٠	٢	١٣٢١	٦	١٣٢٢	٤	١٣٢٣	١	١٣٢٤	٥	١٣٢٥	٣	١٣٢٦	«
٢	١٣٢٧	٤	١٣٢٨	٢	١٣٢٩	٦	١٣٣٠	٤	١٣٣١	١	١٣٣٢	٥	١٣٣٣	٣	١٣٣٤	٧	١٣٣٥	«
٤	١٣٣٦	٢	١٣٣٧	٦	١٣٣٨	٤	١٣٣٩	١	١٣٤٠	٥	١٣٤١	٣	١٣٤٢	٧	١٣٤٣	٤	١٣٤٤	«

٧	محرم	٢	صفر	٣	ربیع الاول	٥	ربیع الآخر	٦	جمادی الاولی	١	جمادی الآخره
٢	رجب	٤	شعبان	٥	رمضان	٧	شوال	١	ذی القعده	٣	ذی الحجه

بازار	بازار ایرتسی	صالی	چهارشنبه	پنجشنبه	جمعه	جمعه ایرتسی
(١) (٨)	(٢) (٩)	(٣) (١٠)	(٤) (١١)	(٥) (١٢)	(٦) (١٣)	(٧) (١٤)

مثال : (١٣٢٥) سنه‌سی صفرینك غره‌سنی بیلمك ایسته‌دیكمزده سنه جدولنده محرر (١٣٢٥) رقمی حذاسنده‌كی (٥) رقمی جدول شهورده (صفر) ك حذاسنده بولنان (٢) رقمنه علاوه ایدرك ایكیسنك حاصلی اولان (٧) رقمی ایام جدولنده آرادیغمزده (جمعه ایرتسی) نك آلتنده بولور واوكون اولدیغنی اكلارز . (شهورقمریه‌نك غره‌لرنده بعضاً یالكز بركون قدر فرق كوریلور .)

رومی آیلرینك ابتداسنك هانكی كونه مصادف اولدیغی بیلنمك ایسته‌نیلنجه كذلك آن جدولنده اولانه رقمی سنه جدولنده‌كی رقمه ضم ایله یومیه جدولنه نظر اولنملیدر

٤	١٣٠٩	٥	١٣١٠	٦	١٣١١	١	١٣١٢	٢	١٣١٣	٣	١٣١٤	٤	١٣١٥	٦	١٣١٦	٧	١٣١٧	سنه
١	١٣١٨	٢	١٣١٩	٤	١٣٢٠	٥	١٣٢١	٦	١٣٢٢	٧	١٣٢٣	٢	١٣٢٤	٣	١٣٢٥	٤	١٣٢٦	«
٥	١٣٢٧	٧	١٣٢٨	١	١٣٢٩	٢	١٣٣٠	٣	١٣٣١	٥	١٣٣٢	٦	١٣٣٣	٧	١٣٣٤	١	١٣٣٥	«
٣	١٣٣٦	٤	١٣٣٧	٥	١٣٣٨	٦	١٣٣٩	١	١٣٤٠	٢	١٣٤١	٣	١٣٤٢	٤	١٣٤٣	١	١٣٤٤	«

٥	مارت	١	نیسان	٣	مایس	٦	حزیران	١	تموز	٤	اغستوس
٧	ایلول	٢	تشرین اول	٥	تشرین ثانی	٧	كانون اول	٣	كانون ثانی	٦	شباط

پازار ایرتسی		صالی		چهارشنبه		پنجشنبه		جمعه		جمعه ایرتسی		پازار	
(٢)	(٩)	(٣)	(١٠)	(٤)	(١١)	(٥)	(١٢)	(٦)	(١٣)	(٧)	(١٤)	(٨)	(١٥)

مثال : (١٣٢٣) سنه‌سی نیساننك ابتداسی هانكی كونه مصادف اولدیغی بیلنمك ایسته‌نیلنجه سنه جدولنده (١٣٢٣) رقمی حذاسنده بولنان (٧) عددینی جدول شهورده (نیسان) حذاسنده‌كی (١) عددینه علاوه ایدرك ایكیسنك حاصلی اولان (٨) رقمی ایام جدولنده اراديغمزده (پازار) ك آلتنده بولور واو كون اولدیغنی اكلارز .

بعض وقایع مشهوره

(هجرت شرف منقبتدن مقدم)

سنین	
٦٢١٢	خلقت حضرت آدم علیه السلام
٣٩٧٤	طوفان حضرت نوح علیه السلام
٣٥٤٨	مصرك ابتدای معموریتی
٢٥٧٠	ولادت حضرت ابراهیم علیه السلام
٢٣١٧	حضرت یعقوب علیه السلامك مصره تشریفلری
٢٢٩١	مصرده یدی سنه ممتد اولان قحط وغلا
٢١٧٦	فرعونك مصرده اطفال ذکوری اتلافی
٢١٦٦	لاتین قراللغنك تشکلی
٢١٦٥	آتنه قراللغنك تشکلی
٢٠٧٥	حضرت موسی علیه السلامك مصردن خروج بیوردقلری
١٦٣٨	حضرت داود علیه السلامك سوریه ده پادشاهانی
١٥٩٨	حضرت سلیمان علیه السلامك پادشاهانی

سنین	
١٣٣٧	روما شهرینك بناسی
١١٥٥	بخت النصرك سوریه ایله قدس شریفی تخریبی
١١١٠	ایران شاهلغنك کیانیان طبقه سنه انتقالی
٩١٦	اسکندرك مصری ایرانلولردن استردادی
٩١٥	اسکندرك ایرانی استیلاسیله دارانك مقتولیتی
٦١٢	مصرك رومایه التحاقی
٥٨٥	میلاد حضرت عیسی علیه السلام
٥١٧	رومادە پاپا نصبی
٤٨٤	جام ایجادی
٣٦٨	طبقهٔ ساسانیانك ظهوری
٢٣٤	آیاصوفیه‌نك بناسی
٢٠١	صو ترازوسنك ایجادی
١٦٣	فرانسه قراللغنك تشکلی
٣٣	له قراللغنك تشکلی

سنین		سنین	
٢٥	اسقوچیا قرالliğنك تشكلی	١١	اسپانیا قراللغنك تشكلی
١٤	انكلتره « «		

(هجرت جلیله‌دن مؤخر)

سنین		سنین	
١	غزای بدر	٣٦	اهل اسلام جانبندن استانبولك ابتداکی محاصره‌سی
١٠	حج وداع	٤٩	غلطه‌ده عرب جامع شریفنك اولکی بناسی
١٠	فتح جلیل مكهٔ مكرمه	٦٠	وقعهٔ دلسوز كربلا
١٠	« بلندهٔ خیبر	٧٥	ضرب مسكوكات اسلامیه
١٠	خلافت جلیلهٔ حضرت ابوبكر (رضی الله عنه)	٨٠	ولادت حضرت امام اعظم (رضی الله عنه)
١٣	خلافت جلیلهٔ حضرت عمر (رضی الله عنه)	٨٢	سچلیا جزیره سیله مسینا بوغازینك فتحی
١٤	بنای بصره	٩٢	اسلاملك اندلسه عبوری
١٤	فتح شام	٩٥	غلطه‌ده عرب جامع شریفنك ایكنجی بناسی
١٩	« قیصریه	١٢٠	كاغد ایجادی
٢٠	« مصر	١٢١	عربلو بیننده علم كیمیانك شیوعی
٢٤	خلافت جلیلهٔ حضرت عثمان (رضی الله عنه)	١٥٠	انتقال حضرت امام اعظم (رضی الله عنه)
٢٧	فتح جزیرهٔ قبرس		
٣٥	خلافت جلیلهٔ حضرت علی (رضی الله عنه)		

سنين

١٧٣ دانيمارقه قراللغنك تشكلى
٣٦٢ روسيه دولتنك «
٤٥٥ مجار قراللغنك «
٤٨٠ ولادت جليلهٔ حضرت عبد-
القادر (قدس سره)
٥١٦ ساعت ايجادى
٥٦١ انتقال حضرت عبد القادر
(قدس سره)
٦٠٤ مولد شريف قرآننك ابتداسى
وولادت جليلهٔ حضرت مولانا
(قدس سره العالى)
٦٧٢ انتقال حضرت مولانا
(قدس سره العالى)
٦٧٦ كوزلك ايجادى
٦٨٧ كمى يوصله سى ايجادى
٦٨٨ ظهور دولت ابدمدت عثمانيه
٦٩٩ مبدأ استقلال وقرائت خطبهٔ
شريفه
٧٢٦ فتح بروسه وتولد حضرت
خداوندكار غازى
٧٢٨ ضرب سكهٔ همايون عثمانيه
٧٢٨ دولت عليه‌ده موظف عسكر

سنين

تنظيمى
٧٥٨ شهزاده سليمان پاشا حضرتلرينك
بحراً روم ايلى يه كچوب كاليبولى
وحواليسنى فتحلرى
٧٦٢ طوپ ايجادى
٧٧٣ فتح ادرنه
٧٩١ انتقال حضرت شاه بهاء الدين
نقشبند (قدس سره)
٧٩٢ خداوندكار غازى حضرتلرينك
قوصوه‌ده مظفريت وشهادتى
٧٩٦ فتح سلانيك ويكيشهر
٧٩٧ يلديرم بايزيد خان حضرتلرينك
نيكبولى غالبيتى
٧٩٨ اناطولى حصارينى انشا بيور-
دقلرى
٧٩٨ بروسه‌ده جامع كبيره وضع
اساس بيوردقلرى
٨٠٤ وقعهٔ تيمور
٨٣٣ بروسه‌ده امير سلطان حضرتلر-
ينك انتقالى (قدس سره)
٨٣٥ فتح يانيه
٨٤٨ سلطان مراد خان ثانى حضر-

سنين

تلرينك وارنه غالبيتى

٨٥١ صنعت طباعت ايجادى

٨٥٢ قوصوه مظفريت ثانيه سى

٨٥٦ فاتح حضرتلرينك روم ايلى حصارينى بنا بيوردقلرى

٨٥٧ قره دن كميلر امراريله استانبولى فتح بيوردقلرى

٨٥٨ اسكى سرايك بناسى

٨٦٢ آمريقانك كشفى

٨٦٨ اتمام جامع حضرت فاتح

٨٧٥ سراى جديدك اتمامى

٨٨٠ منكلى كراى خانك دولت عثمانيه يه مطاوعتى

٨٩٢ كمال رئيسك دونما ايله اسپانيايه عزيمتى

٩٠٣ بناى جامع سلطان بايزيدخان ثانى

٩٠٣ اميد برونى طريقنك كشفى

٩٢٠ سلطان سليم اول حضرتلرينك چالديران وقعهٔ مشهوره سى

٩٢٢ سلطان سليم اول حضرتلرينك مصرى فتح بيوردقلرى وامانت جليله ايله شرفياب اولدقلرى

سنين

٩٢٢ جيب ساعتى ايجادى

٩٢٢ فتح حلب وشام

٩٢٣ درسعادتده ترسانه بناسى

٩٣٥ ويانه نك برنجى محاصره سى

٩٣٧ جان برد غزاليك وفاتى

٩٤٧ ايمپراطور قارلوسك هزيمتى

٩٦١ بحر محيط شرقى يه سيدى رئيسك برنجى سفرى

٩٦٥ سليمانيه جامع شريفنك اتمامى

٩٧٩ قليج على پاشانك قپودان دريا نصبى

٩٨٥ اندلسك تخليه سى

٩٨٧ تقى الدين رصدينك انشاسى وحساب اصول اعشارى

١٠٠٥ سلطان محمد خان ثالث حضرتلرينك اكرى قلعه سنى فتح وغلبه سى

١٠١٢ ممالك اسلاميه ده دخان استعمالى

١٠٥٠ انفيه نك استانبولده استعمالى

١٠٥١ اوروپاده غزته ايجادى

١٠٩٤ ويانه نك ايكنجى محاصره سى

سنین	
١١٣٥	اسکداردە دار الطباعه تأسیسی
١١٦٧	چیچك آشیسی اختراعی
١١٩٩	بالون ایجادی
١٢٠٦	تلغراف ایجادی
١٢١٣	سلطان سلیم ثالث حضرتلرینك مصری فتح واستخلاصی
١٢١٥	طاش باصمەسی ایجادی
١٢٢٢	واپور ایجادی
١٢٢٢	سلطان محمود خان ثانی حضرتلرینك حرمین محترمینی وهابیلردن تخلیه یه همت جلیلەلری
١٢٣٣	اوروپا مصالحهٔ عمومیەسی
١٢٤٠	شمندوفر ایجادی
١٢٤١	وقعهٔ خیریه وتأسیس عساکر نظامیه
١٢٤٢	درسعادتده طبیه مکتبی تأسیسی
١٢٥٣	جسر عتیقك انشاسی
١٢٥٤	قرانتنه نظامنك وضعی
١٢٥٥	تنظیمات خیریه

سنین	
١٢٥٩	سلطان عبدالمجید خان حضرتلرینك صحیح العیار مسکوکات ضربنه همت جلیلەلری
١٢٦٥	ایاصوفیه جامع شریفنی اعمار بیوردقلری
١٢٦٩	خرقهٔ سعادت دائرهٔ علیەسنی مجدداً انشایه موفقیتلری
١٢٧٧	ابنیهٔ مقدسهٔ حرم سعادته موفقیتلری
١٢٧٧	بروسه جامع کبیرینی تجدید بیوردقلری
١٢٧٨	طورپیل ایجادی
١٢٨١	تشکیل ولایات مبدئی
١٢٨١	پروسیالیلرك اوستریا ایله صادووا محاربەسی
١٢٨٣	منافع عمومیه صندوقلری تأسیسی
١٢٨٣	ایکنەلی تفنك ایجادی
١٢٨٦	سویش جدولنك کشادی
١٢٨٧	پروسیا وفرانسه دولتلرینك محاربەسی
١٢٨٧	آلمانیا امپراطورلغنك اعلانی

سنين	
۱۲۸۷	ایتالیا دولتنك رومانی استیلاسی
۱۲۸۸	درسعادتده ترامووای احداثی
۱۲۸۹	تونونك تحت انحصاره ادخالی
۱۲۸۹	ترسانۀ عامرەده حوض ساج استعمالی
۱۲۹۰	غلطه‌ده تونل کشادی
۱۲۹۰	ازمید تیمور یولنك انشاسی
۱۲۹۳	قانون اساسی وضعی
۱۲۹۳	مکتب ملکیٔ شاهانه‌نك رسم کشادی
۱۲۹۳	روسیه محاربۀ اخیره‌سی
۱۲۹۵	برلین قونغره‌سی
۱۲۹٦	سجل احوال تأسیسی
۱۲۹۷	درسعادتده موزه‌نك رسم کشادی
۱۳۰۵	زراعت بانقه‌لرینك تشکیلی
۱۳۱۲	درسعادت ریختملرینك وضع اساسی
۱۳۱۳	درسعادتده دار العجزه‌نك رسم کشادی
۱۳۱۵	دولت علیه‌نك یونان ایله وقوع بولان محاربه ومظفریتی
۱۳۱٦	حمیدیه اطفال خسته‌خانه‌سنك رسم کشادی
۱۳۱٦	دار الفنون شاهانه‌نك رسم کشادی
۱۳۱۸	حجاز تلغراف خطنك رسم کشادی
۱۳۱۸	حمیدیه حجاز تیمور یولنك وضع اساسی
۱۳۱۹	دار الخیر مکتب عالیسنك رسم کشادی
۱۳۲۰	حمیدیه حجاز تیمور یولنك معان قسمنك رسم کشادی
۱۳۲۰	بغداد تیمور یولنك قونیه - ارکلی - بلغورلی قسمنك رسم کشادی
۱۳۲۰	دیپلمز واعمالر مکتبنك وضع اساسی

خلفای راشدین

حضرت ابی بکر الصدیق (رضی الله عنه) حجرهٔ سعادت حضرت نبویه‌ده مدفوندرلر

ابتدای خلافت	مدت خلافت		مدت عمر
سنهٔ هجریه	سنه	شهر	سنه
۱۱	۲	۳	۶۳

حضرت عمر الفاروق (رضی الله عنه) حجرهٔ سعادت حضرت نبویه‌ده مدفوندرلر

۱۳ سنه	۱۱ سنه	٦ شهر	٦٥ سنه

حضرت عثمان ذی النورین (رضی الله عنه) مدینهٔ منوره‌ده جنینة البقیعده مدفوندرلر

۲٤ سنه	۱۲ سنه		۸۸ سنه

حضرت علی المرتضی (رضی الله عنه) نجفده مدفون اولدقلری مشهور اولدیغی کبی فرزند عالیلری حضرت حسنك بعد ایام مکانلرینی جنینة البقیعه نقل ایلدیکی دخی مرویدر

۳٥ سنه	٥ سنه		٦۳ سنه

حضرت حسن المجتبی (رضی الله عنه) مدینهٔ منوره‌ده جنینة البقیعده مدفوندرلر

٤٠ سنه		٦ شهر	٤٠ سنه

مدت عهد خلفاء راشدین ۳ شهر ۳٠ سنه

ملوك بنی امیه

	اسامی	ابتدای حکومت	تاریخ وفات	مدت حکومت: آی	مدت حکومت: سنه	مدت عمر
١	معاویه ابن ابی سفیان	٤١	٦٠	٠	١٩	٧٥
٢	یزید اول بن معاویه	٦٠	٦٤	٠	٤	٣٦
٣	معاویهٔ ثانی بن یزید اول	٦٤	٦٤	٣	٠	٢١
٤	مروان بن الحکم	٦٤	٦٥	٠	١	٦٣
٥	عبد الملك بن مروان	٦٥	٨٦	٠	٢١	٦٠
٦	ولید اول بن عبد الملك	٨٦	٩٦	٠	١٠	٤٦
٧	سلیمان بن عبد الملك	٩٦	٩٩	٠	٣	٤٦
٨	عمر بن عبدالعزیز بن مروان	٩٩	١٠١	٠	٢	٣٩
٩	یزید ثانی بن عبد الملك	١٠١	١٠٥	٠	٤	٤٠
١٠	هشام بن عبدالملك	١٠٥	١٢٥	٠	٢٠	٥٣
١١	ولید ثانی بن یزید ثانی	١٢٥	١٢٦	٠	١	٤٠
١٢	یزید ثالث بن ولید اول	١٢٦	١٢٧	٥	٠	٤٠
١٣	ابراهیم بن ولید اول	١٢٧	١٢٧	٢	٠	٣٨
١٤	مروان ثانی بن محمد بن مروان اول	١٢٧	١٣٢	٠	٥	٦٢

بنی امیه‌نك مدت حکومتی

شهر	سنه
١٠	٩٠

خلفای عباسیه

	اسامی	ابتدای حکومت	تاریخ وفات	مدت حکومت		مدت عمر
				آی	سنه	
١	ابوالعباس عبد الله السفاح بن محمد بن عبد الله	١٣٢	١٣٦	٨	٤	٣٢
٢	ابو جعفر المنصور بن محمد	١٣٦	١٥٨	٠	٢٢	٦٣
٣	محمد المهدی بن منصور	١٥٨	١٦٩	٢	١٠	٤٢
٤	موسی الهادی بن مهدی	١٦٩	١٧٠	١	١	٢٥
٥	هارون الرشید بن مهدی	١٧٠	١٩٣	٣	٢٣	٤٥
٦	محمد الامین بن هارون الرشید	١٩٣	١٩٨	٨	٤	٢٩
٧	عبدالله المأمون بن هارون الرشید	١٩٨	٢١٨	٦	٢٠	٤٨
٨	محمد المعتصم بالله بن هارون الرشید	٢١٨	٢٢٧	٨	٨	٤٨
٩	واثق بالله بن معتصم	٢٢٧	٢٣٢	٩	٥	٣٦
١٠	متوکل علی الله بن معتصم	٢٣٢	٢٤٧	٩	١٤	٤١
١١	منتصر بالله بن متوکل	٢٤٧	٢٤٨	٦	٠	٢٤
١٢	مستعین بالله بن معتصم	٢٤٨	٢٥٢	٩	٣	٣١
١٣	معتز بالله بن متوکل	٢٥٢	٢٥٥	٧	٣	٢٣
١٤	مهتدی بالله بن واثق	٢٥٥	٢٥٦	٠	١	٣٩
١٥	معتمد علی الله بن متوکل	٢٥٦	٢٧٩	٠	٢٣	٥٠
١٦	معتضد بالله بن موفق بن متوکل	٢٧٩	٢٨٩	١٠	٩	٤٦

خلفای عباسیه

	اسامی	ابتدای حکومت	تاریخ وفات	مدت حکومت		مدت عمری
				آی	سنه	
١٧	مکتفی بالله بن معتضد	٢٨٩	٢٩٥	٧	٦	٣١
١٨	مقتدر بالله بن معتضد	٢٩٥	٣٢٠	٠	٣٥	٤٨
١٩	قاهر بالله بن معتضد	٣٢٠	٣٢٢	١٠	١	٥٢
٢٠	راضی بالله بن مقتدر	٣٢٢	٣٢٩	١٠	٦	٣٢
٢١	متقی بالله بن مقتدر	٣٢٩	٣٣٣	١١	٣	٦٠
٢٢	مستکفی بالله بن مکتفی	٣٣٣	٣٣٤	٤	١	٤٦
٢٣	مطیع لله بن مقتدر	٣٣٤	٣٦٣	٥	٢٩	٦٤
٢٤	طایع بالله بن مطیع	٣٦٣	٣٨١	٩	١٧	٦٩
٢٥	قادربالله بن اسحق بن مقتدر	٣٨١	٤٢٢	٢	٤١	٨٦
٢٦	قائم بامر الله بن قادر	٤٢٢	٤٦٧	٨	٤٤	٧٦
٢٧	مقتدی بالله بن محمدبن قائم	٤٦٧	٤٨٧	٥	١٩	٣٩
٢٨	مستظهر بالله بن مقتدی	٤٨٧	٥١٢	٠	٢٦	٤٤
٢٩	مسترشد بالله بن مستظهر	٥١٢	٥٢٩	٦	١٧	٤٣
٣٠	راشد بالله بن مسترشد	٥٢٩	٥٣٠	٠	١	٤٣
٣١	مقتفی لامرالله بن مستظهر	٥٣٠	٥٥٥	٣	٢٤	٦٦
٣٢	مستنجد بالله بن مقتفی	٥٥٥	٥٦٦	١	١١	٤٨
٣٣	مستضئ بنور الله بن مستنجد	٥٦٦	٥٧٥	٨	٩	٣٩

خلفای عباسیه

	اسامی	ابتدای حکومت	تاریخ وفات	مدت حکومت آی	مدت حکومت سنه	مدت عمر
٣٤	ناصر لدين الله بن مستضئ	٥٧٥	٦٢٢	٠	٤٧	٦٩
٣٥	ظاهر بامر الله بن ناصر	٦٢٢	٦٢٣	٩	٠	٥٢
٣٦	مستنصر بالله بن ظاهر	٦٢٣	٦٤٠	٠	١٧	٥١
٣٧	مستعصم بالله بن مستنصر	٦٤٠	٦٥٦	١١	١٦	٤٧

خلفای عباسیه‌نك مدت عهدی

سنه

٥٢٤

سلاطين عظام شوكتلتسام عثمانيه حضراتنك تاريخ ولادت وجلوس همايونلرى ومدت عمر وسلطنتلريله مراقد مباركه‌لرى

﴿ مؤسس بنيان سلطنت غازى سلطان عثمان خان عالى منقبت حضرتلرى ﴾

ارطغرل غازى حضرتلرينك صلبندن ٦٥٦ سنۀ هجريه سنده تولد ايله ٦٩٩ سنه‌سى جمادى الاولى‌سنك دردنجى كونى بالاستقلال جالس تخت سلطنت اولوب ٧٢٦ سنه‌سى شهر رمضاننك يكرمى برنجى كونى ارتحاللرى وقوع بولمشدر . مدفن شريفلرى بروسه‌ده حصار ايچنده عثمانيه ميدانى قربنده‌در .

﴿ بروسه فاتحى غازى سلطان اورخان حضرتلرى ﴾

سلطان عثمان حضرتلرينك مخدوم معالى موسوملريدر ٦٨٠ سنه‌سنده تولد ايدرك ٧٢٦ سنه‌سى شهر رمضاننده جالس سرير سلطنت اولمشلر و ٧٦١ سنه‌سنده ارتحاللرى وقوعيله پدر معظملرى جوارنده ديكر تربۀ مخصوصه‌يه دفن اولنمشلردر .

۳

﴿ خداوندکار غازی شهرتیله مشهور سلطان مرادخان اول حضرتلری ﴾

سلطان اورخان حضرتلری صلبندن ۷۲۶ سنه‌سنده تولد و ۷۶۱ ده پدر جنت مقرلری مقامنه جلوس بیورمشلردر ۷۹۱ سنه‌سی شهر رمضان شریفی اوائلنده قوصوه محاربهٔ مشهوره سنده شهیداً ارتحال بیورملریله نعش مغفرت نقشلری بروسه‌یه نقل ایله چکرکه نام محله‌ده‌کی جامع شریف وعمارت عامره‌لری قارشوسنده کائن تربهٔ محترمه‌یه دفن اولنمشلردر. محل شهادتلرنده دخی بشقه‌جه تربهٔ منیفه‌لری واردر . مبرات عدیده‌لرندن بروسه‌ده سرای همایون محلی قارشوسنده وعثمانیه میدانی قربنده شهادت جامعی نامیله بر معبد وسیع انشا بیورمشلردر .

﴿ غازی سلطان ییلدیرم بایزید خان حضرتلری ﴾

سلطان مراد خان اول حضرتلرینک مخدوم بسالت موسوملریدر ۷۶۱ سنه‌سنده قدم‌نهادهٔ مهد شهود اولوب ۷۹۱ سنه‌سنده جلوس تخت عثمانی و ۸۰۵ سنه‌سی شعبانینک اون بشنجی کونی تارك دارفانی اولمشلردر. مدفن شریفلری بروسه‌ده مشهور جامع کبیر پر نورلرینک غیری اولان وشهرك جانب شرقیسنه مصادف بولنان دیگر جامع شریفلریله مدرسه وصوکمرلری وسائر آثار لطیفه‌لری جوارنده‌در.

﴿ چلبی سلطان محمد خان غازی حضرتلری ﴾

سلطان ییلدیرم بایزید خان حضرتلری صلبندن ۷۸۱ سنه‌سنده تولد

ایلمشلردر ٨١٦ سنه‌سنده جلوس همایونلری و ٨٢٤ سنه‌سنده ارتحاللری
وقوع بولمشدر. بروسه‌ده غایت مصنع جامع شریفلری پیشگاهنده وسلطانیه
نامیله مشتهر مدرسهٔ شریفه وعمارت معموره‌لری جوارنده کائن یشیل
تربهٔ رفیعه‌یه دفن اولنمشلردر .

٦

﴿ غازی سلطان مراد خان ثانی حضرتلری ﴾

چلبی سلطان محمد خان حضرتلرینك مخدوم مفخملریدر ٨٠٦ سنه‌سنده
تولد و ٨٢٤ سنه‌سنده جلوس ایله ٨٥٥ سنه‌سی محرمنك بشنجی کونی
ادرنه‌ده عازم گلشن سرای رحمت اولوب بروسه‌ده‌کی مرادیه سمتنده کائن
جامع شریفلری اتصالنده قبه سنك اوزری آچیق تربهٔ مخصوصه‌لرینه
نقل ودفن اولنمشلردر. اشبو تربهٔ مبارکه حریمنده سلطان جم حضرتلر-
ینك غایت مزین تربه‌لریله دیکر شهزادگان ذیشان حضراتنك‌ده متعدد
ومکلف تربهٔ شریفه ویاننده مدرسه وعمارات عامره‌لری واردر.

٧

﴿ ابو الفتح والغازی سلطان محمد خان ثانی حضرتلری ﴾

سلطان مراد خان ثانی حضرتلرینك مخدوم سعادت موسوملریدر .
استانبول وطربزون ونیجه بلاد عظیمه‌یی فتحنه موفقیتلری جهتیله ابو الفتح
عنوان جلیلیله اشتهار بولمشلردر ٨٣٣ سنه‌سی رجبنك یدنجی کونی
قدم نهادهٔ عالم وجود و ٨٥٥ سنه‌سی محرمنده جالس تخت معالی نمود
اولدیلر و ٨٨٦ سنه‌سی ربیع الاولنك دردنجی کونی غزایه عزیمت اثناسنده
کبکبوزه مرحله‌سی جوارنده ارتحال بیوردیلر. تربهٔ عالیه‌لری استانبولده
جامع جسیم ومنورلری پیشگاهنده وسائر آثار جلیله‌لری جوارنده‌در.

﴿ غازى سلطان بايزيد خان ثانى حضرتلرى ﴾

ابو الفتح سلطان محمد خان حضرتلرى صلبندن ٨٥١ سنه‌سنده تولد ايله ٨٨٦ سنه‌سنده جلوس و ٩١٨ سنه‌سى ربيع الآخرينك اونجى كونى ارتحال بيورديلر. مدفن شريفلرى استانبولده باب سرعسكرى ميدانندەكى جامع شريفلرى پيشكاهنده‌در.

﴿ فاتح مصر سلطان سليم خان اول حضرتلرى ﴾

سلطان بايزيد خان ثانى حضرتلرينك مخدوم عالى كهرلريدر ٨٧٥ سنه‌سنده تولد ايله ٩١٨ سنه‌سنده جالس تخت عالى بخت عثمانى و ٩٢٦ سنه‌سى شوالنك طقوزنجى كونى عازم كلشن‌سراى جاودانى اولديلر و آز وقتده چوق آثار جليله‌يه موفق بيورلديلر. تربهٔ مباركه‌لرى استانبولده واقع جامع شريفلرى پيشكاهنده‌در .

﴿ غازى سلطان سليمان خان اول حضرتلرى ﴾

قانونى عنوانيله مشهوردر . ياوز سلطـان سليم خان حضرتلرينك مخدوم مفخملريدر ٩٠٠ سنه‌سنده ولادت سنيه‌لرى و ٩٢٦ سنه‌سنده جلوس همايونلرى وقرق سكز سنه سلطنتدن صكره سكتوار غزاسنده خسته‌لنه‌رق ٩٧٤ سنه‌سى صفرينك يكرمنجى كونى ارتحاللرى وقوعه كلمشدر. باب فتوى جوارنده جسيم ومتين جامع شريف بى نظيرلرى پيشكاهنده واقع تربهٔ مخصوصه‌لرينه دفن اولنمشلردر . ادرنه‌دەكى اسكى جامع

شریفده اولدیغی مثللو تربهٔ مذکوره قپوسنك اوستنده دخی حجر اسود اسعدك بر جزئی بولندیغی مشهور واثری مشهود اولمغله پیشگاهندن امالهٔ انظار زیارتله کسب شرف اولنمقده‌در .

١١

﴿ غازی سلطان سلیم خان ثانی حضرتلری ﴾

سلطان سلیمان خان اول حضرتلری صلبندن ٩٣٠ سنه‌سی رجبنك آلتنجی کونی تولد و ٩٧٤ سنه‌سنده جلوس بیورمشلر و ٩٨٣ سنه‌سی شعبانك یکرمی یدنجی کونی ارتحال ایلمشلردر . مدفن شریفلری آیاصوفیه جامعی حریمنده‌در . مبرات مکمله‌لرندن ادرنه‌ده مشهور و بیهمتا جامع شریفلری و آیاصوفیه‌نك جسیم مناره‌لریله درون و بیرونده و قونیه و بلاد سائره‌ده آثار خیریه‌لری واردر .

١٢

﴿ غازی سلطان مراد خان ثالث حضرتلری ﴾

٩٥٣ سنه‌سی جمادی الاولیسنك بشنجی کونی سلطان سلیم خان ثانی حضرتلری صلبندن تولد ایله ٩٨٣ سنه‌سنده جلوس بیورمشلردر ١٠٠٣ سنه‌سی جمادی الاولیسنك سکزنجی کونی ارتحال ایتملریله آیاصوفیه حریمنده پدر افخملری تربهٔ شریفه‌سی اتصالنده کائن تربهٔ مخصوصه‌لرینه دفن اولنمشلردر .

١٣

﴿ اکری فاتحی غازی سلطان محمد خان ثالث حضرتلری ﴾

سلطان مراد خان ثالث حضرتلرینك مخدوم مفخملریدر ٩٧٤

سنه‌سی ذی القعده‌سنك یدنجی کونی تولد و ١٠٠٣ سنه‌سی جمادی الاو-
لیسنده جلوس و ١٠١٢ سنه‌سی رجبنك اون ایکنجی کونی رحلت
ایلمشلردر. مدفن شریفلری آیاصوفیه پیشکاهنده اسکی دار الفنون
قارشوسنده‌کی کوشه‌ده تربهٔ مزینه درونده‌در.

١٤

﴿ غازی سلطان احمد خان اول حضرتلری ﴾

سلطان محمد خان ثالث حضرتلری صلبندن ٩٩٨ سنه‌سی جمادی الاخره‌سنك
اون ایکنجی کونی تولدایله ١٠١٢ سنه‌سی رجبنده جالس تخت عثمانی اولمشلر
و ١٠٢٦ سنه‌سی ذی القعده‌سنك یکرمی ایکنجی کونی ارتحال ایلمشلردر.
استانبولده آت میدانندکی آلتی مناره‌لی جامع شریفلری جوارنده واقع تربهٔ
مخصوصه‌ده مدفوندرلر . اون دردنجی پادشاه عالیجاه اولوب اون درت
یاشلرنده جلوس ایله اون درت سنه مقام معلای سلطنته رونقساز اولمشلردر.

١٥

﴿ سلطان مصطفی خان اول حضرتلری ﴾

سلطان محمد خان ثالث حضرتلری صلبندن ١٠٠١ سنه‌سنده تولد ایله
١٠٢٦ سنه‌سی ذی القعده‌سنك یکرمی ایکنجی کونی برادرلری سلطان
احمد خان حضرتلری مقامنه جالس اولوب ١٠٢٨ سنه‌سی ربیع الاولی
غره‌سنده فراغت ایلمشلردر.

١٦

﴿ سلطان عثمان خان ثانی حضرتلری ﴾

سلطان احمد خان اول حضرتلرینك مخدوم کبیر مکارم موسوملریدر

۱۰۱۳ سنه‌سنده تولد ایله ۱۰۲۸ سنه‌سی ربیع الاولنده جلوس ایتمشلر و ۱۰۳۱ سنه‌سی رجبنك طقوزنجی کونی ارتحال ایتملریله پدر محترملری یاننه دفن اولنمشلردر.

﴿ سلطان مصطفی خان اول حضرتلری ﴾

۱۰۳۱ سنه‌سنده جالس تخت عالیٔ عثمانی اولوب ۱۰٤۸ سنه‌سنده عالم عقبایه رحلت ایلمشلر و آیاصوفیه جامع شریفنه متصل کتبخانه قربنده واقع تربهٔ مخصوصه‌یه دفن ایدلمشلردر.

۱۷

﴿ فاتح بغداد غازی سلطان مراد خان رابع حضرتلری ﴾

سلطان احمد خان اول حضرتلری صلبندن ۱۰۱۸ سنه‌سی جمادی الاولیسنك یکرمی سکزنجی کونی تولد و ۱۰۳۲ سنه‌سی ذی القعده‌سنك اون بشنجی کونی جالس تخت عثمانی اولمشلر و ۱۰٤۹ سنه‌سنده ارتحال ایله پدر معظملرینك یاننه دفن اولنمشلردر. کمال قوت وشجاعت فوق العاده ایله شهرت بولمشلر ایدی.

۱۸

﴿ سلطان ابراهیم خان حضرتلری ﴾

سلطان احمد خان اول حضرتلری صلبندن ۱۰۲٤ سنه‌سی شوالنك اون اوچنجی کونی تولد و ۱۰٤۹ سنه‌سی شوالنك اون آلتنجی کونی برادرعالیلری سلطان مراد خان رابع حضرتلری مقامنه جلوس ایله ۱۰٥۸ سنه‌سی رجبنك یکرمی طقوزنده عالم فانیدن رحلت ایتملریله آیاصوفیه جامع شریفی اتصالنده عم اکرملری سلطان مصطفی خان اول حضرتلری نزدینه دفن اولنمشلردر.

١٩

﴿ ازى سلطان محمد خان رابع حضرتلرى ﴾

ى شهر رمضان شريفك يكرمى طقوزنجى كونى سلطان
رتلرى صلبندن تولد ايله ١٠٥٨ سنه‌سى رجبنده جلوس
اسنه سلطنتدن صكره ١٠٩٩ سنه‌سى محرمنك ايكنجى
ت و ١١٠٤ سنه‌سنده ادرنه‌ده رحلت بيورمشلردر نعش
كتيريلوب باغچه قپوسنده والدۀ محترمه‌لرى ترخان سلطان
مكمللرى اولان يكى جامع شريف حوليسنده‌كى تربۀ
لمشلردر.

٢٠

﴿ سلطان سليمان خان ثانى حضرتلرى ﴾

سنده سلطان ابراهيم خان حضرتلرى صلبندن تولد ايله
جالس تخت عثمانى اولمشلر و ١١٠٢ سنه‌سنده ارتحال
دفن شريفلرى جد عاليلرى سلطان سليمان خان اول
سنده‌در.

٢١

﴿ سلطان احمد خان ثانى حضرتلرى ﴾

هيم خان حضرتلرينك مخدوم اكرملريدر ١٠٥٢ سنه‌سى
لتنجى كونى تولد ايله ١١٠٢ سنه‌سى شهر رمضانك يكرمى
در مكرملرى سلطان سليمان خان ثانى حضرتلرى مقامنه
در ١١٠٦ سنه‌سنده ارتحال ايله جد امجدلرى سلطان
سليمان خان اول حضرتلرى تربه‌سنه دفن اولنمشلردر.

٢٢

﴿ سلطان مصطفى خان ثانى حضرتلرى ﴾

١٠٧٤ سنه‌سنده سلطان محمد خان رابع حضرتلرى صلبندن تولد و ١١٠٦ سنه‌سى جمادى الاخره‌سنك يكرمى ايكنجى كونى عم مكرملرى سلطان احمد خان ثانى حضرتلرى مقامنه جالس اولمشلر و ١١١٥ سنه‌سنده ارتحال دار بقا ايله يكى جامع شريف حوليسنده‌كى تورخان والده سلطان حضرتلرى تربهٔ شريفه‌سنه دفن ايدلمشلردر.

٢٣

﴿ غازى سلطان احمد خان ثالث حضرتلرى ﴾

سلطان محمد خان رابع حضرتلرينك نجل نجيب عاليلرى اولوب ١٠٨٤ سنه‌سنده تولد و ١١١٥ سنه‌سى ربيع الآخرينك ايكنجى كونى جلوس ايتمشلر و ١١٤٩ سنه‌سنده ارتحال دار بقا ايله يكى جامع شريف حريمنده والده سلطان حضرتلرى تربهٔ منيفه‌سنه دفن اولنمشلردر.

٢٤

﴿ غازى سلطان محمود خان اول حضرتلرى ﴾

١١٠٨ سنه‌سى محرمنك دردنجى كونى سلطان مصطفى خان ثانى حضرتلرى صلبندن تولد ايله ١١٤٣ سنه‌سى ربيع الاولنك اون بشنجى كونى تخت عالى بخت عثمانى‌يه جلوس ايتمشلر و ١١٦٨ سنه‌سى صفرينك يكرمى سكزنجى جمعه كونى ارتحاللرى وقوعيله يكى جامع يانندەكى والده سلطان حضرتلرى تربهٔ منيفه‌سنه دفن اولنمشلردر.

٢٥

﴿ سلطان عثمان خان ثالث حضرتلری ﴾

سلطان مصطفی خان ثانی حضرتلری صلبندن ١١١٠ تاریخنده ولادتله ١١٦٨ سنه‌سی صفرینك یكرمی سكزنجی كونی برادر معظملری سلطان محمود خان اول حضرتلری مقامنه جالس اولمشلر و ١١٧١ سنه‌سی صفرینك اون التنجی كونی ارتحال ایله یكی جامع یاننده‌كی والده سلطان حضرتلری تربهٔ شریفه‌سنه دفن اولنمشلردر .

٢٦

﴿ غازی سلطان مصطفی خان ثالث حضرتلری ﴾

١١٢٩ سنه‌سنده سلطان احمد خان ثالث حضرتلری صلبندن تولد و ١١٧٢ سنه‌سی صفرینك اون التنجی كونی سریر سلطنته جلوس ایله ١١٨٧ سنه‌سی ذی القعده‌سنك سكزنجی كونی ارتحال بیورمشلردر . معابد منیفهٔ متعدده‌لرندن لاله‌لی نامیله معروف اولان جامع شریفلری جوارنده وجاده اوزرنده واقع تربهٔ مخصوصه‌لرینه دفن اولنمشلردر .

٢٧

﴿ غازی سلطان عبد الحمید خان اول حضرتلری ﴾

سلطان احمد خان ثالث حضرتلرینك مخدوم محترملریدر ١١٣٧ سنه‌سنده تولد اتمشلر و ١١٨٧ سنه‌سی ذی القعده‌سنك سكزنجی كونی برادرلری سلطان مصطفی خان ثالث حضرتلری یرینه جالس تخت عثمانی اولمشلردر ١٢٠٣ سنه‌سی رجبنك اون ایكنجی كونی ارتحال ایله موفق بیورلدقلری مبرات عدیده‌دن باغچه قپوسی جوارنده مدرسهٔ منیفه و عمارات عامره‌لری قربنده اولان تربهٔ مخصوصه‌لرینه دفن اولنمشلردر .

٢٨

﴿ فاتح ثانئ مصر غازی سلطان سلیم خان ثالث حضرتلری ﴾

سلطان مصطفی خان ثالث حضرتلری صلبندن ١١٧٥ سنه‌سنده تولد و ١٢٠٣ سنه‌سنده عم انجه‌لری مقام عالیسنه جالس اولمشلر و١٢٢٣ سنه‌سنده ارتحال ایتمشلردر. پدر اکرملری تربهٔ شریفه‌سنده مدفوندرلر.

٢٩

﴿ سلطان مصطفی خان رابع حضرتلری ﴾

١١٩٣ سنه‌سنده سلطان عبدالحمیدخان اول حضرتلری صلبندن تولد ایدوب ١٢٢٢ سنه‌سی ربیع‌الآخرینك یکرمی برنجی کونی جلوس ایتمشلر و ١٢٢٣ سنه‌سنده ارتحال ایله پدرهٔ فخملری تربهٔ منیفه‌سنه دفن اولنمشلردر.

٣٠

﴿ غازی سلطان محمود خان ثانی حضرتلری ﴾

١١٩٩ سنه‌سی شهر رمضاننك اون اوچنجی کونی غازی سلطان عبدالحمید خان اول حضرتلرینك صلبندن زیور کهوارهٔ شهود اولوب ١٢٢٣ سنه‌سی جمادی‌الاولیسنك دردنجی کونی جالس تخت عالی بخت سلطنت و١٢٥٥ سنه‌سی ربیع الاولنك اون طقوزنجی بازار ایرتسی کونی عازم کاشانهٔ سرای آخرت اولمشلردر. چنبرلی طاش جوارنده تربهٔ مکملهٔ مخصوصه‌ده مدفوندرلر.

٣١

﴿ غازی سلطان عبد المجید خان حضرتلری ﴾

سلطان محمود خان ثانی حضرتلرینك صلب همایونلرندن ١٢٣٨

سنه‌سی شعبانڭ اون برنجی کونی بالیمن والاقبال زینت بخشای مهد وجود اولوب ١٢٥٥ سنه‌سی ربیع الاولڭ اون طقوزنجی پازار ایرتسی کونی پدر عالی کهرلری مقامنه شرف افزای شان واجلال اولمشلر و ١٢٧٧ سنه‌سی ذی الحجه‌سنڭ اون یدنجی کونی ارتحاللری وقوعیله سلطان سلیم خان اول حضرتلری جامع شریفلری جوارنده واقع تربهٔ مخصوصه‌لرینه دفن اولنمشلردر.

٣٢

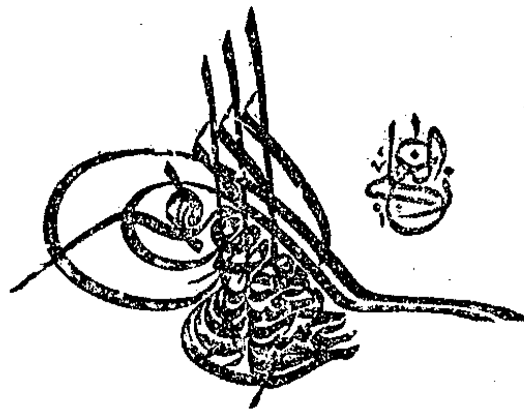
﴿ سلطان عبد العزیز خان حضرتلری ﴾

سلطان محمود خان حضرتلرینڭ نجل مکرملریدر ١٢٤٥ سنه‌سی شعبانڭ اون دردنجی کونی قدم‌نهادهٔ عالم وجود اولوب ١٢٧٧ سنه‌سی ذی‌الحجه‌سنڭ اون یدنجی کونی برادرلری غازی سلطان عبد المجید خان حضرتلری مقام معالی اتسامنه جالس اولمش و ١٢٩٣ سنه‌سی جمادی الاولیسنڭ اون یدنجی کونی فراغ وبش کون صکره شهیداً ارتحال ایله پدر معظملری غازی سلطان محمود خان ثانی حضرتلری تربهٔ محترمه‌سنه دفن اولنمشلردر

٣٣

﴿ سلطان مراد خان خامس حضرتلری ﴾

غازی سلطان عبد المجید خان حضرتلرینڭ مخدوملرندندر ١٢٥٦ سنه‌سی رجبنڭ یکرمی بشنجی کونی تولد ایتمش واوچ آی اوچ کون سلطنته بولنوب مبتلا اولدقلری علتدن طولایی ١٣٢٢ سنه‌سی جمادی الآخره‌سنڭ اون یدنجی پازار ایرتسی کونی ارتحاللری وقوعیله یکی جامع شریف قربنده والدهٔ محترمه‌لری تربه‌سنه دفن اولنمشلردر.

بیرایه بخشای سریر خلافت سنیهٔ جهانبانی پادشاه عالیجاه بی همتا ولی
نعمانی السلطان ابن السلطان السلطان الغازی عبد الحمید خان ثانی
ابن السلطان الغازی عبد المجید خان ابد الله خلافته الی آخر
الدوران وشید الله ملکه بالعز والفیض والاحسان افندمز حضرتلری
بالیمن والسعود بیك ایکی یوز اللی سکز سنهٔ هجریه‌سی شهر شعبان
شریفنك اون آلتنجی چهارشنبه کونی ساعت اون برده گهوارهٔ زیب
وجود اولدرق بیك ایکی یوز طقسان اوچ سنه‌سی شهر شعبان
مکرمنك اون برنجی پنجشنبه کونی بالارث والاستحقاق سریر آرای
خلافت وسلطنت اولمشلردر .

جناب مالك الملك ذات شوکتسمات ملوکانه‌لرینی کمال موفقیت
ومظفریت وعافیتله الی نهایة الزمان تخت عالی بخت خلافت
شاهانه‌لرنده بر دوام بیورسون آمین بجاه حضرت سید المرسلین .

برصحیفه بوقاروده اشارت قلندیغی وجهله مبدأ دور سعادت ملك وملت اولان ولادت پر میمنت جناب شهریاری بیك ایکی یوز اللی ملکز سنه‌سی شهر شعبان شریفنك اون التیسنده وجلوس میامن مأنوس حضرت خلافتپناهی بیك ایکی یوز طقسان اوچ سنه‌سی شهر شعبان المعظمنك اون برینه مصادف بیك ایکی یوز طقسان ایکی سنهٔ رومیه‌سی اغستوسنك اون طقوزنده شرف واقع اولوب هرسنه ولادت سنیه شهر آیلری تاریخ عربی وجلوس همایون شهر آیلری تاریخ رومی اعتباریله اجرا قلنمقده اولدیغندن بوسنهٔ متیمنه‌ده هانکی کونلره تصادف ایده‌جکی بروجه آتی بیان اولنور .

❊ ولادت باهر المیمنت جناب پادشاهی ❊

۱٦ شعبان المعظم سنه ۱۳۲۵

۱۱ ایلول سنه ۱۳۲۳

(صالی)

❊ جلوس همایون شوکت نمون حضرت شهنشاهی ❊

۲۳ رجب الفرد سنه ۱۳۲۵

۱۹ اغستوس سنه ۱۳۲۳

(پازار)

ولادت همایون میمنت مقرون حضرت پادشاهی یه دائر والد کثیر المحامد جهانبانی جنتمکان سلطان عبد المجید خان غازی حضرتلری جانب اشرفندن صدر اعظم محمد رؤف پاشایه خطاباً باب عالی یه شرفوارد اولان خط همایون مسرت نمونك صورت منیفه سیدر :

صورت خط همایون

بنم وزیر صداقت سمیرم
﴿ جناب خلاق جهانك لطف وعنایت علیه سنه حمد اولسون اشبو ماه ﴾
﴿ حالك اون آلتنجی دونکی چهارشنبه کونی ساعت اون بر قرارلرنده ﴾
﴿ صلب پاك شاهانه مزدن بر شاهزاده قدمنهادهٔ عالم شهود ومسرت ﴾
﴿ افزای کهوارهٔ وجود اوله رق اسمنی سلطان ﴿عبد الحمید﴾ تسمیه ﴾
﴿ ایلیوب سنی وجمله بندکان سلطنت سنیه مزی تبشیر ایچون اشبو ﴾
﴿ خط همایون مسرت نمون ملوکانه مزی تسطیر و دار السعادة الشریفه م ﴾
﴿ اغاسی ایله طرفکه تسییر ایلدم جناب واجب الوجود عمرینی ممدود ﴾
﴿ وقدومنی ذات شاهانه مزه وکافهٔ عباد اللهه متیمن ومسعود بیورسون ﴾
﴿ آمین . بو مسرت جمیله دن جمله عالمیان مبشر وحصه مند اولاق اوزره ﴾
﴿ یدی کون بشر نوبت طوپ انداختی وبالجمله وکلای فخام وبندکان ﴾
﴿ صدق اتسامز وسائر ایستکلی اولانلر دخی ایام مذکوره کیجه لرنده ﴾
﴿ ایقاد قنادیل ایله اجرای مراسم سرور وشادی اولنمسنی لازم ﴾
﴿ کلنلره تنبیه ایلیه سك همان جناب رب العالمین سلالهٔ طاهره مزی ﴾
﴿ الی الابد باقی ودائم وهرحالده عباد اللهه کمال رفاه وآسایش احسان ﴾
﴿ بیورسون آمین بحرمت رسول الثقلین ﴾

اشبو خط همايون ولادت ملوكانه‌نك فرداسی پنجشنبه كونی صورت مطنطنه‌ده باب عالی‌يه شرفوارد اولوب مكمل موزيقه ايله استقبال اولنه‌رق مجلس والای احكام عدليه دائره‌سنده وكلای فخام ووزرای عظام ورجال وامرای بنام مواجهه‌سنده قرائت . ويدی كون بشر نوبت طوپ انداختيله هرطرفجه اجرای مسرت اولنمشدر .

جناب حق عمر وعافيت وشان وشوكت حضرت همايونلرينی مزداد بيورسون آمين .

﴿ بدايت ظهور اسلامدن خلافت سلاطين عثمانيه يه قدر مركز خلافت ﴾
﴿ اتخاذ اولنان مملكتلر ﴾

مدينهٔ منوره	پيغمبر ذيشان حبيب يزدان افندمز حضرتلرينك آخرتی تشريفلرندن صكره خلفای راشدين كرامدن ابو بكر الصديق ، عمر الفاروق ، عثمان ذی النورين ، علی المرتضی (رضی الله عنهم) حضراتنك هجرت جليله نك ١١ نجی سنه سندن ٣٨ نجی سنه سنه قدر مقر خلافتلری اولمشدر .
كوفه	آخر خلفای راشدين اولان علی المرتضی (رضی الله عنه) حضرتلری زمان خلافتلرنده وهجرتك ٣٨ نجی سنه سنده مركز خلافت اتخاذ بيورەرق ٤١ تاريخ هجريسنه قدر مقر خلافت اولمشدر .
شام شريف	٤١ تاريخ هجريسندن ١٣٢ سنهٔ هجريه سنه قدر ملوك بنی اميه نك مقر حكومتلری اولمشدر .
انبار	خلفای عباسيه نك برنجيسی (ابی العباس السفاح) طرفندن هجرتك ١٣٢ نجی سنه سندن ١٣٦ نجی سنه سنه قدر مركز خلافت اتخاذ اولنمشدر (انبار فرات نهری كنارنده ايدی) .
هاشميه	خلفای عباسيه نك ايكنجيسی (ابو جعفر المنصور) طرفندن ١٣٦ سنهٔ هجريه سنده مقر خلافت اتخاذ اولنەرق بر قاچ سنه صكره بغداده نقل ايدلمشدر . هاشميه عراق قطعه سندەدر .
بغداد	خلفای عباسيه نك ايكنجيسی (ابو جعفر المنصور) طرفندن ١٣٦ تاريخ هجريسندن صكره مقر خلافت اتخاذ اولنمشدر .

سامرا : خلفای عباسیه‌نك سكزنجیسی (محمد المعتصم بالله) طرفندن بنا ایدیله‌رك ۲۲۰ سنهٔ هجریه‌سنده مركز خلافت اتخاذ اولنمشدر . (سر من رای) دخی دنیلور ایدی (بغداد ایله تكریت اره سنده ودجله كنارنده‌در) .

هارونیه : خلفای عباسیه‌نك بر قاچ سنه مقر خلافتی اولمشدر . (هارونیه عراق قطعه‌سنده‌در) .

دفعهٔ ثانیه بغداد : ۲۵۱ سنهٔ هجریه‌سنده مقر خلافت ، خلفای عباسیه‌نك اون ایكنجیسی (مستعین بالله) طرفندن تكرار بغداده نقل اولنمشدر .

فروان : فروان تونسده برشهردر دولت فاطمیه‌نك تاریخ تأسیسی اولان ۲۹۷ سنهٔ هجریه‌سنده مقر خلافت اتخاذ اولنمشدر .

مصر القاهره : ملوك فاطمیه طرفندن ۳۵۱ سنه‌سنده مقر خلافت اتخاذ اولنمشدر .

دفعهٔ ثالثه بغداد : خلفای آل عباسك انقراضنه مبنی ۶۵۶ سنه‌سندن اعتباراً خلافت ، ینه مصره كچمشدر .

دفعهٔ ثانیه مصر القاهره : ملوك اترا كدن مصرده سلطنت سورن (ملك الظاهر بیبرس) خلفای عباسیه‌نك اوتوز یدنجیسی یعنی صوكی اولان (مستعصم بالله) ی مصره دعوتله خلافته اجلاس ایلمش وبو وجهله مصرده تشكل ایدن خلافت عباسیه اون درت خلیفه‌دن صوكره اوچنجی (المتوكل علی الله) طرفندن (یاوز سلطان سلیم خان) حضرتلرینه ترك اولنمشدر .

دولت معظمهٔ عثمانیه نك ظهورندن بری مقر سلطنت اتخاذ اولنان مملکتلر

قره جه حصار	مؤسس دولت معظمهٔ عثمانیه اولان (سلطان عثمان غازی) حضرتلری ٦٩٩ تاریخ هجریسنده ابتدا بوقصبه‌ده اعلان استقلال بیورمشلردر .
یکیشهر	(سلطان عثمان غازی) حضرتلری طرفندن مرکز سلطنت قره جه حصاردن بورایه نقل بیورلمشدر .
بروسه	(سلطان عثمان غازی) حضرتلرینك اواخر سلطنتلرنده و ٧٢٦ سنهٔ هجریه‌سنده فتح اولنوب مخدوم عالیلری (سلطان اورخان) حضرتلری طرفندن مقر سلطنت یکیشهردن بورایه نقل بیورلمشدر .
دیمتوقه	(سلطان مراد اول) حضرتلری ٧٦٣ سنهٔ هجریه‌سنده روم ایلینك فتحنه مباشرت بیوردقلری زمان برقاچ آی مقر سلطنت اولمشدر .
ادرنه	هجرتك ٧٦٣ نجی سنه‌سی (سلطان مراد اول) حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده لالا شاهین پاشا طرفندن فتح اولندیغنك یدنجی سنه‌سی سلطان مراد غازی حضرتلری مقر سلطنتلرینی بورایه نقل بیورمشلردر .
استانبول	(فاتح سلطان محمد خان) حضرتلرینك فتحلریله برابر پای تخت اتخاذ بیورمشلردر الیوم عموم اسلامیتك مرکز خلافتی و دولت معظمهٔ عثمانیه نك مقر سلطنتی بولنمشدر .

رتب سلطنت سنیه یه دائر معلومات تاریخیه

رتبه دینیلن سلسلهٔ مراتب اساساً بیوکی کوچوکنه انفاذ امر ومأمور وکوچوکی بیوکنه اطاعته مجبور اولان عسکر صنفی ایچون احداث اولنمشدر. احوال تاریخیه‌لری معلوم اولان یونان وروما حکومتلرنده دخی زمرهٔ عسکریه اقتدار وحیثیتجه بربرینه فائق ضابطلرك تحت اداره‌سنده بولنور ایدی حتی بوکون اصول اداره‌لری حکمنجه اردولرینك باش قوماندانلغی حائز اولملرندن طولایی حکمدارلره ویریلن [ایمپراطور] عنوانی روماده سردارلره مخصوص غایهٔ مراتب عسکریه ایدی بناءً علیه مأمورین ملکیه دیدیکمز صنف اداره‌یه مخصوص رتبه یوق ایدی.

اوامر حکومت بر مرکزدن هر طرفه طاغلمق ایچون وسائطه وبو وسائط دخی آمریت ومأموریتك درجاتنی تعیین ایدر برسلسلهٔ ترتیبه احتیاج قطعی کوستردیکی ایچون قرون اخیره حکومتلرنده رتبه مسئله‌سی میدانه چیقمش وچونکه قرون وسطادن صکره اسپانیا وفرانسه کبی بعض ممالك غربیه‌ده رهبان طاقمی اداره ایشلرینی دخی استیلا ایلدیکی ومسلك رهبانیتده بر سلسلهٔ مراتب بولندیغی کبی برنوع عساکر رهبانیه حکمنده اولان شوالیه‌لر دخی رتبه‌لی، امتیازلی برصنف مخصوص بولندیغی جهتله بو اصول او تاریخلرده خدمات ملکیه‌یه مأمور اولانلره‌ده تعمیم ایدلمشدر فقط مؤخراً دول متمدنه‌ده طرز حکومت دکیشه‌رك اصول اداره برفن مخصوص شکلنی آلمقله آمر ایله مأمورك وظیفه‌لری تعیین ایدلدیکندن رتبه وپایه یرینه [مناصب مأموریت] قائم اولمشدر بناءً علیه عصرمزده ممالك غربیه‌نك هیچ برنده رتب ملکیه موجود دکلدر.

سلطنت سنیه‌ده ایسه رتبه یکیچیلرك حدوثیله برابر ظهور ایدرك

متعاقباً ملکیه صنفنه وسلطان سلیمان قانونی زماننده علمایه دخی انتقال ایتمشدر که اوائل حدوثنده نوعاً ایکی‌یه، اوچه وتوجیهاً تمش، سکسان ذاته منحصر بولنور یعنی (خواجه‌لك) (قپوجی باشیلق) (بیر میرانلق) و (وزارت) دن عبارت ایدی رجال دولت اکثریت اوزره خواجه‌لك وقپوجی باشیلق رتبه‌لرینی حائز ذوات‌دن انتخاب وتعبیر آخرله رجال دولته خواجه‌لك وقپوجی باشیلق پایه‌لری توجیه اولنور ایدی .

خواجکان دیوان همایوندن اولوب ده قلم ضابطلکی کبی مأموریتلرده مستخدم ایکن لیاقتنه مبنی سفارت ویااردوی همایونلر نزدنده مکالمه مأموریتی کبی خدمات سیاسیه‌یه تعیین اولنانلره « باش محاسبه » پایه‌سی ومیرمیرانك متحیزلرینه (روم ایلی بکلربکیلکی) عنوانیله امتیاز ویریلور ایدی .

(صدارت عظمی کتخدالغی) رجال دولتك برنجیسی اوله‌رق شیمدیکی صدارت عظمی مستشارلغی مقامنه قائم ایدی .

(شق اول دفتردارلغی) رجال دولتك ایکنجیسی اوله‌رق بوده شیمدیکی مالیه ناظرلغنه معادل برمأموریت ایدی .

(ریاست کتاب مسندی) مراتب رجالك اوچنجیسی وشیمدیکی خارجیه ناظرلغی منزله‌سنده ایدی .

کتخدای صدارت عظمی اولان ذواته حدذاتنده اغا ویاافندی دخی اولسه [کتخدابك] ورؤسای کتابه بکلك ایله متعارف بولنسه دخی [رئیس افندی] تعبیرارلنور ونشانجیلر (یعنی توقیعی دیوان همایون اولانلر) له دفتردارلر بعضاً وزرادن نصب ایدیلور ایدی .

بومأموریتی حائز اولانلره ودفتر خاقانی امینلرینه ووزرادن اولمیان نشانجی ودفترداررلره مقام وکالت مطلقه‌دن [عزتلو] القابیله خطاب اولنور ایدی .

١٢٤٨ سنه‌سنده [کتخدا بك] و (خزینهٔ عامره دفترداری) و [رئیس افندی] و (مقاطعات ناظری) بولنان ذواته (رتبهٔ اولی) یعنی [سعادتلو] و (چاوش باشیلق) و (ترسانه) و (طوپخانه) امینلکی کبی مناصب اربابنه (رتبهٔ ثانیه) یعنی [عزتلو] و (بکلکجی) و (مکتوبیٔ صدارت) و (آمدیٔ دیوان همایون) کبی باب عالی رجالیله باب عالی خارجنده بومنصبلره معادل خدمانده بولنانلره (رتبهٔ ثالثه) یعنی [رفعتلو] و (جزیه) و (زجریه) محصللریله (تونون کمرکجیسی) ویا (دخان ناظری وانفیه امینی) کبی مناصب مخصوصه اربابنه (رتبهٔ رابعه) یعنی [فتوتلو] و (خواجه‌کان دیوان همایون) دن ومتحیزان خلفای اقلامدن قلم ضابطلکی کبی منصبلره تعیین اولنانلره (رتبهٔ خامسه) عنوانیله کذا [فتوتلو] القابی تخصیص ایدلدی .

بوتاریخدن بر آز صکره بکلکجی مکتوبجیی کبی (رتبهٔ ثالثه) دن بولنان باب عالی رجالنه ثالثه‌نك (صنف اولی) وباب عالی خارجنده بولنانلره (صنف ثانیسی) تخصیص یعنی ثالثه ایکی قسم اعتبار ایدلدیکی کبی (رتبهٔ ثانیه) رجالنك دخی احتساب نظارتنده ومعادلی اولان خدمتلرده بولنانلرینه (ثانیه صنف ثانیسی) اطلاق اولنه‌رق بوده ایکی صنفه انقسام ایلدی .

١٢٥١ سنه‌سی ذی القعده سنده (کتخدا بکلکه) (ملکیه نظارتی) و (رئیس الکتابلغه) (خارجیه نظارتی) و (مقاطعات نظارتنه) (منصوره دفترداراغی) و (خزینهٔ عامره دفتردارلغنك ضربخانهٔ عامره امانتنه انضماميله امانت مشارالیهایه) (ضربخانهٔ عامره مدیرلکی) عنوانلری ویرلدیکی کبی بومنصبلره تعیین اولنان ذواته والیلکلرده بولنان طشره وزراسنك فوقنده اوناق وکما کان (افندیلك) ایله یاد اولنمق اوزره وزارت ومشیرلك رتبه‌لری توجیه بیورلمشدر .

مستشارلقلر دخی بوتاریخده احداث اولنمغله بونلره وچاوش باشی یه ومقدما (حرمین محاسبه‌جیلکی) دینلدیکی حالده مؤخراً (اوقاف همایون ناظری) عنوانی ویریلان ذاتلره (رتبهٔ اولی رجالی) اطلاق اولندیغی کبی ثانیه‌نك صنف ثانیسی مستقلاً (ثانیه) اعتبار ایدلمش وبر مدت صکره (چاوش باشیلق) (دیوان دعاوی نظارتنه) تحویل ایدلدیکی کبی (بیوك وکوچوك تذکره جیلکلر) ه (دعاوی معاون اول وثانیلکی)ناملری ویرلمشدر .

١٢٥٣ سنه‌سی جمادی الاولیسنده ملکیه ناظری پرتو پاشانك انفصالیله یرینه خارجیه نظارتندن منفصل (مشیر عاکف افندی) نك تعییننده (ملکیه نظارتی) تعبیری پاشالق عنوانیله (داخلیه نظارتنه) و (ملکیه مستشارلغی) (داخلیه مستشارلغنه) تحویل قلنمشدر .

مؤخراً داخلیه نظارتی صدر اعظملغه الحاق و (صدارت) عنوانی (باش وکالته) تحویل اولندیغی کبی کافهٔ رجال دولتك فوقنده اولمق اوزره برده (باش وکالت معاونلکی) احداث ایدلدیکی وبومسندی احراز ایدن ذاته‌ده (رتبهٔ اولی) تخصیص اولندی .

١٢٥٥ سنه‌سی ربیع الاولنك اون طقوزنده (سلطان عبد المجید خان) حضرتلرینك وقوع جلوسلرینی متعاقب باش وکالت عنوانی ینه (صدارته) ومعاونلك دخی (مستشارلغه) تحویل ایدلدی .

کرك مستشارلغه وکرك امور مالیه‌نك (مالیه) و (خزینهٔ عامره دفتردارلقلری) نامیله ایکی‌یه انقسامنده بومنصبلره مأمور اولان ذواته مخصوص و (فریقلك) فوقنده اولمق اوزره (سعادتلو افندم) القابنه (حضرتلری) علاوه‌سیله و (مشار الیه) تعبیری اضافه‌سیله (رتبهٔ اولی صنف اولی) نامی ویرلدی ومؤخراً بورتبه (ضربخانه ناظری)

و (والده سلطان كتخداسى) كبى ذواته‌ده توجيه اولنديغندن كيت كيده افرادى چوغالمقله ١٢٦١ سنه‌سى اوائلنده (عطوفتلو) القابيله (رتبهٔ بالا) احداث ايدلديكى كبى (مشيريت) دخى (وزارته) معادل اولمق اوزره خاصةً غايهٔ مراتب عسكريه اعتبار ايدلدى .

حين احداثنده صدارت عظمى مستشارلغنه مأمور اولان ذواته توجيه اولنمسندن طولايى فريقلق فوقنده عد اولنان (رتبهٔ اولى) مؤخراً هر مقام و مأموريت اربابنه توجيه اولنديغى كبى بو تقدم دخى تخصيص رسميسى اولان سالف الذكر مستشارلق مسندينك بشقه‌سنه‌ده شامل طوتلمش ايدى يعنى يالكز مستشار صدراعظمى اولانلر (اولى اولى) و فريقلكدن مقدم اوله‌جق ايكن بو رتبه بشقه‌لرينه‌ده توجيه و امتياز تقدم انلره‌ده اعطا اولنمش ايدى .

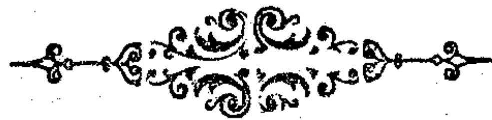
١٢٧٧ سنه‌سى ذى الحجه‌سنك اون يديسنده واقع اولان (سلطان عبدالعزيز خان) حضرتلرينك جلوس همايونلرنده اهل سيفك اهل قلمه تقدمى اعلان و فريقلكى حائز اولان امراى عسكريه‌نك رتبهٔ اولى صنف اولى و مير لوالرك اولى ثانيسى رجالنه و عسكرلكه خاص اولان مشيريتك دخى بالذات وكالاً لقده بولنان وزرا مستثنى اولمق اوزره وزارته تفوقى اراده و فرمان بيورلمشدر .

حال حاضرده ايسه ترتيبات تشريفاتيه‌يه كوره رتبهٔ وزارت مشيريته تقدم ايتمكده‌در .

مراتب سلطنت سنيه اصحابى حقنده مؤخراً اتخاذ بيوريلان تشريفات قاعده‌سنه نظراً مراتب دولت عليه‌نك يكديكرينه تقدمى قاعدهٔ موضوعه‌سنه تابع اولديغى كبى رتب متساويه اربابنك بربرلرينه امر تقدمنده‌كى قاعدهٔ تشريفاتيه آتيده بشقه‌جه بيان اولنديغى وجه اوزره‌در .

وكلای فخام معزولین وكلادن وسائر وزرا ورجال دولتدن همرتبه بولندقلری ذواته ومقدما وكلالق مسندینی احراز ایدوب مؤخراً سائرمأموریتلرده بولنانلر دخی دیگر وزرا ورجال دولتدن كندیلرینه همرتبه اولانلره تقدم ایدرلر .

وكلا ومعزولین وكلانك غیری وزرا ورجال دولتك كیفیت تقدمنده حائز اولدقلری مراتبك قدمنه نظر اولنور .

﴿ رتب علميه‌نك تعبيرات وتعريفاتى ﴾

روم ايلى قاضيعسكرلكى — ابتدا پايه‌سنى احراز وصكره صره‌سيله منصبنى ضبط ايدر وتكرار دخى ايلر .

اناطولى قاضيعسكرلكى — ابتدا پايه‌سنى احراز وصكره منصبنى ضبط ايدر صره‌سيله روم ايلى پايه‌سنه نقل ايلر .

استانبول قاضيلغى — كذلك ابتدا پايه‌سنى احرازصكره منصبنى ضبط ايلر وياخود اناطولى پايه‌سنه نقل ايدر .

حرمين مولويتلرى — بالذات منصبنى ضبط ايدر وياخود حرمين پايه‌سى ويريلور .

بلاد خمسه مولويتلرى — ادرنه ، بروسه ، شام ، مصر ، قلبه‌دن عبارتدر .

مخرج مولويتلرى — قدس ، حلب ، ايوب ، سلانيك ، يكيشهر فنار ، غلطه ، ازمير ، صوفيه ، طربزون ، كريدن عبارتدر .

پايهٔ مجرد اصحابى — بالكز مخرج پايه‌سنه نائل اوله بيلور ترقى كسب ومنصب ضبط ايده‌مز .

متقاعد — درس عام خواجه افنديلردن بعضلرينك ارزولرى اوزرينه تقاعدى اجرا اولنور .

دار الحديث — سليمانيه جامع شريفنك قبله طرفنده برمدرسه اولوب بورايه واصل اولان مدرس مخرج مولويتلرينك الك معتبرينه نائل اولور .

سليمانيه — سليمانيه جامع شريفى جوارنده درت مدرسه‌در دار الحديث مدرسى منحل اولان مخرج مولويتلرينه طالب اولمديغى حالده بورتبه‌دن برينه مولويت سؤال اولنور .

خامسهٔ سليمانيه — مافوقنده بولنان طالب اولمز ايسه بورتبه ودها اشاغى

رتبه‌لردن دخی مخرج مولویتلرینه نائل اولور .

موصلهٔ سلیمانیه — بورادن اعتباراً یوقاری رتبه‌ده بولنان مدرسلره کبار مدرسین تعبیر اولنور .

حرکت التمشلی — ابتدای التمشلی .

حرکت داخل — ابتدای داخل .

صحن ثمان
موصلهٔ صحن } فاتح جامع شریفی جانبنده بولنان سکز مدرسه‌در .

ابتدای خارج — استانبول مدرسلکنک مدخلیدر رتب مذکوره‌ده بولنان مدرسینک اعدادی بعضاً تزاید وبعضاً تناقص ایدر .

حرکت خارج — دوریه مولویتلری — بغداد ، عینتاب ، بوسنه ، ارضروم ، مرعش ، طرابلس غرب ، بیروت ، کردستان ، روسجق ، سیواس ، اطنه ، کنغری‌در .

دوریه یعنی ادرنه وبروسه مدرسلکلرینک ترتیبی دخی استانبول مدرسلکی کبی اولوب فقط مخرج مولویتی یرینه دوریه مولویتی نامیله بالاده محرر مناصبدن برینی ضبط ایدوب بعد الانفصال صره‌سیله مناصب مذکوره دوائرنده دوران ایدر .

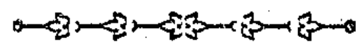
طریق قضاة دخی ایشقه‌جه بر طریق اوله‌رق روم ایلی واناطولیدن مدت معلومه ایله منصب ضبط ایدر وبعضاً دخی احسان اولنور صکره انفصال وترفیع مراتبله نهایت سنه تعبیر اولنور مناصبه واصل اولنور بونلره دخی اشراف قضاة تسمیه ایدیلور .

﴿ رتب ملکیه وعلمیه وعسکریه‌نك ترتیبات تشریفاتیه‌سی ﴾

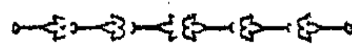
رتبهٔ وزارت ومشیریت — صدر روم ایلی واناطولی

برنجی فریق — رتبهٔ بالا

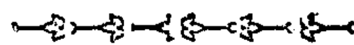
استانبول قاضیلغی — فریقلق — رتبهٔ اولی صنف اولی

روم ایلی بکلر بکیلکی

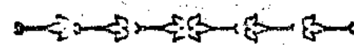

حرمین شریفین مولویتی — میرلوالق — میر میرانلق

رتبهٔ اولی صنف ثانیسی

بلاد خمسه مولویتی — میرالایلق — رتبهٔ ثانیه صنف متمایزی

مخرج مولویتی — رتبهٔ ثانیه صنف ثانیسی — میرامرالق

عسکری قائمقاملغی — اصطبل عامره مدیرلکی پایه‌سی

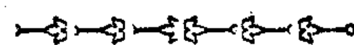
کبار مدرسین — بیکباشیلق — رتبهٔ ثالثه — رکاب همایون قپوجی باشیلغی

موصلهٔ سلیمانیه مادوننده بولنان مدرسین — الای امینلکی رتبه‌سی

رتبهٔ رابعه ـ قول اغالق رتبه‌سی

خواجکان رتبه‌سی ـ رتبهٔ خامسه ـ یوزباشیلق رتبه‌سی

القاب رسميه

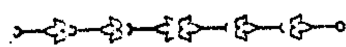
ذات فخامتسمات حضرت صدر اعظمی‌يه خطاباً :

علمای کرام جانبندن : معروض داعئ کمینه‌لریدر

سائر ذوات طرفندن : معروض چاکر کمینه‌لریدر

عباره آره‌سنده اسملری ذکر اولندقده غیاباً :

فخامتلو دولتلو حضرتلری

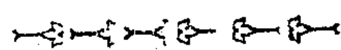
مسند جلیل صدارت عظمایی احراز ایتمش اولان وزرای عظام حضراتنه خطاباً :

علمای کرام جانبندن : معروض داعیلریدر

سائر ذوات طرفندن : معروض چاکرلریدر

عباره آره‌سنده اسملری ذکر اولندقده غیاباً :

ابهتلو دولتلو حضرتلری

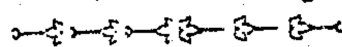

امیر مکهٔ مکرمه حضرتلریله معزوللری حضراتنه :

دولتلو سیادتلو افندم حضرتلری

دار السعادة الشریفه اغاسی حضرتلرینه :

دولتلو عنایتلو افندم حضرتلری

مقام جلیل سرعسکری‌یه‌وشرف صهریت‌سنیه‌یه نائل اولان وزرای عظام حضراتنه :

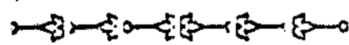
دولتلو عطوفتلو افندم حضرتلری

ذات سردار اکرمی‌یه : دولتلو رأفتلو افندم حضرتلری

وزرای عظام ومشیران کرام حضراتنه : دولتلو افندم حضرتلری

برنجی فریق ، رتبهٔ بالا رجال کرامنه :

عطوفتلو افندم حضرتلری

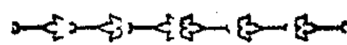
فریقان کرامه ، رتبهٔ اولی صنف اولی رجال کرامنه ، روم‌ایلی بکلربکیلکی پایه‌لو امرای کرامه :

سعادتلو افندم حضرتلری

میرلواره ، میرمیران کرامه ، رتبهٔ اولی صنف ثانیسی رجالنه :

سعادتلو افندم

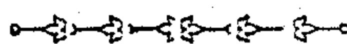
میرالایه ، رتبهٔ ثانیه صنف متمایزی اصحابنه :

عزتلو افندم

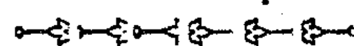
رتبهٔ ثانیه صنف ثانیسنه ، میر امرایه ، عسکری قائمقاملرینه اصطبل عامره مدیرلکی پایه‌لولرینه :

« عزتلو » « افندی » « پاشا » « بك » « اغا »

بیکباشیلره ، رتبهٔ ثالثه‌یه ، رکاب همایون قپوجی باشیلغی پایه‌لولرینه الای امنا سنه :

« رفعتلو » « بك » « افندی » اغا »

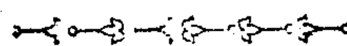

رتبهٔ رابعه‌یه ، قول اغالرینه ، خواجکانه ، رتبهٔ خامسه‌یه ، یوزباشیلره :

« فتوتلو » « بك » « افندی » « اغا »

سائرلرینه : « حمیتلو » « بك » « افندی » « اغا »

مسند جليل مشيخت اسلاميه‌يه خطاباً :

علمای کرام جانبندن : معروض داعئ دیرینه‌لریدر

سائر ذوات طرفندن : معروض بندهٔ دیرینه‌لریدر

عباره آره‌سنده غياباً :

دولتلو سماحتلو حضرتلری

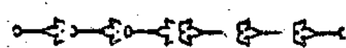
مسند مشيخت جليلهٔ اسلاميه‌يی احراز ايتمش اولان ذوات فخامه خطاباً :

علمای کرام جانبندن : معروض داعيلريدر

سائر ذوات طرفندن : معروض بنده‌لريدر

عباره آره‌سنده غياباً :

دولتلو فضيلتلو حضرتلری

صدور عظامه : سماحتلو افندم حضرتلری

استانبول پايه‌لولرينه : فضيلتلو افندم حضرتلری

حرمين محترمين پايه‌لولرينه : فضيلتلو افندم

بلاد خمسه ومخرج مواليسنه : فضيلتلو افندی

مدرسينه : مكرمتلو افندی

قضاته : مودتلو افندی

سلطنت سنیه‌نك نشان ذیشانلری

خاندان آل عثمان

– مرصع –

خاندان آل عثمان نشان ذیشانی ولی‌نعمت بیمنتمز شوكتلو پادشاهمز غازی سلطان (عبد الحمید) خان ثانی افندمز حضرتلرینك مآثر جلیلهٔ همایونلرندندر اورته‌سنده‌كی قطعهٔ زرینه منقوش طغرای همایونك زیرنده بیاض مینادن معمول بردفنه دالی ونشانك تلاده‌یه ربط ایدیله‌جكی محلنده كذلك بیاض مینادن مصنوع برقوردون باغی واردر .

ارطغرل نشانی

ارطغرل نشان ذیشانی ولی نعمت بیمنتمز شوكتلو پادشاهمز غازی سلطان (عبد الحمید) خان ثانی افندمز حضرتلرینك مآثرجلیلهٔ همایونلرندندر التوندن معمول ویلدیز شكلنده اولوب اون‌ایكی ترتیلی وكوشه‌لرنده التون ومینا ایله ایشلنمش اون ایكی یلدیزی حاوی واورته‌سنده ارطغرل كلمهٔ مبجله‌سی وبرجهتنده ارطغرل حضرتلرینك بیوك آسیادن هجرتی تاریخی ودیكر جهتنده نشان عالینك طرف اشرف حضرت خلافتپناهیدن تأسیس بیورلدیغی تاریخی محتویدر .

نشان افتخار

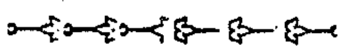
– مرصع –

نشان افتخار جنتمكان سلطان (محمود) خان ثانی حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده احداث بیورلمشدر رتب متعدده‌یه منقسم اولمیوب یالكز قطعهٔ مرصعه‌سی واردر .

نشان امتیاز

– مرصع –

نشان امتیاز ولی نعمت بینتمز شوکتلو پادشاهمز غازی سلطان (عبدالحمید) خان ثانی افندمز حضرتلرینک جملهٔ مآثر جلیلهٔ همایونلرندندر رتب متعدده یه منقسم اولمیوب آلتون وکموش مدالیه‌لری واردر قوردونک نصف طولانیسی یشیل نصف دیکری قرمزی رنکده‌در .

نشان عثمانی

– مرصع –

– برنجی . ایکنجی . اوچنجی . دردنجی –

نشان عثمانی جنتمکان سلطان (عبدالعزیز) خان حضرتلرینک ایجادکردهٔ عالیلریدر برنجی رتبه‌سنک مرصع وسیم قطعه‌لرینک اورته‌سی یشیل کناری قرمزی رنکلی قوردونی واردر .

نشان مجیدی

– مرصع –

– برنجی . ایکنجی . اوچنجی . دردنجی . بشنجی –

نشان مجیدی والد کثیرالمحامد شهریاری جنتمکان سلطان (عبدالمجید) خان غازی حضرتلرینک مآثر عالیه‌لرندندر برنجی رتبه‌سنک مرصع وسیم قطعه‌لرینک اورته‌سی قرمزی کناری یشیل رنکلی قوردونی واردر .

نشان شفقت

– برنجی . ایکنجی . اوچنجی –

شفقت نشانی ولی نعمت بینتمز پادشاهمز غازی سلطان (عبدالحمید) خان ثانی افندمز حضرتلرینک مآثر جلیلهٔ همایونلرندندر طائفهٔ نسایه مخصوص

اولوب برنجی وایکنجی رتبه‌لری مرصعدر وقوردونی اورته‌سی بیاض
کناری یشیل وقرمزی رنکده‌در .

مدالیه‌لر

— معارف مدالیه‌سی — آلتون وکموش —

جملهٔ مأثر عالیهٔ جناب پادشاهیدن اوله‌رق ۹ جمادی الاخره سنه ۱۳۱۹ تاریخنده احداث بیورلمشدر .

— حجاز تیموریولی مدالیه‌سی — آلتون وکموش ونیکل —

جملهٔ مأثر عالیهٔ جناب پادشاهیدن اوله‌رق ۲۰ شعبان سنه ۱۳۱۹ تاریخنده احداث بیورلمشدر .

— یونان محاربه‌سی مدالیه‌سی — کموش —

ذات شوکتسمات جناب خلافتپناهینك جملهٔ آثارسنیه‌لرندن اولوب ۲۷ ذی القعده سنه ۱۳۱٤ تاریخنده احداث بیورلمشدر .

— تخلیصیه مدالیه‌سی — کموش —

جملهٔ مأثر عالیهٔ جناب پادشاهیدن اوله‌رق ۲۵ ربیع الاخر سنه ۱۳۱۰ تاریخنده احداث بیورلمشدر .

— لیاقت مدالیه‌سی — آلتون وکموش —

جملهٔ مأثر عالیهٔ جناب پادشاهیدن اوله‌رق ۱۳۰۸ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر .

— کرید مدالیه‌سی — آلتون وکموش —

جملهٔ مأثر عالیهٔ جناب پادشاهیدن اوله‌رق ۱۳۰۸ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر .

— زراعت مدالیه‌سی — آلتون وکموش وباقر —

جملهٔ مأثر عالیهٔ جناب پادشاهیدن اوله‌رق احداث بیورلمشدر .

— انتخار مدالیه‌سی — کموش —

جملهٔ مأثر عالیهٔ جناب پادشاهیدن اوله‌رق ۲ ربیع الاخر سنه ۱۳۰٦ تاریخنده

احداث بیورلمشدر .

— امتیاز مدالیه‌سی — آلتون وکموش —

جمله‌مأثر عالیهٔ جناب پادشاهیدن اوله‌رق ۲۱ ذی القعده سنه ۱۳۰۰ تاریخنده احداث بیورلمشدر .

— پاونه مدالیه‌سی — کموش —

جمله‌مأثر عالیهٔ جناب پادشاهیدن اوله‌رق ۱۲۹٤ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر .

— روسیه محاربه‌سی مدالیه‌سی — کموش —

جمله‌مأثر عالیهٔ جناب پادشاهیدن اوله‌رق ۱۲۹٤ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر .

— کرید مدالیه‌سی — آلتون وکموش —

فردوس آشیان سلطان [عبدالعزیز] خان حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده ۱۲۸۵ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر .

— قره طاغ مدالیه‌سی — کموش —

فردوس آشیان سلطان [عبدالعزیز] خان حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده ۱۲۷۲ سنه سنده احداث بیورلمشدر .

— قارص مدالیه‌سی — کموش —

فردوس آشیان سلطان [عبدالمجید] خان حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده ۱۲۷۲ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر .

— قریم — سلستره مدالیه‌سی — کموش —

جنتمکان سلطان [عبدالمجید] خان حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده ۱۲۷۱ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر .

— سواستپول مدالیه‌سی — کموش —

خاقان مشارالیهك زمان سلطنتلرنده ۱۲۷۰ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر .

ـ بوسنه مداليه‌سی ـ كموش ـ

خاقان مشارالیهك زمان سلطنتلرنده ١٢٦٦ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر .

ـ كردستان مداليه‌سی ـ كموش ـ

خاقان مشارالیهك زمان سلطنتلرنده ١٢٦٣ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر .

ـ يمن مداليه‌سی ـ آلتون وكموش ـ

خاقان مشارالیهك زمان سلطنتلرنده ١٢٦٣ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر .

ـ برية الشام وقلعهٔ عكا مداليه‌سی ـ كموش ـ

خاقان مشارالیهك زمان سلطنتلرنده ١٢٥٦ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر .

ـ اشقودره مداليه‌سی ـ كموش ـ

فردوس آشيان سلطان غازی [محمود] خان ثانی حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده ١٢٤٧ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر .

(شهرامانت جليله‌سی وبالعموم ولايات شاهانه‌ايله الويهٔ‌ملحقه و مستقله‌نك)
(وانلره تابع قضالرك اسملری بروجه آتی درج وبيان اولنور)

﴿ شهر اماتی ﴾

[قضالر]	سنجاقلر
(اطه‌لر ، ككبوزه ، بكقوز، قرتال ، كوچك چكمجه، شيله)	
﴿ حجاز ولايتی ﴾	
(ينبع البحر ، الوجه ، سوارقيه ، عقبه)	مدينهٔ منوره
(معمورة الحميد)	جده
﴿ يمن ولايتی ﴾	
(جبل حراز ، كوكبان ، آنس، حجه، زمار ، يريم ، رداع ، عمران)	صنعـا
(زبيد، لحيه ، زيديه ، جبل ريمه، حجور، بيت الفقيه ، باجل ، ابوعريش)	حديده
(محائل، رجال المع ، قنفده ، بنی‌شهر ، غامد، صبيا)	عسير
(اب ، عدين ، قعطبه ، حجريه ، مخا)	تعز
﴿ بصره ولايتی ﴾	
(قورنه ، كويت ، فاو)	بصره
(سوق الشيوخ ، شطره ، حی)	منتفك
(قطيف ، قطر)	نجد
(شطرة العماره ، دويريج)	عماره

﴿ بغدادولايتی ﴾

سنجاقلر	[قضالر]
بغداد	(خراسان ، عزيزيه ، كاظميه ، جزيره ، دليم ، كوت الاماره ، خانقين ، مندلی ، سامرا ، بدره ، عنه)
ديوانيه	(حله ، سماوه ، شاميه)
كربلا	(هنديه ، نجف اشرف ، رزازه)

﴿ موصل ولايتی ﴾

سنجاقلر	قضالر
موصل	(عماديه ، زاخو ، دهوك ، عقره ، سنجار)
كركوك	(رواندز ، كويسنجق ، رانيه ، اربيل ، صلاحيه)
سليمانيه	(كلعنبر ، معمورة الحميد ، بازيان ، شهر پازار)

﴿ حلب ولايتی ﴾

سنجاقلر	قضالر
حلب	(عينتاب ، كليس ، بيلان ، اسكندرون ، انطاكيه ، حارم ، جسرشغور ، ادلب ، معرةالنعمان ، باب جبول ، منبج ، جبل سمعان ، رقه)
اورفه	(روم قلعه ، سروج ، بيره‌جك ، حران)
مرعش	(البستان ، زيتون ، اندرين ، پازارجق)

﴿ سوريه ولايتی ﴾

سنجاقلر	قضالر
شام شريف	(بعلبك ، بقاع العزيز ، دوما ، نبك ، وادی العجم ، حاصبيا ، راشيا ، زبدانی ، قنيطره)
حما	(حمص ، سلميه ، حميديه)
حوران	(عجلون ، بصرالحرير ، درعا ، سويده ، صلخد ، عاهره)
كرك	(معان ، طفيله ، سلط)

﴿ بيروت ولايتى ﴾

سنجاقلر	[قضالر]
بيروت	(صيدا ، صور ، مرجعيون)
عكا	(حيفا ، طبريا ، صفد ، ناصره)
طرابلس شام	(صافيتا ، عكار ، حصن الاكراد)
لاذقيه	(جبله ، مرقب ، صهيون)
نابلس	(جنين ، بنى صعب)

﴿ طرابلس غرب ولايتى ﴾

طرابلس غرب	(غريان ، اورفله ، ترهونه ، زاويه ، زواره ، نواحئ اربعه ، عزيزيه ، عجيلات)
خمس	(مصراطه ، ظلتين ، سرت ، مسلاته)
جبل غربى	(غدامس ، ناووت ، فساطو)
فزان	(سوكنه ، شاطى ، غات)

﴿ خداوندكار ولايتى ﴾

بروسه	(كمليك ، پازاركوى ، ميخاليچ ، مدانيه ، كرماستى ، اطرانوس)
ارطغرل	(سكود ، اينه كول ، يكيشهر)
كوتاهيه	(اسكيشهر ، كدوس ، عشاق ، سماو)
قره حصار صاحب	(بولوادين ، صندقلى ، عزيزيه)
قره سى	(ايوالق ، برهانيه ، ادرميد ، اردك ، باندرمه ، كونان ، صندرغى ، باليه)

﴿ قونيه ولايتى ﴾

قونيه	(اقشهر ، بكشهرى ، سيدى شهرى ، ايلغين ، بوزقير ، قرهمان ـ لارنده ، اركلى ، قره پيكار ، قوچحصار)

سنجاقلر	[قضالر]
نیکده	(نوشهر، ارکوب، اقسرای، بور، معدن ـ حمیدیه، عربسون)
بوردور	(تفنی)
حمید آباد ـ اسپارته	(اولوبورلو ، آکردیر ، قره اغاج ، یلواج)
انطالیه ـ تکه	(المالو ، علائیه ، اقسکی ، قاش)
	﴿ انقره ولایتی ﴾
انقره	(ایاش ، بکپازاری ، سیوریحصار ، نعللوخان ، حیانه، یمان آباد ، میخالیچجق ، بالا ، قلعهجك)
یوزغاد	(اق طاغ معدنی ، بوغازلیان)
قیصریه	(دوهلو)
قیرشهری	(کسکین ، مجیدیه ، اوانوس)
چوروم	(عثمانجق ، سنقورلی ، اشکلب)
	﴿ آیدین ولایتی ﴾
ازمیر	(نیف، قره برون، قوش آطه سی، چشمه تیره ، اودهمش، اورله، فوچتین ، بایندر ، منمن ، سفریحصار ، برغمه)
مغنیسا ـ صاروخان	(طورغودلی ـ قصبه ، الاشهر ، قوله، اقحصار، صالحلو، کوردوس ، تیورجی ، اشمه ، قرق اغاج ، صومه)
آیدین	(نازللی ، بوزطوغان ، سوکه ، چینه ، قره جه صو)
منتشا ـ مغله	(میلاس ، مکری ، مرمریس ، بودروم ، کویجکز)
دکرلی	(طواس، بولدان، سرای کوی ، چال ، غربی قره اغاج)
	﴿ اطنه ولایتی ﴾
اطنه	(قره ئیسالو ، حمیدیه)
مرسین	(طرسوس)

سنجاقلر	[قضالر]
جبل برکت	(اصلاحیه، پیاس ، عثمانیه ، خاصه ، باغچه)
قوزان	(قارص ذوالقدریه ، خاچین ، فکه — بیلان‌کوی)
ایچ ایل	(ارمناك ، موط ، کلنار ، انامور)
	﴿ قسطمونی ولایتی ﴾
قسطمونی	(اینه‌بولی ، زعفرانبولی ، طاش کوپری ، طاطای ، جیده ، طوسیه ، آراج)
بولی	(ارکلی ، بارطین ، کرده ، کوینك ، دوزجه ، حمیدیه ، مدرنی ، زونغولداق)
کنغری	(چرکش)
سینوب	(بوآی آباد ، عیانجق)
	﴿ سیواس ولایتی ﴾
سیواس	(عزیزیه ، بنیان حمید ، تنوس ، یکی‌خان ، حافیق ، قوچکیری ، دیوریکی ، دارنده ، کرون ، قنغال)
اماسیه	(مرزیفون ، کوپری ، مجیداوزی ، لادیق ، حوضه ، کموش حاجی کویی)
قره‌حصارشرقی	(صو شهری ، حمیدیه ، قویلحصار ، الوجره)
توقاد	(اربعه ، زیله ، نیکسار)
	﴿ دیاربکر ولایتی ﴾
دیاربکر	(سیورك ، سیلوان ، لیجه ، دیرك ، بشیری)
ماردین	(نصیبین ، جزره ، مدیات ، عوینه ـ صاور)
ارغنی معدنی	(پالو ، چرمیك)

﴿ بتليس ولايتی ﴾

سنجاقلر	[قضالر]
بتليس	(اخلاط ، خيزان ، موطيكی)
موش	(ملازكرد ، بولانق ، وارطو ، صاسون)
سعرد	(اروه ، پرواری ، غرزان ، شروان)
كنج	(چباقچور ، قلب)

﴿ ارضروم ولايتی ﴾

ارضروم	(بايبورد ، پاسينلر ، كيغی ، ترجان ، كسكيم ، اسپر ، نامروان)
ارزنجان	(كماخ ، رفاهيه ، قوری چای ، پلومر ـ قوزيچان)
بايزيد	(ديادين ، قره كليسا ، الشكرد ، طوتاق ـ عنتاب)
خنس	

﴿ معمورة العزيز ولايتی ﴾

خربوت	(عربكير ، كبان معدنی ، اكين ، خربوت ، پتوركه)
ملاطيه	(حصن منصور ، بهسنی ، اقچه طاغ ، كاخته)
درسيم	(مازكرد ، چارسنجاق ، چمشكزك ، قزل كليسا ، اووه جق)

﴿ وان ولايتی ﴾

وان	(محمودی ، شتاق ، عاد الجواز ، كواش ، ارجيش)
حكاری	(چوله مرك ، كوار ، شمدينان ، معمورة الحميد)

﴿ طربزون ولايتی ﴾

طربزون	(اردو ، كره سون ، تيره بولی ، كورله ، وقف كبير ، اقچه آباد ، سورمنه ، اوف)

سنجاقلر	[قضالر]
صامسون ـ جانيك	(بافره ، اونيه ، فاتسه ، چهارشنبه ، ترمه)
ريزه ـ لازستان	(آتنه ، خوپه)
كموشخانه	(كلكيت ، شيران ، دورول)
	﴿ جزاير بحر سفيد ولايتى ﴾
ردوس	(قاشوط ، ميس ، سومبكى ، كرپه ، استانكوى)
مدللى	(پيلمار ، مولوه)
ساقز	(قاليمنوز ، لريوز ، قاريوط)
ليمنى	(امروز ، بوزجه اطه)
	﴿ كريد ولايتى ﴾
	﴿ ادرنه ولايتى ﴾
ادرنه	(جسر مصطفى پاشا ، قرجه‌لى ، جسر اركنه ، ديمتوقه ، اورته كوى . خرصه)
كوملجنه	(سلطان يرى ، اخى چلبى ، اسكجه ، اكرى دره ، دارى دره)
قرق كليسا	(طرنوه ، اخته پولى ، لوله برغوس ، ويزه ، مديه ، باباى عتيق)
دده اغاج	(اينوز ، صوفيلو)
تكفور طاغى	(معلقره ، چورلى ، خيره بولى)
كليبولى	(كشان ، شاركوى ، مرفته ، اجه آباد)
	﴿ سلانيك ولايتى ﴾
سلانيك	(كسنديره ، قره فريه ، ينيجۀ واردار ، وودينه ، لنقطه ، كوكيلى ، اورتحصار ، طويران ، استرومجه ، تكوش ، قترين ، آينه‌روز)

سنجاقلر	[قضالر]
سیروز	(منلك ، ذیخنه ، رازلق ، پترچ ، تیمورحصار ، جمعهٔ بالا ، نوره قوب)
درامه	(قواله ، صاری شعبان ، پراوشته ، روبچوز ، قرجه آباد)
طاشوز	
	﴿ قوصوه ولایتی ﴾
اسکوب	(اورخانیه ، اشتب ، قوچانه ، عثمانیه ، قره‌طوه ، قومانوه ، رادویشته ، پلنقه ، کوپریلی
پرشتنه	(کیلان ، پره‌شوه ، متروپچه ، ولچترین ، یکی بازار)
سنیجه	(قولاشین زیر ، یکی واروش ، اقوه)
ایپك	(یاقوه ، برانه ، غوسینه ، ترغویشته)
طاشلیجه	(پره‌پول)
پرزرین	(قالقاندلن ، غستوار ، لومه)
	﴿ یانیه ولایتی ﴾
یانیه	(آیدونات ، فیلات ، مچوه ، لسقویك ، قونیچه)
ارکری	(دلوینه ، پرمدی ، پوغون ، تپه‌دلن ، قرولش ـ خیماره)
پروزه	(لوروس ، مارغلیچ)
برات	(اولونیه ، لوشنه ، اسقراپار)
	﴿ اشقودره ولایتی ﴾
اشقودره	(لش ، طوز ، مردیتا ، پوقه)
دراج	(تیران ، قوایه ، شیاق ، الچه حصار)
	﴿ مناستر ولایتی ﴾
مناستر	(پرلپه ، فیلورینه ، قرچوه ، اوخری)

سنجاقلر	[قضالر]
سرفيجه	(قوزانه ، جمعه ـ قيالر ، ناسليج ، كره بنه، الاصونيه)
دبره	(ماط ، دبرهٔ زير، رقه‌لر)
ايلبصان	(غرامش ، پكلين)
كوريجه	(كسريه ، استاروه ، قولونيه)

﴿ مستقلاً اداره اولنان متصرفلقلر ﴾

قدس شريف	(يافه ، بئر السبع ، غزه ، خليل الرحمن ، ناصره)
بنغازی	(درنه ، مرج ، اوجله وجالو ، جدابيه)
زور	(رأس العين ، عشاره ، البوكمال)
ازميد	(اطه بازاری ، قندره ، قره‌مرسل ، يالوه ، كيوه)
بيغا	(بيغا ، لاپسكی ، ازينه ، آيواجق ، بيراميج)
چتالجه	(سلوری ، بيوك چكمجه)
جبل لبنان	(شوف ، متن ، كسروان، بترون ، جزين ، كوره ، زحله ، دير القمر)

﴿ ايالات ممتازه ﴾

مصرقاهره ، تونس ايالتی ، بوسنه ولايتی ، قبريس جزيره‌سی ، بلغارستان امارتی ، روم ايلیٔ شرقی ايالتی ، سيسام امارتی

مركز ولايت

والئ عالئ ولايت حازم بك

بالا

نشان عثمانی	نشان مجیدی	حمیدیه حجاز تیمور یولی
مرصع	برنجی	آلتون مدالیه‌سی

ارکان ولایت

مأموریت واسامی	رتبه	عثمانی	مجیدی	مدالیه
نائب محمد نجم الدین افندی	استانبول	۲	۲	حجاز تیمور یولی
والی معاونی ممتاز بك	اولی ثانیسی	۳	۲	•
دفتردار نجیب بك	ثانیه	•	۳	•
مکتوبی محمد طاهر بك	متمایز	٤	٤	حجاز تیمور یولی

مجلس ادارهٔ ولایت

رئیس والئ عالئ ولایت

[اعضای طبیعیه]

نائب افندی — معاون بك

دفتردار افندی — نقیب الاشراف قائمقامی سید عبدالرحمن

مکتوبی بك — افندی استانبول ع ۲ م ۱ آلتون لیاقت

مفتی زهاوی زاده — وحجاز تیمور یولی مدالیه‌لری

الحاج محمد سعید افندی موصلهٔ حرمین

[اعضای منتخبه]

جمیل زاده عیسی افندی حرمین ع ۳ م ۳ حجاز تیمور یولی مدالیه‌سی

چادرجی زاده رفعت افندی متمایز م ٣ آغوب قیومجیان افندی متمایز ع ٤ م ٣
حسقیل طویق افندی باش کاتب عبدالرزاق افندی ثانیه م ٤

مجلس ادارهٔ ولایت نزدنده متشکل هیأت اتهامیه

رئیس نقیب الاشراف سید عبدالرحمن افندی
اعضا مجلس اداره اعضاسندن رفعت افندی
« « « « آغوب قیومجیان افندی

مجلس ادارهٔ ولایت مدعی عمومیسی دفتر خاقانی مدیری بهجت افندی ثانیه م ٤
« « « مستنطقی احمد انیس افندی ثالثه
« اداره محاکات ضبط کاتبی عبدالوهاب افندی

اقلام ولایت

مکتوبی قلمی

ممیز محمد شکری افندی رابعه

سر مسود عبدالله افندی ثالثه	شفره کاتبی شریف نجمی افندی ثانیه
مسود محمود رشید افندی رابعه	مسود حاجی عارف افندی رابعه
مسود احمد منیر افندی ثالثه	مکتوبی قلمنه مأمور عبدالرزاق افندی
معیت مأموری عبد العزیز افندی	معیت مأموری علی حیدر افندی
مسود محمد رشید افندی خامسه	سر مبیض انور افندی
مسود و مقابله جی حاجی خماس افندی	مسود عزت افندی
عربی کاتبی محمود بك خامسه	« شکری افندی
مسود معاونی مصطفی افندی	« معاونی منیر بك
« « یوسف افندی م ٥	مبیض رشید افندی
انتخار مدالیه‌سی	« محمود افندی

مبیض حسین افندی	مبیض جمیل افندی
» نوری افندی	» احمد افندی
» کمال بك	» مدحت افندی
» نوری افندی	

﴿ مجلس اداره قلمی ﴾

باشکاتب عبدالرزاق افندی ثانیه م٤

معاون انیس افندی ثالثه	مسود عبد الوهاب افندی
مسود علی افندی	» عبد الکریم افندی

مبیض رشید افندی

﴿ اوراق اوطه‌سی ﴾

مدیر محمود رامز افندی متمایز ع ٤ م ٣

معاون محمد درویش بك ثالثه	مقید رشید بك رابعه
مقید درویش فخری افندی	» محمد صالح افندی
» طاهر افندی	» علی افندی
» محمد نوری افندی	» حسن افندی

﴿ ولایت امور اجنبیه قلمی ﴾

ترجمان یوسف راجی افندی	امور اجنبیه کاتبی رؤف افندی

﴿ محاسبهٔ ولایت ﴾

ممیز حسن شوکت افندی ثانیه

[واردات جهتی]

باش کاتب سلیم افندی

رفیقی سید محمد افندی	رفیقی مصطفی افندی

مصارفات جهتی

باش کاتب حاجی رفعت افندی ثالثه

مصارفات مقیدی عبدالوهاب افندی	مصارفات مقیدی رفیقی ابراهیم افندی
» » رفیقی محمود افندی	معاشات مقیدی رفیقی محمود افندی
معاشات » » صالح افندی	» » » طاهر افندی

مصالح جاریه جهتی

باش کاتب مصطفی افندی	رفیق اولی سید محمد علی افندی
رفیق ثانیسی عبد المجید افندی	سر مبیض نافع افندی
مبیض عبد الوهاب افندی	مبیض عبد الوهاب بك
» رشید افندی	» علی افندی
» مصطفی افندی	» زکی افندی
» عزره افندی	» عبودی افندی
» مفید افندی	

مرکز قضا جهتی

مرکز قضا کاتبی سلیمان افندی	رفیقی حسین لطفی افندی

اوراق جهتی

اوراق مأموری حمید افندی	رفیقی سید محمد امین افندی

رفیقی قاسم افندی

مأمورین سائره

حسابات عتیقه کاتبی حمدی افندی	صندوق امینی یوسف افندی

﴿ ویركو جهتی ﴾

ویركو محرر ثانیسی علی مردان افندی	مقید اول عزت افندی
مقید ثانی عبد الرزاق افندی	دفترجی عبد الرزاق افندی

﴿ وقف شریف حضرت نبوی جهتی ﴾

كاتب اول عمر افندی	كاتب ثانی مهدی افندی
تحصیلدار رجب افندی	خدمه حمو اغا

﴿ خزینه دعوی وكیللری ﴾

نعیم افندی	داود افندی

اورمان مأموری محمد غریب افندی

نافعه قومیسیونی

﴿ رئیس والئ عالئ ولایت ﴾

اعضا دفتردار بك	اعضا نقیب الاشراف افندی
» جمیل زاده عیسی افندی حرمین ع ٣ م ٣	» مجلس اداره باش كاتبی عبدالرزاق افندی ثانیه م ٤
» نفوس ناظری سعید افندی ثالثه	» دائرهٔ بلدیه رئیس وكیلی عبد الرحمن افندی ثالثه
» محاسبهٔ ولایت مصارفات كاتبی حاجی رفعت افندی ثالثه	» نافعه مهندسی موسیو شوانیس

(محكمهٔ شرعیهٔ)

باب نائبی عبدالوهاب افندی	ازمیر پایه‌سی ع ٤
باش كاتب عباس افندی رابعه	واردات مقیدی و سر مبیض سید عبد الوهاب افندی
ضبط كاتبی واعلامات مسودی محمد نافع افندی	ضبط كاتبی معاونی السید عباس افندی

ایتام مدیری عبد الغفور افندی	دعوتیه کاتبی ومقیدی عبدالغفور افندی
میض الحاج اسماعیل افندی	مقید سید عبد الرزاق افندی
اذننامه کاتب ومقیدی عبد اللطیف افندی	» علی افندی
	نفقات مقیدی عبد الرزاق افندی
وکالت مقیدی ابراهیم فرحان افندی	میض السید احمد افندی

عدلیه دائره‌سی

بغداد وبصره وموصل ولایتلری عدلیه مفتشی حافظ احمد ضیا افندی متمایز م ٣
عدلیه مفتشی کاتبی جمیل افندی

محکمهٔ استیناف حقوق دائره‌سی

رئیس مرکز نائبی نجم الدین افندی استانبول ع ٢ م ٢

اعضا کیلانی زاده سید داود افندی	اعضا جعفر بك
بلاد خمسه	» روبین عانی افندی
» کالوس افندی	» ملازمی سید صالح صائب افندی

محکمهٔ استیناف جزا دائره‌سی

رئیس محمد رمزی افندی اولی ثانیسی	مدعی عمومی عبدالله حلمی افندی
اعضا جمیل زاده عبدالرحمن افندی مدرس	اعضا بابان زاده سلیم بك رابعه
» رحمین عاشیر افندی	» کسبور افندی

اعضا ملازمی یوسف جمیل افندی

محکمهٔ استیناف قلمی

باشکاتب صالح افندی

ضبط کاتبی قاسم افندی	ضبط کاتبی صالح افندی
» عبد المجید افندی	» » عبد الرزاق افندی

مقید محمد رشید افندی	مسود عبد الله جودت افندی
مباشر علی اغا	مباشر سید محمد اغا
» جاسم اغا	» عیسی اغا

﴿ استیناف مدعی عمومیلکی قلمی ﴾

کاتب محمد علی افندی	رفیق وهبی افندی

﴿ هیئت اتهامیه ﴾

رئیس کیلانی زاده السید داود ضیاء الدین افندی بلاد خمسه

اعضا کالوس افندی	اعضا روبین افندی

﴿ اتهامیه قلمی ﴾

ضبط کاتبی فوزی افندی	ضبط کاتبی محمد امین افندی

﴿ محکمهٔ بدایت حقوق دائره‌سی ﴾

رئیس نظیف افندی رابعه	اعضا سید حامد افندی مدرس
اعضا آغوب افندی	» ملازمی حمدی افندی

﴿ محکمهٔ بدایت جزا دائره‌سی ﴾

رئیس آصف افندی رابعه	مدعی عمومی معاونی مصطفی نوزی افندی ثانیه
اعضا عبدالله بك	
» اسحق افندی	اعضا ملازمی عبد الله افندی

﴿ استنطاق دائره‌سی ﴾

برنجی مستنطق محمد حلمی افندی	ایکنجی مستنطق صبری افندی
معاونی شاکر افندی	معاونی عبدالوهاب افندی

﴿ اجرا دائره‌سی ﴾

اجرا مأموری سلیمان افندی	تحصیلدار رشید افندی

﴿ محکمهٔ بدایت قلمی ﴾

باشکاتب عبد الجبار افندی

مدعیٔ عمومی معاونی کاتبی	ضبط کاتبی خلیل صبری افندی
عبد الرحمن افندی	» » محمود حمدی افندی
ضبط کاتبی محسن افندی	» » رشید افندی
مقید عبد المجید افندی	مبیض بسیم افندی
مباشر حسن اغا	مباشر سید مصطفی اغا

﴿ مقاولات محررلکی دائره‌سی ﴾

مقاولات محرری خضر افندی	معاون اول شاکر افندی
معاون ثانی نصیف افندی	مباشر جاسم اغا

﴿ تجارت محکمه‌سی ﴾

رئیس احمد کامل افندی رابعه

دائمی اعضا کامل افندی	دائمی اعضا احمد رفیق افندی
موقت اعضا عبدالکریم افندی	موقت اعضا حسقیل شعشوع افندی

﴿ محکمهٔ تجارت قلمی ﴾

باشکاتب نعمان افندی

ضبط کاتبی سعید افندی	ضبط کاتبی شفیق بك
» قاسم افندی	» عبدالغنی افندی

انجمن عدليه

رئيس استيناف حقوق رئيسى نجم الدين افندى استانبول ع ٢ م ٢

اعضا استيناف جزا رئيسى محمد رمزى افندى اولى ثانيسى

» بدايت حقوق رئيسى نظيف افندى رابعه

» مدعىء عمومى معاونى مصطفى نورى افندى ثانيه

اعضا استيناف مدعىء عمومیسى عبدالله حلمى افندى

» بدايت جزا رئيسى آصف افندى رابعه

« تجارت محكمه‌سى رئيسى احمد كامل افندى رابعه

كاتب استيناف محكمه‌سى باشكاتبى صالح افندى

دعوى وكيللرى

عبد الجبار افندى اولى اولى ع ٣ م ٢

رؤف افندى متمايز

يعقوب افندى رابعه

حبيب افندى

پاچه‌جى زاده حسن افندى

سليمان افندى

كيروب افندى ثالثه

منشى حكيم افندى

نعيم افندى

داود افندى

نفوس دائره‌سى

ناظر سعيد افندى ثالثه

باش كاتب محمد شكرى افندى

كاتب ثانى محمد نائل افندى

دفتر خاقانى دائره‌سى

مدير عثمان بهجت افندى ثانيه م ٤

تحريرات كاتبى صالح افندى

» رفيقى ابراهيم افندى

معاونى عبد الوهاب افندى

تحريرات رفيقى خليل افندى

محاسبه كاتبى حافظ شوقى افندى	رفيقى خليل افندى
تدقيق مأمورى سعيد افندى	معاونى على افندى
« « رفيقى ابراهيم افندى	تدقيق مأمورى رفيقى عبدالمجيدافندى
« « « عبدالكريم افندى	« « « محمود افندى
« « « عبدالرحمن افندى	« « « خاف افندى
« « « شاكر افندى	

﴿ مركز طاپو قلمى ﴾

مركز طاپو كاتبى على افندى	رفيقى محمد فخرى افندى
رفيقى محمد رفعت افندى	رفيقى خضر افندى

﴿ اوقاف دائره‌سى ﴾

محاسبه‌جى واصف بك اولى اولى

باش كاتب عبدالجبارافندى ثانيه م ٤	واردات كاتبى سيدسلمان افندى رابعه
مصرف كاتبى عبدالقادر افندى	تحريرات كاتبى محمود افندى
اوراق مقيدى ابراهيم بك	واردات كاتبى رفيقى عبدالعزيزافندى
مصرف كاتبى رفيقى رشيد افندى	مصرف كاتبى رفيقى حاجى مصطفى افندى
تحريرات كاتبى رفيقى حسن افندى	تحريرات كاتبى رفيقى ابراهيم افندى
اوراق مقيدى رفيقى محى الدين افندى	محمد على افندى
محمود افندى	عبد الوهاب افندى
مصطفى افندى	صندوق امينى اوهان افندى

باغلر وسدلر وتعمير مأمورى عبد الوهاب افندى

﴿ اوقاف تحصيلدارلرى ﴾

سرتحصيلدار عباس افندى	تحصيلدار سيد عبد الغنى اغا

تحصیلدار علی افندی	تحصیلدار ملا عبد الله
» ملاحسین	» سعید افندی

(اوقاف مدرسه قومیسیونی)

رئیس نائب نجم الدین افندی استانبول ع ۲ م ۲

اعضا نقیب الاشراف سید عبد الرحمن افندی استانبول ع ۲ م ۱	اعضا امام اعظم مدرس اولی شیخ سعید افندی
» حسین پاشا جامعی مدرسی وقتوی مسودی علی افندی	» اوقاف محاسبه جیسی وکیلی عبد الجبار افندی ثانیه م ٤

» معارف مدیری حسین رفیق افندی

(سجل احوال قومیسیونی)

رئیس مکتوبیٔ ولایت محمد طاهر بك متمایز ع ٤ م ٤

اعضا اوراق مدیری محمود رامز افندی متمایز ع ٤ م ۳	اعضا مجلس اداره باش کاتبی عبد الرزاق افندی ثانیه م ٤
اعضا مکتوبی ممیزی محمد شکری افندی رابعه	کاتب مکتوبی قلمی خلفاسندن احمد منیر افندی ثالثه

(استاتستیق قومیسیونی)

رئیس اوراق مدیری محمود رامز افندی متمایز ع ٤ م ۳

اعضا مجلس اداره ایکنجی کاتبی انیس افندی ثالثه	کاتب شکری افندی

(معارف اداره‌سی)

مدیر حسین رفیق افندی

محاسبه مأموری عبد الكريم نادر افندی ثالثه	باش كاتب سلامی افندی
كاتب ثانی عبد الرزاق افندی	محاسبه مأموری رفيقی محمود خيری افندی
اوراق مقيدی عبد الله افندی	صندوق امينی توفيق افندی
تحصيلدار خلف افندی	تحصيلدار نيازی افندی
	« صالح افندی

معاينه اوطه‌سی

اوراق اجنبيه سانسوری رؤف افندی	اوراق عربيه وفارسيه سانسوری رشيد افندی
معاينه مقيدی حسين افندی	

معارف مجلسی

رئيس معارف ومكتب اعدادیٔ ملكی مديری حسين رفيق افندی	اعضا معارف محاسبه مأموری عبد الكريم نادر افندی ثالثه
اعضا باب نائبی عبد الوهاب افندی	« يكن زاده عبد الله افندی مدرس
ازمير پايه‌سی ع ٤	« سنوی زاده عبد الوهاب افندی مدرس
« منحل	
« منحل	معارف باش كاتبی سلامی افندی

مكتب اعدادیٔ ملكی هيئت اداره وتعليميه‌سی

مدير حسين رفيق افندی	معاون اول علی افندی
معاون ثانی ابراهيم افندی	« ثالث امين افندی
حكمت كيمياء واليد معلمی رفيق افندی	قوانين معلمی علی حيدر افندی
ثروت ، لسان عثمانی ، تاريخ	ادبيات، كتابت، زراعت معلمی علی افندی
جغرافيا معلمی امين افندی	

حساب جبر ، مثلثات معلمی وكيلی علی افندی

علوم دینیه ، احلاق و منطق معلمی عبد الجلیل افندی ازمیرپایهٔ مجردی

عربی معلمی وکیلی معروف افندی

هندسه ورسم معلمی قولاغاسی صبری افندی م ٤

ترکچه معلمی یوزباشی کمال افندی م ٤

حسن خط معلمی مدرس زاده جمیل افندی

اصول دفتری، جغرافیا معلمی ابراهیم افندی

فارسی معلمی علی افندی

ماکنه ، قوزموغرافیا معلمی عزیز افندی

فرانسزجه معلمی سلمان صالح افندی

مبصر سعید افندی

برنجی قسم حساب معلمی ابراهیم حایم افندی

موجود طلبه

مسلم ۲۳۸ غیر مسلم ۱۹ یکون ۲۵۷

ژاندارمه دائره‌سی

ژاندارمه قوماندانی مسعود بك ع ٤ م٣ کرید ، یونان ، افتخار مدالیه‌لری

اداره امینی جمیل افندی م ٥

الای مجلسی

رئیس قوماندان مسعود بك ع ٤ م٣ کرید ، یونان ، افتخار مدالیه‌لری

اعضا مرکز بیکباشیسی عبد الکریم بك م ٥

» اداره امینی جمیل افندی م ٥

» یوزباشی علی افندی

» ملازم اول خلف افندی

» ملازم ثانی مجید افندی

اعضا اوچنجی استرسوار بیکباشیسی حاجی حسن بك م ٥ حجازتیمور یولی مدالیه‌سی .

» یوزباشی صدقی افندی م ٥

» ملازم ثانی یوسف افندی

» ملازم ثانی محمد سلیم افندی

برنجی مرکز طابوری

بیکباشی عبد الکریم بك م ٥ | طابور کاتبی صدقی افندی

(پیاده صنفی)

بلوك	یوزباشی	ملازم اول	ملازم ثانی
١	رؤف بك تخلیصیه مدالیه‌سی	عباس اغا	رشید افندی
٢	غشلقه اغا م ٤	سلمان افندی م ٥	مولود افندی
٣	عبدالقادر بك م ٥	علی اغا	محمد افندی
٤	بهجت افندی م ٥	منحل	عبدالغفور افندی

(سواری صنفی)

بلوك	یوزباشی	ملازم اول	ملازم ثانی
١	صالح افندی ع ٤م٤	عیسی افندی	امین اغا
٢	مصطفی اغا م ٥	منصور افندی م ٥	قلندر اغا
٣	اسماعیل اغا	عبد القادر افندی	حکیم افندی
٤	مصطفی افندی	محمد اغا	حمزه افندی
٥	قاسم افندی م ٤	علی افندی	منحل
٦	عزیز افندی م ٥	اسعد بك م ٥	وفیق افندی

ایکنجی خراسان طابوری

بیکباشی محمد نوری افندی م ٥ | طابور کاتبی عبد الرحمن افندی

(پیاده صنفی)

بلوك	یوزباشی	ملازم اول	ملازم ثانی
١	اسماعیل اغا م ٥	محمود اغا	منحل
٢	عبد الواحد افندی	منحل	عباس افندی
٣	حمودی اغا	فتاح اغا	علی افندی

(سواری صنفی)

بلوك	يوزباشی	ملازم اول	ملازم ثانی
١	عبدالرحمن افندی	منحل	مجيدافندي افتخار مداليه‌سی
٢	محمد اغا م ٥	رستم افندی	عزيز اغا
٣	بيكباشی حسن اغا	غيری بك	عبد الله افندی
٤	حسن افندی	عبد الرحمن اغا	عبدالرحمن افندی
٥	احمد افندی	خورشيد افندی	منحل
٦	فتاح اغا م ٤	ابراهيم اغا	ابراهيم افندی
٧	مصطفی اغا م ٥	خورشيد افندی	عمر اغا

اوچنجی استر سوار طابوری

بيكباشی حاجی حسن بك م ٥ | طابور كاتبی عمر افندی

بلوك	يوزباشی	ملازم اول	ملازم ثانی
١	امين اغا	حسين اغا	اسماعيل بك
٢	منحل	غنی اغا	علی اغا
٣	علی افندی	علی بك م ٥	امين اغا
٤	نايف افندی	ميرزا اغا	ارسلان اغا
٥	كاظم اغا	تقی افندی	محمود بك
٦	صدقی افندی م ٥	سليمان افندی	عبد القادر افندی

دردنجی كربلا طابوری

بيكباشی ميرزا اغا م ٥ | طابور كاتبی عبدالواحد افندی م ٥

(پياده صنفی)

بلوك	يوزباشى	ملازم اول	ملازم ثانى
١	حاجى موسى افندى	كاظم اغا	مصطفى اغا
٢	على اغا	محمد جواد افندى	على افندى

(سوارى صنفى)

بلوك	يوزباشى	ملازم اول	ملازم ثانى
١	رضا افندى	مهدى اغا	سليمان افندى
٢	عمر بك	منحل	عبدى اغا م ٥

بشنجى ديوانيه طابورى

بيكباشى ابراهيم اغا	طابور كاتبى عبد الغنى افندى

(پياده صنفى)

بلوك	يوزباشى	ملازم اول	ملازم ثانى
١	صالح افندى	توفيق افندى	موسى اغا
٢	محمد افندى	جاسم اغا	نيازى افندى
٣	محمد بك	منحل	محمود افندى

(سوارى صنفى)

بلوك	يوزباشى	ملازم اول	ملازم ثانى
١	سيد اسماعيل افندى	منحل	مجيد افندى
٢	منحل	احمد عزت افندى	محمد افندى
٣	خضر افندى	غنى اغا	يحيى افندى
٤	الياس افندى	عبد الله اغا	مجيد اغا

التنجى خانقين طابورى

بيكباشى اسماعيل بك	طابور كاتبى طالب افندى

(پياده صنفى)

بلوك	يوزباشی	ملازم اول	ملازم ثانی
١	جاسم اغا	علی افندی	محمود افندی
٢	منحل	محمود اغا	یوسف افندی
٣	قاسم افندی	منحل	عبدالقادر اغا م ٥

(سواری صنفی)

بلوك	يوزباشی	ملازم اول	ملازم ثانی
١	داود اغا م ٥	منحل	امین اغا

﴿ یدنجی استر سوار طابوری ﴾

بیکباشی اسعد افندی م ٥ | طابور کاتبی سلیمان طیار افندی

بلوك	يوزباشی	ملازم اول	ملازم ثانی
١	محمد توفیق افندی	خالف افندی	مسعود افندی
٢	منحل	دوطه اغا	ابراهیم افندی
٣	مهدی افندی	عزت افندی م ٥	ابراهیم افندی
٤	اسماعیل افندی	محمود افندی	حسین حافظ افندی
٥	منحل	عمر افندی	توفیق اغا

﴿ آچیقده بولنان امرا وضابطان ﴾

الای بکی مخاص بك ع ٣ م ٣

بیکباشی سلیمان افندی	بیکباشی عبد الکریم اغا م ٥
اداره امینی محمد افندی م ٥	ملازم ثانی محمد سلیم افندی م ٥
ملازم ثانی جلال افندی	ملازم ثانی عبد القادر اغا

(ضابطهٔ مرکزیه)

بیکباشی عبد الکریم بك م ٥	ضابطه کاتبی محی الدین افندی
حبسخانه مدیری محمد افندی	قلعه وسرای حبسخانه‌لرنده غاردیان ١٨

ولایت ژاندارمه الاینك ترتیب تام وجهله موجودینی حاوی جدولدر

	سواری بلوکی	پیاده بلوکی	سواری	پیاده	امرا وضابطان	یکون
	عدد	عدد	نفر	نفر	نفر	نفر
برنجی مرکز طابوری	٦	٤	٢٧٠	٣٠٠	٣٢	٦٠٢
ایکنجی خراسان طابوری	٧	٣	٢٨٠	١٧٤	٣٢	٤٨٦
اوچنجی استر سوار طابوری	٦	٠	٣٣٦	٠	٢٠	٣٥٦
دردنجی کربلا طابوری	٢	٢	٩٥	١٣٨	١٤	٢٤٧
بشنجی دیوانیه طابوری	٤	٣	١٨٠	٢٠٧	٢٣	٤١٠
آلتنجی خانقین طابوری	١	٣	٥٤	١٨٣	١٤	٢٥١
یدنجی استر سوار طابوری	٥	٠	٢٨٠	٠	١٧	٢٩٧
یکون	٣١	١٥	١٤٩٥	١٠٠٢	١٥٢	٢٦٤٩

﴿ پولیس دائره‌سی ﴾

سرقومیسر حاجی عطا افندی ثالثه ع ٤ تخلیصیه مدالیه‌سی

(حکومت قوناغنده مستخدم پولیس قومیسر وافرادی)

آچیقدن سرقومیسر حسین بك

ایکنجی قومیسر رفعت افندی م ٥ افتخار مدالیه‌سی	اوچنجی قومیسر اسماعیل حقی افندی امور تحریریه وامانت مأموری اوچنجی قومیسر نعمان افندی
اوچنجی قومیسر عبدالعزیز افندی	
پولیس سید سلمان افندی	پولیس محمد مخلص افندی
» صالح زکی افندی	» حمدی افندی

(مرکز پولیس دائره‌سنده احتیاط وقول ودوریه وتعقیب مأمورلری)

پولیس مصطفی افندی	پولیس ابراهیم فوزی افندی
» احمد عزت افندی	» محمد ازاد افندی
» محمود ندیم افندی	» احمد شکری افندی
» رفعت افندی	

(لیمان وترصد مأمورلری)

اوچنجی قومیسر سلیمان فائق افندی	پولیس عبدالله افندی

پولیس جمیل افندی

﴿ مرکز ولایت بری وقارشی‌یقه قره‌غولخانه‌لرنده مستخدم ﴾
﴿ پولیس قومیسر وافرادی ﴾

(شورجه قره غولخانه‌سی مأمورلری)

اوچنجی قومیسر ابراهیم اغا	پولیس جمعه افندی

پولیس محمود شکری افندی

مربعه قره غولخانه‌سی مأموری	پولیس سید خضر افندی
ابو سیفین » »	» صادق افندی
حضرت شیخ » »	» خیر الدین افندی
البوشبل » »	» خضر خالد افندی
قنبر علی » »	» رشید افندی
سور » »	» مراد بك
فضل » »	» محی الدین افندی
دکان شناوه » »	» سید احمد افندی
حیدر خانه » »	» احمد نوری افندی
سنك » »	» عبد الوهاب افندی
قریه باشی » »	» محمد نوری افندی

(قارشی‌یقه مرکز قره‌غولخانه‌سی مأمورلری)

اوچنجی قومیسر حسون افندی	پولیس سلیمان فاضل افندی

پولیس عمر فهمی افندی

جعیفر قره غولخانه‌سی مأموری	پولیس حسن بك

مطبعهٔ ولایت

ناظر مکتوبیٔ ولایت محمد طاهر بك متمایز ع ٤ م ٤

مدیر محرر ومترجم مدرس زاده محمد فهمی افندی کبار مدرسین

سالنامه مأموری شریف نجمی افندی ثانیه	سرمرتب وصندوق امینی خضر افندی
	ایکنجی مرتب وموزع محمود افندی
ماکینیست ولیطوغرافیا مأموری حسن افندی	ماکینیست رفیقی سعید افندی
	عمله صالح

مکتب صنایع شاگردانی نفر ٦

مكتب صنايع

مدير عمومی مدرس زاده محمد فهمی افندی کبار مدرسین

باشکاتب وکیلی علی افندی
اعمالات کاتبی علی افندی
وکیل خرج وکیلی مالك اغا
معلم ثانی سعید افندی
موزيقه معلمی عبدی اغا قول اغاسی م ٥
قوندره خانه دیکش ماکینه سی قلفه سی محمد
» قلفه سی عباس
خالیخانه اوسته سی حاجی حسین اغا
طورنه قلفه سی فتح الله افندی
سرخدمه سعید اغا

اعمالات مدیری خلیل اغا
ضابطه کاتبی سیف الدین افندی
معلم اول علی افندی
امام ومعلم ثالث سید حسین افندی
قوندره خانه اوسته سی جاسم اغا
مرانغوزخانه اوسته سی عبدالرزاق اغا
دمیرخانه اوسته سی محمد افندی
صندوق امینی وکیلی سیفی افندی
چولهاخانه اوسته سی حاجی جواد اغا
طلبه نفر ٦٦ خدمه نفر ٩

مکتب صنایع قومیسیونی

رئیس دیون عمومیه ناظری مصطفی فهمی بك متمایز

اعضا صحیه مفتشی فؤاد بك متمایز م ٥
» مکتب مدیری محمد فهمی افندی
» دعوی وکیلی سلیمان افندی

اعضا اوقاف باشکاتبی عبد الجبار افندی ثانیه م ٤
» ولایت مهندسی موسیو شوانیس

اعضا بلدیه مهندسی موسیو موژل م ٤

تلغراف وپوسته باش مدیرتی دائره سی

بغداد وبصره وموصل ولایتلری تلغراف وپوسته باشمدیری محمد شاکر افندی متمایز

(مفتشلك دائره سی)

بصره جهتی مفتشی جولیتی افندی ثانیه | موصل جهتی مفتشی فهمی افندی ثالثه

(باش مديريت قلمى)

باشكاتب امين افندى	تحريرات كاتبى لبيب افندى
محاسبه كاتبى مصطفى عاصم بك رابعه	كاتب شعيب فيضى افندى

(تلغراف مركزى)

مركز مديرى منحل

مخابره سر مأمورى حاجى صالح افندى	مخابره مأمورى عطا افندى
مخابره مأمورى صالح افندى	« « عارف افندى
« « سعدى افندى	« « خورشيد افندى
« « عبد الجبار افندى	« « محمد على افندى
« « جميل افندى	« « حشمت افندى
« « خالد افندى	« « بكر افندى
« « سعيد افندى	« « حلمى افندى
« « رشيد افندى	« « عباس افندى
تلغراف مقيدى حمدى افندى	بغداد شقى جمال افندى
مخابرات اجنبيه مأمورى اسكندريان افندى	مخابرات اجنبيه مأمورى ستراك افندى
« « « ارطاشيس افندى	« « « منشى افندى
« « « داود افندى	« « « اسحاق افندى
	ماكينه جى ماروك افندى

(پوسته مركزى)

پوسته مديرى عبد الباقى افندى

پوسته مأمورى احمد افندى	پوسته اتحاده مأمورى الياس افندى ثالثه

پوسته كاتبی ابراهيم افندی	پوسته مقيدی شوكت افندی
» سيار مأموری عبدالله افندی	» سيار مأموری يعقوب افندی

رسومات نظارتی

ناظر منحل

[محاسبه قلمی]	[تحريرات قلمی]
باش كاتب عبد الوهاب افندی	باش كاتب حسين افندی
رفيق اول عبدالكريم افندی	رفيق اول احمد توفيق افندی
» ثانی علی افندی	مبيض حسن افندی
» ثالث محمد امين افندی	» صيون افندی
مقيد يعقوب افندی	مقيد توفيق افندی
رفيقی عطاء الله افندی	رفيقی جميل افندی

رسومات مركز مديريتی

مدير مصطفی نائلی افندی

باش كاتب بهجت افندی	رفيق اول يوسف بك
رفيق ثانی مهدی افندی	» ثالث سلمان افندی
» ثالث معاونی مهدی افندی	تحريرات كاتبی احمد افندی
صندوق امينی مير افندی	استماطور ابراهيم افندی
تذكره كاتبی عبدالرزاق افندی	رفيقی حسنی افندی
ترانسيت كاتبی احمد فهمی افندی	مبصر اول حسين افندی
مبصر ثانی محمود افندی	» ثالث محمد افندی
» رابع عبد الوهاب افندی	» خامس عمر افندی
ارايجی خلف اغا	ارايجی رشيد افندی

ارابجی عزیز افندی	ارابجی طاهر اغا
» حسین افندی	ایران انبار مأموری عبدالله افندی
ترانسیت انبار مأموری صالح افندی	» » کاتبی رشید افندی
مانیفستو کاتبی اسکندر افندی	اشیای عینیه مأموری شاکر افندی
قورشون مأموری حبیب افندی	اسکله مأموری عبدالباقی افندی

﴿ دیون عمومیه نظارتی ﴾

ناظر مصطفی فهمی بك متمایز | مفتش معاونی خسرو بکلکچیان افندی

﴿ محاسبه قلمی ﴾

محاسبه باش کاتبی حلیم بك

محاسبه رفیق اولی جرجیس ادیب افندی	محاسبه رفیق ثانیسی حنا زکی افندی
» اعشار کاتبی ابراهیم ادهم افندی	» » ثالثی محمد علی بك
» مقیدی ابراهیم مخاص افندی	صندوق امینی و پول مأموری ابراهیم افندی

﴿ تحریرات قلمی ﴾

تحریرات باش کاتبی علی رنقی افندی	تحریرات مسودی شریف افندی
» مقیدی مدحت افندی	» مبیضی محمود افندی
دعوی وکیلی کیروب افندی	سیار مأموری یوسف افندی

﴿ معاملات مرکزیه اداره‌سی ﴾

مأمور ابراهیم مخاص افندی	باش کاتب سلیمان نوری افندی
ایکنجی کاتب توفیق افندی	طوز انبار کاتبی یانقو لطفی افندی
مرکز پراکنده طوز صاتش مأموری یوسف افندی	شورجه موقعی پراکنده طوز صاتش مأموری علی افندی

قارشو یقه پراکنده طوز صاتش مأموری حمدی افندی

مأمورين صحيه

بغداد قرانتنه‌لری انسپکتوری دوقتور لانژونی افندی

باش کاتب وکیلی شاکر افندی	یازیجی ومحاسبه‌مأموری وکیلی شاکر افندی
ایکنجی کاتب وکیلی حسین افندی	

غاردیان نفر ٤

امور بیطریه اداره‌سی

بیطر مفتشی توفیق افندی رابعه حجاز تیموریولی مدالیه‌سی

کمرك بیطری سلیمان ثابت افندی ثالثه ع ٤ حجاز تیمور یولی مدالیه‌سی

خانقین بیطری محمد فاروق افندی

رژی نظارتی

ناظر موسیو ژول اومان	ناظر معاونی سویان بك
[محاسبه قلمی]	[تحریرات قلمی]
محاسبه‌جی اوایس اواکیمیان افندی	فرانسزباشکاتبی آنطوان جولیتی افندی
صندوق امینی شکرالله غنیمه افندی	ترکجه » حسین افندی
محاسبه رفیقی مارکاراواکیمیان افندی	اوراق مقیدی سعید افندی
» » کاپرئیل میناسیان افندی	سرمبیض جمیل عبدالکریم افندی
» » آغوب خاچانیان افندی	مبیض ناصر کریکور افندی

دعوی وکیلی کیروب فکری افندی

مرکز قلمی

مدیر عباس فضلی افندی	باش کاتب رزق الله پیو افندی
رفیقی سلیم صارونی افندی	رفیقی سلیم مقصود افندی
» ابراهیم ناحوم افندی	» حاجی سلیمان افندی
» توفیق افندی	قنطارجی حاجی صالح افندی

[محافظه قلمی]

مفتش پرودروموس اسپاتاریس افندی	محافظه وزراعت مأموری سیزار
محافظه کاتبی اسحق بوغوصیان افندی	انطون افندی

[انبار]

انبار مأموری شاؤل میکائیل عانی افندی	معاونی رزق الله بشو افندی

اجنبی تنباکو شرکتی

ناظر قریقور کورکجی افندی م ٤	محاسبه کاتبی یامین قوهن افندی
مخابرات ترکیه کاتبی جرجیس افندی	محاسبه کاتبی رفیقی یوسف مغاك افندی
تذکره محرری ارتین فرج افندی	قولجی باشی عباس اغا
قولجی مهدی اغا	اوطه‌جی وهیب اغا

لیمان دائره‌سی

رئیس عبد القادر قپودان صول قول اغاسی م ٤ کموش لیاقت مدالیه‌سی

بلدیه دائره‌سی

رئیس وکیلی حیدری زاده عبدالرحمن افندی ثالثه

طبیب نظام الدین بك ثانیه	اعضا حاجی خلیل چلبی
اعضا محمد صالح افندی مدرس	« جبه‌جی زاده یوسف افندی
« سید عبد القادر افندی	« برزنجی زاده سید محمد افندی
« یاسین چلبی	« ابراهیم افندی
« سید عبدالرحمن افندی	« هارون ناثان افندی
« عبد الله الداود چلبی	مهندس موژل افندی م ٤

(بلدیه قلمی)

باشکاتب خلیل افندی	رفیق اول محمود فهمی افندی
رفیق ثانی مصطفی افندی	« ثالث حسین فوزی افندی

ميض سيد عبد الوهاب افندى	صندوق امينى حسقيل افندى
تنوير كاتبى ملا محمود افندى	دوريه مأمورى محمود اغا
دوريه مأمورى احمد اغا	» » سيد خميس اغا
معاون محمود اغا	چارشو محافظه مأمورى محمد صالح اغا
» ملا يوسف	» » » جبر بن خابور
مفتشلر نفر ٥	چاوشلر نفر ٤٦
پراكنده مأمورى عبد المجيد اغا	مدير وچرخه‌جى وبكجيلر نفر ٩٠

غربا خسته خانه‌سى

هيئت اداره رئيسى ولايت صحيه مفتشى عمر فؤاد بك متمايز

طبيب حكمت ثريا افندى	مدير شيخ محمد نورى افندى
اوپه‌راتور يوزباشى ذهنى صفوت افندى	كحال يوزباشى سامى افندى
كاتب رشيد افندى	اجزاجى مغرديج افندى
جراح صالح افندى	اجزاجى معاونى عبد الرزاق افندى

خدمه ذكور ١٠ اناث ٢

صو طلومبه‌سى

مأمور احمد بك	تحصيلدار محمد امين افندى
ماكينست اوسته محمد	معاون حسن
سر كارخ ١	كارخ نفر ٤

بكجى نفر ١

بغداد عثمانلى بانقه‌سى شعبه‌سى

ديركتور موسيو مركوريان	ديركتور معاونى موسيو آمون

(محاسبه قامى)

محاسبه‌جى موسيو اوانيس جيل كورجى	رفيقى موسيو ستيفان هواكيميان

محاسبه جی رفیقی موسیو یوسف هرمز | محاسبه جی رفیقی موسیو شاؤل سموحه

محاسبه جی رفیقی موسیو عبداه شنطوب

(صندوق قلمی)

صندوق امینی موسیو دانیل آغوبیان | رفیقی موسیو ستراك بوغوسیان

رفیقی موسیو الیاهو خزام | « موسیو سلومون انطوان

(تحریرات قلمی)

باش کاتب موسیو رویرت کاطونی | رفیقی موسیو اسکندر باهی

رفیقی موسیو غانم غنیمه

(قامپو قلمی)

باش کاتب موسیو خاچیك بدروسیان | رفیقی موسیو مسروب سکندریان

رفیقی موسیو الیاهو شوحیط | « موسیو دانیل خاچانیان

« موسیو شاکر مغاك | « موسیو میناس ستراك

(اضاعه قلمی)

موسیو یعقوب متی

باش قواص خضر اغا | قواص حمید اغا

رؤسای روحانیه

سریانی قتولیك سرپسقپوس وکیلی القس عبدالاحد جرجی

بغداد بصره و موصل ارمنی مرخصلکی منحل | کلدان ملتنك پطریقی وکیلی الخوری میخائیل افندی

روم قتولیك پطریقی وکیلی القس رمانوس قلاب افندی | ارمنی قتولیك پطریقی وکیلی الخوری فیلیوس ماغاکیان افندی

بغداد حاخام باشیسی داوید پاپو افندی م ٢ | حاخام ساسون الیاهو لوی افندی م ٥

مأمورین اجنبیه

(ایران)

باش شهبندر یمین الممالك میرزا جعفر خان | ترجمان میرزا ابراهیم

(روسیه)

جنرال قونسلوس موسیو ماشقوف	قانچلار موسیو پایماسکی
ترجمان ملکون افندی بالدازیان	ترجمان ارتین اوانیسیان افندی

(انکلتره)

جنرال قونسلوس ماجور رامزی	برنجی ترجمان آغوب نرسیسیان افندی
ترجمان سجاد حیدر افندی	ترجمان هارون شوجیط افندی

(فرانسه)

قونسلوس موسیو روه	ترجمان حبیب شوریز افندی

(المانیا)

قونسلوس وکیلی دوقتور هسسه	ترجمان سعید افندی

(امریقای شمالی حکومات مجتمعه‌سی)

قونسلوس موسیو ماکاسن	ترجمان خسرو قیوجیان افندی

(اوستریا و مجارستان)

قونسلوس وکیلی موسیو روه	ترجمان موسیو روز نفلد

(باچیقا)

قونسلوس وکیلی موسیو کارل برك	ترجمان رزوق نعمان افندی

(اسویچ ونوروج)

قونسلوس موسیو باری	ترجمان منحل

(اسپانیا)

قونسلوس موسیو ژوزف اصفر	ترجمان منحل

آل شهزادگان همایون

آلتنجی اردوی همایونه قوماندانی

فریق صدقی پاشا

عثمانی مجیدی یونان ، کموش امتیاز ،
١ ٢ حجاز مدالیه‌لری

﴿ مقام قوماندانی یاورانی ﴾

سریاور منحل | قول اغاسی فهمی افندی ع ٤
ملازم ثانی کمال افندی

﴿ ارکان حربیه دائره‌سی ﴾

ارکان حربیه رئیسی میرلوا نشئت پاشا
م ٢ ع ٢ آلتون لیاقت یونان ، حجاز شمندوفری مدالیه‌لری
ارکان حربیه قائممقامی فتاح بك ع ٤ م ٣
ارکان حربیه بیکباشیسی عمر فوزی بك ع ٤ م ٣
ارکان حربیه قول اغاسی اسماعیل افندی

﴿ برنجی شعبه ﴾

باش کاتب حسنی افندی متمایز
صنف رابع حمدی افندی رابعه
ملازم حمید افندی

صنف اول ابراهیم افندی ثانیه
شعبهٔ مذکوره‌یه ملحق ملازم اول
سلیم افندی

ملازم رفعت افندی

﴿ ایکنجی شعبه ﴾

مدیر ارکان حربیه قائممقامی حقی بك

ع ٣ م ٣ کموش لیاقت ، حجاز مدالیه‌لری

نظامیه قسمی ممیزی سعید افندی

ثالثه ع ٤

نفوس قسمی ممیزی محمد توفیق افندی

رابعه م ٤

صنف اول حاجی عبداللطیف افندی ثالثه

صنف ثانی درویش افندی ثالثه

« ثالث معروف افندی رابعه

« رابع منحل

« « عبدالوهاب افندی م ٥

ملازم عارف افندی

« بکر افندی

« محمد نوری افندی

« احمد افندی

ردیف قسمی ممیزی منحل

شعبهٔ مذکوره‌یه ملحق یوزباشی

عبد القادر افندی

صنف اول رشید افندی ثالثه

« ثانی شکری افندی ثالثه م ٥

« ثالث جمیل افندی

« رابع قاسم افندی

ملازم عبدالله افندی

« صالح افندی

« احمد راغب افندی م ٤

« حسن افندی

« عبدالعزیز افندی

« امین افندی

اردو سر طبیبی منحل

اردو سر بیطری منحل

اردو سر اجزاجیسی بیکباشی محمد شفیق افندی ع ٤ م ٤

﴿ لوازم دائره‌سی ﴾

رئیس میرلوا شاملی پاشا ع ٢ م ٢

﴿ برنجی شعبه ﴾

مدیر احمد فوزی افندی اولی ثانیسی کموش کرید مدالیه‌سی

معاون زینل افندی ثانیه
ممیز عبدالرحمن افندی ثانیه
صنف ثالث امین افندی
» رابع قاسم افندی
ملازم حمدی افندی
» عزت افندی
» عبد الرحمن افندی
» عبد الرحمن افندی

معاون محمود افندی ثانیه
صنف اول عیسی افندی ثالثه
» ثالث عبدالله افندی
» رابع عبدالکریم افندی
» » ابراهیم افندی م ٥
ملازم عبد اللطیف افندی
» شاکر افندی
» حسن افندی

اداره ضابطی ملازم اول محمد افندی

ایکنجی شعبه

مدیر امین افندی متمایز
معاون سلیمان افندی ثانیه
صنف ثانی عبدالرزاق افندی ثالثه
» ثالث وهبی افندی
» رابع نافع افندی
» » شریف افندی
ملازم رفیق افندی
» احمد افندی

معاون محمود افندی ثانیه
صنف اول اسماعیل افندی ثالثه
» ثانی وهبی افندی
» ثالث محمود افندی
» رابع حمدی افندی
ملازم جمیل افندی
اداره ضابطی ملازم ثانی محمد ضیا افندی

اوچنجی شعبه

مدیر احمد راغب افندی ثالثه
صنف رابع داود افندی
ملازم ابراهیم افندی
ملازم فؤاد افندی

صنف ثالث محمود فهمی افندی
صنف رابع الیاس افندی
ملازم ناصر افندی
اداره ضابطی یوزباشی سالم افندی

درد نجی شعبه

مدیر حسین وصفی بك	اولی ثانیسی م ٣
صنف ثانی عبدالغفور افندی رابعه	ملازم خماس افندی
اداره ضابطی یوزباشی وکیلی علی افندی م ٥	اداره ضابطی ملازم ثانی محمد افندی م ٥

وزنه قسمی

مدیر محمد توفیق افندی متمایز	معاون عبد القادر افندی
صنف ثانی عبدالباقی بك ثالثه	دائره امامی سید یوسف افندی

اوراق قلمی

مأمور سواری یوزباشی وکیلی علی افندی

اعمالات عسکری قومیسیونی

رئیس بیکباشی صالح افندی ع ٤ م ٤

سر ماکینست احمد افندی	باش کاتب عبد الوهاب افندی ثالثه
کاتب ثانی سلیمان افندی	صنف ثالث منحل
صنف ثالث منحل	صنف رابع حسین افندی
صنف رابع محمدصادق افندی	امام اداره منحل
ماکینست اوسته داود	آتشجی علی
مودلجی اوسته داود	دباغخانه معلمی یوزباشی محمدعلی افندی

دباغ اوسته علی

(اعمالات اداره‌سنده مستخدم اوسته‌لر)

طراق اوسته‌سی توفیق	گموش لیاقت مدالیه‌سی
طوتومه « سالم ابراهیم	گموش لیاقت مدالیه‌سی
بویا « حسن عثمان	گموش لیاقت مدالیه‌سی

وارکل اوسته‌سی علی	کموش لیاقت مدالیه‌سی
سراج » حسن عمر	کموش لیاقت مدالیه‌سی
» » معمر عثمان	کموش لیاقت مدالیه‌سی
» » حسن وهاب	کموش لیاقت مدالیه‌سی
» » محمد اسماعیل	کموش لیاقت مدالیه‌سی
» » اسماعیل	کموش لیاقت مدالیه‌سی
» » مصطفی علی	کموش لیاقت مدالیه‌سی
» » احمد حسن	کموش لیاقت مدالیه‌سی
» » عرفان محمد	کموش لیاقت مدالیه‌سی

نقلیه طابوری

بیکباشی عبد الوهاب افندی	قول اغاسی احمد افندی
طابور امامی منحل	بیطر یوزباشی محمود جلال الدین افندی

صنایع طابوری

بیکباشی منحل	طبیب قول اغاسی زاخور افندی

امام احمد افندی م ٥

مرکز خسته‌خانه‌سی

طبیب اول وسر طبیب وکیلی میرالای محمد بك ع ٣ م ٣
یونان وافتخار مدالیه‌لری

طبیب ثانی بیکباشی محمد افندی	طبیب بیکباشی خیرتی افندی
ع ٤ حجاز مدالیه‌سی	کحال قول اغاسی کاظم افندی
مدیر قول اغاسی علی افندی م ٥	م ٥ کرید مدالیه‌سی
سرجراح عزت بك ع ٤ م ٤	طبیب قول اغاسی رفعت افندی

طبيب قول اغاسی اوپراتور حسين لطفی افندی
طبيب قول اغاسی ابراهيم نصوحی افندی
طبيب يوزباشی كمال افندی م ٥
طبيب يوزباشی توفيق افندی م ٥
اجزاجی اول وكيلی ملازم اول مصطفی افندی
جراح حاجی رشيد افندی
تيمارجی احمد افندی
اثواب امينی ملازم ثانی رشيد افندی
وكيل خرج ملازم ثانی علی افندی

طبيب قول اغاسی احمد فكری افندی
طبيب قول اغاسی سلیمان عاصم افندی
طبيب قول اغاسی احسان افندی
طبيب يوزباشی كانی افندی م ٥
اجزاجی اول قول اغاسی ملك افندی
اجزاجی ديمتری افندی
اجزاجی ياقو افندی
تيمارجی صالح افندی
كاتب اول صنف ثالث اسماعيل حقی افندی
خسته‌لر اغاسی ملازم ثانی حسين افندی

مجموع خدمه عسكر ١٣١ باشی بوزوق ٢٢

﴿ كركوك خسته‌خانه‌سی ﴾

طبيب اول بيكباشی محمد علی افندی
طبيب صول قول اغاسی شكری افندی
طبيب يوزباشی عرفان كامل افندی
مدير يوزباشی عبدالرزاق افندی
ايكنجی اجزاجی فرانسوا افندی
كاتب اول سعيد افندی
سر خدمه ملازم ثانی حسين افندی

طبيب صول قول اغاسی عبدالجواد افندی
سر جراح حافظ افندی
اجزاجی ملازم اول مصطفی رمزی افندی
امام محمد نوری افندی
خدمه وسائره نفر ١٣

﴿ نان عزيز قوميسيونی ﴾

رئيس طوپجی قائمقامی جمال بك

سر كاتب حسين افندی

كاتب ثانی مصطفی افندی

﴿ اون برنجی فرقه ﴾

قوماندان فریق عبدالسلام آکاه پاشا ع ۲ م ۲ حجاز تیمور یولی مدالیه‌سی
فرقهٔ مذکوره ارکان حربیه رئیسی میرالای حافظ اسماعیل بك ع ۳ م ۳
فرقهٔ مذکوره‌یه ملحق یوزباشی کمال افندی م ٤
فرقهٔ مذکوره‌یه ملحق یوزباشی ابراهیم افندی
اون برنجی نشانجی طابوری بیکباشیسی احمد توفیق افندی ع ٤ م ٤
حجاز تیمور یولی مدالیه‌سی
اون برنجی نشانجی طابوری طبیبی یوزباشی محمد عزت افندی

﴿ فرقهٔ مذکوره‌نك یکرمی برنجی لواسی ﴾

میرلوا منحل
لوا ارکان حربیه‌سنه ملحق یوزباشی رفعت افندی

﴿ پیاده قرق برنجی الایی ﴾

میرالای محمد بسیم بك م ۳ حجاز تیمور یولی مدالیه‌سی

قائممقام عبدالجبار بك م ٤
ایکنجی طابور بیکباشیسی احمد بك
اوچنجی طابور بیکباشیسی ثابت افندی م ٥
برنجی طابور طبیبی ابراهیم افندی م ٥
اوچنجی طابور طبیبی یوزباشی علی رضا افندی

برنجی طابور بیکباشیسی امین یمنی افندی م ٤
دردنجی طابور بیکباشیسی منحل
الای امینی فتح الله بك ع ٤
ایکنجی طابور طبیبی یوزباشی حسن حسنی افندی
دردنجی طابور طبیبی یوزباشی منحل

﴿ پیاده قرق ایکنجی الایی ﴾

میرالای نظیف بك ع ٤

قائممقام منحل
ایکنجی طابور بیکباشیسی منحل
دردنجی » » عثمان افندی
م ٤ افتخار مدالیه‌سی
برنجی طابور طبیبی یوزباشی ابراهیم
ادهم افندی

برنجی طابور بیکباشیسی احمد افندی ع ٤
اوچنجی طابور بیکباشیسی احمد کامل
افندی
الای امینی خضر افندی
ایکنجی طابور طبیبی منحل
اوچنجی طابور طبیبی علی حیدر افندی

دردنجی طابور طبیبی منحل

فرقهٔ مذکوره‌نك یکرمی ایکنجی لواسی

میرلوا حسیب پاشا م ٤
لوا ارکان حربیه‌سنه ملحق یوزباشی رؤف افندی م ٤

پیاده قرق اوچنجی الایی

میرالای منحل
برنجی طابور بیکباشیسی منحل
اوچنجی » » نعمت افندی م ٤
الای امینی صالح افندی م ٥
حجاز تیمور یولی مدالیه‌سی
ایکنجی طابور طبیبی منحل

قائممقام احمد رشاد بك ع ٤ م ٤
ایکنجی طابور بیکباشیسی منحل
دردنجی » » وفیق افندی م ٤
برنجی طابور طبیبی یوزباشی علی
افندی م ٤
اوچنجی » » منحل

دردنجی طابور طبیبی یوزباشی بدروس افندی

پیاده قرق دردنجی الایی

میر الای یوسف بك
قائممقام احمد بك م ٤
ایکنجی طابور بیکباشیسی عبدالرحیم
افندی م ٤

م ٣ حجاز تیمور یولی مدالیه‌سی
برنجی طابور بیکباشیسی محمد جلال
الدین افندی افتخار مدالیه‌سی

اوچنجی طابور بیکباشیسی عبدالقادر افندی م ٤	دردنجی طابور بیکباشیسی منحل
برنجی طابور طبیبی منحل	الای امینی منحل
اوچنجی طابور طبیبی یوزباشی ارسن افندی م ٥	ایکنجی طابور طبیبی یوزباشی عثمان نوری افندی
	٤ نجی طابور طبیبی یوزباشی یوسف افندی

اون ایکنجی فرقه

قوماندان فریق موسی کاظم پاشا	فرقه ارکان حربیه رئیسی منحل
فرقهٔ مذکوره یه ملحق یوزباشی منحل	فرقهٔ مذکوره یه ملحق یوزباشی منحل

فرقهٔ مذکوره یه ملحق یوزباشی عبدالله افندی

فرقهٔ مذکوره نك یکرمی اوچنجی لواسی

میر لوا منحل

لوا ارکان حربیه سنه ملحق ملازم اول علی یاور افندی	اون ایکنجی نشانجی طابوری بیکباشیسی منحل

اون ایکنجی نشانجی طابوری طبیبی قول اغاسی توفیق افندی م ٥ صنایع مدالیه سی

پیاده قرق بشنجی الای

میر الای منحل

قائممقام راشد بك	برنجی طابور بیکباشیسی احمد اغا م ٤
ایکنجی طابور بیکباشیسی حاجی قادر افندی	اوچنجی طابور بیکباشیسی عبد الوهاب افندی
دردنجی طابور بیکباشیسی مصطفی افندی	الای امینی توفیق افندی
	برنجی طابور طبیبی منحل

ایکنجی طابور طبیبی یوزباشی علی رضا افندی

اوچنجی طابور طبیبی یوزباشی روولف رانکر افندی م ٥	دردنجی طابور طبیبی منحل

پیاده قرق التنجی الایی

میرالای منحل

قائممقام منحل	برنجی طابور بیکباشیسی منحل
ایکنجی طابور بیکباشیسی احمد افندی	اوچنجی طابور بیکباشیسی کامل افندی
دردنجی طابور بیکباشیسی رشدی افندی	الای امینی امین افندی
برنجی طابور طبیبی منحل	ایکنجی طابور طبیبی یوزباشی مصطفی افندی م ٥ افتخار مدالیه‌سی
اوچنجی طابور طبیبی یوزباشی عثمان توفیق افندی	دردنجی طابور طبیبی منحل

فرقهٔ مذکوره‌نك یکرمی دردنجی لواسی

میرلوا محمد فائق پاشا ع ۳ م ۲

لوا ارکان حربیه‌سنه ملحق یوزباشی خیری افندی

پیاده قرق یدنجی الایی

میر الای منحل

قائممقام زکی بك	برنجی طابور بیکباشیسی حسن افندی
ایکنجی طابور بیکباشیسی منحل	اوچنجی طابور بیکباشیسی یحیی افندی
دردنجی طابور بیکباشیسی عبدالمجید افندی	الای امینی یونس افندی
	برنجی طابور طبیبی عرفان کامل افندی
ایکنجی طابور طبیبی عمر فوزی افندی	اوچنجی طابور طبیبی یوزباشی ارناکی افندی
دردنجی طابور طبیبی یوزباشی ازرا افندی	

پیاده قرق سکزنجی الایی

میر الای خلیل صارم بك

قائممقام منحل	برنجی طابور بیکباشیسی محمدسعیدافندی
ایکنجی طابور بیکباشیسی محمود اغا م٤	اوچنجی طابور بیکباشیسی احمد حمدی افندی
دردنجی طابور بیکباشیسی محمد اغا	برنجی طابور طبیبی قول اغاسی رأفت افندی
الای امینی حسین افندی	اوچنجی طابور طبیبی منحل
ایکنجی طابور طبیبی حسین افندی	
ثانیه م ٥	

دردنجی طابور طبیبی یوزباشی محمد اسعد افندی

سواری

آلتنجی سواری فرقه‌سی

قوماندان فریق محمدفاضل پاشا ع٢ م٢ امتیاز، روسیه محاربه‌سی مدالیه‌لری

فرقه ارکان حربیه رئیسی بیکباشی جودت بك ع ٤ م ٣	فرقه ارکان حربیه‌سنه ملحق یوزباشی وکیلی صالح افندی

فرقه ارکان حربیه‌سنه ملحق یوزباشی وکیلی منصور افندی افتخار مدالیه‌سی

فرقهٔ مذکوره‌نك اون التنجی لواسی

میرلوا عزت پاشا

فرقهٔ مذکوره‌نك اون یدنجی لواسی

میرلوا احمد پاشا م ٣

فرقهٔ مذکوره‌نك اون سکزنجی لواسی

میرلوا منحل

سواری اوتوز برنجی الایی

میر الای منحل

قائممقام مصطفی بك	برنجی بیکباشی رائف افندی م ٥ حجاز مدالیه‌سی
ایکنجی بیکباشی منحل	

الای امینی علی افندی	طبیب منحل
طبیب یوزباشی سعد الله افندی	بیطر قول اغاسی محمد زکی افندی

بیطر یوزباشی عثمان افندی

سواری اوتوز ایکنجی الایی

میرالای منحل

قائممقام منحل	برنجی بیکباشی منحل
ایکنجی بیکباشی منحل	الای امینی عبد القادر افندی
بیطر منحل	بیطر یوزباشی سزائی افندی
طبیب یوزباشی حقی افندی	طبیب منحل

سواری اوتوز اوچنجی الایی

میرالای انیس بك م ٣

قائممقام مصطفی بك	برنجی بیکباشی منحل
ایکنجی بیکباشی منحل	الای امینی مصطفی افندی
طبیب یوزباشی بحری افندی م ٥	طبیب یوزباشی پروانت افندی م ٥
سر بیطر بیکباشی بغوص افندی	بیطر یوزباشی خلیل افندی

سواری اوتوز دردنجی الایی

میر الای منحل

قائممقام منحل	برنجی بیکباشی منحل
ایکنجی بیکباشی ابراهیم افندی	الای امینی منحل
طبیب یوزباشی فرید افندی	طبیب یوزباشی حسام الدین افندی م ٥
بیطر قول اغاسی محمد حمدی افندی م ٥	بیطر یوزباشی عمر لطفی افندی

سواری اوتوز بشنجی الایی

میرالای توفیق بك ع ٤

قائمقام منحل	برنجی بیکباشی فهمی افندی
ایکنجی بیکباشی منحل	الای امینی عمر افندی
طبیب منحل	طبیب منحل
بیطر منحل	بیطر یوزباشی شاکر افندی

سواری اوتوز التنجی الایی

میر الای منحل	قائمقام منحل
برنجی بیکباشی منحل	ایکنجی بیکباشی منحل
الای امینی رفعت افندی	طبیب منحل
بیطر قول اغاسی احمد افندی	بیطر یوزباشی جمیل افندی

اون التنجی طوپجی لواسی

قوماندان میرلوا حسن تحسین پاشا

ع ٤ م ٤ یونان، امتیاز، کرید کموش، یمن آلتون مدالیه‌لری

اوتوزنجی الایی میر الای منحل	قائمقام مصطفی بك م ٤
الای سربیطری منحل	برنجی طابور بیکباشیسی عبد الله افندی م ٤
ایکنجی طابور بیکباشیسی امین فیضی افندی ع ٤ م٥	اوچنجی طابور بیکباشیسی منحل
دردنجی طابور بیکباشیسی عبدالنافع افندی م ٥	الای مفتیسی امام اول سعدالدین افندی
	الای امینی عمر افندی م ٥

الای کاتبی منحل

ردیف الای وطابورلرینك ارکان وامرا وضابطانی

ردیف یکرمی برنجی فرقه

قوماندان فریق طاهر پاشا ع ٢ م ١

فرقه اركان حربيه رئيسى قائمقام عبدالفتاح بك ع ٤ م ٣	اركان حربيه‌يه ملحق يوزباشى عبد الرحمن افندى م ٥

اركان حربيه‌يه ملحق ملازم اول توفيق افندى

﴿ فرقهٔ مذكوره‌نك قرق برنجى لواسى ﴾

ميرلوا محى الدين پاشا ع ٣ م ٣ كريد مداليه‌سى

الاى كاتبى محمود افندى

لوا اركان حربيه‌سنه ملحق يوزباشى محمد خلوصى افندى م ٥

﴿ رديف سكسان برنجى بغداد الايى ﴾

الاى قومندانى ميرالاى سعيد بك ع ٣ م ٤ حجاز تيموريولى مداليه‌سى

برنجى طابور بيكباشيسى منحل	ايكنجى طابور بيكباشيسى صالح
اوچنجى طابور بيكباشيسى حسين افندى	افندى ع ٤ م ٤

دردنجى طابور بيكباشيسى احمد جمال افندى

﴿ رديف سكسان ايكنجى بعقوبه الايى ﴾

الاى قومندانى قائمقام احمد بك يمن مداليه‌سى

برنجى طابور بيكباشيسى محمود افندى ع ٤ م ٤	ايكنجى طابور بيكباشيسى عبد القادر افندى م ٥
اوچنجى طابور بيكباشيسى على رضا افندى ع ٤ م ٤	دردنجى طابور بيكباشيسى على ثابت افندى

﴿ فرقهٔ مذكوره‌نك قرق ايكنجى لواسى ﴾

ميرلوا توفيق پاشا م ٣

الاى كاتبى فرج افندى م ٤	لوايه ملحق يوزباشى مدحت افندى م ٤

ردیف سکبان اوچنجی کاظمیه الایی

میر الای اسماعیل بك ع ٤ م ٤

برنجی طابور بیکباشیسی عبدالقادر افندی کموش افتخار ولیاقت مدالیه‌لری م ٥	ایکنجی طابور بیکباشیسی احمد توفیق افندی
اوچنجی طابور بیکباشیسی عزت افندی ع ٤ م ٥	دردنجی طابور بیکباشیسی محمود ندیم افندی

ردیف سکبان دردنجی حله الایی

الای قومندانی قائممقام عبدالحکیم بك م ٤

برنجی طابور بیکباشیسی عبد الفتاح افندی	ایکنجی طابور بیکباشیسی محمد افندی ع ٤ م ٥
اوچنجی طابور بیکباشیسی محمد افندی	دردنجی طابور بیکباشیسی محمد افندی م ٤

ردیف یکرمی ایکنجی بصره فرقه‌سی

قوماندان فریق عزت پاشا ع ٢ م ٢

قرق اوچنجی بصره لواسی

میرلوا منحل

الای کاتبی وهبی افندی م ٥	ارکان حربیه‌یه ملحق منحل

ردیف سکبان بشنجی بصره الایی

میرالای عبد القادر بك

برنجی طابور بیکباشیسی محمود افندی حجاز تیمور یولی مدالیه‌سی	ایکنجی طابور بیکباشیسی منحل
	اوچنجی طابور بیکباشیسی محمد امین افندی

ردیف سکبان آلتنجی منتفك الایی

الای قومندانی قائممقام محمد علی بك

برنجی طابور بیکباشیسی احمد افندی ع ٤	ایکنجی طابور بیکباشیسی محمد امین افندی ع ٤ م ٤ حجاز تیمور یولی مدالیه‌سی

اوچنجی طابور بیکباشیسی عبدالله افندی ع ٤ م ٤

﴿ ردیف یکرمی اوچنجی کرکوك فرقه‌سی ﴾

قوماندان فریق دانیال صائب پاشا ع ٣ م ٢ روسیه، افتخار یونان آلتون لیاقت مدالیه‌لری

فرقه ارکان حربیه رئیسی حسام الدین بك

« « حربیه‌سنه ملحق یوزباشی عبدالرحمن افندی م ٥

« « « « « شفیق افندی

﴿ قرق بشنجی کرکوك لواسی ﴾

میرلوا منحل

الای کاتبی حامد افندی م ٤

لوا ارکان حربیه‌سنه ملحق یوزباشی اسماعیل افندی م ٥

﴿ ردیف سکسان طقوزنجی کرکوك الایی ﴾

الای قوماندانی میر الای عبد الرحمن بك ع ٤ م ٣ یونان مدالیه‌سی

برنجی طابور بیکباشیسی ابراهیم افندی	ایکنجی طابور بیکباشیسی عبد الله
اوچنجی طابور بیکباشیسی سعید افندی	افندی ع ٤ م ٤

دردنجی طابور بیکباشیسی شکری افندی حجاز تیمور یولی مدالیه‌سی

﴿ ردیف طقساننجی کویسنجق الایی ﴾

الای قوماندانی منحل	برنجی طابور بیکباشیسی منحل
ایکنجی طابور بیکباشیسی منحل	اوچنجی طابور بیکباشیسی محمد افندی م ٤

دردنجی طابور بیکباشیسی رشدی افندی م ٥ یونان مدالیه‌سی

فرقهٔ مذكورەنك قرق التنجى سليمانيه لواسى

ميرلوا مصطفى پاشا ع ٢ م ٢ امتياز كموش، روسيه، افتخار، حجاز تيمور يولى مداليەلرى شير خورشيد نشانى

الاى كاتبى منحل

لوا اركان حربيەسنه ملحق يوزباشى منحل

ردیف طقسان برنجى سليمانيه الايى

ميرالاى مصطفى زكى بك ع ٤ امتياز كموش روسيه افتخار مداليەلرى

برنجى طابور بيكباشيسى على رضا افندى | ايكنجى طابور بيكباشيسى خليل افندى
اوچنجى طابور بيكباشيسى اسماعيل افندى | دردنجى طابور بيكباشيسى محمد افندى م ٤

(ردیف طقسان ايكنجى صلاحيه الايى)

الاى قوماندانى قائممقام محمد امين بك ع ٤ م ٤ تخليصيه مداليەسى

برنجى طابور بيكباشيسى وهبى افندى ع ٣ م ٣ افتخار مداليەسى | ايكنجى طابور بيكباشيسى محمد امين افندى م ٥
اوچنجى طابور بيكباشيسى محمود سيرت افندى | دردنجى طابور بيكباشيسى حسن بك

ردیف يكرمى دردنجى موصل فرقەسى

قوماندان فريق اسماعيل زهدى پاشا

فرقه اركان حربيه رئيسى اركان حربيه قول اغاسى سعيد بك | فرقه اركان حربيەسنه ملحق يوزباشى احمد مختار افندى

فرقه اركان حربيەسنه ملحق يوزباشى منحل

﴿ فرقۀ مذكورەنك قرق يدنجى موصل لواسى ﴾

مير لوا يوسف ضيا پاشا ع ٢ م ٢
قره طاغ كريد يونان امتياز كموش افتخار مداليەلرى
الاى كاتبى نورى افندى م ٥
لوا اركان حربيەسنه ملحق يوزباشى رضا افندى

﴿ رديف طقسان اوچنجى موصل الايى ﴾

ميرالاى مظهر بك ع ٤ م ٤

برنجى طابور بيكباشيسى طاهر افندى
اوچنجى طابور بيكباشيسى تجلى افندى
ايكنجى طابور بيكباشيسى محمود افندى حجاز تيمور يولى مداليەسى
دردنجى طابور بيكباشيسى على غالب افندى م ٥ حجاز تيمور يولى مداليەسى

﴿ رديف طقسان دردنجى بعشيقه الايى ﴾

الاى قوماندانى قائممقام محمد امين بك م ٤

برنجى طابور بيكباشيسى ايوب افندى
اوچنجى طابور بيكباشيسى احمد توفيق افندى م ٥
ايكنجى طابور بيكباشيسى محمد امين افندى
دردنجى طابور بيكباشيسى حسن افندى م ٤ امتياز و يونان مداليەلرى

﴿ فرقۀ مذكورەنك قرق سكزنجى رواندز لواسى ﴾

مير لوا شوقى پاشا م ٤
الاى كاتبى محمد على افندى
لوا اركان حربيەسنه ملحق يوزباشى محى الدين افندى م ٥

﴿ طقسان بشنجى رواندز الايى ﴾

قوماندان وكيلى قائممقام مصطفى بك م ٥

برنجى طابور بيكباشيسى عبدالرحمن افندى
ايكنجى طابور بيكباشيسى اسماعيل افندى م ٥ حجاز تيمور يولى مداليەسى
اوچنجى طابور بيكباشيسى منحل
دردنجى طابور بيكباشيسى منحل

طقسان التنجی دهوك الایی

الای قوماندانی قائممقام ابراهیم ادهم بك ع ٤

برنجی طابور بیكباشیسی احمد افندی
اوچنجی طابور بیكباشیسی یوسف افندی م ٣ حجاز تیمور یولی مدالیه‌سی

ایكنجی طابور بیكباشیسی عباس افندی
دردنجی طابور بیكباشیسی منحل

التنجی اردوی همایونك تحت اداره‌سنده بولنان
مكاتب عسكریه

[بغداد مكتب حربیۀ شاهانه‌سی]

مدیر ودرس ناظری اركان حربیه بیكباشیسی احمد مختار بك ع ٤ م ٣ كموش لیاقت مدالیه‌سی

درس ناظری معاونی اركان حربیه بیكباشیسی مصطفی حمدی بك كموش لیاقت مدالیه‌سی
الای كاتبی محاسبه مأموری منحل
داخلیه قول اغاسی شوقی افندی یونان مدالیه‌سی
داخلیه یوزباشیسی منحل
داخلیه ملازمی منحل
داخلیه ملازمی منحل
داخلیه ملازمی منحل
داخلیه ملازمی منحل
داخلیه ملازمی منحل
اردو تشكیلاتی معلمی منحل

داخلیه مدیری بیكباشی منحل
كاتب سواری كاتب ثانیسی محمد امین افندی م ٤
داخلیه یوزباشیسی منحل
داخلیه یوزباشیسی منحل
داخلیه یوزباشیسی منحل
داخلیه ملازمی منحل
داخلیه ملازمی منحل
داخلیه ملازمی منحل
داخلیه ملازمی منحل
داخلیه ملازمی منحل
داخلیه ملازمی منحل
اردو تشكیلاتی معلمی معاونی منحل

استحکام معلمی منحل
تعبیه معلمی منحل
طبوغرافیا معلمی منحل
المانجه معلمی منحل
روسجه معلمی قول اغاسی محمد افندی
ریاضیه معلمی قول اغاسی احمد صبری افندی م ٥
کتابت معلمی معاونی منحل
فرانسزجه معلمی معاونی صالح افندی م ٥
حفظ الصحه معلمی ذهنی صفوت افندی
اثواب امینی ملازم ثانی عبدالوهاب افندی م ٥ تخلیصیه وافتخار مدالیه‌لری
امام حاجی محمد افندی
جراح حسین افندی یونان مدالیه‌سی

استحکام معلمی معاونی منحل
تعبیه معلمی معاونی منحل
طبوغرافیا معلمی معاونی منحل
المانجه معلمی معاونی منحل
روسجه معلمی معاونی منحل
ریاضیه » یوزباشی مصطفی ذهنی افندی
کتابت معلمی ملازم اول نجیب افندی
فرانسزجه معلمی عنبر عزره افندی م ٥
عقائد دینیه معلمی رشید افندی
حفظ الصحه معلمی معاونی طبیب یوزباشی سامی افندی م ٤
اثواب امینی معاونی واوراق مأموری منحل
اجزاجی منحل

موجود طلبه پیاده ٨١ سواری ١٧ حربیه‌یه ملحق اعدادی صنفی ٥٧ وصنف مخصوص ٥٢ جمعاً یکون ٢٠٧

خدمه ومستخدمین نفر ٢٩

بغداد مکتب رشدیٔ عسکریه‌سی

مدیر منحل
داخلیه ملازمی احمد فاضل افندی م ٤
داخلیه ملازمی منحل
املا معلمی عبد الباقی بك ثالثه
خط عثمانی معلمی عبدالرزاق افندی م ٥

داخلیه یوزباشیسی منحل
داخلیه ملازمی منحل
داخلیه ملازمی منحل
جغرافیا معلمی منحل
رسم معلمی قول اغاسی ابراهیم افندی

رسم معلمی قول اغاسی عثمان افندی
یونان وکموش صنایع مدالیه‌لری
ریاضیه معلمی منحل
عربی معلمی مدرس زاده مصطفی افندی
قواعد عثمانیه وکتابت معلمی شاکر
شکری افندی
جیمناستیق معلمی منحل
قواعد عثمانیه وکتابت معلمی منحل
موجود طلبه نفر ٣٨٣ نهاری

ریاضیه معلمی منحل
ریاضیه معلمی منحل
عربی معلمی رشید افندی
فارسی معلمی عبدالله افندی م ٥
فرانسزجه معلمی یوزباشی منحل
فرانسزجه معلمی منحل
انکلیزجه معلمی یوزباشی عثمان نوری
افندی لیاقت مدالیه‌سی
خدمه نفر ٩

اراضیٔ سنیه قومیسیونی هیئتی

بغداد وموصل قومیسیونلری ناظری

آلتنجی اردوی همایونه قوماندانی فریق صدقی پاشا

عثمانی مجیدی یونان، کموش امتیاز، حجاز مداليه‌لری
٢ ١

رئیس ضيا پاشا روم ایلی ع ١ م ١ التون وکموش لیاقت وکموش امتیاز مداليه‌لری
کشف مدیری زکی پاشا ارکان حربیه میرلواسی ع ٣ م ٣ حجاز مداليه‌سی
اداره مدیری محمد فؤاد افندی اولی ثانیسی م ٢ کموش لیاقت مداليه‌سی
محاسبه‌جی سلیم افندی متمایز ع ٤
تحریرات مدیری محمد نجیب بك متمایز ع ٤ حجاز مداليه‌سی

محاسبه قلمی

رفیق اول سید بکر افندی ثانیه
واردات کاتبی معاونی عبد الفتاح افندی
» » رفیقی فهمی افندی
مصارفات کاتبی جمیل افندی ثالثه م ٤
» » رفیقی علی بدر الدین بك
مصالح جاریه رفیقی محمد رؤف افندی

واردات کاتبی محمد درویش افندی ثالثه م ٤
واردات کاتبی رفیقی عبد الوهاب افندی
مصارفات کاتبی معاونی محمد رشید افندی
مصالح جاریه کاتبی ابراهیم افندی
یومیه مقیدی محمد رشید افندی

تحریرات قلمی

رفیق اول سعید راجی افندی ثانیه
» ثالث ابراهیم منیب افندی ثالثه

رفیق ثانی ابراهیم رشدی افندی ثانیه
» رابع محمود ندیم افندی

رفیق خامس ابراهیم حیم افندی	مسود ابراهیم فتحی افندی
مبیض امین شناسی افندی	مبیض ابراهیم بك

مبیض محمد شاکر افندی

اوراق قلمی

اوراق مأموری ساسون افندی	اوراق مأموری معاونی سید حسن افندی
« « رفیقی حسقیل نورس افندی	« « رفیقی محمد صبحی افندی

مأمورین متفرقه

دعوی وکیلی حسن افندی	صندوق امینی استیفان افندی
تحصیل مأموری آصف افندی ثالثه م ٥	کشف کاتبی عبد القادر افندی
طاپو کاتبی حسن افندی	احطاب یوقلمه مأموری توماس افندی
مرکز انبار مأموری عبد اللطیف افندی	مرکز انبار کاتبی خاچیك افندی
« « بکجیسی راضی اغا	

خدمه واوطه‌جیلر

قومیسیون خدمه‌سندن عبد الصمد اغا	قومیسیون خدمه‌سندن احمد اغا
« اوطه‌جیسی عبد الوهاب اغا	« اوطه‌جیسی معاونی شاکر اغا
« « معاونی ابراهیم اغا	« « « حبیب اغا

ابو غریب شعبه‌سی

مأمور رمزی افندی قول اغاسی م ٤	کاتب اول رفعت افندی
کاتب ثانی ابراهیم افندی	قولجی احمد اغا
قولجی سلیمان افندی	اوطه‌جی عباس اغا
مسجد شریف امامی ومکتب	مؤذنی سید احمد افندی
معلمی معروف افندی	مکتب بوابی عبد الله اغا

طاش شعبه‌سی

مأمور عاكف افندی	كاتب سليمان افندی
اوطه‌جی حردان اغا	قولجی باشی محمد علی افندی
قولجی عبدالرحمن افندی	« حسين افندی
« محمود افندی	مكتب معلم اولی حسين افندی
مكتب معلم ثانيسی ابراهيم افندی	مكتب بوابی حمادی اغا

محموديه شعبه‌سی

مأمور حمدی افندی قول اغاسی ۵،	كاتب اول محمد علی افندی
كاتب ثانی احمد راغب افندی	قولجی رشيد افندی
قولجی حسين اغا	اوطه‌جی مرجان اغا
مكتب معلم اولی علی افندی	مكتب معلم ثانيسی محمد علی افندی
« خادمی ملا علوان	

بغياله شعبه‌سی

مأمور وكيلی سيد محمود افندی	كاتب ابراهيم ادهم افندی
قولجی يوسف افندی	مكتب معلمی حسين افندی
جامع شريف امام وخطيبی سيد محمد امين افندی	مؤذنی ملا يحيی
	خادمی حاجی احمد اغا

شادی شعبه‌سی

مأمور رشيد افندی	كاتب صالح زكی افندی

قولجی مصطفی اغا

علياوه شعبه‌سی

مأمور صبری افندی قول اغاسی	كاتب قاسم افندی
مكتب معلمی عبدالعزيز افندی	مكتب خادمی صالح اغا

دجیل شعبه‌سی

دجیل مرکزی

وکیل عبدالله افندی ثالثه	کاتب اول نوری افندی
کاتب ثانی حسین فوزی افندی	» ثالث حسین افندی
قولجی عبدالله اغا	اوطه‌جی عباس اغا
مکتب معلمی علی افندی	مکتب بوابی سید هادی اغا

[سمیکه مقاطعه‌سی]

مأمور رضا افندی	کاتب علی افندی
قولجی عبدالکریم اغا	مکتب معلمی شفیق افندی
مکتب بوابی حسن اغا	جامع شریف امام و خطیبی احمد افندی
جامع شریف مؤذنی سید محمد افندی	» » خادمی داود اغا

[طارمیه مقاطعه‌سی]

مأمور امین افندی	کاتب ابراهیم فوزی افندی

حله شعبه‌سی

حله مرکزی

وکیل راقم افندی	کاتب اول ابراهیم افندی
کاتب ثانی منحل	نیل تحصیل مأموری شیخ محمد افندی
اوطه‌جی عبد المجید اغا	جامع شریف خطیبی خطاب افندی
مکتب معلم اولی عبدالرزاق افندی	مکتب معلم ثانیسی یعقوب افندی
» بوابی عبد الواحد اغا	

[ابو غرق مقاطعه‌سی]

مأمور خلیل افندی	کاتب عزت افندی

هنديه مكتبی معلم اولی احمد افندی
» » بوابی حاجی حسين اغا

هنديه مكتبی معلم ثانيسی عبد الغفور افندی

جربوعيه شعبه‌سی

جربوعيه مركزی

وكيل حمدی افندی يوزباشی م ٥
كاتب اول محمود افندی
سواری قولجيسی سيد احمد افندی
» » احمد افندی

معاونی سيد محمود افندی
كاتب ثانی منحل
سواری قولجيسی محمد افندی
اوطه‌جی شناوه اغا

[شافعيه مقاطعه‌سی]

مأمور ابراهيم افندی
قولجی احمد توفيق افندی

كاتب توفيق افندی

جعاره شعبه‌سی

وكيل فهمی افندی بيكباشی م ٤
كاتب ثانی عارف حكمت افندی
اوطه‌جی محمد اغا
صو تقسيم مأموری حاجی سريع
سرشبانه حسين اغا
نجف اشرف مسجدينك امامی و مكتب معلم اولی سيد علی افندی
نجف اشرف مسجدينك خلفه و مؤذنی امين افندی

كاتب اول اسماعيل افندی
كاتب ثالث محمد امين بك
باغات مأموری حسين افندی يوزباشی م ٥
صو تقسيم مأموری معاونی جبر
شبانه نفراتی ١٤
نجف اشرف مكتبنك معلم ثانيسی خضر افندی
خادمی سيد مظلوم
» مصطفی

خناق شعبه‌سی

مأمور عبدالعزيز افندی
قولجی احمد اغا
اوطه‌جی سليمان اغا
كاتب نوری افندی
قولجی حسين افندی

مسيب شعبه‌سی

مسيب مركزی

وكيل حاجی عبد القادر بك ثالثه
كاتب ثانی علی افندی
قولجی عبد الباقی اغا
مسيب مكتبی معلم اولی حسن رفيق افندی
مكتب خادمی محسن اغا
جامع شريفك مؤذن ودورخوانی سيد محمد امين افندی
امام قاسم مكتبی خادمی خضر اغا
كاتب اول اسماعيل افندی
» ثالث يس افندی
اوطه‌جی محمود اغا
مسيب مكتبی معلم ثانيسی نوری افندی
جامع شريف امام وخطيبی حاجی قاسم افندی
جامع شريف خادمی سليمان
امام قاسم مكتبی معلمی خليل افندی

[اسكندريه مقاطعه‌سی]

مأمور نادق بك
قولجی فتحی افندی
مسجد ومكتب خادمی يونس اغا
كاتب علی رضا افندی
مسجد شريف امامی ومكتب معلمی احمد افندی

[كربلا باغاتی]

مأمور فؤاد بك
اوطه‌جی جميل اغا
كاتب سيد ابراهيم افندی
كربلا حميديه مدرسه‌سی طلبه نفر ١٠

مهروت شعبه‌سی

وكيل علی صائب افندی بيكباشی ع ٤	كاتب اول محمد امين افندی
كاتب ثانی حسين افندی	قولجی محمد افندی
قولجی مجيد اغا	اوطه‌جی مرزوق اغا

بغداد حميديه واپورلری اداره‌سی

اجنته حسن رضا افندی متمايز	اجنته كاتبی مصطفی افندی
اقطارمه مأموری سركيس افندی	اقطارمه مأموری معاونی سليم افندی
قنطارجی فتح الله افندی	

كوت الاماره اجنته اداره‌سی

اجنته عبد الرزاق افندی	قنطارجی امين افندی

حميديه واپوری

برنجی قپودان بحريه يوزباشيسی حمدی افندی

ايكنجی قپودان طعمه اغا	كاتب صالح افندی ثالثه

قلاغوز سيد عبد اغا

برهانيه واپوری

برنجی قپودان بحريه يوزباشيسی حامد افندی

ايكنجی قپودان رزق الله افندی	كاتب قابريل افندی

قلاغوز علی اغا

موصل واپوری

برنجی قپودان عباس اغا	ايكنجی قپودان عبودی اغا
كاتب محمود افندی م ٥	قلاغوز جاسم المحمد اغا

﴿ رصافه واپوری ﴾

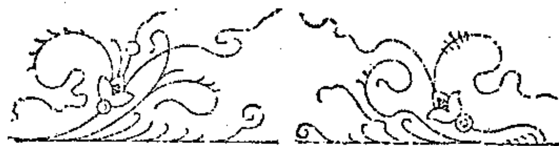
برنجی قپودان محمد رحیم اغا	ایکنجی قپودان عبداللطیف اغا
کاتب اسحق افندی	قلاغوز علی الخلیل اغا

﴿ فرات واپوری ﴾

برنجی قپودان سید علی اغا	ایکنجی قپودان عباس السعود اغا
کاتب محمد افندی	قلاغوز محمود اغا

﴿ بغداد واپوری ﴾

برنجی قپودان سید محمد اغا	ایکنجی قپودان سید روضان اغا
کاتب محمد افندی	قلاغوز عبید اغا

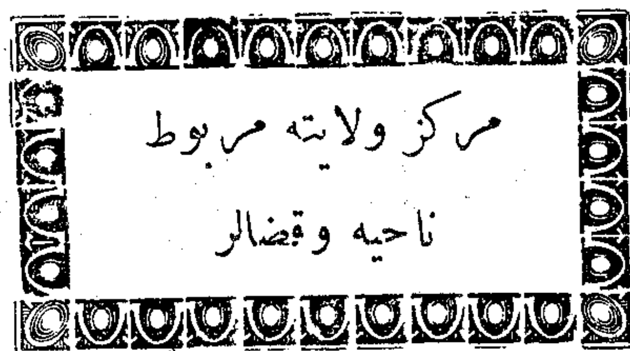

پادشاه فاروق شعار و شهنشاه دیانت کردار افندمز حضرتلرینک جلوس همایون موفقیت مقرون جناب ملوکانه‌لرندن بری ساحهٔ عالمده ایجاد واحیا بیوردقلری مآثر جلیلهٔ خیریه‌نك اعدادی غیر محصور ایسه ده اشبو سالنامه‌جکك عدم وسعتی جهتیله ایچلرندن یالکز بغداد ولایتی داخلنده جلاساز عیون ابتهاج اولان قسمنك بالاختصاص بروجه زیر درجیله تزیین صحیفهٔ مباهات اولنور .

١	نفس بغدادده امام موسی الکاظم وامام اعظم افندیلرمز حضراتنك مراقد مبارکه‌لرنده زیارتکاه انام اولق اوزره خزینهٔ همایونده محفوظ لحیهٔ سعادتك شعرات شریفه‌سندن اهدا بیوریلان ایکی عدد شعر مبارك
٢	نفس بغدادده امام اعظم وابی یوسف حضراتنك ایکی مرقد شریفلری ایچون ایکی عدد پوشیدهٔ مبارك
٣	نفس بغدادده سید سلطان علی قدس سره الجلی افندمز حضرتلرینك مرقد منورلریله مدرسه وجامع شریفلرینك تعمیر وتفریشی
٤	نفس بغدادده کرخ جهتنده شیخ صندل جامع شریفنك تعمیری
٥	نفس بغدادده میدان محله‌سنده قادری درکاه شریفنك مجدداً تعمیری
٦	اعظمیه قصبه‌سنده شیخ شبلی قدس سره العالی حضرتلرینك مرقد شریفلرینك تعمیری
٧	خر نهری اوزرنده انشا اولنان آصمه دمیر کوپری
٨	بغدادك قارشویقه‌سنده واقع مسعودی کوپریسندن خرجسر جدیدینه واورادن ام الجریه قدر شوسه وکوپریلر
٩	بغداد داخلنده سامرا قصبه‌سنده مجدداً انشا اولنان جامع شریف ایله رشدی وابتدائی مکتبلری

١٠	بغداد داخلنده ابوغريب نهري اوزرنده انشا اولنان كاركير كوپري
١١	بغيله اراضيسنده انشا اولنان جامع شريف ومكتب وسائره
١٢	علياوه مقاطعه‌سنده انشا اولنان مكتب
١٣	حله قضاسنده ام الهوا مقاطعه‌سنده انشا اولنان ايكي عدد كوپري
١٤	حله‌ده كراد محله‌سنده انشا اولنان برباب مكتب
١٥	نجف اشرفده امام علي رضي الله عنه وكرم الله وجهه افندمز حضرتلرينك مقام شريفلرنده تعمير اولنان جامع شريف
١٦	نجف اشرف قصبه‌سنده ماء لذيذ اساله سيچون كشاد ايديلن حميديه قنالنك مصارفي
١٧	بغدادده محموديه ايله باد وسميكه نام محالرده انشا اولنان برر مكتب
١٨	دجيل مقاطعه‌سي داخلنده تعمير ايديلن كوپري ايله اقسام سائره‌سي
١٩	جعاره مقاطعه‌سنده انشا ايديلن حوض ايله ايكي عدد كوپري
٢٠	خناق مقاطعه‌سنده وصقلاويه نهرينك صدرنده انشا اولنان كوپري
٢١	نجف اشرف قصبه‌سنده انشا اولنان برباب مكتب
٢٢	امام عباس رضي الله عنه افندمز حضرتلرينك تربهٔ شريفه‌لريله اوزرنده‌كي قبه وداخلنده‌كي طارمه‌نك تعميري
٢٣	هنديه قصبه‌سنده حميديه نام ناميله برجامع شريف
٢٤	اسكندريه نهرينك صدر نقطه‌سنده كاركير كوپري
٢٥	مسيب نهرينك صدر نقطه‌سنده كاركير كوپري

٢٦	ناصریه نهرینك صدر نقطه‌سنده کارکیر کوپری
٢٧	نفس ابودبس نهری صدرنده انشا اولنان بیوك کارکیر کوپری
٢٨	مذکور ابودبس نهرینك حله طریقی اوزرنده انشا اولنان دیکر کوپری
٢٩	بغیله نهری اوزرنده کارکیر کوپری
٣٠	بغیله‌ده واقع ابو جاموس کوپریسی
٣١	محمودیه نهری اوزرنده انشا اولنان کارکیر کوپری
٣٢	محمودیه مقاطعه‌سنده سید عبد الله تربه‌سی جوارنده ایکی عدد کوپری
٣٣	طارمیه نهری اوزرنده بر عدد کوپری
٣٤	مهروت صدر جدیدی اوزرنده انشا اولنان قبولی کارکیر کوپری
٣٥	جعاره مقاطعهٔ سنیه‌سنده حمیدیه بدعه‌سی اوزرنده حجاج وسائره‌نك ممری اولان نقطه‌ده انشا اولنان کوپری
٣٦	نیل مقاطعهٔ سنیه‌سی داخلنده وردیه صدرنده انشا اولنان کارکیر کوپری
٣٧	ابوغریبده انشا اولنان مکتب وبرجامع شریف وخان
٣٨	مسیبده امام قاسم قریه‌سنده انشا اولنان برباب مکتب
٣٩	مسیبده مجدداً انشا اولنان برباب مکتب
٤٠	اسکندریه‌ده مجدداً انشا اولنان مکتب ومسجد شریف
٤١	جعاره مقاطعهٔ سنیه‌سنك مرکزی اولان ابو صخیر قریه‌سنده انشا اولنان برباب جامع شریف ومکتب

مركز ولايته مربوط
ناحيه وقضالر

اعظمیه ناحیه‌سی

مدیر یوسف کنعان افندی	نائب ابراهیم ناجی افندی

ابتدائی مکتبی

معلم اول نعمان افندی	معلم ثانی جواد افندی

عدد شاکردان ٦٦

کاظمیه قضاسی

مأمورین قضا

قائممقام محمد راسم افندی ثالثه

نائب الحافی زاده عبدالحلیم افندی ادرنه پایه‌سی

مال مدیری حسن افندی	تحریرات کاتبی محمد مشتاق افندی

مجلس ادارهٔ قضا

رئیس قائممقام

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
نائب	سید ابراهیم افندی
مال مدیری	عطیفه زاده سید جعفر افندی
تحریرات کاتبی	حسین الصراف افندی
	حاجی ابراهیم الدهوی افندی

محکمهٔ بدایت

رئیس نائب

اعضا حاجی جعفر چلبی	اعضا حاجی حمودی افندی
کاتب اول ابراهیم ادهم افندی	کاتب ثانی قاسم افندی

مستنطق معاونی شاکر افندی	مباشر نجم اغا
مباشر احمد اغا	اوطه‌جی عبود اغا

﴿ بلدیه مجلسی ﴾

رئیس صادق چلبی

اعضا حاجی طعمه افندی	اعضا عبدالحسین افندی
« سید صالح افندی	« حبیب افندی
کاتب عبد الستار افندی	صندوق امینی احمد افندی

﴿ مأمورین سائره ﴾

تلغراف و پوسته مدیری نورس افندی	صندوق امینی اسماعیل افندی
طاپو کاتبی محمد امین افندی	نفوس مأموری احمد افندی
نفوس کاتبی عبد الرزاق افندی	رسومات مدیری عبدالکریم افندی
رسومات کاتبی نعمان افندی	ثانیه
دیون عمومیه مأموری عبدالکریم افندی	قرانتنه مأموری محمد افندی

﴿ ضابطه مأمورلری ﴾

سواری ژاندارمه یوزباشیسی صالح افندی ع ٤ م ٤

سواری ملازم اولی عبد القادر افندی	ایکنجی قومیسر حاجی محمود افندی
پیاده ملازم ثانیسی رشید افندی	پولیس رشید افندی

پولیس سلیمان افندی

سامرا قضاسی

﴿ مأمورین قضا ﴾

قائمقام محمد توفیق افندی	نائب سید عبد اللطیف افندی
مال مدیری محمد نوری افندی	تحریرات کاتبی سید عبدالرزاق افندی

﴿ مجلس ادارهٔ قضا ﴾

رئيس قائممقام

اعضای طبیعیه
نائب
مال مدیری
تحریرات کاتبی

اعضای منتخبه
سید جاسم افندی
سید خلف افندی
سید غنام افندی

﴿ محکمهٔ بدایت ﴾

رئيس نائب

اعضا سید عبد الرزاق افندی
باش کاتب مصطفی افندی
مستنطق معاونی نوری افندی

اعضا احمد افندی
کاتب ثانی محمود فوزی افندی
مباشر عباس اغا

اوطه‌جی حمد اغا

﴿ بلدیه مجلسی ﴾

رئيس سید حسن افندی
اعضا عباس اللطیف افندی
» سالم الحسین افندی
کاتب علی افندی

اعضا عباس المحمد افندی
» صالح المحمد افندی
» سرحان افندی
چاوش مجید اغا

چاوش جاسم اغا

﴿ مأمورین سائره ﴾

نقیب الاشراف قائممقامی سید حمدی افندی ادرنه پایه‌سی

مدرس اول سید عباس افندی
کلید دار سید علی افندی

مدرس ثانی سید عبد الوهاب افندی
سرخدمه سید حمدی افندی

طابو كاتبی حسين افندی	صندوق امينی حسقيل افندی
نفوس مأموری محمد افندی	ديون عموميه مأموری عمر فوزی افندی
رژی مأموری محمد افندی	رژی محافظه مأموری محمد اغا
اصناف مأموری محمد افندی	قرانتنه مأموری جميل بك

ضابطه مأمورلری

سواری يوزباشيسی عبدالرحمن افندی	سواری ملازمی مجيد افندی
پياده ملازمی محمود اغا	پوليس محمد توفيق افندی

رشدی مكتبی

معلم اول عبد الفتاح افندی	معلم ثانی وكيلی صبری افندی

عـدد شاكردان ٢٥

ابتدائی مكتبی

معلم سيد محمد سعيد افندی	عدد شاكردان ٨٠

تكريت ناحيه‌سی

مدير مصطفی افندی	نائب سيد عبدالجبار افندی
كاتب عمر فوزی افندی	اعضا رجب افندی
اعضا رمضان افندی	» عبد الكميت افندی
» محمد عرب افندی	رژی مأموری عبدالغنی افندی

ديون عموميه مأموری صالح افندی

مندلی قضاسی

مأمورين قضا

قائممقام وكيلی عبد الله مخلص بك	نائب يوسف افندی
مال مديری عبدالعزيز افندی ثالثه م٤	تحريرات كاتبی عبد المجيد افندی

﴿ مجلس ادارهٔ قضا ﴾

رئيس قائمقام وكيلى

اعضاى طبيعيه	اعضاى منتخبه
نائب	علی ياور افندى
مال مديرى	صالح بك
تحريرات كاتبى	سيد جمعه افندى
	حبيب اغا

﴿ محكمهٔ بدايت ﴾

رئيس نائب

اعضا سيد احمد افندى	اعضا عبد الوهاب افندى
باش كاتب محمد افندى	كاتب ثانى بسيم افندى
مستنطق معاونى امين افندى	مباشر محمد اغا

﴿ بلديه مجلسى ﴾

رئيس عبد الرزاق چلبى

اعضا حميد اغا	اعضا عثمان افندى
» شيخ سلمان	» موسى اغا

كاتب موسى افندى

﴿ مأمورين سائره ﴾

نقيب سيد على افندى ازمير پايه سى	صندوق امينى امين افندى
طاپو كاتبى يوسف افندى	نفوس مأمورى عيسى روحى افندى
نفوس كاتبى حسين بك	ديون عموميه مأمورى عبد الصمد افندى
ديون عموميه قطارجيسى حبيب اغا	تلغراف مديرى محمد افندى

تلغراف موزعی احمداغا	تلغراف چاوشی جاسم اغا
« چاوشی طاهر اغا	رژی مأموری عبد اللطیف بك
قرانتنه مأموری محمد افندی	قرانتنه غاردیانلری نفر ٣

رسومات ادارەسی

مدیر عبد الرزاق افندی	باش کاتب قدری افندی
ایکنجی کاتب عزیز افندی	قنطارجی علی اغا
قولجی باشی سید جواد اغا	

ضابطه مأمورلری

سواری ژاندارمه یوزباشیسی احمد افندی	پیاده ژاندارمه یوزباشیسی منحل
	سواری ملازم ثانیسی قاسم افندی
سواری ملازم اولی خورشید افندی	پولیس سلیمان فائق افندی

رشدی مکتبی

معلم اول منحل	معلم ثانی محمد افندی

شاکردان ١٥

ابتدائی مکتبی

معلم اول خلف افندی	معلم ثانی ملا مصطفی

شاکردان ٣٥

خانقین قضاسی

مأمورین قضا

قائممقام وکیلی حیدر بك	نائب سید مصطفی مختار افندی
مال مدیری سیدعبدالوهاب افندی	تحریرات کاتبی احمد شمس الدین افندی

﴿ مجلس ادارۀ قضا ﴾

رئیس قائممقام وکیلی

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
نائب	ولی اغا
مال مدیری	محمود زلیخا اغا
تحریرات کاتبی	شیخ صالح افندی
	شکور افندی

﴿ محکمۀ بدایت ﴾

رئیس نائب

اعضا عبد الغفور افندی	اعضا حسقیل افندی
کاتب اول رشید بك	کاتب ثانی منحل
مستنطق معاونی عبد القادر افندی	

﴿ بلدیه مجلسی ﴾

رئیس محمد صالح اغا

اعضا سعدالله افندی	اعضا داود اغا
« عبدالقادر اغا	« محمد امین اغا
طبیب یوزباشی رؤف افندی	کاتب عبد المجید افندی

﴿ مأمورین سائره ﴾

صندوق امینی سلمان افندی	طابو کاتبی محمد وفیق افندی
نفوس مأموری عبدالله بك	نفوس کاتبی محمد سعید افندی
تلغراف وپوسته مدیری یوسف افندی	تلغراف مخابره مأموری شیخ علی افندی
دیون عمومیه مأموری یعقوب افندی	
رژی مأموری رشید افندی	تنباك مأموری حسقیل افندی

رسومات ادارەسی

مدیر لطفی بك	باش کاتب شاکر افندی
ایکنجی کاتب عبد القادر افندی	اوچنجی کاتب عارف افندی

قرانتنه ادارەسی

طبیب وکیلی رزوقی افندی	باش کاتب خضر افندی
کاتب ثانی جعفر افندی	کاتب ثالث نوری افندی

جنازه معاینه مأموری خورشید افندی

ضابطه مأمورلری

ژاندارمه ملازمی عباس افندی	اوچنجی قومیسر حاجی حمدی افندی

پولیس نجیب افندی

ابتدائی مکتبی

معلم اول شاکر افندی	معلم ثانی عبد العزیز افندی
بواب اسماعیل اغا	طلبه ٣٥

بنکدره ناحیەسی

مدیر عبدالمجید بك	کاتب محمد بهجت افندی
اعضا ولی اغا	اعضا کریم خان
« محمد امین اغا	« عبدالوهاب اغا

قزلرباط ناحیەسی

مدیر اشرف حفظی افندی

اعضا مصطفی افندی	اعضا سلمان اغا
« سید الیاس افندی	« عبد الوهاب بك

کاتب عبدالوهاب افندی

﴿ مأمورين سائره ﴾

تلغراف وپوسته مديری سيدعلی افندی	رسومات ماموری اسماعيل افندی

ديون عموميه ماموری صالح افندی

﴿ ضابطه مأمورلری ﴾

ژاندارمه سواری يوزباشيسی حسن افندی

سواری ملازم اولی منحل	سواری ملازم ثانيسی منحل

﴿ خراسان قضاسی ﴾

﴿ مأمورين قضا ﴾

قائممقام عبد الله رمزی بك	نائب محمد رشيد افندی مدرس
مال مديری مصطفی افندی رابعه	تحريرات كاتبی قاسم شفيق افندی

﴿ مجلس ادارهٔ قضا ﴾

رئيس قائممقام

اعضای طبيعيه	اعضای منتخبه
نائب	رستم بك زاده سليمان بك
مال مديری	مهدی السعدزاده صالح افندی ثالثه
تحريرات كاتبی	عبدان افندی زاده محمد افندی
	مهدی الصالح زاده عبدالكريم افندی

﴿ محكمهٔ بدايت ﴾

رئيس نائب

اعضا حاجی عمر افندی	اعضا عبد العزيز افندی
كاتب اول عارف افندی	كاتب ثانی ابراهيم افندی

مدعیٔ عمومی معاونی وکیلی قومیسر حاجی صالح افندی م ٥ افتخار وتخلیصیه مدالیه‌لری	مستنطق معاونی محمد نافع افندی مقاولات محرری مصطفی صفوت افندی مباشر نفر ٢

(بلدیه مجلسی)

رئیس عزت افندی

اعضا صالح افندی	اعضا سید احمد افندی
« مهدی افندی	« عباس اغا

کاتب وصندوق امینی عبدالعزیز افندی

(دیون عمومیه اداره‌سی)

مرکز مأموری شوکت افندی	باش کاتب مهدی شفیق افندی

ایکنجی کاتب صدقی افندی

(رژی دائره‌سی)

مدیر عبد اللطیف افندی

باش کاتب عبد العزیز افندی	ایکنجی کاتب منحل

(مأمورین سائره)

مدرس سید احمد افندی	اوقاف مأموری علی افندی
اوقاف نبوی مأموری محمد نوری افندی	صندوق امینی شاکر افندی
طاپو کاتبی حسین فوزی افندی	املاک کاتبی محمد فوزی افندی
نفوس مأموری رشید افندی	نفوس کاتبی عبد الوهاب افندی

تلغراف وپوسته مدیری حمدی افندی

(ضابطه مأمورلری)

بیکباشی وکیلی حسن اغا م ٤	طابور کاتبی عبد الرحمن افندی
سواری یوزباشیسی محمد اغا م ٤	سواری ملازم اولی رستم افندی
افتخار مدالیه‌سی	سواری ملازم ثانیسی عزیز اغا
پیاده یوزباشیسی اسماعیل اغا م ٥	اوچنجی قوه‌یسر حاجی صالح افندی
افتخار مدالیه‌سی	م ٥ افتخار وتخلیصیه مدالیه‌لری
پولیس قاسم افندی	

(رشدی مکتبی)

معلم اول محمد حمدی افندی	معلم ثانی عبدالوهاب افندی
بواب سید محمود	عدد شاکردان ٥٣

(شهربان ناحیه‌سی)

مدیر توفیق افندی	نائب محمد فهمی افندی
کاتب غیدان طلعت افندی	اعضا شیخ مجید افندی
اعضا علی افندی	« حبیب افندی

اعضا محمد الناصر اغا

(مأمورین سائره)

تلغراف وپوسته مدیری خلیل افندی	دیون عمومیه خمس مأموری حسین افندی
رژی محافظه مأموری محمد افندی	
تنباك مأموری جلیل اغا	

(ضابطه مأمورلری)

سواری بیکباشیسی حسن اغا م ٥ | سواری ملازم اولی غیری بك

سواری ملازم ثانیسی عبد الله افندی

خالص ناحیه‌سی

مدیر محمد رؤف افندی	نائب عبد الواحد افندی
کاتب قاسم شفیق افندی	اعضا ابراهیم اغا
اعضا محمد کاظم اغا	» امین افندی

اعضا عبد المجید افندی

مأمورین سائره

نفوس مأموری بهجت افندی	دیون عمومیه مأموری احمد فائق افندی
اغالر ینکیجه‌سی تلغراف مأموری عزت افندی	صو مأموری شیخ معروف افندی

ضابطه مأمورلری

نهروان ملازم ثانیسی امین اغا	باش ینکیجه ملازم اولی علی افندی

دلی عباس ناحیه‌سی

مدیر محمد علی افندی	کاتب صالح افندی
اعضا عبد المالك افندی	اعضا رشید اغا
» فدعم اغا	» مهدی اغا

(ضابطه مأمورلری)

یوزباشی فتاح اغا م ٥	ملازم اول ابراهیم اغا
ملازم ثانی ابراهیم اغا	عین لیلا یوزباشیسی مصطفی افندی
	» » ملازم اولی محمد اغا

بلدروز ناحیه‌سی

مدیر عبد الکریم افندی	کاتب احمد افندی

اعضا سيد محى الدين افندى	اعضا سيد مبارك افندى
» ملا عبدالله افندى	» عبد الرزاق اغا

عزيزيه قضاسى

مأمورين قضا

قائممقام السيد صالح صائب افندى ثالثه

نائب شيخ معروف افندى	مال مديرى عبدالرزاق افندى

تحريرات كاتبى عبد الرزاق افندى

مجلس ادارهٔ قضا

رئيس قائممقام

اعضاى طبيعيه	اعضاى منتخبه
نائب	متولى زاده عبدالقادر افندى
مال مديرى	متولى زاده احمد شكرى افندى
تحريرات كاتبى	دايم اختيارى على الرجب اغا
	مناصير اختيارى كشموط العلى اغا

(مأمورين سائره)

صندوق امينى حسن افندى	تلغراف و پوسته مديرى بهجت افندى

ژاندارمه ملازم ثانيسى امين اغا

سلمان پاك ناحيه سى

مدير سليمان جميل افندى	كاتب محمود افندى

ابتدائى مكتبى

معلم محمد افندى	شاكردان نفر ٣٠

جزیره قضاسی

(مأمورین قضا)

قائممقام شوکت افندی

نائب حسین حسنی افندی	مال مدیری عثمان افندی

تحریرات کاتبی عبد الله فخری بك

مجلس ادارهٔ قضا

رئیس قائممقام

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
نائب	رشید بك
مال مدیری	سید تقی افندی
تحریرات کاتبی	

بلدیه مجلسی

رئیس وکیلی سید مهدی افندی

اعضا حاجی شرجی اغا	اعضا حسون اغا
اعضا عبدالله اغا	کاتب عبد الله بك

مأمورین سائره

مدرس قاسم افندی	صندوق امینی اسماعیل حقی افندی
رسومات مأموری حمزه بك	رسومات قولجیسی سیدابراهیم افندی
پوسته مأموری عبد الله بك	سواری ملازم اولی اسعد بك
مقاولات محرری عبدالله فخری بك	م ٥ افتخار مدالیه‌سی

كوت الاماره قضاسی

مأمورين قضا

قائممقام وكيلی خير الله افندی متمايز

نائب رسول خيری افندی مدرس | مال مديری عبدالمجيد افندی

تحريرات كاتبی محمد شاكر افندی

مجلس ادارهٔ قضا

رئيس قائممقام

اعضای طبيعيه	اعضای منتخبه
نائب	سيد جاسم افندی
مال مديری	حاجی حسن شبوط افندی
تحريرات كاتبی	سيد ابراهيم افندی
	نصيف الجاسم افندی

محكمهٔ بدايت

رئيس نائب

اعضا حاجی عبدالرحمن افندی	اعضا محمد صالح القريشی افندی
كاتب اول محمد سعيد افندی	كاتب ثانی عبد المجيد افندی

مستنطق معاونی محمد افندی

بلديه مجلسی

رئيس وكيلی سيد فاضل افندی

اعضا علی الفليح افندی	اعضا علوش الموسی افندی
» حسين الناهض افندی	» حسين الحاجی علی افندی

كاتب محمد صالح افندی

مأمورين سائره

مدرس عمر افندی	صندوق امینی محمد رؤف افندی
طاپو کاتبی قاسم افندی	نفوس مأموری سیدعلی افندی
نفوس کاتبی عباس افندی	تلغراف وپوسته مدیری محمدافندی
رسومات مأموری رستم افندی	رسومات کاتبی محمد توفیق بك
شیخ سعد رسومات مأموری سید ضیف الله افندی	دیون عمومیه مأموری رشید افندی
دیون عمومیه ایکنجی کاتبی عباس افندی	دیون عمومیه باش کاتبی تقی افندی
رژی مأموری محمود افندی	لیمان رئیسی عبد الله افندی

رشدی مکتبی

معلم اول محمد وحید افندی | معلم ثانی سید اسماعیل افندی

شاکردان ١٩

ضابطه مأمورلری

سواری یوزباشیسی عبد العزیز افندی م ٥	پیاده یوزباشیسی حمودی اغا م ٥ تخلیصیه مدالیه سی
سواری ملازم اولی اسعد بك	پیاده ملازم اولی عبدالفتاح اغا
سواری ملازم ثانیسی وفیق افندی	پیاده ملازم ثانیسی منحل
اوچنجی قومیسر عزت افندی	پولیس احمد حمدی افندی

بدره قضاسی

مأمورین قضا

قائممقام داود نیازی افندی ثالثه	نائب صالح صبری افندی
مال مدیری محمد رشید افندی	تحریرات کاتبی محمد صالح افندی

﴿ مجلس ادارهٔ قضا ﴾

رئيس قائممقام

اعضاى طبيعيه	اعضاى منتخبه
نائب	حسن تحسين افندى
مال مديرى	محمد على اغا
تحريرات كاتبى	مهدى بك
	محمد حسين افندى

﴿ محكمهٔ بدايت ﴾

رئيس نائب

اعضا محمد تحسين افندى	اعضا حاجى طه افندى
كاتب اول احمد افندى	كاتب ثانى عبدالرحمن افندى
مستنطق معاونى سيد رضا افندى	اجرا مباشرى عبد القادر اغا

﴿ بلديه مجلسى ﴾

رئيس كاظم اغا

اعضا عبدالحسين افندى	اعضا سيد خليل افندى
« كيطان افندى	« محمد جواد افندى
« حسين جواد اغا	« مهدى افندى

كاتب محمد تحسين بك

﴿ مأمورين سائره ﴾

صندوق امينى موسى ناجى افندى	اوقاف مأمورى جواد اغا
طاپو كاتبى عبد الغنى افندى	نفوس مأمورى سيدعبدالله افندى

نفوس كاتبى عمر افندى	تلغراف وپوسته مأمورى احمدافندى
رسومات مأمورى محمدسعيدافندى	زرباطيه قرانتنه مأمورى عبدالرزاق افندى
رژى مأمورى عبدالغنى افندى	

(ضابطه مأمورلرى)

سوارى يوزباشيسى مصطفى اغا م٥	سوارى ملازم اولى منحل
سوارى ملازم ثانيسى منحل	پياده ملازمى على غالب افندى

پوليس محمد طاهر افندى

﴿ غربيه ناحيه سى ﴾

مدير موسى سرى افندى	كاتب حيران افندى

﴿ جسان ناحيه سى ﴾

مدير منحل	كاتب منحل

﴿ دليم قضاسى ﴾

﴿ مأمورين قضا ﴾

قائمقام محمد بهجت بك ثانيه	نائب محمد امين افندى مدرس
مال مديرى عبدالمجيد طلعت افندى	تحريرات كاتبى احمد افندى رابعه

﴿ مجلس ادارهٔ قضا ﴾

رئيس قائمقام

اعضاى طبيعيه	اعضاى منتخبه
نائب	شيخ حردان افندى
مال مديرى	« مطاق افندى
تحريرات كاتبى	« صالح اليوسف افندى
	« كركر افندى

محكمهٔ بدايت

رئيس نائب

اعضا حمادى افندى	اعضا سيداحمد افندى
كاتب اول ابراهيم حامى افندى	كاتب ثانى عبدالوهاب افندى
مستنطق معاونى احمد افندى	مباشر حسين اغا

بلديه مجلسى

رئيس احمد افندى

اعضا حاجى حمادى افندى	اعضا على اغا
اعضا ناصر افندى	كاتب محمد رسول افندى

مأمورين سائره

مدرس محمد سعيد افندى	صندوق امينى يوسف افندى
طابو كاتبى منحل	نفوس مأمورى عبدالرزاق افندى
نفوس كاتبى احمد افندى	تلغراف وپوسته مديرى حمدى افندى
رژى مأمورى احمد افندى	

ضابطه مأمورلرى

سوارى يوزباشيسى صالح افندى	پياده يوزباشيسى بهجت افندى م٥
سوارى ملازم اولى عيسى افندى	پياده ملازم اولى صالح افندى
سوارى ملازم ثانيسى حكيم افندى	استرسوار ملازم اولى عمر افندى
اوچنجى قوميسر حاجى احمد افندى	پوليس على غالب افندى

حبسخانه غارديانى نفر ٢

هيت ناحيه‌سى

مدير احمد حمدى افندى	كاتب عبداللطيف افندى

(مأمورين سائره)

مدرس سيد محمود افندى	تلغراف مديرى محمد افندى
ديون عموميه مأمورى مصطفى افندى	« معاونى عبدى افندى

(فلوجه ناحيه‌سى)

مدير عبد القادر افندى	كاتب سليمان افندى

تلغراف مأمورى سعدى افندى

(كبيسه ناحيه‌سى)

مدير محمود نديم افندى	كاتب منحل

(رحاليه ناحيه‌سى)

مدير داود صبرى افندى	كاتب مهدى افندى

(عنه قضاسى)

(مأمورين قضا)

قائممقام وكيلى عبد الله افندى ثالثه	نائب حسام الدين افندى مدرس
مال مديرى مصطفى افندى	تحريرات كاتبى محمد فهمى افندى

(مجلس ادارهٔ قضا)

رئيس قائممقام وكيلى

اعضاى طبيعيه	اعضاى منتخبه
نائب	نائف افندى
مفتى احمد عارف افندى مدرس	سيد محل افندى
نقيب سيد شاكر افندى	سيد مصطفى افندى

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
مال مدیری	سید نجم افندی
تحریرات کاتبی	

(محکمهٔ بدایت)

رئیس نائب

شرعیه کاتبی عبد الحلیم افندی	اعضا فخر افندی
اعضا روبیل افندی	کاتب اول سلیمان افندی
مستنطق معاونی عبدالعزیز افندی	اجرا مباشری جمیل افندی
اوطه‌جی نصیف اغا	

(بلدیه مجلسی)

رئیس وکیلی حاجی حبیب افندی

اعضا سید مصطفی افندی	اعضا سید جواد افندی
اعضا سید عمران افندی	اعضا علی غالب افندی
کاتب فهمی افندی	چاوش علی اغا

(مأمورین سائره)

مدرس ابراهیم افندی	طابو کاتبی قاسم افندی
صندوق امینی عبد الله افندی	نفوس مأموری علی افندی
نفوس کاتبی عبدالله افندی	تلغراف مدیری عونی افندی
تلغراف مخابره مأموری سیدتوفیق افندی	دیون عمومیه خمس مأموری چچن افندی
رژی محافظه مأموری عبدالغنی افندی	رژی قولجیسی نفر ٤

(ضابطه مأمورلری)

ژاندارمه سواری یوزباشیسی قاسم افندی م ٤
پیاده ملازمی عبد الغفور افندی

(ابتدائی مکتبی)

معلم احمد عارف افندی

(القائم ناحیه‌سی)

مدیر احمد خضر افندی | کاتب علی افندی

(حدیثه ناحیه‌سی)

مدیر سید احمد افندی | کاتب عبدالخالق افندی

(جبه آلوس ناحیه‌سی)

مدیر عبدالرزاق افندی | کاتب اسماعیل افندی

كربلا
سنجاغی وملحقاتی

کربلا سنجاغی

(مأمورین لوا)

متصرف حسن حسنی پاشا   میرمیران   ع ٣   م ٢ آلتون لیاقت
نائب جمیل زاده احمد جمیل افندی مخرج | محاسبه جی حاجی ثروت افندی
تحریرات مدیری عزت افندی   ثالثه   م ٤

(مجلس ادارهٔ لوا)

رئیس متصرف پاشا

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
نائب افندی	سید عبدالحسین افندی
محاسبه جی افندی	سید محمد مهدی افندی
تحریرات مدیری افندی	سید عباس افندی
	منحل

(مجلس ادارهٔ لوا محکمه هیئتی)

مدعی عمومی معاونی	تحریرات مدیری
مستنطق	تحریرات مدیری معاونی موسی بك

(تحریرات قلمی)

تحریرات مسودی موسی بك

مجلس اداره کاتبی عبدالرزاق افندی	اوراق مأموری حاجی سلیم افندی
مبیض شاکر افندی	مبیض ابراهیم افندی

(محاسبه قلمی)

باش کاتب عبدالعزیز افندی ثالثه	مصرف کاتبی عبدالله افندی
یومیه مقیدی عبدالغنی افندی	واردات رفیقی خلیل افندی
اوراق مقیدی خلیل افندی	مصالح جاریه کاتبی توفیق افندی
مبیض عباس افندی	خزینه دعوی وکیلی محمدندیم افندی
صندوق امینی یوسف افندی	

(عدلیه دائره‌سی)

حقوق دائره‌سی	جزا دائره‌سی
رئیس نائب افندی	رئیس عبدالله عونی افندی ادرنه
مدعی عمومی معاونی صالح افندی	مدرس م ٤
اعضا سید صالح افندی	اعضا سید محمود افندی
« شیخ رضا افندی	« سید یوسف افندی
« ملازمی حسین افندی	« ملازمی عبدالرحمن افندی
مستنطق محمد علی افندی	اجرا مأموری رفعت افندی
مقاولات محرری جواد افندی	

(محکمهٔ بدایت قلمی)

باش کاتب عبدالواحد افندی	ضبط کاتبی علی غالب افندی
ضبط کاتبی عبدالغفور افندی	« « حسین فهمی افندی

ضبط کاتبی حسین عونی افندی

(محکمهٔ شرعیه قلمی)

باش کاتب حافظ افندی

(اوقاف دائرەسی)

مدیر محمد علاء الدین افندی رابعه

كاتب حاجی عبدالفتاح افندی مدرس | كاتب وصندوق امینی سید محمود افندی

(دفتر خاقانی دائرەسی)

مأمور سید لطف الله افندی

باش كاتب عبدالرحمن افندی | طاپو واملاك كاتبی حمدی افندی

(نفوس دائرەسی)

مأمور سلیمان افندی | كاتب محمود افندی

(معارف مجلسی)

رئیس اوقاف مدیری

اعضا منحل | اعضا منحل

(تلغراف وپوسته ادارەسی)

مدیر خلیل افندی

مخابره مأموری حسن افندی | مخابره مأموری توفیق افندی

(دیون عمومیه ادارەسی)

مدیر حسن افندی

باش كاتب وصندوق امینی سلیمان افندی | كاتب ثانی عبدالرزاق افندی

(صحیه ادارەسی)

مأمور حسین افندی | غاردیان نفر ٢

(رژی اداره‌سی)

مدیر محمد شفیق افندی ثانیه

کاتب ثانی عبدالله افندی	باش کاتب سرکیس افندی

(ضابطه مأمورلری)

طابور کاتبی عبدالواحد افندی م ٥	بیکباشی سلیمان افندی
	برنجی پیاده یوزباشیسی حاجی موسی افندی
برنجی پیاده ملازم اولی کاظم اغا	برنجی پیاده ملازم ثانیسی مصطفی اغا
ایکنجی پیاده یوزباشیسی علی اغا	ایکنجی پیاده ملازم اولی جواد افندی
ایکنجی پیاده ملازم ثانیسی علی افندی	برنجی سواری ملازم اولی مهدی اغا
برنجی سواری یوزباشیسی رضا افندی	ایکنجی سواری یوزباشیسی الیاس افندی
برنجی سواری ملازم ثانیسی سلیمان افندی	ایکنجی سواری ملازم اولی اسماعیل افندی
ایکنجی سواری ملازم ثانیسی عبدی اغا	

(پولیس دائره‌سی)

قومیسر صالح شوقی افندی

پولیس صادق افندی	پولیس سلیمان افندی

پولیس حسین افندی

(بلدیه دائره‌سی)

رئیس وکیلی مهدی افندی

اعضا حاجی حبیب اغا	اعضا سلیمان اغا

اعضا حاجی علی القنبر افندی | طبیب منحل
باش کاتب محمد افندی | آشی مأموری یوسف ضیا افندی

صندوق امینی محمد افندی

(رشدی مکتبی)

معلم اول محمد افندی | معلم ثانی عبدالرحمن افندی
بواب ملا بلال | عدد شاکردان ٧٥

﴿ مسیب ناحیه‌سی ﴾

مدیر احمد فهمی افندی | کاتب علی افندی

(مأمورین سائره)

تلغراف و پوسته مدیری عزیز افندی | دیون عمومیه مأموری ابراهیم افندی
قرانتنه مأموری عبدالحلیم افندی | رژی مأموری اسماعیل افندی
بلدیه رئیسی شیخ محمد افندی | ژاندارمه یوزباشیسی رضا افندی

﴿ شفاتیه ناحیه‌سی ﴾

مدیر حسین افندی

نائب عبدالغفور افندی | کاتب حسن افندی

﴿ هندیه قضاسی ﴾

(مأمورین قضا)

قائممقام صالح پاشا میرمیران | نائب احمد افندی
مال مدیری عارف افندی | تحریرات کاتبی خضر افندی

(مجلس ادارهٔ قضا)

رئيس قائممقام

اعضاى منتخبه	اعضاى طبيعيه
حاجى على اغا	نائب
سيد حسن افندى	مال مديرى
جعفر چاپى	تحريرات كاتبى
حمادى العباس	

(محكمهٔ بدايت)

رئيس نائب

اعضا جارالله افندى	اعضا محمد افندى
كاتب ثانى عبدالله افندى	كاتب اول جواد افندى

مستنطق معاونى رشيد افندى

(بلديه مجلسى)

رئيس حسون اغا

اعضا محمد على اغا	اعضا عيسى افندى
اعضا منحل	اعضا منحل
كاتب وصندوق امينى على مردان افندى	جراح سعيد افندى

(مأمورين سائره)

واعظ عباس افندى	هنديه جامعى خطيبى احمد افندى
طاپو كاتبى بشير افندى	صندوق امينى يامين افندى
نفوس كاتبى احمد افندى	نفوس مأمورى شفيق افندى

تغراف وپوسته مدیری قاسم افندی	دیون عمومیه مأموری خضر افندی
رژی مأموری علی افندی	لیمان مأموری سید عبدالله افندی

(ضابطه مأمورلری)

یوزباشی علی اغا	ملازم علی افندی
شبانه یوزباشیسی عباس اغا	شبانه افرادی نفر ٣٥

(حمیدیه مکتبی)

معلم اول سید حمدی افندی	معلم ثانی محمد افندی

﴿ کفل ناحیه‌سی ﴾

مدیر حمدی افندی	کاتب عنیزان افندی

(مربوط اداره‌لر قول معشرلری)

مشورب شرقی وغربی مدیری معروف افندی	کاتبی جاسم افندی
کعبوری مدیری محمد افندی	» خمیس افندی
مسیعیده مدیری توفیق افندی	» جواد افندی
الفتاه والبورویه مدیری سید طه افندی	» حسین افندی
حرقا وآبو نفاش مدیری خلیل افندی	» معروف افندی

﴿ نجف قضاسی ﴾

(مأمورین قضا)

قائممقام شوکت پاشا میرمیران	نائب محمد سعید افندی
مال مدیری عزت افندی	تحریرات کاتبی علی افندی

(مجلس ادارهٔ قضا)

رئيس قائممقام

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
نائب	کلیددار سید جواد افندی ازمیر م٤
مال مدیری	شمسه زاده حاجی محمد علی افندی
تحریرات کاتبی	ناجی زاده عمران افندی
	سعداوی زاده حاجی علی افندی

(محکمهٔ بدایت)

رئيس نائب

اعضا شیخ عطاء الله افندی	اعضا سعید افندی
کاتب اول مجید افندی	کاتب ثانی جمیل افندی

مستنطق معاونی عبد القادر افندی

(بلدیه مجلسی)

رئيس وکیلی حاجی احمد مرزا افندی	اعضا سعید اغا
اعضا عباس اغا	اعضا علوان اغا
اعضا مجید اغا	کاتب وصندوق امینی کامل افندی

(مأمورین سائره)

واعظ سید محمد طاهر افندی مدرس	حضرت حیدریه مسجدی خطیبی
صندوق امینی حمد افندی	سید علی افندی
نفوس مأموری عبدالله افندی	طاپو کاتبی محمد افندی
تلغراف وپوسته مدیری زینل افندی	نفوس کاتبی احمد افندی

قرانته مأموری علی افندی	دیون عمومیه مأموری مجید بك
رژی مأموری عبدالله افندی	ضابطه مأموری ملازم کاظم اغا
پولیس اوچنجی قومیسری صادق افندی	پولیس توفیق افندی

﴿ کوفه ناحیه‌سی ﴾

مدیر شوکت بك	کاتب صبری افندی

﴿ رحبه ناحیه‌سی ﴾

مدیر اسماعیل بك	کاتب منحل

﴿ دور الدخن ناحیه‌سی ﴾

مدیر علی افندی	کاتب حمدی افندی

﴿ رزازه قضاسی ﴾

قائممقام فهد الهذال بك　　قپوجی باشی

ديوانيه سنجاغى وملحقاتى

ديوانيه سنجاغى

مأمورين لوا

متصرف محمد طاهر بك　　متمايز ع ٤ م٤

نائب سيد محمد نافع افندى	بلاد خمسه	
مفتى سيد مصطفى افندى	بلاد خمسه	م ٣
محاسبه جى مصطفى لامع افندى	رابعه	
تحريرات مديرى مصطفى افندى	متمايز	م ٤

(مجلس ادارۀ لوا)

رئيس متصرف

اعضاى طبيعيه	اعضاى منتخبه
نائب	حاجى كاظم اغا
مفتى	عبود اغا
محاسبه جى	ملا شكر
تحريرات مديرى	حاجى حمزه اغا

(تحريرات قلمى)

تحريرات مديرى معاونى عبدالله افندى	مجلس اداره كاتبى وكيلى محمد رؤف افندى
مجلس اداره كاتبى رفيقى محمد امين افندى	اوراق مأمورى محمد شفيع افندى
مبيض محمد صاحب افندى	مبيض فتح الله افندى

(محاسبه قلمی)

باش كاتب محمد ماجد افندی	مصرف كاتبی عبد العزيز افندی
مصالح جاريه كاتبی محمد توفيق افندی	واردات رفيقی عبدالقادر افندی
اوراق مقيدی حمزه لطفی افندی	مصرف رفيقی محمد جميل افندی
خزينه دعوی وكيلی منحل	حسابات فوق العاده كاتبی محمد توفيق افندی
صندوق امينی مراد افندی	مبيض محمد امين نجاتی افندی
قضا كاتبی حسين عونی افندی	» محی الدين افندی
» » معاونی احمد نصرت افندی	

(عدليه دائره سی)

حقوق دائره سی	جزا دائره سی
رئيس نائب	رئيس مصطفی لطفی افندی

مدعی عمومی معاونی مصطفی جمال الدين افندی رابعه

اعضا مهدی الصالح اغا	اعضا سيدعلوان افندی
» محمد الوالی	» محمد امين افندی
» ملازمی عطاء الله افندی	» ملازمی عبدالله افندی

(محكمهٔ بدايت قلمی)

باش كاتب وكيلی ضبط كاتبی احمد عزت افندی

اجرا مأموری حاجی عبدالوهاب افندی	ضبط كاتبی محمد غريب افندی
ضبط كاتبی حسن بك	ضبط كاتبی وكيلی ابراهيم ادهم افندی
مباشر محمد علی افندی	

(دفتر خاقانی دائره‌سی)

مأمور محمد امین افندی ثالثه

مرکز طاپو کاتبی عباس حامی افندی	باش کاتب زین العابدین افندی

﴿ نفوس دائره‌سی ﴾

کاتب عبدالعزیز افندی	مأمور سید حسین فوزی افندی

(تلغراف و پوسته اداره‌سی)

مخابره مأموری محی الدین قابل افندی	مدیر حسن حسنی افندی

(دیون عمومیه اداره‌سی)

مأمور وکیلی سید عبد المجید افندی

(ضابطه مأمورلری)

بیکباشی ابراهیم اغا
برنجی پیاده یوزباشیسی صالح افندی
برنجی پیاده ملازم ثانیسی موسی اغا
ایکنجی پیاده ملازم اولی جاسم اغا
اوچنجی پیاده یوزباشیسی محمد بك
اوچنجی پیاده ملازم اولی منحل
برنجی سواری ملازم اولی ۆف بك
ایکنجی سواری یوزباشیسی منحل

طابور کاتبی عبدالغنی افندی
برنجی پیاده ملازم اولی توفیق بك
ایکنجی پیاده یوزباشیسی محمد اغا
ایکنجی پیاده ملازم ثانیسی نیازی بك
اوچنجی پیاده ملازم ثانیسی محمود افندی
برنجی سواری یوزباشیسی منحل
برنجی سواری ملازم ثانیسی مجید افندی

ایکنجی سواری ملازم اولی احمد عزت افندی

ایکنجی سواری ملازم ثانیسی محمد افندی

اوچنجی سواری یوزباشیسی خضر افندی

اوچنجی سواری ملازم اولی عبد الغنی اغا

اوچنجی سواری ملازم ثانیسی یحیی افندی

دردنجی سواری یوزباشیسی منحل

دردنجی سواری ملازم اولی عبد الله اغا

دردنجی سواری ملازم ثانیسی مجید اغا

(بلدیه مجلسی)

رئیس سید مصطفی افندی

اعضا محمد سعید افندی

» علوان اغا

اعضا ناجی افندی

» شاؤل افندی

کاتب سید بدرالدین افندی

﴿ دغاره ناحیه‌سی ﴾

مدیر محمد آکاه افندی

نائب احمد فخرالدین افندی

کاتب محمد شاکر افندی

﴿ البدیر ناحیه‌سی ﴾

مدیر حسین افندی

کاتب احمد مخلص افندی

﴿ عنك ناحیه‌سی ﴾

قول معشری امین بك

کاتب محمد جلال الدین افندی

حله قضاسی

مأمورین قضا

قائمقام محمد علی بك متمايز	نائب رأفت افندی ازمیرپایه‌سی ع ٤
مال مدیری حاجی محسن افندی	تحریرات کاتبی اسماعیل افندی

مجلس ادارهٔ قضا

رئیس قائمقام

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
نائب	مفتی زاده سید محمد رؤف افندی
مال مدیری	محمد نوری پاشا زاده مزاحم بك
تحریرات کاتبی	نورالدین اغا زاده محی الدین افندی
	دانیل زاده ساسون افندی

محکمهٔ بدایت

رئیس نائب

اعضا حاجی آصف افندی	اعضا سید یس افندی
کاتب اول خلیل فرید افندی	کاتب ثانی عبد الکریم افندی
مستنطق معاونی حسن افندی	مقاولات محرری عباس فندی
شرعیه کاتبی سید ابراهیم افندی	

معارف مجلسی

رئیس اوقاف مدیری اشرف افندی	اعضا مکتب رشدی معلم اولی محمد فخری افندی
رابعه	
اعضا سید عبد الرحمن افندی	اعضا سید ابراهیم افندی

بلدیه مجلسی

رئیس سلیم بك زاده خورشید بك

اعضا سید عبد الرحمن افندی	اعضا حسین الخواجه
» سید یاقوت افندی	» عبود الحاج معروف
کاتب حسین شوقی افندی	دوقتور مراد الیاهو افندی
تفتیش صالح افندی	اجزاجی قلیان افندی

مأمورین سائره

مدرس عمر خلوصی افندی کبار مدرسین	اوقاف مدیری اشرف افندی رابعه
مال مدیری معاونی امین افندی	صندوق امینی ابراهیم افندی
طابو کاتبی حمدی افندی	نفوس مأموری سلمان افندی
نفوس کاتبی عبدالله افندی	املاك کاتبی عبدالقادر افندی
دیون عمومیه مأموری فتح الله افندی	دیون عمومیه باش کاتبی مراد افندی
رژی مأموری احمد مختار افندی	دیون عمومیه کاتب ثانیسی فتاح افندی

تلغراف وپوسته اداره‌سی

مدیر وکیلی محمد سعید افندی	مخابره مأموری سعید افندی

ضابطه مأمورلری

پیاده یوزباشیسی محمد بك	پیاده ملازم ثانیسی محمود افندی
سواری ملازم اولی عبدالله اغا	ایکنجی قومیسر محمد افندی
پولیس محمد نائل افندی	پولیس کامل افندی

رشدی مکتبی

معلم اول سید محمد فخری افندی	معلم ثانی صالح افندی
بواب صالح اغا	طلبه ٥٥

﴿ طاق ابتدائی مکتبی ﴾

معلم اول محمد رشید افندی	معلم ثانی شاکر افندی
بواب محمد اغا	طلبه ٢٥

﴿ ممدوحیه ناحیه‌سی ﴾

مدیر اسحاق لطفی افندی	کاتب احمد افندی

﴿ محاویل ناحیه‌سی ﴾

مدیر سلیم ثابت افندی	کاتب محمود افندی

﴿ بارمانه ناحیه‌سی ﴾

مدیر عبد الرزاق افندی ثالثه	کاتب اسماعیل افندی

﴿ نهر شاه ناحیه‌سی ﴾

مدیر حاجی محمد افندی	کاتب بهاء الدین افندی

﴿ خواص ناحیه‌سی ﴾

مدیر داود افندی	کاتب عبد الرزاق افندی

شامیه قضاسی

﴿ مأمورین قضا ﴾

قائمقام وکیلی اسماعیل افندی	نائب سید محمد امین افندی مدرس
مال مدیری حاجی محمد توفیق افندی	تحریرات کاتبی سید صادق افندی

﴿ مجلس ادارهٔ قضا ﴾

رئیس قائمقام

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
نائب	شهاب افندی

مال مديرى	سيد سلمان افندى
تحريرات كاتبى	جاسم الجياد اغا
	عبدالساده اغا

﴿ محكمهٔ بدایت ﴾

رئيس نائب

اعضا عبد الواحد افندى	اعضا جواد افندى
باش كاتب عبدالمجيد افندى	ايكنجى كاتب خطاب افندى

مستنطق معاونى احمد افندى

﴿ باديه مجلسى ﴾

رئيس راضى اغا	اعضا على الحاج عبود غانم اغا
اعضا عبدالهادى افندى	» خلف العباس اغا
» فشلان اغا	كاتب محمد افندى

﴿ مأمورين سائره ﴾

مال مديرى معاونى يوسف افندى

صندوق امينى مير زيور افندى	ديون عموميه خمس مأمورى عبدالهادى افندى
طابو كاتبى وكيلى محمد نافع افندى	

﴿ ضابطه مأمورلرى ﴾

پياده ملازم اولى جاسم اغا	سوارى ملازم اولى غنى اغا

پوليس عارف افندى

﴿ شنافيه ناحيه‌سى ﴾

مدير محمد حكيم افندى	كاتب عبدالرزاق افندى

غماس ناحیه‌سی

مدیر حاجی عبد المجید افندی	کاتب عبود صبری افندی

صلاحیه ناحیه‌سی

مدیر احمد رشدی افندی	کاتب سعید افندی

هوراالله ناحیه‌سی

مدیر ادیب کوهر افندی	کاتب عبد المجید افندی

سماوه قضاسی

مأمورین قضا

قائمقام شوکت افندی	نائب سید عبداللطیف افندی
مال مدیری سعید افندی	تحریرات کاتبی محمد امین افندی

مجلس ادارهٔ قضا

رئیس قائمقام

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
نائب	قدری افندی
مال مدیری	سید عباس افندی
تحریرات کاتبی	حاجی سعید دهان
	سید هاشم

محکمهٔ بدایت

رئیس نائب

اعضا یوسف بن محمد سعید کبه	اعضا حاجی حسن افندی
کاتب اول جمیل افندی	کاتب ثانی عبدالکریم افندی
مستنطق معاونی اسماعیل افندی	مباشر منحل

بلديه مجلسى

رئيس حاجى حسن افندى	اعضا سيد حمود افندى
اعضا حاجى صالح افندى	» حاجى داود افندى
» منحل	كاتب بكر صدقى افندى

مأمورين سائره

واعظ عبد الصمد افندى مدرس	صندوق امينى شاكر افندى
طابو كاتبى محمد امين افندى	نفوس مأمورى عبدالله افندى
نفوس كاتبى محمد على افندى	تلغراف و پوسته مديرى مهدى افندى
ديون عموميه مأمورى ايوب افندى	ليمان رئيسى احمد حلمى افندى
پياده ژاندارمه يوزباشيسى محمد افندى	شبانه يوزباشيسى رسول اغا
شبانه بلوكباشيسى عبود العباس	شبانه بلوكباشيسى عطيه

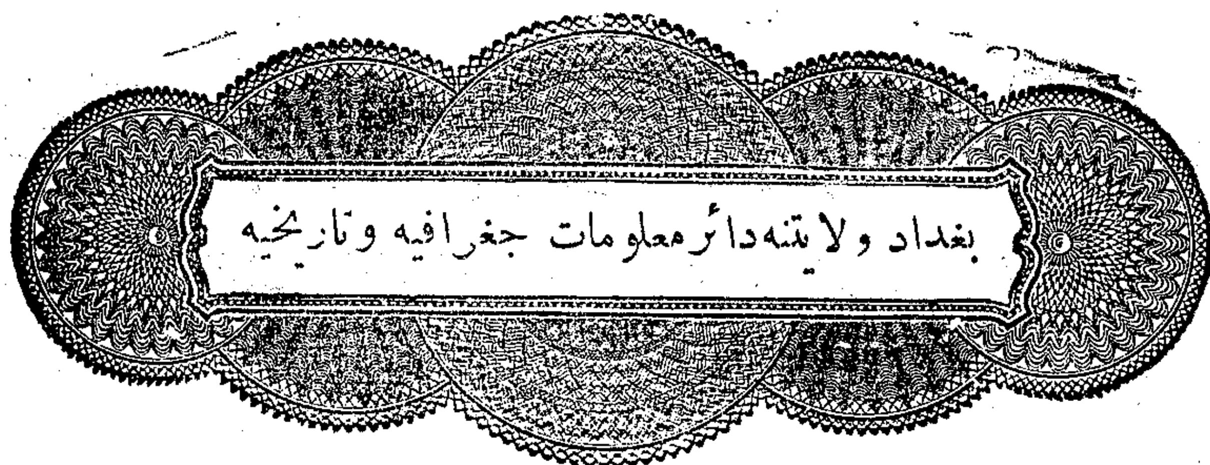
ابو جوارير ناحيه سى

مدير عثمان وافى افندى	كاتب سيد احمد افندى

خضر دراجى ناحيه سى

مدير على غالب افندى	كاتب سيد عبدالله افندى

تلغراف و پوسته مأمورى صالح صبرى افندى

بغداد ولايتنه دائر معلومات جغرافيه وتاريخيه

بغداد ولايتنك جغرافياى طبيعيسى

ولايتك موقعى ، حدودى ، مساحهٔ سطحيه‌سى ، نفوسى

بغداد ولايتى آسيانك غرب جنوبى جهتنده كائن وعراق عربك شمال غربى قسميله الجزيره [جزيرهٔ مابين النهرين ، مزوپوتامى] قطعه‌سنك جنوب شرقى قسمندن عبارتدر .

شمالاً : موصل ولايتى ، شرقاً : ايران ممالكى ، جنوب شرقيسى ، بصره ولايتى ، جنوب غربيسى : بادية الشام ايله محدود وشمال غربيسى زور سنجاغنه متصلدر .

غوطه سالنامه‌سنده مساحهٔ سطحيه‌سى ١٤١٢٠٠ كيلومترو مربعى ، نفوسى ٨٥٠٠٠٠ كوسترلمش ايسه‌ده سيار وخيمه نشين وزراع وعشائر وقبائل غير محرره دخى تخميناً داخل حساب ايدلديكى حالده نفوسى ١٣٠٠٠٠٠ راده سنده‌در . نفوس مذكوره‌نك قسم اعظمى عرب وقصورى كرد وترك واقوام مختلفهٔ سائره‌در .

(ولايتك احوال ارضيه‌سى)

طبيعت ارض ـ ولايت اراضيسنك موصل ولايتيله هم حدود قسمنده «جبل حمرين» وشمال شرقى جهتنده ايرانك پشتكوه طاغلرندن منشعب ومنتهى بعض تلالدن بشقه عوارضى اولمايوب قسم اعظمى دوز اراضيدن وبر قسمى قوملق صحاريدن متشكلدر . ولايتك قسم اعظمنك طوپراغى ، دجله وفرات نهرلرينك من القديم سوروكليوب براقدقلرى كوبره‌لى مترسب طوپراقلردن عبارت اولمغله قوهٔ انباتيه‌جه دنيانك الك برنجى طوپراغيدر .

نهرلر ، كوللر ـ ولايت داخلنده « دجله » و« فرات » نهرلريله «دياله» ، « الوند » ، «مندلى» ، «ترساق» ، «كلال» ، « كاوى » صولرى ودها بعض چايلر جريان ايدر .

دجله نهری غربی وشرقی ایکی قولدن حاصل اولمشدر . غربی قول دیاربکر ولایتی داخلنده لیجه قضاسنه اوچ ساعت مسافه‌ده‌کی مملحه قربندن شرقی قول ارغنی معدننه اون ساعت مسافه‌ده بولنان کیدان قریه‌سی جوارندن نبعان ایدر . بو ایکی قول آکیل ناحیه‌سی داخلنده برلشه‌رك دیاربکر شهرینك جانب یسارندن مرورایله برطاقم ایرماقلری الدقدن صوکره موصل اوکنده خیلی جسامت پیدا ایدر . بعده صولدن زاب کبیر [زاب اعلی] وزاب صغیر [زاب اسفل] نهرلرینی آلیر . سامرا قضاسنك منتهاسنده « شرقات » موقعندن اعتباراً بغداد ولایتنه داخل اولور . بغداد شهرینك اوکنده جسامتی برقات دها آرتار . بغداد کوپریسنك بولندیغی موقعده نهرك عرضی ایکی یوز یکرمی متر‌ودر . بغدادك ایکی ساعت جنوبنده دیاله نهری بوکا منصب اولور . عزیزیه ، جزیره ، کوت الاماره قصبه‌لری اوکندن بالمرور عماره سنجاغندن اعتباراً بصره ولایتی حدودینه داخل اولور . قورنه نام موقعده فرات نهریله برلشه‌رك شط العربی تشکیل ایدر . بغدادده برثانیه‌ده وسطی اوله‌رق دوکدیکی صو ٤٦٥٦ مترو مکعبنه بالغ اولور . فرات نهری « قره صو » ایله « مراد » چاینك برلشمه‌سندن حاصل اولور . مراد چایی‌ده ایکی قولدن متشکل اولوب برقسمی ارضروم ولایتی مربوطاتندن بایزید سنجاغی داخلنده کائن دیادین جوارنده‌کی جبلدن ، دیکر قولی بیك کول طاغندن نبعان وپالو قضاسندن جریان ایله معمورة العزیز ولایتنه تابع کبان معدنی جوارنده ارضروم داخلنده دوملی طاغندن کلن قره صو ایله برلشیر وبورادن اعتباراً فرات نامنی آلیر . ملاطیه قربندن بالمرور شرقه دونوب دجله منبعنه یاقلاشه‌رق دیاربکرك صاغندن مرور ایله تکرار غربه وبعده شرقه توجه ایدوب « بیره جك » ، « مسکنه » ، « رقه » موقعلرینی کچر . زور سنجاغنك مرکز

اداره‌سی اولان « دیر » قصبه‌سی اورته‌سندن کچوب «القائم» ناحیه‌سندن اعتباراً بغداد ولایتنه داخل اولور . عنه قضاسی داخلندن و « عنه » قصبه‌سی اوکندن و « جبه ـ آلوس » و « حدیثه » و « هیت » ناحیه‌لری مراکزندن ودلیم قضاسی داخلندن و « فلوجه » وبعده « مسیب » قصبه‌لرندن کچه‌رك هندیه‌سد موقعنده ایکی قوله آیریلیر . برقول حله ودیوانیه جهتلرندن ودیکری هندیه وشامیه قضالرندن جریان ایده‌رك سماوه قضاسی داخلنده وسماوه قصبه‌سنه قریب بر موقعده تلاقی ایدر .

بیك اوچیوز ایکی تاریخنده نهرك میاهی منحصراً هندیه وشامیه قوله تهاجم وتحول ایتمسندن دولایی حله دیوانیه جهتلری صوسزلقدن بی‌تاب وخراب وهندیه وشامیه قضالری غرق آب اولق تهلکه‌سی ظاهر اولدیسه‌ده مسیب قصبه‌سنك برساعت قدر جنوبنده بیك متروطول ویوزمترو عرضنده مجدداً برقنال صدری حفر وکشاد اولنه‌رق وهندیه قولنده آثار بدیعهٔ صناعیه ومدنیه‌دن عداولنمغه شایان اولان سد جسیم انشا ایدیله‌رك **١٣٠٨** تاریخنده صولرك جریانی تسویه وتعدیل وحله جهتلرینه‌ده کما فی‌السابق صو اساله‌سی اسبابی استکمال ایدلمشدر .

شدت تهاجم میاه سببیله برضرر حدوثنه محل قالماق اوزره سدك تحکیمات وترمیماتنه مهندس ومأمورین مخصوصه‌سی معرفتیله دائمی همت اولنقده ایسه‌ده مؤخراً مذکور حله شطنك مجراسی کیت کیده تومسك طوله‌رق موسم صیفده بوس بتون صو منقطع اولوب اهالی ومزروعات محلیه‌نك صودن محروم قالدقلری کبی دیوانیه سنجاغنك قسم کلیسی خسارات عظیمه‌یه اوغرایه‌رق خزینهٔ جلیله‌ده متضرر اولدیغندن مجرانك تطهیریله سدك یکیدن تحکیم وتعمیرینه ولایت جلیله‌جه تشبث بیورلمشدر بالجمله امور خیریه‌ده اولدیغی کبی بوبابده شایان بیوریلان مساعدهٔ سنیهٔ

حضرت پادشاهی موجب عالیسنجه اوروپادن مهندس جلب وقومیسیون مخصوص تشکیلیله ایجابات لازمه ومقتضیه‌نك كمال كرمی ایله اجراسنه باقلمقده در ۱۳۰۲ تاریخندن ۱۳۱٤ سنه‌سی نهایتنه قدر سدن انشا آت وتحکیماتنه صرف اولنان مبالغ ، محاسبهٔ ولایتدن آلنان قید رسمی یه كوره ۷٤٤۷٥ لیرایه بالغ اولمش ومؤخراً دخی برچوق مبالغ صرف ایدلدیکی كبی بودفعه‌کی عملیات جسیمه وسائره ایچون‌ده عموم تبعه وزیر دستان همایونلری حقنده ارزان بیوریله كلان الطاف وعنایات مخصوصهٔ جناب جهانبانیلرینه ضمیمهٔ فائقه اولمق اوزره یوز یکرمی التی بیك كسور لیرانك صرفنه‌ده تکرار عنایت بیورلمشدر . ایکی قولك مفرقنده کی تپه‌اوزرنده سدك صورت وتاریخ انشاسنی مبین محکوك برستون مركوزدر . سدك وسطنده‌کی قپودن آقان واوزرندن طاشان صولر برشلاله منظره‌سنی عرض ایتمکده وطنین انداز مسامع اولمقده‌در .

فرات نهری بالاده بیان اولندیغی اوزره سماوه قربنده ایکی قولك تلاقیسیله جسامت پیدا ایتدکدن صکره سماوه قصبه‌سندن كذار ایدر . «خضر ـ دراجی » ناحیه‌سندن صکره بصره ولایتنه تابع منتفك سنجاغنه كیرر . « ناصریه » و « سوق الشیوخ » قصبه‌لرندن كچه‌رك « قورنه » ده دجله نهریله برلشیر . بعده « شط العرب » نامیله جریان ایده‌رك « بصره » شهرینی صاغده براقوب بصره كورفزینه دوكولور . فرات نهرینك طول جریانیسی تقریباً ۲۷۰۰ كیلو مترودر . فرات نهری هیت قصبه‌سنده حد وسطی اوزره ثانیه‌ده ۲۰٦٥ مترومکعبی صو دوكر .

دیاله نهری موصل ولایتنه تابع سلیمانیه سنجاغیله‌هم حدود اولان ایران ممالکنك « اردلان » ایالتنده کی طاغلردن نبعان و « آب شروان » نامیله جریان ایدر . لواء مذكوراپله ایرانك « زهاب » نواحیسنی تحدید ایتدکدن

صكره حدود ممالك عثمانيه‌يه واصل اولور وبورادن اعتباراً « دياله » نامنى آلير . خانقين جهتنده بغداد ولايتنى موصل ولايتندن بالتفريق خراسان قضاسى اورته‌سندن كچه‌رك شرقدن غربه طوغرى آقار وبغدادك ايكى ساعت جنوبنده دجله‌يه دوكولور . مجراسنك طولى تقريباً ٥٠٠ كيلو مترو اولوب ١٧٥ كيلو متروسى ايرانده ١٠٠٠ كيلو متروسى حدودده و ٢٢٥ كيلو متروسى بغداد ولايتى داخلنده‌در .

دياله نهرى دجله وفراته نسبتله عادتا برجدول مثابه‌سنده ايكن بونك بغداد سنجاغنه مربوط قضالره اولان فيض جاريسى اوته كيلردن بك زياده‌در دياله صويندن بك آزينى دجله‌يه دوكوب قسم اعظمنى مزارع وبساتينه بذل واجرا ايدر . دينيله بيليركه بغـداد ولايتنده مياهندن اك چوق استفاده اولنان نهر دياله‌در .

ايرانك « كرند » جهتندن خانقين قضاسنه وشرقدن غربه طوغرى جريان ايدن « الوند » نهرى قضاء مذكور اراضيسنى اروا ايتدكدن صكره « مخلط » دينيلن محلده دياله نهريله برلشير .

« مندلى » و « ترساق » صولرى ايران طاغلرندن نبعان ايله مندلى قصبه‌سيله « قزانيه » و « دوشيخ » قريه‌لرندن كچر وبورالرده كى باغ وباغچه‌لرى صولار .

« كلال »و« كاوى » صولرى‌ينه ايران طاغلرندن نبعان ايدرك حدود اوزرنده‌كى « سيدحسن » ، « بكسايه » اراضىٔ منبته‌سندن مرور ايدر . كلال صوى غرب جنوبى‌يه طوغرى جريان ايله « بدره » قريه‌سى اورته‌سندن وبر قولى « جسان » قريه‌سندن كچر وبرچوق مزارع وبساتينى احيا ايلر . كاوى صوى‌ده غربه طوغرى جريان ايدرك غريبه اراضيسنى اروا ايدر . تعداد اولنان شوصولر انجق باغچه‌لرله مزارعى سقيه كفايت ايلر بعضاً

جنوب غربی یه طوغری جریان ایله « شـویچه » باتاقلغنه دوکولور که بوباتاقلق‌ده برقول ایله کوت الاماره قضاسی داخلندن کچـه‌رك دجله یه منصب اولور . بونهرلره دائر تفصیلات جـریان ایتد کلری قضـالرك تعریفاتی قسمنده درج اولنمشدر .

ولایت داخلنده اهمیتلی ، جسامتلی کوللر یوقدر . انجق فرات ودجله نهرلرینك فیضان وطغیـانده صولر بعض مواقعی استیلا ایدرك اوفاق کوللر ، بطاقلقلر تشکیل ایدر وبرمدت صکره یابس وزائل اولور . یالکز شامیه قضاسی داخلنده « شنافیه » ناحیه‌سنك سماوه قضاسیله هم حدود قسمنده « شنافیه » دینیلن وفرات نهرندن تشکل ایتمش اولان بر کول واردر . شـامیه وهندیه وسماوه قضالرنده چلتك زراعتی ایچون فرات نهرندن هور دینیلن بطاقلقلر ، کولجکلر تشکیل ایدیلیر .

اقلیم ــ بغـداد ولایتی ممالك حاره‌دندر . موسم صیفده حرارت سانتیغراد حسابیله کولکه‌ده قرقدن قرق یدی ، قرق سکز درجه‌یه قدر چیقار . قیشین برودت‌ده آزدکادر . بعض سنه‌لر تحت الصفر اوچ ، درت درجه‌یه قدر صوغوق حس ایدیلیر وکوپلرده ، دستیلرده صولر انجماد ایدر . هوا عموماً صاغلام ویابسدر . کوللك وبطاقلقلر جواری ومثلا هندیه ، شامیه ، سماوه قضـالری رطوبتلیدر . فصول اربعه‌دن امتداد زمانجه برنجیسی صیف ، ایکنجیسی شتا ، اوچنجیسی خریف ، دردنجیسی ربیعدر . موسم صیف نیسانك اون بشندن تشرین اول ابتداسنه قدر آلتی آی ، خریف تشرین اول ابتداسندن تشرین ثانی نهایتنه قدرایکی آی ، قیش اوچ آی وایلك بهار بر ، نهایت بربچق آی دوام ایدر . یاغمورلر تشرین ثانی اواسطندن نیسـان اواسطنه قدر نزول ایلر . بعض سنه‌لر استثنا ایدیلیرسه اون بش ، یکرمی کونده وبعض قوراق سنه‌لر آیده بر

انجق یاغمور یاغار هوالرك مواسم مخصوصه‌سی یوق کبیدر . فصول اربعه‌ده هر درلو هوا هبوب ایدر شرقی دینیلن لدوس . وز کارلری تزیید حرارت وغربی تعبیر اولنان پویراز روزکاری نشر لطافت ایلر . اغستوسده هبوب ایدن باد سموم فوق الطاقه صیقینتی ویرر .

اورمانلر ، مملحه‌لر ـ ولایت داخلنده ذکره شایان جسیم اورمانلر یوقدر . انجق صفصاف [سکود] وطرفه [ایلغین] آغاجلریله اشجار سائره‌دن مرکب ودجله ایله فرات نهرلرینك ایکی ساحلنده وصو براقتیلرندن جابجا پیدا اولان جزائرده احتطابه برمقدار کفایت ایدن بعض اورمانجقلر واردرکه شایستهٔ تذکار اولانلری دجله وادیسنده جزیره قضاسی داخلنده « سیافیه » وعزیزیه قضاسی سواحلنده « زنبرانیه » ، « داور الشرقی » ، « دیر » ، « همینیه » اراضیسی اورمانلریدر . دجله‌نك دیکر وادیلریله فرات نهری بوینده عنه قضاسنك القائم ناحیه‌سنده ، مسیب وکوفه ناحیه‌لرنده ، حله جوارنده ، رمیثه ناحیه‌سنده ودیوانیه لواسنه تابع عفك ناحیه‌سنده بعض آغاجلقلر موجوددر .

قدیماً بغداد ولایتنده جسامتلی اورمانلر بولندیغی تاریخك شهادتیله معلوم اولوب تأسف اولنور که مرور زمان ایله اونلردن اثر بیله قالمامشدر . بوکون اورمانلرك قلتندن دولایی ولایتك هرطرفنده احطاب وکراسته خصوصنده مشکلات کورلمکده ومواقع سائره‌دن ادخالاته احتیاج حاصل اولمقده‌در . اورمانلرك فائده‌سی یالکز لوازم ضروریه‌یی دفعه کفایتندن وبرطاقم صنایعه خدمتندن عبارت اولمایوب طغیان میاهه وشدتلی روزکارلره قارشی برسپر متین وموسم صیفك شدتلی ، مؤثر حرارتنه سبب تسکین اولدیغندن موجود اورمانجقلرك قواعد مخصوصهٔ فنیه‌سی موجبنجه حسن محافظه‌سیله تزییدی ویکیدن اورمانلر تشدیرلمسی خصوصنه اهالیمزك

نظر دقت ورغبتی جلب اولنور. بغداد ولایتنده اهمیتلی معدنلر وممله‌حه‌لر یوق ایسه‌ده موجود مملحه‌لردن وپترول منبعلرندن بحق همت ایدیلیرسه ایجه استفاده اولنور . بونلردن شایان قیداولانلردلیم قضاسنه تابع هیت ناحیه‌سنده‌کی زفت وطوز وکوکورد وقضاء مذکور مرکزندن یدی ، سکز ساعت مسافه‌ده والجزیره جهتنده « ثرثار » ده‌کی طوز ومندلی قضاسنده‌کی نفت[پترول] وعنه قضاسی مرکزندن اوتوز ساعت مسافه‌ده الجزیره چولنده « عدید » دینیلان ایکی عدد طوز معدنلریله کربلا ـ شفاثیه آره‌سنده‌کی ورحالیه ناحیه‌سنده‌کی وسماوه قضاسنده کی وخالص ناحیه‌سنده « انجبانه » نام محلده‌کی مملحه‌لر وکوفه ناحیه‌سی داخلنده « تاجیه » نام موقعده کهرچله معدنیدر

بغداد ولایتنك جغرافیای عمرانیسی

ولایتك اهالیسی

اهالینك اقسامی ـ ولایت اهالیسنك اکثریتنی سلسلهٔ نسبلرینی محافظه ایدن عرب عشائری وبرقسمنی کرد وترك عنصرلری ترکیب ایدر. نجف ، کربلا ، کاظمیه ، سامرا کبی عتبات عالیه‌نك بولندیغی قصباتده کرك تعرب ایتمش ، کرك تعرب ایتمامش برچوق ایرانیلرده واردر .

اهالیٔ ولایت خلقةً معتدل البنیه واسمراللون اولوب عموماً ذکا وقابلیت وحسن معاشرت ایله مفطور ایسه‌لرده امر معیشتده کی واقداملری ذکاوت واستعدادلری نسبتنده دکلدر .

مدنیت وبدویت نقطهٔ نظرندن اهالی باشلیجه اوچ قسمه تفریق اولنه‌بیلیر.

برنجیسی : اولا چه مدنی دینیله بیله‌جك قسمدر که ولایت ولوا وقضالر مراکزی اهالیسی بوکا داخلدر . بونلرك برقسمی امور دولتده مستخدم وبرقسمی ده املاك واراضی اصحابندن اولوب تجارت وزراعتله

مشغول وقصوری عملهلك ، رنجبرلك ، كميجيلك كبی ایشلرله متعیشدرلر.
عصر منور حضرت (عبدالحمید خان) ثانیده ترقی ایدن علوم ومعارف
شتادن بوقسم اهالی اولدقچه مستفیددرلر .
ایكنجیسی : بردرجه یه قدر خشونت مزاجه مالك عشائر وقبائل
وجماعات افرادیدر كه بونلر دیوانیه ، سماوه ، شامیه ، هندیه ، كربلا ،
دلیم ، كوت الاماره ، حله ، جزیره ، عزیزیه قصبه لرینك جوار واطرافیله
محال سائره ده بولنورلر . اسباب معیشت واداره لرینی فلاحت وزراعت
ایله واغنام ومواشی بسله مكله استحصال ایدرلر بونلر اكثریا « صریفه »
تعبیر اولنان قامشدن قولوبه [كلبه] لرله چاموردن معمول خانه لرده
وبعضلری نقله مستعد قره چادرلر آلتنده ساكندرلر .
اوچنجیسی : صرف بدوی وسیار اولان عشائردر كه عنزه وشمر
قبائل جسیمه سی بوقبیلدندر . بونلر زراعت وفلاحتك وصورت مشروعه ده
استحصال معیشتك هنوز لذتنی آكلامامشلردر . وسائل تعیشلرینك
باشلیجه سی دوه وقویون بسله مكدر .
لسان ـ لسان عمومئ محلی عربی ایسه ده تركجه سویلینلرده چوقدر .
فارسی وكردی تكلم ایدنلرده واردر .
دین ومذهب ـ اهالی دین اسلام ایله متدین اولوب برقسمی حنفی
وشافعی وكربلا ودیوانیه سنجاقلرنده ساكن وزراعتله مشغول اولان
دیكر قسمی جعفری المذهبدر. شهر وقصبه لرده موسوی وخرستیان ارمنی ،
كلدانی ، سریانی جماعتلرندن وملل سائره دن ده واردر .

﴿ ولایتك احوال زراعیه سی ﴾

محصولات ـ بغداد ولایتی اراضیسنك قوۀ انباتیه سی هر یره فائق وهر
نوع محصول یتشدیرمكه مستعددر . دجله نهریله آكامنصب اولان

دیاله نهری وفرات نهریله آندن منشعب برچوق جداول وانهار اساساً نباتی کوبره‌لرله تربیه دیده اولان بواراضی‌یی تماميله احیا ایدر .

دجله نهرندن «کرد [جمعی: کرود]» اطلاق اولنان وبارکیر واسطه ویا اوکوزله اداره ایدیلان برنوع دولاب واسطه‌سیله صو آنه‌رق «ساقیه» دینیلن صو یوللریله اراضی سقی اولنور. دیاله نهر صغیری بوکبی وسائطه احتیاج کوسترمکسزین صوینی خراسان وخانقین قضالرینه ابذال وایثار ایدر .

فرات نهرینك صوینـدن عنه قضاسی داخلنده «ناعور» دینیلن ونهرك وسطنه دوغری احجارایله انشا ایدیلوب جریان میاه قوتیله دونن بیوك دولابلر واسطه‌سیله وآندن آشاغی طرفلرده کردلرله وحله، هندیه، شامیه، سماوه قضالرنده برچوق جدوللر وقناللرله اراضی سقی اولنور .

بغداد ولایتنده مزروعاتك تزاید وتناقصی دجـله وفراتك فیضان وانحطاطنه تابعدر . بونهرلرك صیهود تعبیر اولنان انحطاط میاه زماننده زراعته فائده‌سی یوق وفوق‌العاده فیضان هنکامنده‌ده مزروعاتجه وحتی شهر وقصبه‌لرجه ضرر وتهلکه‌سی چوقدر . فیضان زیاده اولورسه ـ که بونك زمانی کانون ثانی وشباط ایله نیسان آیلریدر ـ نهرلرك ایکی ساحلنده یاپیلان وهرسنه تجدید وتحکیم ایدیلن طوپراق سدلری قیریلیر؛ صولر مزروعاتی امحاومملکتلری غرق ایتمك مخاطره‌سنه القا ایدر . فیضان میاه آز اولورسه نهرلرك ایکی جانبنده‌کی جدوللره، خرقلره صو کیرمز، مزروعات قوراقلقدن تلف اولور. فیضان حدمطلوبنی بولورسه [که حیال دینیلیر] بتون مزارع وبساتین سقی واحیا اولنه‌رق اوسنه فیض وبرکت زیاده اولور .

التمش یتمش سنه‌دن بری بغداد شهری اطرافنده وقوعه کلن طغیانلره دائر معلومات اجمالیه حاصل اولمق اوزره جدول آتی درج اولنور .

سنه

جدول صورتی

١٢٥٦ لازعلی رضا پاشا زماننده دجله وفراتك طغیاننده سدلرك قیرلمسیله خسارات کلیه وقوع بولمشدر .
١٢٦١ نجیب پاشا زماننده دجله‌نك طغیانیله مملکتك اطرافی قرق کون ،
١٢٦٥ چرپانلی عبدالکریم پاشا زماننده اللی کون ،
١٢٧٠ رشید پاشا زماننده اوتوز کون ،
١٢٧٤ سردار عمر پاشا زماننده قرق کون ،
١٢٧٩ نامق پاشا زماننده اوتوز کون ،
١٢٨٢ » » » آلتمش کون ،
١٢٩١ ردیف پاشا زماننده اوتوز کون ،
١٢٩٣ عبدالرحمن پاشا زماننده یکرمی کون ،
١٢٩٤ عاکف پاشا زماننده یکرمی کون ،
١٢٩٨ تقی الدین پاشا زماننده آلتمش کون ،
١٣٠١ » » » اوتوز کون ،
١٣٠٣ عاصم پاشا زماننده قرق کون ،
١٣٠٦ سری پاشا زماننده قرق کون ،
١٣٠٩ حسن پاشا زماننده یوزیکرمی کون ،
١٣١١ » » کذلك یوزیکرمی کون ،
١٣١٥ نامق پاشا زماننده التمش کون ،
١٣١٩ فیضی پاشا زماننده اوتوز کون مملکتك اطرافی محصور برحالده قالمشدر .

ولایتك باشلیجه محصولی آرپه ، بغدای ، پرنج ، خرمادر . بونلردن باشقه ایکنجی درجه‌ده آق داری ، قوم‌داری ، پاموق ، سیسام ،

لوبیه [بوکرلجه] ، باقله ، نخود ، مرجمك ، ماش ، هورتمان [بورجاق] کبی حبوبات حاصل اولور . اهالئ ولایتك اساساً مدارکائ معیشتی بغدای ، برنج ، خرما ایله حبوبات سائره‌در . بعض محللرده توتون ، تنباکو ، حریر ، آفیون یتشدیریلیر . خدایی‌نابت‌میان کوکندن [سوس] بوسنه‌لرده‌زیاده سیاه استفاده‌اولنمقده وبعض یرلرده زیتون یتشدیرلمکده‌در .

داخل ولایتده‌هرنوع میوه وسبزه حصوله کلیر . نار ، طاتلی لیمون ، اوزوم ، قارپوز ، قاوون ، اکشی لیمون ، تورونج ، پورتقال ، ماندارینه برنجی درجه‌ده ، انجیر ، اریك ، زردالی ، شفتالی ، بیاض دوت ، قاره دوت ، الما ، آرمود ، آیوا ایکنجی مرتبه‌ده یتیشن میوه‌لردر . بامیه ، پاطلیجان ، قاباق ، باقله ، فاصولیه ، انکنار ، طوماتس ، لوبیه [بوکرلجه] ، خیار ، شلغم ، حاوج ، اسپاناق ، سمیزاوت ، پراصه ، صوغان ، صارمساق کبی سبزه وسائر مخضرات هرطرفده یتیشدیریلیر .

حیوانات اهلیه ـ حیوانات اهلیه ثروت زراعیه‌نك برقسمنی تشکیل ایتدیکندن بوراده درجی مناسب کورلدی .

ولایتك هرجهتنده دوه ، آت ، استر ، مرکب ، اینك ، مانده ، قویون ، کجی کبی مواشی وحیوانات اهلیه وطاوق ، هندی ، قاز اوردك کبی طیور اهلیه وفرات ودجله ودیاله نهرلرنده برقاچ نوع بالق موجوددر .

دوه عشائر سیاره‌نك باشلیجه وسائط نقلیه‌سندن اولدیغندن کثرتله بسله‌نیر . نقلیات تجاریه‌ده زیاده مستعملدر . یوکی اعمالات نسجیه‌ده قوللانیله‌رق غایت کوزل مشلحلر وسائره یاپیلیر . آت وقیصراغك الا ایو جنسی خطهٔ عراقیه‌ده حاصل اولورعربلر بوحیواناتك اصالت ونسللرینی شیمدی یه‌قدر محافظه ایتمکده‌درلر . عراقك هر طرفنده وجوداً متناسب وکوزل وفعلاً دواملی ومتانتلی آت وقیصراق بوانورسه‌ده صرف بدوی

وسيار اولان شمر وعنزه كبي عشائرده حاصل اولان غايت اصيل وجنس حيوانلر درجه سنده دكلدر .

استر دخي عراقده يتيشديريلير واكثريا خدمات نقليه وزرعيه‌ده قوللانيليلر بعضاً ركوب ايچون بسله‌نير .

مركب ايكي نوعدر : برنجيسي نجد وحله جنسدرلريدركه على العموم بياض ومتناسب وسير وحركتلري سريع اولديغندن ركوب ايچون بسله‌نير . ايكنجيسي ديكر طرفلرده موجود وفقط جنس اولمايان بياض وسياه مركبلردركه نقلياتده زياده‌سيله موجب استفاده‌در .

اينك ولايتك هر طرفنده بولنور . وچفت سورمك وصودولابلريني چكمك خدمتلرنده قوللانيليلر . سوتي ايچون بسلنه‌جك اعلا جنس اينكلر چوق يرلرده وخصوصيله سماوه قضاسنده بولنور .

مانده ولايتك هر يرنده چوقدر . هم ياغندن ، هم ده سوتندن ويوغورتندن زياده استفاده اولنور .

قويون كرك عشائر وعربان ، كرك اهالئ متمدنه نزدنده سوريلرله بسله‌نير . يپاغيسي كثرتله اوروپايه اخراج اولنديغي كبي دريسي يمني ، پاپوش وچيزمه اعمالي كبي صنايعده استعمال اولنور . ياغي دخي ولايت داخلنده صرف واستهلاك ايديلير . سوتندن ، يوغورتندن ده استفاده چوقدر .

كچي دخي عشائر وعربان نزدنده قويون سوريلريله برابر بسله‌نير . سوتندن ، اتندن استفاده ايديلير ، كچي ولايت داخلنده كثير المقدار ايسه‌ده بالنسبه قويونك خمسي قدر اوله‌بيلير .

طاوق ، هندي ، قاز ، اوردك هر طرفده بسله‌نير . دجله وفرات وديالە ساحلي اولان مواقعده اهالي بالق صيدندن ايجه مستفيد اولور .

صيد برىده استفاده اولنان طيوردن دراج ، كوكرجين ، طورنا حباره

كلك اكثر يرلرده بولنور . جيلان دخی همان هر طرفده بولنه رق بعض عشائر وهله شاميه چوللرنده حال بداوتده ياشايان « صليب » عشائری نزدنده لحمی معيشت ودريسی لباس ايچون قوللانيلير . طاوشان بعض محللرده بولنور .

لاحقه ـ ثروت زراعيه يه خدمتی يوق ايسه ده مناسبت بحثه بناءً شوراجقده حيوانات وحشيه وزاحفه وهوام سائره يی ده يازه لم . ولايت داخلنده نادراً ارسلان واكثر يرلرده قورد وبعض محللرده حمار وحشی ، بيانی كدی بولنور . شهرلرده ، چوللرده ييلان وعقرب چوقدر . دجله نهرينه بصره كورفزندن كلن « كوسچ » دينيلن كوپك بالغی پك مضردر .

﴿ ولايتك احوال صناعيه سی ﴾

آلات ووسائط جديده يه هنوز تماميله ميل ورغبت حصوله كلمديكندن بوولايتده صنايع هنوز آرزو دائره سنده ترقی ايده مه مشدر . ايشلديلور معادن اولماسندن دولايی صنايع اخراجيه موجود اولمايوب انجق خارجدن جلب ايديلن دمير وباقير وپرنج وآلتون وكموش والماس ايله احجار سائرهٔ قيمتدارك اعماليله مشغول دميرجيلك ، باقيرجيلق ، قويومجيلق صنايعنك معمولاتی واوانیٔ سيم وزر اپچه مترقی واحتياجات محليه يه كافيدر .

مرانغوزلق ، اويمه جيلق ، معمارلق ، پاپوشجيلق ، قوندره جيلق ، تمنيجيلك ، سراجلق ، دباغت ، طوغله جيلق ، شربه [طوپراقدن بارداق] ، تنكه [طوپراقدن دستی] اعمالاتی باشليجه صنايعندندر .

ولايتك الك زياده مدار اشتهار وافتخاری مصنوعات نسجيه سيدر . پاموقدن ، يوكدن ، ايپكدن وجوده كتيريلن معمولات نفيسه احتياجات محليه يی تسويه ايتدكدن صكره ولايات ومواقع سائره يه ده اخراج اولنمقده در . قادينلرك پاموق وايپكدن طوقودقلری « اغابانی » دينيلن

قماشلر ، بغداد ، نجف ، كربلا وحله‌ده يوكدن ، ايپكدن ياپيلان عبالر [مشلح] ، چارشفلر [ازار] ، كفيه‌لر [باشلق] ، عقاللر [كفيه اوزرينه باشه صاريلان قوشاق] ، قوشاقلر [هميان] ومندلينك منسوجات حريريه‌سى هم متانت ، هم ده‌نفاست وظرافت جهتيله حائز رواج واعتبار كليدر . بومنسوجاتك وسائط اعماليه‌سى كارقديم دستگاهلردر . چولهالر انواع مختلفه‌دن لنكه [انتارى ياپيلان پاموق قماش] ، جمدانى [باشه صاريلان پاموقدن ياشماق] وسائره‌ده اعمال ايدرلر .

بغدادده التنجى اردوى همايون افرادينك ملبوساته متعلق احتياجاتنى تأمين ايچون بخارايله متحرك « اعمالاتخانهٔ عسكرى » ويا « عباخانه » وينه افراد مذكوره‌نك قوندره وچيزمه كبى لوازمنى استحضاره مخصوص « دباغخانه » تسميه اولنان فابريقه‌لر شايان ذكردر .

سماوه قضاسيله‌ديكر بعض مواقعده كچه ، كليم ، ججيم نسج ايديلير . ولايتك اكثر مواقعنده تلوين منسوجات ايچون متعدد بوياخانه‌لر واردر .

﴿ ولايتك احوال تجاريه‌سى ﴾

داخلى سيرسفائن ـ بغداد ـ بصره ارهسنده حميديه‌ادره‌سى واپورلريله لنچ قومپانيه‌سى واپورلرى آمد شد ايدرلر .

حميديه اداره‌سنك واپورلرى حميديه ، برهانيه ، موصل ، فرات ، رصافه ، بغدادى ولنچ قومپانيه‌سنك واپورلرى‌ده مجيديه ، خليفه ، ناملريله توسيم ايدلمشدر . بوواپورلر وبالخصوص حميديه‌واپورلرى هندستان واوروپاايله مملكتك مناسبات تجاريه‌سنى خيلى توسيع ايتمش ايسه‌ده‌ينه‌درجهٔ احتياجدن دون برمقدار ده‌در . موصل ولايتيله سامرا قضاسندن بغداده قدر مراسلات تجاريه « كلك » ودجله‌نك محال سائره‌سنده وبصره‌يه قدر مناقلات يلكن كميلرى واسطه‌سيله اجرا اولنور .

فرات نهری اوزرنده زور سنجاغندن فلوجه ومسیب قصبه‌لرینه قدر نقلیات تجاریه « شختور » تعبیر اولنور مستطیل الشکل سفائن ایله اجرا ایدیلیر .

دلیم قضاسندن ویامسیب موقعندن اعتبارآحله ، دیوانیه ، هندیه ، شامیه ، سماوه قضالری وبصره ولایتنه تابع منتفك سنجاغی آراسنده مواد تجاریه وسائره ینه یلکن کمیلری واسطه‌سیله نقل اولنور . بوکمیلر « مهیله » ، « مشحوف » ، « طراده » ، « بلم » ، « ساجیه » کبی حجم وشکلنه کوره مختلف نامـلر آلیر . دجله نهرینك بغداد شهری کبی بعض مواقعنده کوچوك مسافه‌لر ایچون « قوفه » دینیلن مدور قایقلرده نقلیات تجاریه‌یه وعمومك عبورینه خدمت ایتمکده‌در . یاز موسمنده نهرین صولرینك انحطاطی سببیله جابجا پیدا اولان صیغلر ، قومساللر ، آطه‌جقلردن دولایی سیر سفائن بعض محللرده دوچار تأخر وبطائت اولور .

قره یوللری ـ سطح اراضی مستوی اولدیغندن صورت مخصوصه‌ده شوسه‌لر انشاسنه حاجت قالمیه‌رق بالجمله قصبات وقری اراسنده قره‌یوللری ممتددر . بو یوللرده مناقلات ومواردات تجاریه دوه ، استر ، مرکب ، بارکیر واسطه‌سیله اجرا قیلینیر . قره‌یوللری وسائط نقلیه‌سندن اولمق اوزره بغداددن کاظمیه‌یه تراموای ، بغداددن خراسانه ، کربلایه ، حله‌یه وکربلادن نجف اشرف قصبه‌سنه اومنیبوس آرابه‌لری هرکون آمدشد ایدرلر .

سایهٔ تسهیلات وایهٔ جناب پادشاهیده بوسنه ولایت جلیله‌نك ترغیب وتشویقی وهردلو تسهیلات اجراسیله حلب ایله بغداد آره‌سنده صورت منتظمه‌ده یایلی بولجی ویوك آرابه‌لری ایشلمه‌یه باشلایه‌رق التی یکرمی برکونلك مسافه‌نك بر هفته ظرفنده قطعی تأمین ایداش اولدیغندن مناقلات ومواردات‌جه تسهیلات عظیمه حاصل اولمشدر .

پوسته وتلغراف ـ بغداددن تاتار واسطه‌سیله استانبوله واوروپایه موصل، دیاربکر، سیواس طریقیله پازارایرتسی وکربلا ایله نجفه وخراسان مندلی، خانقینه واورادن ایرانه صالی وحله ودیوانیه‌یه پنجشنبه کونلری امانات ومکاتیب واوراق سائره وهچین واسطه‌سیله وشام طریقیله‌ینه درسعادته‌واوروپایه پنجشنبه کونلری یالکز مکاتیب واوراق سائره نقل ایدن پوسته‌لر واردر. عزیزیه، جزیره، کوت الاماره قصبه‌لری وبصره ولایتی آراسنده پوسته، واپورلرله نقل اولنور. آرابه واسطه‌سیله کربلا وحله ویعقوبه‌یه هرکون مکاتیب نقل اولنور. مواقع سائره ایچون هفته‌ده برکون پوسته واردر.

تلغراف مخابراتنده بغداد برجهتندن موصل ودیاربکر ودیکر جهتندن زور وحلب اوزرندن مرور ایدن فاوخط کبیرلریله استانبوله ودیکر جهتدن بری دجله وادیسندن واوبری فرات وادیسندن کچن ایکی خط واسطه‌سیله بصره‌یه وفاوه واورادن قابلو ایله هندستانه مربوطدر.

الیوم سامرا وجزیره وشامیه‌دن ماعدا ولایت داخلنده بالجمله لوا وقضالرله مسیب، شهربان، فلوجه، خضر ـ دراجی، قزلرباط وهیت کبی بعض نواحی مرکزلرنده وخراسان قضاسی داخلنده «آغالریکیجه‌سی» موقعنده تلغرافخانه‌لر موجوددر.

ادخالات واخراجات ـ بغداد ولایتنك مناسبات تجاریهٔ خارجیه‌سی هندستان، انکلتره ایران باچیقا، فرانسه، المانیا، اوستریا، مجارستان اسویچره، روسیه، اسوج نوروج، چین، ایتالیا، امریقا ممالکیله وتجارت داخلیه‌سی بصره، موصل، حلب، سوریه ولایتلریله‌در.

اخراجاتك باشلیجه‌سی میان کوکی، بادام، خرما، مازو کثیره، باغرصاق، تفتك، افیون، دری، حنطه، شعیر، یوك، آت،

قیصراق، بیاض مرکب، استر، اینك، دوه، اغابانی ومنسوجات سائره وایکنجی درجه‌سی پرنج، روغن ساده، عبا، یمورطه صاریسی وبیاضی زرنیق، لوبیه، مرجمك طراق، کمیك، حنظل، اسکی باقر، عطاریه، قوش تویی، داری، طوتقال، حب محلب، ماش، سیسام، حریر، حریرقوزه‌سی، ثعلب، اطعمه، وبونلرك قیمت مجموعه‌سی طقوز یوزتمش بیك لیرا راده‌سنده‌در. وادخالاتك کذلك باشلیجه‌سی موبیله، یموقدن معمول قماش، قهوه، ادویه، یموق ایپلکی، تیمور، چلیك، چیوی، قاریوله، قوری چیچك، میوه، ضمق، چویت، کتان قماش، کتان بز، افیون، سیغاره کاغدی، معمول دری وکوسله، شکر، کلیم، معمول ایپکلی وصیرمه‌لی قماش وقطیفه، شال، خالی، کفیه، چای، تنباکی، ودرجهٔ ثانیه‌سی کومور، کهربار، کبریت، کراسته واخشاب، مشروبات کئولیه، شاب، اکسیدتاتریك، چوخه، فس، کاذب بیله‌زك واینجو وسائره، معدندن معمول قوطی، موم، دکیش ماکنه‌سی، پیسیقلیت، نیل بویا، باقر، کوده‌ری ولوسترین، مرجان، قرمزی بویا، دارچین، کرکم، کموش، کافوری، تلای، کتان ایپلك، چینقو، طبق وسائره، تنکه، التون تل، کوك بویا، قرنفل، زنجفیل، معمول یوك، جیوه، کاغدومقوا، بللور قدح وسائره، غازیاغی، بخار ماکنه‌سی، بوبر، چتال وبچاق، شعری، حریر پاچ، نعناع شکری، وسائرشکر، صابون، چوب چینی، جام، نخود، پاتاتس، قورشون، آلاجه، وبونلرك قیمت مجموعه‌سی ایکی ملیوز التی یوز یکرمی بیك لیرا راده سنده‌در ساده قطن، هند قماشلری، چین قماشلری، مستحضرات وآلات طبیه، مجوهرات، ایب.

بغداد ممالك ایرانیه‌نك جهات غربیه‌سیله اوروپا آره‌سنده‌کی معاملات تجاریه‌نك ترانسیت کذرکاهی وبناءً علیه واسطهٔ اخذواعطاسی اولدیغندن بونقطهٔ نظردن‌ده اهمیت تجاریه‌یی حائزدر.

بغداد ولایتنك جغرافیای سیاسی ومدنیسی

(تقسیمات سیاسیه)

بغداد ولایتی اوچ سنجاق ، یکرمی قضا واوتوز یدی ناحیه‌یه منقسمدر:

سنجاق	صنف	قضا	صنف	ناحیه	صنف
بغداد		بغداد		اعظمیه	٢
«		کاظمیه	٣		
«		سامرا	٣	تکریت	١
«		خراسان	١	شهربان	١
«		»		خالص	١
«		خانقین	١	بنکدره	١
«		»		قزلرباط	١
«		مندلی	٢		
«		بدره	٣	غربیه	٢
«		»		جسان	٢
«		کوت الاماره	٢		
«		عزیزیه	٢	سلمان پاك	١
«		جزیره	٢		
«		دلیم	١	هیت	٢
«		»		فلوجه	٢
«		»		کبیسه	٣
«		»		رحالیه	٣
«		عنه	٣	القائم	٢
«		»		جبه ـ آلوس	٣
«		»		حدیثه	٣

سنجاق	صنف	قضا	صنف	ناحیه	صنف
کربلا	٢	کربلا		مسیب	١
»		»		شفاثیه	١
»		هندیه	١	کفل	٣
»		نجف	١	کوفه	١
»		»		هورالدخن	٢
»		»		رحبه	٣
»		رزازه	٣		
دیوانیه	١	دیوانیه		دغاره	١
»		»		البدیر	١
»		»		عفك [قول معشرلکی	
»		»		فوار [قول معشرلکی	
»		حله	١	ممدوحیه	١
»		»		بارمانه	٢
»		»		نهرشاه	٢
»		»		خواص	٢
»		»		محاویل	٢
»		شامیه	١	شنافیه	٢
»		»		هورالله	٢
»		»		صلاحیه	٢
»		»		غماس	٢
»		سماوه	٢	خضردراجی	١
»		»		ابوجواریر [رمیثه]	٢

بغداد سنجاغنك حدوديله تعريفات مدنيه‌سی

بغداد سنجاغی شمالاً موصل ولایتی ، شمال غربیسی زورسنجاغی ، شرقاً ایران ممالکی ، جنوباً بصره ولایتنه ملحق عماره ومنتفك سنجاقلری ، غرباً دیوانیه وکربلا سنجاقلری وشامیه چولی ایله محدوددر .

بغداد قضاسی

بغداد قضاسنك شمال وشمال شرقیسی خراسان ، شرق جنوبیسی عزیزیه ، جنوب جهتی جزیره ، غرب وشمال غربیسی کاظمیه قضاسیله محدوددر . دجله نهرینك هرایکی ساحلنده خرما باغلریله اشجار مثمره‌یی حاوی باغچه‌لر وکرود زراعتی خیلی محصولات ویرر . بغداد شهرینك جنوب شرقی جهتندن [شرقی قپوسندن] بدأ ایدن قسمه شرقیه ، جهت شمال غربیسندن [اعظمیه قپوسندن] اعتباراً امتداد ایدن قسمه غربیه کراده‌لری [کراده : کرد ایله زراعت ایدیلن محل دیمکدر] وقارشی یاقه‌نك طرف جنوب شرقیسنده ، ساحل نهر اوزرنده‌کی قسمه مریم کراده‌سی تعبیر اولنور . دجله ، فرات ، دیاله نهرلرینك کچن سنه‌کی فیضان خارق العاده‌لری مناسبتیله برچوق باغ وباغچه ومزرعه‌لر صو آلتنده قاله‌رق خیلیجه ضرر دیده اولمش وبناء علیه شرقیه وغربیه جهتلرنده‌کی نخلستانلرده ١١٧٩٠٠ ، دجله‌نك ساحل یمیننده [قارشی یاقه] ده‌کی باغلرده ١٤٢٠٠ خرما اغاجی ، ینه شرقیه وغربیه جهتلرنده‌کی باغچه‌لرده ٥٥٨٠٠ قارشی یاقه‌ده‌کی باغچه‌لرده ٨١٥٢ اشجار مثمره قالمشدر . سقی مزارع وبساتین ایچون غربیه وشرقیه کراده‌لرنده ٥٢٠ ، قارشی یاقه کراده‌لرنده ١٩٠ بکره ، کرد دینیلن دولابلرده مقره ایله صو چکمك ایچون ایکی ، اوچ وبعضاً درت طولوم واردر [برمقره‌نك چکه‌جکی برطولومه بربکره دینیلیر] . اعظمیه ناحیه‌سی بغداد قضاسنه مربوطدر .

بغداد قضا ولواسنك وولايتك والتنجى اردوى همايونك وبتون خطهٔ عراقيه‌نك مركزى بغداد شهريدر .

بغداد ـ بغداد شهرى ۳۳ درجه ، ۱۹ دقيقه، ۵۰ ثانيه عرض شمالى وپارس مبدأ طول اولمق اوزره ٤۲ درجه ، ۲ دقيقيه ، ۱۵ ثانيه طـول شرقيده وسطح بحردن ٤۰ مترو ارتفاعده ودجله نهرينك ايكى ساحلى اوزرنده كائندر . شهرك قسم اعظم ومنتظمى دجله‌نك شـرق جهتنده وساحل يسارنده اولوب نامى « رصافه » در . نهرك جهت غـربيه سنده وساحل يميننده كى قسمه « كرخ » دينيلير .

بغدادك اسامئ قديمه سندن« دارالسلام »و« زوراء» دخى معروفدر.

شهركك ايكى قسمى آره‌سنده دوبه‌لو اوزرنده‌قورلمش ۲۲۰ مترو طولنده بركوپرى‌واردر . بوندن باشقه‌بغداد قضاسنه مربوط ناحيه مركزى‌اولان « اعظميه » قريه‌سيله قارشيسنده « كاظميه » قصبه‌سنى بربرينه ربط ايدن دوبه‌لى بركوپرى ، بغدادك كرخ جهتندن برساعته قريب مسافه‌ده وكربلا ايله حله طريقى اوزرنده ـ كسر خاء معجمه ايله ـ « خر » نام موقعنده « حميديه » توسيم اولنان مكمل ومنتظم بردمير كوپرى ، بغدادك شرقيه جهتندن برساعت آشاغيده وفرات نهرى اوسننده « قراره » موقعنده بر وعزيزيه قضاسى طريقى وديااله نهرى اوزرنده بركه‌جمعاً ايكى‌دوبه‌لى كوپرى موجوددر .

شهرك‌نهر بوينجه [اعظميه‌قپوسى حذاسندن باب‌الشرقى حذاسنه‌قدر] طولى ۳ كيلو مترو قدردر . رصافه جهتى عباسيلر زماننده بنـا ايدلمش واليوم قسم اعظمى خراب اولمش ۷ كيلو مترو طولنده بعض جهتلرى خراب اولمش برسور وبرخندق ايله محاطدر . بوسورك اعظميه قريه‌سنه متوجه‌اولان قسمنده « باب المعظم » ،شهرك آرقه طرفنده « باب‌الوسطانى »

شرقیه‌دینیلن آلت طرفنده «باب الشرقی» نامله باشلیجه اوچ بیوك قپوسی واردر .

نهرك وضع شاعرانه وجریان لطیف حسیاتپرورانه‌سی ایله طرفینده امتداد ایدن خرمالقلر ، اشجار مثمره‌یی حاوی باغچه‌لر شهره‌یك زینت ولطافت ویرمکده‌در .

هله شهرك نهردن منظرهٔ عمومیه‌سی آکثر مبانیٔ عالیه ساحل بوینجه انشا ایدلمش اولدیغندن غایت دلنشین واحتشامنمادر . داخل شهرده «میدان» دینیلن محل واسع کوزل برباغچه حالنده‌در . قشله ومیدان جاده‌لری کبی برقاچ جاده‌دن ماعدا محلاتده سوقاقلر طاردر . الڭ معتبر ومشهور سمتلر : جدید حسن پاشا، میدان، حیدرخانه ، قریه‌باشی ، شیخ قپوسی ، شورجه ، قنبرعلی ، اغاقپوسی وکلیساباشی محله‌لریدر . اولری طوغله‌دن وایکی قاتلی اولوب ابنیهٔ جدیده‌نك منظرهٔ خارجیه‌لری ده‌ا بیجه کوزل ایسه‌ده اصل زینتی داخلنده کورونور . چارشولر بیوك ، متین ومنتظمدر .

شهرك هواسی صاغلام ایسه‌ده یازین کولکه‌ده علی العاده ٣٥ ایله ٤٥ آره‌سنده وبعضاً ٤٨ ، ٤٩ سانتیغراد درجه‌یه قدر حرارت واردر . قیشین حرارت علی العاده ٥ ایله ١٥ آره‌سنده اولوب بعضاً تحت الصفر ٤ ، ٥ درجه‌یه قدر صوغوق حس اولنور موسم صیفده اهالی کوندوزین «سرداب» دینیلن بودروملرده وکیجه‌لین طاملر اوستنده امرار وقت ایدرلر . نفوس مملکت تخمیناً ١٧٠ بیك ایله ١٨٠ بیك آره‌سنده‌در . اکثر سکنه‌ عرب ، ترك كرد واهل اسلامدن مرکب اولوب برقسمی ده یهودی وبرمقدارده کلدانی ، سریانی ، ارمنی ، ارمنی قتولیك ، لاتین ، پروتستان جماعتلریدر .

رصافه وکرخ جهتلرنده بردائرهٔ بلدیه‌ وبش ردیف دائره‌سی موجوددر . سکسان برنجی الایه منسوب برنجی ردیف طابوری حیدرخانه ، ایکنجی

مرجان ، اوچنجی طابور دیاله ، دردنجی اعظمیه وسکسان اوچنجی الایك ایکنجی طابوری اولان بشنجی دائره کرخ جهتیدر .

بغدادك جوامع ومساجد شریفه‌سی چوقدر . شیخ عبدالقادر کیلانی ، اعظمیه قصبه سنده‌کی امام اعظم افندیلرمز حضرتلرینك جوامع شریفه‌سی پك واسع ومزیندر . میدان ، جدید حسن پاشا ، وزیر ، فضل ، حیدرخانه جامعلری ده واسع وکوزلدر جامعلرك قبه ومناره‌لری « کاشی » تعبیر اولنان چینی طاشلر ایله تزیین اولنمشدر که منظره‌سی پك لطیفدر . بغدادده ائمه ومشایخ وعلمای اسلامیه‌دن امام اعظم ابو حنیفه ، امام حنبل . شیخ عبدالقادر کیلانی ، معروف کرخی ، جنید بغدادی ، سری سقطی ، شبلی ، امام غزالی کبی برچوق ذوات عظام افندیلرمزك تربه‌لری موجوددر . خلفا جامعنك غایت متین ومرتفع مناره‌سی ، مرجان جامعی ، نظامیه مدرسه‌سی قارشی‌یقه‌ده روایته نظراً هارون الرشیدك زوجه‌سی ست زبیده‌نك برطرز مصنعده انشا اولنمش تربه‌سی خلفای عباسیه زمانندن قالمه آثارك باشلیجه‌لریدر .

حکومت دائره‌سی ، عسکریه قوماندانلق دائره‌سی ، اراضیٔ سنیه دائره‌سی ، پیاده ، طوپجی سواری قیشله‌لری ، مکتب صنایع ، مطبعهٔ ولایت ، حربی ورشدیٔ عسکری مکتبلری ، مکتب رشدیٔ ملکی ، دائرهٔ بلدیه ، ردیف دائره‌سی ، حمیدیه واپورلریله رسومات دائره‌لری . محکمهٔ شرعیه ، اعمالاتخانهٔ عسکری ، اتمکخانهٔ عسکری ، خسته‌خانهٔ عسکری . غربا خسته‌خانه‌سی ، سواری دائره‌سی ، دار المعلمین ، بحریه قیشله‌سی شهرك عالی ، بیوك ومنتظم ابنیه‌سندندر .

بوندن ماعدا موجود اولان دوائر حکومت وابنیهٔ سائره بونلردر : تلغرافخانه ، رژی دائره‌سی ، دیون عمومیه دائره‌سی ، عثمانلی بانق شعبه‌سی اداره‌سی ، مکتب اعدادیٔ ملکی ، نساجخانه‌سی ، دقیق فابریقه‌سی ،

۲۰ قره‌قوللخانه ، ژاندارمه استرسوار طویله‌سی ، صو طلومبه‌سی ، بوز فابریقه‌سی . عسکری مطابخی ، ۲ عسکری دپویی ، ۲ باروتخانه ، ترامواى اداره‌خانه‌سی .

بغدادده ۳۰۰۰۰ ی متجاوز خانه ، ۵۰۰۰ نه قریب دکان ومغازه ، ۲۰۸ خان ، ۲۳۵ قهوه‌خانه ، ۳۲۵ باغچه وبوستان ، ۱۴۵ جامع ومسجد ، ٦ مکتب ابتدائی ، ٤٠ قدر مکتب صبیان ، ۸ مکاتب غیر مسلمه ، ۳۲ مدرسه ، ۲۰ تکیه ، ٥ زاویه ، ٥٠ تربه ، ۱۲ کتبخانه ، ۳ خصوصی مطبعه ، ٦ کلیسا ، ٦ سیناغون [تورات] ، ۳۰ حمام ، ۲۰۰ عرصه ، ۱۱۷ آخور ، ٤٥ دوه‌خانی ، ۲۱ ذخیره انباری ، ۱۸۲ علوه [ذخیره بیعنه مخصوص محل] ، ۱۱٦ دکرمن ، ۱۰ اجزاخانه ، ۱۰ اتمکخانه ، ۲۰ فرون ، ۱۸ سبیلخانه ، ٦۷ حطب اسکله‌سی ، ٤۲ مخزن ، ۳ قرائتخانه ، ۲٥ غازینو ، ۱ قلوب ، ۳۸ کوشك ، ٤ مسافرخانه ، ۳۱۲ چولها کارخانه‌سی ، ۲۲ ایپلك کارخانه‌سی ، ٦۸ بویا اعمالخانه‌سی ، ۷ باصمه اعمالخانه‌سی ۱ نفت کارخانه‌سی ، ۱ تحمیصخانه ، ۱۳ کوزه کارخانه‌سی ۲٤ قدرشکر اعمالخانه‌سی ، ۳۲ کیرج صاتیلان محل ، ۳٥ دباغخانه ، ٥٠ پکمزاعمالخانه‌سی ، ۲ سیسام یاغی دارالاعمالی ، ۷ زورخانه [برنوع جیمناستیق یاپیلان محل] ، بربوز فابریقه‌سی واردر .

بغدادك قارشی یاقه‌سندن کاظمیه قصبه‌سنه قدر یدی کیلو مترولق مسافه‌ده ترامواى خطی ممتد اولدیغی کبی اعظمیه قریه‌سنه ، خراسان قضاسی مرکزی اولان بعقوبه قصبه‌سنه وکربلا ایله حله‌یه هرکون منتظماً قومپانیا آرابه‌لری آمد شد ایدر . حمیدیه اداره‌سیله لنج قومپانیه‌سنك واپورلری بصره ایله مناقلات ومورداته واسطه‌در .

بغدادده ایران دولتنك برسرکارپردازی ، روسیه وانکلتره حکومتلرینك

برر جنرال قونسلوسلری ، آلمانیا ، آوستریا ومجارستان ، ممالك متحدهٔ آمریقا حکوماتنك برر قونسلوسی وفرانسه حکومتنك برویس قونسلوسی وبلچیقا وایتالیا واسوج ونوروج حکومتلرینك قونسلوسلری واردر . داخل شهرده ایپکدن چارشف ، مشلح [عبا] کفیه [کتفیه] ، اغابانی کبی شیلرله یوك وپاموقدن بعض اشیا نسج ایدیلیر . باقیر ، آلتون وکوموشدن بعض اوانی اعمال اولنور . هر نوع ذخائر ، سبزه ومیوه مبذولدر .

دجله نهرینك طغیان ایتدیکی بعض سنه‌لر اطرافی احاطه ایدن صولرك تعفناتندن ایصتمه کبی بعض امراض تولد ایده‌رك شهرك هواسنی اخلال ایدر . بغدادك شرقیه کرادهسنده ممتد نخلستانلر ، باغچه‌لرده کنار جویبارده بر چوق قصرلر موجوددر .

بغداد شهری حقنده معلومات تاریخیه

بغداد شهری ، خلفای عباسیه‌نك ایکنجیسی اولان ابوجعفر المنصور طرفندن تأسیس وبنا اولنه‌رق یوز قرق بشنجی سنهٔ هجریه‌سنده بناسنه شروع ویوز قرق طقوزده اکمال ایله مقر خلافت اتخاذ اولنمشدر . ابتدا دجله‌نك صاغ طرفنده انشا قلنه‌رق (دار السلام) تسمیه اولنمشیدی . بو یرك سبب انتخابی حقنده مؤرخلرك اختلافاتی چوق ایسه‌ده اسباب حقیقیه‌سی دجله وفرات کبی ایکی بیوك نهری استعماله صالح برموقع اولمسی ودجله‌یه منصب اولان زاب کبیر وزاب صغیر ودیاله نهرلریله اطراف واکنافدن هردرلو حوائج ومحصولاتك جلبی سهولتی وبصره کورفزی واسطه‌سیله چین ، هندستان وافریقادن اموال جلبی امکانی کبی منافع تجاریه وسیاسیه‌نك تأمینه مساعد بولنمسی ماده‌لرندن عبارت اولدیغی اقوای احتمالاتدر . بغدادك وجه تسمیه‌سی ومأخذ اشتقاقی حقنده‌کی روایات تاریخیه دخی پك چوقدر . برروایته کوره شهرك تأسیسندن اول اوراده بولنمش اولان بر باغچه‌نك

اسمی ایدی . هله فارسی براسم اولدیغی جای تردد دکلدر . عدالت باغچه سی دیمك اولان (باغ داد)دن مأخوذ اولدیغی روایتی احتماله دها قریبدر .
یوز اللی یدی سنه سنده (خلد) نامیله بغدادده بیوك برقصر بنا اولنه رق شهرك چارشولری بغدادك قارشوبقه سنه نقل وتحویل اولنمشدرکه بغداد شهری دجله نك شرق وغرب جهتلرینی اوزمان اشغال ایله شمدیکی وضعیتی آلمش وبغدادك شرق جهتنه (رصافه) وغرب جهتنه ده (کرخ) دینلمشدر . بغدادك اسملرندن بری ده (زوراء) درکه وجه تسمیه سی ابواب شهرك خارج وداخلی جهتلرینك یکدیکره مخالف اولمسیدر . منصورك وفاتنده اوغلی مهدی یه اولان وصیتی مرکز خلافتی قطعاً تغییر ایتمه مك دائره سنده ایدی . منصورك بر اسمی ده (دوانیقیدر) . منصور سکز ذراع عرضنده واوتوز ذراع ارتفاعنده برسور بنا ایدرك باب الکوفه ، باب خراسان ، باب البصره ، باب الشام ناملریله درت قپوسی یاپیلوب بوقپولرك اراسی برمیل مسافه دن وبنانك مجموعی یوز اوتوز جریبدن عبارت بولندیغی تواریخك جمله ٔ اخباراتندندر . منصوردن صکره یاپیلان استاتستیقده بغداد یکرمی درت بیك محله یه منقسم اولوب هر محله ده بر مسجد ومقابلنده برحمام وشهر ایچنده اچیلان جدوللر اوزرینه اللی بش عدد کوپری وینه شهر ایچنده نهر عیسادن [*] منشعب آلتی یوز قدر جدول ودرون بلده ده درت یوز قدرصو دکرمنی وشهر خارجنده اوتوز بیك کوزه خانه ودرت بیك شیشه خانه موجود اولدیغی ومأمون الرشید زماننده تنظیم ایدیلان براستاتستیقده دخی شو معموریتك بوندن زیاده ترقی ایتدیکنی ینه تاریخلر اطرافیله نقل وروایت ایدیور . یوز آلتمش سنه سنده مهدی دخی جانب شرقیده برسور بنا واوکنده برخندق حفرایتمش

[*] آثاری حالا باقی اولان ومسعودیه دینیلان نهردر .

واوراده برمسجد شریف دخی یاپمشدر .

یوز یتمش برنجی سنه‌سنده هارون الرشیدك چوق ابنیهٔ عالیه احداث ایده‌رك وذجله‌نك صول طرفنده برده غایت جسیم سرای یاپدیروب اوراده اقامت ایتمکله آرزمان ظرفنده نهرك اوجهتنده‌کی ابنیه چوغاله‌رق اهالی فوق العاده تکثر وتزایدله شهرك بوقسمی دها زیاده توسیع وتزیین اولنمشیدی . تاریخلردن استنباط اولندیغنه نظراً رشید ایله مأمونك زمان خلافتلرنده بغدادده آثار مدنیت ومعموریت ممدوحیتی موجب برحالده ایدی . تزیینات مادیه‌سندن بشقه رصد خانه‌لر ، کتبخانه‌لر ، مدرسه‌لر وسائر مؤسسات علمیه دخی چوغالمش وممالك اسلامیه‌نك هرطرفندن ارباب علم وهنر بغدادده تجمعه باشلامقله مدنیت ومعرفته‌ده مصدر اولمشیدی . اوصره‌لرده بغدادك مقدار اهالیسی ایکی ملیونی متجاوز اولوب جوارنده‌کی قصبات وقرا دخی بربرلرینه التصاق ایده‌جك درجه‌ده صیق وبیوك اولمغله بغدادك هرهانکی جانبنه کیدلسه ایدی برقاچ کون برمعموره‌نك ایچندن کچمك اقتضا ایدردی .

بغدادك شو احتشام وعمرانی پك بیوك صدماته اوغرامقله اخیراً خیلی تدنی ایتدکدن صکره‌ده ایچنده هربری برقصر معلا کبی ۳۰ جسیم مدرسه بولندیغی اووقتلرده یازیلان جغرافیا وسیاحت کتابلرندن منفهم اولوب بومدرسه‌لرك الك مشهوری نظام الملکك تأسیس کرده‌سی اولان (نظامیه) مدرسه‌سی ایدی که عظمت وجسامتندن باشقه فن معماریٔ عربی اوزره نهایت درجه‌ده متین ولطیف اولدیغی آثار باقیه‌سندن استدلال اولنه‌یور . بومدرسهٔ عالیه‌ده الك مشهور علما تدرس وتدریس ایتمشلردر . الیوم رسومات نظارتی دوائری اومدرسهٔ عالیه آثارندندر . خسته‌خانه‌لری دخی مشهور اولوب الك معروفی عضدالدوله بن بویهك تأسیس کرده‌سی اولان

(بیمارستان عضدی) ایدی .

(مختصر بغداد عوارضی)

یوز آلتمش یدی سنه‌سنده برنجی دفعه اوله‌رق بغداده بر وباعلتی مستولی اولمشدر .

یوز طقسان یدی سنه‌سنده ینه برنجی دفعه‌اوله‌رق خلیفه‌امین زماننده برادری مأمونك سرکرده‌لری طاهر بن حسین وهرثمه بن اعین وزهیر بن المسیب طرفلرندن بوشهر جسیم محاصره کورمش واپیجه خراب اولمشدر .

مستعینك خلافتنده معتزك طرفکیرلری جانبندن دخی ایکنجی دفعه اولمق اوزره بغداد شهری ایکی یوز اللی برنجی سنه‌سنده محاصره اولنمش وینه برچوق تخریباته دوچار ایدلمشدر . بو دفعه معتزك سرعسکری اولان محمدك امریله بغداد سوری خارجنده بولنان بالجمله خانه‌لر وباغچه‌لر هدم وقلع ایدیلوب میدان حربك توسیعنه اویله بر تخریبات مؤسفه ایله خدمت اولنمش وایکی یوز اللی سکز سنه‌سنده ایکنجی دفعه اوله‌رق وباعلتی بغدادی تکرار زده‌لمشدر .

ایکی یوز آلتمش طقوز سنه‌سنده ظهور ایدن بر اختلال داخلی اوچنجی تخریبات اوله‌رق بوشهری عظیم بر فلاکته کرفتار ایتمشدر .

ایکی یوز طقسان آلتی سنه‌سنده طقوز ، اون ساعت قدر قار یاغمش وشدت برد ، صو وسرکه وروغن کبی مایعات وحتی یوغورطه‌یی طوکدیرمشدر . وبوصغوق بك چوق نخیل واشجار وسائره‌یی تلف ایتمش واو زمانه قدر بغدادده اویله بر حالك مشاهده ایدلمه‌مسیله بو وقعه ، غرائب تاریخیه‌دن اولمق اوزره تواریخ مخصوصه‌ده ذکر اولنمشدر .

اوچ یوز آلتمش سکز سنه‌سنده دجله‌نك بر فیضانی بغدادك قسم شرقیسنی عادتا تخریب ایلمش واوچ یوز آلتمش طقوز سنه‌سنده آل بویه‌دن عضد الدوله بغدادك بر منوال محرر توالی ایدن خرابینی تعمیره بیوك بر همت ایتمش

ومقصدنده احراز موفقيت ايلمشدر .

درت يوز قرق طقوز سنه‌سنده غايت شدتلى برغلا ظهوريله اهالى فوق العاده مشكلات واضطراب چكمش وبو دهشتى بر وبا فاجعه‌سى ده تعقيب ايده‌رك امواتك دفننده اهالى بحق اظهار عجز اتمشدر .

درت يوز اللى برسنه‌سنده بيوك برحريق ، بغدادك برقسمنى تخريب ايده‌رك وزير اردشيرك اون بيك درت يوز كتابدن مركب كتبخانه‌سى يانمشدر .

درت يوز آلتمش التى سنه‌سنده ينه دجله‌نك برفيضان ناهنگامى بغدادك بيوك برقسمنى محو وخراب اتمش وبرچوق نفوسى ده تلف ايلمشدر .

درت يوز آلتمش يديده دجله تخريباتندن آزاده قالان محللرى برحريق عظيم زده‌لمش وبوحريق ده خسارات كليه‌يه سببيت ويرمشدر .

بش يوز اللى برده دخى وقوع بولان برحريق ، بغدادك برچوق محله‌لرينى خراب ايلمشدر .

بش يوز اللى يديده دجله‌نك ينه برفيضان فوق العاده‌سى بغدادك اوست طرفنده كى سدلرى بوزه‌رق بغداد اطرافنى صولر احاطه ايله اون بش محله‌يى كاملاً غرق وخراب ايلمش وصولرك انحطاطنده خانه صاحبلرى عرصه حالنه كيرمش اولان مسكنلرى حدودينى تعيينده مشكلات چكمشلردر .

سنۀ مذكوره‌ده وبش يوز اللى سكز وآلتمش طقوز سنه‌لرنده دخى برر حريق ظهوريله برچوق محله‌لرى ويران اتمشدر .

بش يوز يتمش ايكيده برساعت قدر فاصله‌لرله دوام ايدن زلزله‌دن ابنيه ونفوسجه تلفات كليه وقوع بولمشدر .

بش يوز طقسان بر وآلتى يوز برسنه‌لرنده ظهور ايدن حريقلر دخى پك دهشتلى اولوب بوايكى حريقك ايكنجيسنده خليفه‌نك اسلحه مخزنى محترق

اولمش وحريقك شهرتى هرطرفه يايلەرق اطفاء حريق ايچون اطرافدن كليتلى نفوس بغداده كلمشدر .

آلتى يوز اون درت سنه‌سنده دجله‌نك برطغيان عظيمى بغدادك شيمديكى كوپرى باشى بولنان رصافه‌يى وبرچوق محله‌لرى وامام اعظم وهمام اقدم ابو حنيفه افندمز حضرتلرينك مرقد وجامع شريفلرينه نسبةً اعظميه نامنى الان واووقت خيزرانه نامیله معروف اولان محله‌يى صولر استيلا ايتمش وآلتى يوز يكرمى بر سنه‌سنده ديكر برغريقه اوغرامشدر .

آلتى يوز اللى آلتى سنه‌سنده هلاكو وقعهٔ فجيعه واليمه‌سى ظهور ايده‌رك اووقته قدر اولدقچه تعمير ايديلن بغداد شهر شهيرى برتخريب عظيمه اوغرايه‌رق اندن صكره عظمت ومزيت سابقه‌سنى تماماً اعاده ايده‌مه‌مشدر .

آلتى يوز اللى آلتى تاريخندن يدى يوز اوتوز آلتى تاريخنه‌دكين سكسان سنه قدر مدت هلاكولر بغدادده حكومت ايتمشلردر . شو مدت ايچنده شهرك تاريخنده ذكره شايان بر وقعه ظهور ايتمه‌مشدر .

بوندن صكره (دولت ايلخانيه) بغداد شهرينه وحكومتنه مستولى اوله‌رق بونلرك ايكنجى پادشاهى اولان سلطان اويس زماننده ويدى يوز اللى يدى تاريخنده ينه بغداد شهرى بربيوك غريق كورمشدر . شعرادن سلمان ساوجى بو غريق ايچون زيرده مندرج قطعهٔ بليغه‌يى انشاد ايلمشدر .

بسال هفت صدو پنجاه وهفت كشت خراب
بآب شهر معظم كه خاك برسر آب
دريغ روضهٔ بغداد آن بهشت آباد
كه كرده است خرابش سپهر خانه خراب

ايلخانيلردن اويسك اوغلى احمد خان زماننده ويدى يوز طقسان بش سنه‌سنده بغداد شهرى مشهور تيمورلنك طرفندن استيلا اولنمش وبوده

هلاكونك ایکنجی درجه‌سنده قاله‌جق صورتده بغدادی تخریب ایدنلردن بولنمشدر. تیمورك بغدادی ترك ایتمسی وسلطان احمدك حکومت مصریه‌دن معاونت کورمسی اوزرینه تکرار بغدادی تیمورك والیلرندن تخلیصه موفق اولمشدر .

سکز یوزدرت سنه‌سنده بغداده تکرار عودت ایدن تیمور سلاطین عظام عثمانیه‌دن یلدیرم سلطان بایزید خان حضرتلرینه التجا ایتمش بولنان سلطان احمدی بوله‌مدیسه‌ده اله کچیردیکی بغداد شهرینك بقیه‌سنی اییجه خراب ایلمشدر .

طقوز یوز اون دردنجی سنه‌سنده حکومات مختلفه الندهکاه تخریب وکاه تعمیر ایدیلن بغداد شهری شاه اسماعیل صفوی طرفندن دخی استیلایه کرفتار اولمش وبوده برطاقم تخریبات اجرا ایتمشدر .

طقوز یوز اوتوز آلتی سنه‌سنده دخی حکمداران صفویه‌دن شاه طهماسب بغدادی محاصره ایتمش وحرباً استیلایه موفق اوله‌مامش ایسه‌ده حیله ایله اووقت بغداد والیسی اولان ذوالفقاری اعدام ایتدیره‌رك شهره داخل اولمشدر . بوحکمدار دخی بغدادی تخریبده قطعاً قصور ایتمه‌مش ایسه‌ده معاملات وحرکات واقعه‌سنده هلاکولر ، تیمورلر ، شاه اسماعیللر کبی شدت کوسترمه‌مشدر .

بیك اوتوز اوچ سنه‌سنده بغداد والیسی اولان (بکر صوباشی) اوزرینه ایرانك صفوی حکمدارلرندن شاه عباسك عسکر سوقی وکندوسی دخی بالذات بغداده کلوب محاصره ایتمسیله بغدادی استیلا ایتمشدر . بوشاه دخی معاملات تخریبیه‌ده اسلافنه رقابت ایده‌جك درجه‌ده حرکت ایتدیکی توارخده محرردر .

بیك قرق سکز تاریخنده سلطان مراد خان رابع حضرتلری طرفندن

قطعیاً ممالك عثمانیه‌یه الحاق اوله‌رق اووقتدن بری بغداد یواش یواش یکیدن
کسب معموریت ایتمکله وهرنه‌قدر ابتدا امید برونی وبعده سویش قنالی
طریقلرینك کشادی آسیای شرقی وجنوبی ایله آوروپا آره‌سنده اجرا اولنان
تجارتك بغداددن مرورینه محل براقامش ایسه‌ده‌ینه‌موقعنك اهمیت تجاریه‌سی
پك بیوك اولدیغندن مرورزمانله اسکی معموریتنی اکتساب ایده‌کلمکده‌در .
ممالك محروسهٔ شاهانه‌نك مبدأ فلاح وسعادتی اولان روزجلوس میمنت
مأنوس حضرت پادشاهیدن بری ساحه آرای حصول اولدیغی منظور عیون
شکران اولان آثار ترقی ومعموریت درجات عالیه‌سنك دلالتیله جناب حقك
بوقطعه‌یه بخش واحسان ایلدیکی ثروت وخزائن مالانهایهٔ طبیعیه واهالیسنك
استعداد وقابلیت فطریه‌سنك انضمامیله آز زمان ایچنده غبطه‌بخش عالم مدنیت
اولمشدر . اولا برحسن اداره‌نك تأسیسی ایچون برطرفدن ولایات ثلاثه‌یه
تقسیم وهرولایتك مصالح ملکیه وعدلیه وانضباطیه وسائره‌سی صنوف
مأمورین مخصوصه‌یه تودیع ایله برچوق فداکارلقلر اختیاریله هادم معموریت
اولان وامنیت جان ومحفوظیت عرض وناموس ومال قضایای معتنی بهاسیله
قابل تألیف اولمیان مظالم وتعدیاتك رفع وازاله‌سی اسباب قویه‌سی تهیئه واکمال
ودیکر طرفدن رفاه ومسعودیت عمومیه‌نك وبونك والد حقیقیسی اولان
نعمت عدالتك مابه القوامی بولنان علوم ومعارف مدنیه‌نك نشر وتوسیعی
مقدمات ابتدائیه‌سی استحضار واستحصال اولنمشدرکه بونك نتایج
طبیعیه‌سندن اوله‌رق عصرلردن بری وقوعات یومیه وعادیه حکمنه کیرمش
اولان بین العشائر مقاتلات خونریزانه ونهب اموال کبی اعتیادات
وحشیانه حس اولنه‌جق مرتبه‌ده هرسنه تناقص ایتمکده بولنمش وهم
جنسك امواليله کچنمك فکر مخربانه‌سنه بدل زراعت وحراثتله حصول
اسباب معیشت حسیات مشروعه وحسنه‌سی تقرر ایتمش اولمسیله عنزه وشمر

عشائری مستثنی اولەرق بالجمله قبائل بدویه فرات ودجله ودیاله نهرلری اطرافنده طوپلانوپ هر بری برجهتك زرع واعماریله اشتغال ومرور ازمنه ایله خراب اولان برخیلی جدوللرك یکیدن کشادینه صرف کمال سعی ایلمسی وشهر وقصبەلرده برخیلی مکاتب ابتدائیه ورشدیه واعدادیه وصناعیه کشاد اولنەرق تحصیلاته خواهشکر اولان اولاد وطنك مقداری مکاتب مذکوره ایچون اتخاذ اولنان ابنیهٔ واسعه وعالیەنك استیعاب ایدەمیەجکی بر رادەیه واصل اولمسی وآثار مدنیتدن اولان تراموای وآرابه شرکتلرینك تشکیلیله هرامر عظیمك توحید واقداماتله حصوله کلەجکی فکرینك استحصالی بو ولایت ایچون یك پارلاق بردور فیض وسعادتك حلول ایتدیکنی ارائه ایدر آثار عالیه ومشکورەدندر .

بغداد حکومتنه دائر معلومات تاریخیه

یوز اوتوز ایکی سنهٔ هجریەسنده عبدالله السفاح طرفندن تأسیس اولنان حکومت عباسیه مرکزی ایچون بغداد شهرینی بنا ایدن خلفای عباسیەنك ایکنجیسی (ابوجعفر المنصور) برطرفدن بغداد بناسیله دیکر طرفدن خلافکیرلرینی محواتمکله اشتغال ایدەرك حکومتی یك متین ورصین براساس اوزرینه تأسیس ایتمشدر .

بونك ابتدای حکومتی یوز اوتوزالتی تاریخنده ووفاتی یوزاللی طقوز سنەسنده درکه مدت خلافتی یکرمی اوچ سنەدر .

وفاتندن صکره اوغلی محمدالمهدی جالس تخت خلافت اولوب پدری منصورك محبوسلرینی اطلاق ایله اظهار محاسن اخلاق ایتمشدر .

یوز التمش برسنەسنده مرو وادیسنده (تخشین) شهرنده ادعای الوهیت ایدن (مقنع) ی اتلاف ایتمشدر .

يوز التمش طقوزده محمد المهدينك وفاتيله يرينه اوغلى موسى الهادى ومشار اليه دخى برسنه قدر خلافتده قالەرق وفات ايتمسيله برادرلرى هارون الرشيد جلوس ايتمشدر .

هارون الرشيد خلفاى عباسيه نك ارشدى اولوب شهزاده لكى زماننده مهارت عسكريه وفضيلت علميه سنى دائرهٔ اسلاميتك خارجنده كى اقوامه بيله اكلاتمش اعاظمدن اولمسيله زمانى دولت عباسيه نك دور استيلاسى ديمكدر . حكومتنى برطرفدن هندستان وچين وبرطرفدن قافقاس وما وراء النهره ايصال ايتديردى . بوذات عالى ترقيات مدنيه وعلميه يه دخى توسيع ملك ايتمسى قدر خدمت ايتمشدر . خليفهٔ مشاراليه جسور ، وقور عالم وحليم ايدى . سايه سنده اوج اعلايه يتيشان خاندان برمكى يى ينه كندوسى محو ايلمشدر . بوقضيه نك اسبابى حقنده تاريخلرك بيان ايتدكلرى روايات يك مختلف ايسه ده حقيقت حال حكومته اشتراك فكرينه دوشدكلرينى حس ايتمسندن منبعث اولمشدر . برادر وايله شمديكى دولت ايرانيه ممالكندن اولان خراسانده ايكن وفات ايتمشدر .

يوز طقسان برسنه سنده مشار اليهك وفاتى خبرى مركز خلافت اولان بغداده كلمسيله يرينه اوغلى امين جالس تخت خلافت اولمش ويوز طقسان سكز سنه سنده مسند خلافتى تزيين ايدن مأمون الرشيد برطرفدن توسيع ملك ايله مشغول اولەرق كريد وسجليا اطەلرينى وسائر ممالك مهمه يى بدرينك دور استيلاسنه علاوه ايلمش وديكر طرفدن كتب يونانيه يى لسان عربى يه ترجمه ايتديره رك فنون يونانيانك ممالك اسلاميه ده نشر وتعميمنه خدمت ايتمشدر .

مشار اليه عالم ، فاضل ، مدبر برذات ايدى . اهل بيت ايله عباسيلر ارەسنده كى ضديت ومخالفتى دخى حسن صورتله اتحاد واتفاقه چويردى .

حتی امام علی الرضا رضی الله تعالی عنه افندمز حضرتلرینی برمجلس عمومیده کندینه ولی عهد ایتمکله اهل بیت حقنده کی صفوت قلبنی اثبات ایلدی. امام مشار الیه افندمز حضرتلرینك دها اوله ارتحاللری ملابسه سیله ایکی یوز اون یدی سنه‌سنده مشار الیه مأمونك وقوع وفاتنده خلافت ایچون دعوت اولنان اوغلی عباس عموجه‌سی معتصمك حیاتنده خلافتی قبول ایتمیه‌جکندن بحثله وقوع بولان اعتذاری اوزرینه هارون الرشیدك اوچنجی اوغلی بولنان مشار الیه معتصم مقام خلافته کچمشدر .

ایکی یوز یکرمی سکز سنه‌سنده ممالك اسلامیه یه تجاوز ایدن قیصر روم یعنی (بیزانس) حکومتی ایله محاربه ایده‌رك غالب اولمش وعموریه قلعه‌سنی ده آلمشدر .

ایکی یوز یکرمی یدی سنه‌سنده وفات ایدن معتصم یرینه اوغلی (الواثق بالله) هارون مقام خلافته کچمش وبونك دخی ایکی یوز اوتوز سکز سنه‌سنده وقوع وفاتی اوزرینه (المتوکل علی الله) لقبیله ملقب برادری جعفر تخت حکومته صاعد اولمشدر .

ایکی یوز قرق یدی سنه‌سنده وفاتیله یرینه اوغلی (المستنصر بالله) وانك آلتی آی خلافتندن صکره (المستعین بالله) خلیفه اولمشدر .

ایکی یوز قرق سکز سنه‌سنده مقام خلافته کچن بوذاتك دخی اخیراً وقوع وفاتیله یرینه (المعتز بالله) سامراده مقام خلافته کچدی .

معتصمك زماننده برو سامرا قصبه‌سی مرکز خلافت اتخاذ ایدیلوب وزرادن الك معتبر ومقتدر برذات دخی بغداد حکومتنه مأمور ایدلمك عادت حکمنه کیردی بونك دخی وفاتیله یرینه (المهتدی بالله) اجلاس ایدلدی .

المهتدی دخی ایکی یوز اللی آلتی سنه‌سنده وفات ایده‌رك یرینه کچن (المعتمد بالله) وقع حکومتی محافظه ایلمش ایسه‌ده بوخلیفه غیورك زمانی

بعض محاربات وغوائل ایله کچمشدر .

ایکی یوز یتمش طقوز سنه‌سنده وقوع وفاتی جهتیله (المعتضد بالله) احمد بن الموفق مقام خلافته جلوس ایلدی . بونك زماننده شمدیکی نجد سنجاغی جهتنده ظهور ایدن قرامطه ، حکومت عباسیه‌یی برزمان اشغال ایلمشدر . بونلر حجاز جهتنه پك چوق تسلط ایتمشدر .

معتضدك ایکی یوز سکسان سکز سنه‌سنده وفاتی وقوعیله یرینه اوغلی (المکتفی بالله) سریر خلافته قعود ایتدی وقرامطه ایله بر آز اوغراشدی .

ایکی یوز طقسان بش سنه‌سنده بودخی وفات ایتمسیله (المقتدر بالله) ابو الفضل جعفر بن احمد المعتضد جالس اورنك خلافت اولدی .

اوچیوز یکرمی سنه‌سنده بونك وفاتیله یرینه (القاهر بالله) واندن صکره دخی (الراضی بالله) جالس تخت خلافت اولمشلردر . بونك زماننده حاصل اولان بعض اغتشاشات اوزرینه هرطرفده حکومات مستقله ظهور ایتمشیدی .

مشار الیه اوچ یوز یکرمی طقوز سنه‌سنده وفات ایتمسیله یرینه (المستنصر بالله) وصکره (المستکفی بالله) واوچ یوز اوتوز درتده (المطیع بالله) مقام خلافته کچمشدر .

المطیع بالله انحراف مزاجی حسبیله بالاختیار ترك حکومت ایده‌رك اوچ یوز آلتمش اوچ سنه‌سنده اوغلی (الطایع بالله) ی کندوسنه استخلاف ایتمش واوچ یوز طقسان بر سنه‌سنده مقام خلافت (القادر باللهه) انتقال ایلمشدر .

(القادر بالله) حقیقةً خلفای عباسیه‌نك مقتدرلرندن اولمسیله رونق بخش مقام خلافت اولمش ودرت یوز یکرمی برنجی سنه‌سنده وقوع وفاتی جهتیله یرینه اوغلی (القائم بالله) خلیفه اولمشدر .

القائم باللهك درت يوز آلتمش يدى سنه‌سنده وفات ايتمسيله ولى‌عهد ايتديكى حفيدى (المقتدى بالله) مقام خلافته كچمشدر .

درت يوز سكسان يدى سنه‌سنده المقتدينك وفاتيله يرينه اوغلى (المستظهر بالله) سرير خلافته جلوس ايتمشدر . زمانلرى آسايشله مرور ايتمش وبغدادك سور وشهرينى تعميره بيوك برخدمت ايلمشدر .

مشاراليه بش يوز اون ايكى سنه‌سنده وفات ايده‌رك اوغلى (المسترشد بالله) خليفه اولمشدر . ارباب اقتداردن اولان بوذاتك وفاتندن صكره اوغلى وولى عهدى (الراشد بالله) خليفه اولدى .

الراشد بالله دخى ارتحال ايلدكدن صكره يرينه (المقتفى لامرالله) خليفه اولمشدر .

المقتفيدن صكره (المستنجد) واندن صكره دخى (المستنصر) واندن صكره (الناصر لدين الله) خلافته كچديلر . سلاطين ايوبيه‌دن صلاح الدينك عالم اسلاميته ايتديكى خدمات ايشته بوخليفه‌لر زمانته تصادف ايلمشدر . (الناصر لدين‌الله) خلفاى عباسيه ايچنده معارفه ، حفظ آسايشه وتعمير ملكه خدمت ايدنلرك برنجيلرندن معدوددر .

بونك زمان خلافتنده خيوه پادشاهى اولان قطب الدين سلطان محمد استيلا وتسلط فكريله بغداده كلمش ايسه‌ده عسكرينك اوغراديغى شدتلى صغوقلر وقارلر بغداده وصولنه مانع اولمشدر . عودتلرى‌ده جنكيزيلرك ظهورينه وسيلاب بلاكبى آسيايه هجوم واستيلالرينه تصادف ايده‌رك حكومتى آل جنكيزالنه دوشه‌رك محو اولمشدر .

خيوه سلطانى برطرفدن بوصورتله جنكيزيلرالنه دوشديكى كبى ديكر طرفدن برچوق محللرى (الناصر لدين الله) دولت عباسيه‌يه الحاقه همت ايلمشدر .

التی یوز یکرمی ایکی سنه‌سنده ناصرلك وفاتیله اوغلی (الظاهر بامر الله) مقام خلافته جالس اولدی . عدله غایت میال بر ذات اولوب بسط بساط عدل وداد ایتمش ایسه‌ده طقوز آی صوکره وفات ایتمسیله عمری خدمت ایتمکه مساعد اولمدی . یرینه اوغلی (المستنصر بالله) مقام خلافته کچه‌رك کتبخانه‌لر، مدرسه‌لر، دارالصناعه‌لر کبی آثار عالیه تأسیسنه موفق اولمشدر. انعام واحسانلری بالخاصه تاریخلرده ذکر اولنان ارباب کرمدندر.

التی یوز قرق سنه‌سنده وقوع وفاتی جهتله اوغلی (المستعصم بالله) مقام خلافته کچدی . بو ذات خلفای عباسیه‌نك منتهاسی اولان مستعصمدر .

ایشته التی یوز اللی التی سنه‌سنده بغداده‌کی خلافت عباسیه مستعصمك وفاتی وهلاکونك بغدادی استیلا ایتمسیله منقرض اولمشدر .

بو خاندان خلافتدن (مستنصر بالله) التی یوز اللی سکز سنه‌سنده مصرده اثبات نسب ایده‌رك مصرلیلر طرفندن کندوسنه بیعت ایدلمش وعباسیلرك بو ایکنجی حکومتی سلاطین عظام عثمانیه‌دن یاوز سلطان سلیم خان حضرتلرینك مصری استیلالری زمانه قدر بر خلافت روحانیه اولمق اوزره دوام ایلمشدر .

﴿ هلاکو حکومتی ﴾

هلاکو تخریبات واقعه‌سندن صوکره بغدادی ترك ایتمش وزمام حکومتی ابن عمران نام شخصه تفویض ایلمشدر .

ابن عمران دنیلان آدم شمدیکی خراسان قضاسی مرکزی اولان یعقوبه قصبه‌سنده (عامل) یعنی قائمقام اولان ذاتك خدمتنده بولنان ادانیدن بری اولدیغی حالده بغدادك محاصرات ومحارباتنده هلاکو اردوسنه خراسان قضاسندن ذخائر ومأکولات تدارکنجه خدمتی سبق ایتمسیله بغداد

حكومتى بوخدمته مكافاةً كندوسنه تفويض قلنمشدر .

بوندن صوكره بغداد واليلكى وزراى تاتاريه‌دن جهان شمس الدين محمدنام ذاته توجيه ايديلوب بو آدم هلاكونك تخريباتنى على قدر الامكان تعميره سعى ايلمشدر .

بووزير ذى‌تدبير حكومت تاتاريه طرفندن بر آرالق عزل وحبس ايدلمش ويرينه عبد الملك تعيين قلنمش ايسه ده مؤخراً ايكنجى دفعه اوله‌رق ينه بغداده اعاده اولنمشدر .

بوذات هلاكو حكمدارلرى خاندانندن كندوسنه خلف اوله‌رق بغداد واليلكنه تعيين اولنان (بايدو اوغل) خان طرفندن قتل ايدلمشدر .

بايدو اوغل خاندن صوكره بغداد ولايتى اطبادن وملت موسويه‌دن سعد الدوله‌يه تفويض ايديلوب اهالى ايسه بونى هضم ايده‌مه‌مليه آزمدت ايچنده قتل اولنمشدر .

بوندن صوكره شكرجى محمد بغداد واليلكنده بولنمشدر . الحاصل هلاكونك التى‌يوزاللى التى‌سنه‌سنده باشلايان بغداد حكومتى برطاقم نااهل واليلر طرفندن سوء حال ايله‌اداره اولنه‌رق نهايت يدى يوز اوتوز سكز سنه‌سنده هلاكو حكومتندن رهاياب اولمشدر .

حكومت تاتاريه‌نك دوچار اولديغى محاربات داخليه دوامنه ميدان ويرميه‌رك تاريخ مذكورده بغدادده منقرض اولدقلرى مثللو يدى يوزقرق سنه‌سنده اصل مقر سلطنتلرى بولنان تبريزده دخى منقرض اولمشلردر .

﴿ حكومت ايلخانيه ﴾

حكومت تاتاريه‌نك هرج ومرج اولديغى زمانلر امراى تاتاريه‌دن وايلخانى فامليا سى اعضاسندن اولان (شيخ حسن) ايلخانى بغداد حكومتنده كسب استقلال ايتدى .

یدی یوز اللی بش سنه‌سنده شیخ حسنك وفاتیله یرینه اوغلی سلطان اویس مستقلاً بغداد حکومتنه کچدی . بونك کوله‌سی مرجان سلطانك تبریز سفرینه عزیمتنده داعیهٔ سلطنت واستقلاله دوشمش وبغدادده تمکن ایده‌رك افندیسیله محاربه ایتمشدر. نهایت مغلوب ومقهور اولدقدن صوكره سلطان اویس طرفندن مظهر عفو اولمشدر .

مرجان الیوم بغدادده موجود ومشهود اولان مرجان جامعنك بانیسی واوقاف عظیمهٔ مرجانیه‌نك واقفیدر .

یدی یوزیتمش التی سنه‌سنده سلطان اویسك وفاتیله یرینه اوغلی سلطان حسین حکومتنه کچدی . زماننده برچوق محاربات داخلیه حدوث ایلدی. نهایت یدی یوزسکسان درت سنه‌سنده وقوع وفاتی اوزرینه یرینه برادری سلطان احمد کچمشدر .

سلطان احمد غیور ومقدم برذات اولوب داخلی وخارجی دشمنلرینه مقاومتله برچوق محارباتده ایجه نائل موفقیت اولدقدن وخلافکیرلرینی اتلاف ایتدکدن وکوچك برادری بایزید ایله باریشه‌رق حکومتنی تمامیله تشیید ایلدکدن صکره سیلاب بلای تیموره اوغرامشدر .

تیمورك توره‌مسنه تصادف ایدن بوزمان ، آسیانك هرطرفی خیول تاتاریه ایله پایمال ایدلدیکی کبی سلطان احمدك حکومتنی وبغدادی دخی استیلا ایلمشدر. بواستیلا اوزرینه سلطان احمد مصر حکومتنه التجا ایتدی.

تیمور دخی امیر مسعودی بغدادده ترك ایده‌رك آسیای صغرا ووسطانك تمامیٔ استیلاسنه باشلادی . تیمورك مشغولیت دائمهٔ حربیه‌سندن وحکومت مصریه‌نك اعانهٔ عسکریه‌سندن بالاستفاده سلطان احمد ینه بغداده کله‌رك تیمورك والیسی بولنان امیر مسعودی طرد ایدوب اسکی حکومتنی تکرار آله بیلدی .

تیمور وقعه‌دن خبر آلمسیله ایکنجی دفعه اوله‌رق بغداده هجوم ایتمش وسلطان احمد ارتق طوره‌میه‌رق اووقت اوروپا و آسیا قطعه‌لرنده توسیع حکومت عثمانیه ایله مشغول اولان یلدیرم سلطان بایزید خان حضرتلرینه التجا ایلمشدر .

سکز یوزایکی سنه‌سنده سلطان احمدك شوالتجا ی ایکنجی دفعه اوله‌رق بغدادده کی حکومت ایلخانیه‌یه نهایت وتیمورایله سلطان بایزیدخان حضرتلرینك محاربهٔ معلومه‌سنه سببیت ویرمشدر .

تیمور ، حفیدی میرزا بکری بغداد وبصره والیلکنه تعیین ایتدی ایسه‌ده یلدیرم بایزید خان حضرتلرینك وقعهٔ معلومه‌سندن صکره سلطان احمد یولنی بولوب امرادن قره‌قیونلی‌دیه مشهور اولان قره‌یوسف ایله اتفاق ایده‌رك ینه بغداده کلمشلر ومیرزا بکر وسائر امرای تیموریه‌ایله متعدد محاربه‌لرله بغداد حکومتنی اوچنجی دفعه اولق اوزره اله کچیرمشلردر .

مؤخراً حکومت تیموریه‌نك دوچار ضعف اولمسی ماده‌سندن بالاستفاده آزربایجاندن دخی تیمورلیلری چیقاره‌ق فکریله سلطان احمد وقره‌یوسف پك چوق چالشمشلردر .

بونلرك ایکیسی اره‌سنده رقابت وعداوت حاصل اولمسیله بر محاربه‌ده سلطان احمدك بوزولمسی واله کچمسی جهتله قره یوسف طرفندن اعدام ایله حکومت ایلخانیه‌یه ارتق خاتمه چکلمشدر .

﴿ قره قیونلی حکومتی ﴾

بووقعه‌دن صکره سکز یوزاون اوچ سنه‌سنده بغداد حکومتی قره قیونلی قره یوسفه انتقال ایتمش وبوذات بتون همتنی تیمور لیلرك آزربایجانده تأسیس ایتدکلری حکومتك محوینه صرف ایتمشدر .

قره یوسف بغدادی مرکز حکومت اتخاذ ایتمیوب بغداد حکومتنی اوغلی امیر شاه محموده تفویض ایلدی .

بونك برادری امیر اسبار ایله منازعه ومحاربه‌سی وقوعیله سکز یوز اوتوزیدی سنه‌سنده خلافکیرلری طرفندن طوتیلوب اعدام اولنمسیله یرینه برادری امیر شاه محمد بغداد حکومتنه کچدی . بونك وسلفنك برادری امیر اسبار بوقطعه‌ده محاربه ومقاتله ونهایت امیرشاه محمدی طرد ایده‌رك بغداد حکومتنی یدضبطنه کچیردی .

ایشته بغداد حکومتی بوصورتله سکزیوز یتمش ایکی تاریخنه قدر قره قیونلیلر النده اولدیغی حالده تیمورك امراسندن قره عثمانك کوله‌سی اولوب دیاربکر والیسی بولنان وآق قیونلی دنیلان حسن طویلك اوزمان آسیاده حکمنی شدتله اجرا ایدن طوایف ملوکك محاربات ومنازعاتندن بالاستفاده حکومت تیموریه‌یی وقره قیونلیلر حکومتنی ضبط واستیلا وآق قیونلی حکومتنی تأسیس ایلمش وبغداد حکومتنی دخی بروجه محرر سکز یوز یتمش ایکی سنه‌سنده دائرهٔ سلطنتنه ادخال ایتمشدر .

اشبو حسن طویل تواریخ عثمانیه‌ده اوزون حسن شهرتنی آلان دیاربکر حکمداریدر .

بغداد حکومتی تاریخ مذکوردن طقوزیوز اون درت سنه‌سنه قدر آق قیونلیلر طرفندن اداره اولندیغی حالده (شاه اسماعیل) صفوینك توره‌مسیله وآق قیونلیلرك ممالکنی ضبط ایتمسیله تعدیلات اخیره دخی داخل حساب ایدیلور ایسه آق قیونلیلرك جملهٔ ممالکندن بولنان بغداد حکومتنی دخی تاریخ مذکورده استیلا ایله‌مش اولور .

بغداد شهری تاریخنده بیان اولندیغی اوزره شاه اسماعیل دخی بغدادك تخریباتنده هلاکو وتیمورك اوچنجیسی اولمشدر .

﴿ حکومت صفویه ﴾

طقوز یوز اون درت سنه‌سندن شاه اسماعیلك تاریخ وفاتی اولان طقوز یوز اوتوز سنه‌سنه قدر بغداد حکومتی شاه اسماعیلك والیلری طرفندن اداره اولنمشیکن شاه اسماعیلك وفاتندن صوکره (موصلو) قبیله‌سندن تورەمش اولان (ذوالفقار) نام شخصك (کلهر) عشیرتندن کوردیکی معاونت ومظاهرت اوزرینه شمدیکی لورستان طرفلرینی استیلا ایتدکدن صکره بغدادی دخی ضبط وتسخیر ایتمش واستقلالنی محافظه ایتمك ایچون خطبه‌یی اعاظم سلاطین عثمانیه‌دن قانونی سلطان سلیمان خان حضرتلری نامنه اوقوتمش وسکه ضرب ایتدیرمشدر .

بغداد حکومتنك ممالك محروسهٔ عثمانیه‌یه منضم اولمسی ایشته بوصورتله ذوالفقار طرفندن سلطان سلیمان خان حضرتلرینه اولان اطاعت یوزندن حاصل اولمش وبواطاعت وانقیاد ایسه سلطنت سنیه‌نك حمایه‌سیله شاه اسماعیلك خلفی اولان شاه طهماسبدن تخلیص حیات وحکومت ایتمك مطالعهٔ عاقلانه‌سنه مستند بولنمشدر .

بوذات غایت جسور وغیور بروالی اولمسیله بغدادك معموریتنه خدمت ایتمش ایسه‌ده شاه (طهماسب) طقوز یوز اوتوز التی سنه‌سنده بغدادی محاصره ایلمشدر .

ذوالفقارك ایتدیکی غیورانه مقاومت (طهماسب) ك حرکت واقعه‌سی ایچون داعیٔ ندامت اولمش ایسه‌ده ذوالفقارك اغوا واطماع ایدیلان برادرلری طرفندن یتاغنده قتل واعدام اولنمسی طهماسبك بغدادی استیلاسنه سبب اولمشدر .

ذوالفقار سلطان سلیمان خان حضرتلرینه عرض اطاعت وانقیاد ایتدکدن صکره بوصورتله شاه طهماسبك تجاوزی اخذ انتقام ایچون مشار

اليه سلطان سليمان خان حضرتلرینك ایران وبغداد سفرینی مستلزم اولمشدر .

شاه طهماسبك عساكر عثمانیه یه مقابله ایده مه مسی جهتله شیمدیکی كردستان وتبریز جهتلری ممالك عثمانیه یه ضمیمه اولدیغی كبی بغدادشهری دخی بلا محاربه استیلا ایدلمشدر .

سلطان سلیمان خان حضرتلرینك بغدادی تشریفلرنده سویلنن تاریخدر .

﴿ كلدی برج اولیایه پادشاه نامدار ﴾

٩٤١

طقوز یوز قرق بر سنه سنده اولان سفر همایونلرنده بغداد حكومتی ایكنجی دفعه اوله رق كمال سهولتله ممالك محروسه یه علاوه ایلمشدر .

بغداددن بصره یه قدر اولان ممالك واهالی دخی بغداده اتباعاً عرض اطاعت وانقیاد ایتدیلر .

سلطان سلیمان خان حضرتلری شاه اسماعیل طرفندن مباشرت اولنوب اتمام ایدلمین كاظمیه آستانهٔ عالیسنی والیوم بو آستانه ده موجود اولان وایچنده جمعه نمازی اداا ولنمقده بولنان بیوك جامعی بنا ایتدیردیلر .

كربلا ونجف اشرفه كیدوب عتبات عالیاتی زیارت ایلدیلر . شیمدیكی حسینیه نهری مشار الیه حضرتلرینك اثر ملوكانه لری وشیخ عبد القادر كیلانی قدس سره العالی حضرتلرینك اوقاف موجوده سی بنه مشار الیه حضرتلرینك اثر مروت وعنایتلریدر .

بوندن صكره بغداد وبصره ولایتلرنده كی اهالی وقبایل تمامیله بغداد حكومتنه عرض اطاعت وانقیاد ایتمه مشلر ایسه ده حكومت عثمانیه ، بوراده حكم فرما قالمشدر .

بيك اون يدی سنه‌سنده بلوك باشيلرندن احمد طويل اوغلی (محمد) خروج ايده‌رك بغدادی ضبط ايلمشدر . مرقومك تربيه‌سنه دولت‌عليه طرفندن مأمور بيوريلان نصوح پاشا عسكرينی‌دخی رجعته مجبور ايتمسيله استقلال بولمش ايكن محمد چلبی نامنده برذات طرفندن قتل ايدلمش ويرينه برادری مصطفی بغداد واليلكنده اعلان‌استقلال ايتمشدر . بغداد حكومتك بونلردن تخليصنه مأمور بيوريلان جغاله زاده‌وزير محمد پاشا بعض عشاير عراقيه ايله بالاتفاق مرقوم مصطفايی حرباً قاچيرمش وبيك اون طقوز سنه‌سنده قاضی زاده علی پاشايی بغداد واليلكنه تعيين ايده‌رك بوصورتله بغداد حكومتی‌ينه ادارهٔ عادلهٔ عثمانيه‌يه رجوع‌ايتمشدر .

وزرادن يوسف پاشانك بغداد واليلكی زماننده وبيك اوتوز بر تاريخنده بغداد يكيچريلرندن (بكر صو باشی) تغلب ايده‌رك واليه مخالفت ونهايت ، محاربه‌يه مبادرتله شيمدبكی كوپری باشنده قارشولقلی ايديلن محاربه‌ده والينك شهيد اولمسی بكر صو باشينك بغداد حكومتنی ضبط ايله استقلال بولمسنه سبب اولمشدر . مرقومك خلاءكيرلری حقنده ايتديكی معاملات غدريه سوزشلی جفالردن ايدی . بوحال سلطان مراد خان رابع حضرتلرينك عهد سلطنتلرينك اوائلنه مصادف ايدی .

اواثناده بغداد واليلكی سليمان پاشايه توجيه و بغدادك تخليصی ايچون‌ده حافظ احمد پاشا اردو قوماندانلغنه تعيين اولنمشدر . بكر صو باشی ، بونلره برطرفدن مقاومت ديكر طرفدن اردوی همايونك مهاجماتنه تحمل ايده‌ميه‌جكی مطالعه‌سيله اووقت ايران شاهی شاه عباسه عرض انقياد وطلب امدادايله مراجعت ايتمشدر . شاه عباس دخی بغداد حكومتنی الدايتمك ايچون همان عساكر امداديه ارساليله بونلرك خانقينه وصوللرينه قدرحافظ احمد پاشا ايله بكر صو باشی ارا سنده وقوع بولان محاربا‌تده‌غالبيت عاصی

بكر طرفنده قالمشدر . ایرانك عساكر امدادیه‌سنك ورودیله حافظ احمد پاشانك رجعتی لازم کلدیکنه وبغدادك ایرانیلر النه کچمسنی تجویز ایتمه‌دیکنه مبنی وقت مرهوننده ایجابات حالیه‌یه کوره معامله اولنمق اوزره موقتاً بکر صو باشی‌یی بغداد والیلکنه بالتعیین کندیسنه اووقتك اصول اداره‌سی حکمنجه والیلك امرینی ویرمش وبغدادی ایرانیلره تسلیم ایتمه‌مك ایچون وصایای تحریریه بالاجرا کندیسی دیار بکر جهتنه عودت ایتمشدر . حافظ احمد پاشانك بوتدبیر وعودتی اوزرینه فی‌الحقیقه بکر صو باشی ایرانیلری بغداده قبول ایتمدی . معاملهٔ واقعه‌سی شاه عباسك کوجنه کیده‌رك بالذات کلوب بغدادی محاصره ایتدی . بکر صو باشی بووقعه‌ده ایرانیلره حقیقةً پك کوزل مقاومت ایتمشسه‌ده اوغلی محمدك شاه عباس طرفندن بغداد حکومتی وعدیله جلب ایدیله‌رك بدرینه خیانت ایتمسی شاه عباسك بغدادی استیلاسنه سبب اولدی وبکرصوباشی‌یی اولدیردی. شاه عباسك بغداده اولان شواستیلاسی بیك اوتوزاوچ سنه‌سنده اولوب بووقعه‌ده بغدادك تخریباتنه وشاه عباس‌ده بغدادی استیلا ایدن هلاکو وتیمور وشاه اسماعیل کبی حکمدارلر اثرینه اتباعاً بر چوق مظالم اجراسنه مساعده ایتمشدر . بووقعه‌ده بغداد حکومتی ایکنجی دفعه اوله‌رق ایرانیلر النه کچمشدر .

سلطان مراد خان رابع حضرتلری بغدادك تخلیصی ایچون حافظ احمد پاشاومؤخراً خسرو پاشایی مأمور بیورمشلر وسنه‌لرله پك چوق چالشمشلر ایسه‌ده تخلیص عراقه موفق اوله‌مدقلرندن بیك قرق یدی سنه‌سنده بالذات بغدادی تشریف ایله ایرانیلری طرد ودفعه همت بیورمشلردر . ایران عسکری حافظ احمد وخسرو پاشالره کوستردکلری مقاومت وشدتك اضعاف مضاعفه‌سنی ارائه ایتمش ایسه‌ده نیل مرامه موفق اوله‌میوب

بغدادی ترکه مجبور اولمشدر . مشار الیه سلطان مراد خان حضرتلری امام اعظم وشیخ اقدم افندمز حضرتلریله غوث گیلانی قدس سره الصمدانی حضرتلرینك آستانه وقبه‌لرینی تعمیر واوقاف ووظائف سائره‌لرینی تحدید وتجدید بیورمشلردر . ایران دولتیله‌ده پك غالبانه برمعاهده عقدینه موفقیت حاصل اولمسیله مظفراً درسعادته عودت بیورمشلردر .

بیك یوزالالی التی سنه‌سندن بیك یوزطقسان اوچ سنه‌سنه قدر بغداد ولایتی دولت علیهٔ عثمانیه جانبندن منصوب ولاة عظام طرفندن اداره اولنمقده ایدی .

بعده بغداد وبصره ولایتلری برلشدیریله‌رك کوله‌من سلیمان پاشایه توجیه اولنمشدر . سلیمان پاشا کندوسی کوله اولمسیله اندن صوکره ینه کوله‌منلردن بری والی اولمشدر . اووقتك ایجاباتنه کوره مقام ولایته چیقانلره کوله‌منلرك صوك والیسی اولان داود پاشانك عزلنه قدر سلطنت سنیه طرفندن فرمان ارسالیله والی تعیینی عادت حکمنه کیرمش ایدی .

بیك ایکی یوز قرق التی سنه‌سنده مشهور لاز علی رضا پاشا بغداد والیسی اولمسیله کوله‌منلری کاملاً دفع ایده‌رك آرتق بغداد ولایتی دائرهٔ انتظامه کیرمش وهیچ برصدمه‌یه اوغرامدیغی کبی گیت گیده مراتب سعادت وسلامتی اکتسابه باشلامشدر .

اعظمیه ناحیه‌سی

مرکز ولایته مربوط ناحیه مرکزی اولان اعظمیه قصبه‌سی آرابه ایله یارم ساعت مسافه‌ده در ، امام اعظم وهمام اقدم افندمز حضرتلرینك مرقد مبارکلریله جامع شریفلرینی وبر مدرسه‌یی حاویدر .

شط بوینده بغداد اهالیسنك برچوق باغچه وکوشکلری واردر . براوفاق چارشوسی ، کوپری باشنده برقره‌غول‌خانه‌سی موجوددر . اکثر اهالیسی

صنعت دباغتله مشغولدر. بغداددن قصبه یه قدر امتداد ایدن یولك طرفینی نخلستانلر ، باغچه‌لرله محاط اولدیغندن منظره‌سی لطیفدر .

بغداد ایله قصبهٔ مذکوره ارەسنده تبعهٔ عثمانیه‌یه مخصوص اولمق اوزره اهالیٔ محلیه‌دن تشکیل ایدیله‌جك شرکت معرفتیله برترامواى خطى تأسیس وکشادی ضمننده امتیازی خزینهٔ خاصهٔ شاهانه‌یه اعطا بیورلمش وبغداد اراضیٔ سنیه قومیسیونجه ایجاباتنه تشبث قلنمشدر .

خط مذکورك کشادنده سایهٔ معموریتوایهٔ حضرت پادشاهیده بوقصبه‌ده آز زمان ایچنده وامثاله غبطه آور برصورتده شیمدیکی معموریتك برقاچ مثلی تزاید ایده‌رك کوزل برشهر حالنه کیره‌جکی شبهه‌سزدر.

﴿ کاظمیه قضاسی ﴾

کاظمیه قضاسی شمالاً سامرا ، شرقاً خراسان ونفس بغداد قضالری ، جنوباً جزیره قضاسی ودیوانیه وکربلا سنجاقلری ، غرباً دلیم قضاسی ایله محدوددر.

باشلیجه محصولاتی بغدای ، آرپه‌در . حبوبات سائرده مبذولدر .

اراضیٔ مزروعه‌سی طارمیه ، ابوغریب ، محمودیه مقاطعات سنیه‌سیله جانب میری‌یه وبعض ذواته عائد رضوانیه ، هور ، اسریویل مقاطعه‌لری وجانب وقفه راجع تاجی ، مزرفه ، حصیوه کرودیدر .

قضا اراضیسنده باشلیجه زوبع ، بنی تمیم ، دایم ، عکیدات ، مشاهده ، شمامطه ، جبور ، فداغه ، شعار ، العزه ، الزبار ، شیتی ، معامره ، کوام عشیرتلریله دها برچوق فرقه‌لر ساکن اولوب زراعت ورعی مواشی ایله اشتغال ایدرلر .

ابوغریب مقاطعهٔ سنیه‌سنده فرات نهرندن منشعب دفار، محمودیه اراضیٔ سنیه‌سنده نه‌فراتدن صو آلیر ایودبس، طارمیه اراضیٔ سنیه‌سنده دجله‌دن منشعب طارمیه جدوللری اراضیی اروا واحیا ایلر . ابوغریب نهری

اوزرنده بر، محموديه نهري اوزرنده بر، نفس ابودبس جدولی صدرنده بر، ابودبس جدولنك حله طريقی اوزرنده بر، اسكندريه نهری صدرنده بر، محموديه مقاطعه سنده سيدعبدالله تربه سی جوارنده ايكی، ابوغريب مقاطعه سندن محمودیٔ كبير اراضيسنده بر، ينه مقاطعهٔ مذكوره دن بكه اراضيسنده بركه جمعاً طقوزكار كير قنطره [كوچك كوپری] وكاظميه قصبه سی اعظميه قصبه سنه ربط ايدن، دجله نهری اوزرنده بردوبه لی كوپری موجوددر.

عقرقوف هورنده وبغدادك قارشی ياقه سنده ٢٠ كيلومترومسافه ده بابل حكمدارلرندن اولوب ميلاددن ١٣٥٠ سنه اول برحيات اولان «قوری غلزو» نك محافظهٔ حدود ايچون انشا ايلديكی قلعه نك آثار باقيه سندن نمرود تپه سی، قضانك جهت جنوبيه سنده حله وجزيره قضالريله هم حدود اولان قسمنده سلفكيان دولتنك مؤسسی سلفقوس نيقاتور طرفندن ميلاددن ٣٠٧ سنه اول بنا وپای تخت اتخاذ ايدلمش اولان سلفكيه شهرينك ويرانه لری مشهود اولمقده در.

كاظميه ــ كاظميه قصبه سی بغدادك شمال غربيسنده، قارشی ياقه دن تراموای خطيله ٧ كيلو مترومسافه ده، دجله نك ساحل يميننده ومجراسندن اون دقيقه قدر ايچريده قضا مركزيدر.

حضرت امام موسى الكاظم (رضی الله عنه) افندمزك تربه سنك بولنديغی ايكی بيوك قبه نك كرك داخلی، كرك نصفنه قدر آلتون قابلی واقسام سائره سی كاشی طاشلرندن معمول درت مناره سی وجوليسی پك معمور ومزين وجسيم اولوب يانده جنتمكان سلطان سليم خان ثانی حضرتلرينه منسوب بيوك برجامع شريفی ده حاوی اولمسيله قصبه نك الك عالی وزينتدار بناسيدر. ائمهٔ كرام حنفيه دن امام ابويوسف حضرتلرينك مرقد وجامع

شریفی وحضرت امام موسی الکاظمك مخدوم نجابت موسوملری سیدنا ابراهیم واسماعیل حضراتنك تربهٔ سعادتلری امام مشار الیه حضرتلرینك صحن شریف ووسیعی داخلنده‌در . هر طرفدن وعلی الخصوص ایراندن سنوی بیکلرجه زوار ومتردیدین مرقد منور حضرت موسی الکاظمی زیارته کلیرلر . سکنهٔ دائمهٔ مملکتله ایرانیلر وسائر تبعهٔ اجنبیه ۸۰۰۰ رادهسنده تخمین اولنمقده‌در . اهالینك قسم اعظمی شیعی المذهبدر . تراموای موقفی قربنده بوکره انشا واکمال اولنان دائرهٔ حکومت بك منتظم ودرجهٔ کافیه‌ده وسعتی حائزدر . قصبه‌ده ۲۱٦۰ خانه ، ۸ حمام ، ۸ قهوه خانه ، ۱۸ علوه ، ۱۳ چایخانه ، ۳۵۰ دکان ، ۱ جامع ، ۳۳ مسجد ، واردر . قصبه‌نك نهر ساحلی خرما واشجار سائرهٔ مثمره‌یی حاوی باغچه‌لرله مزیندر . کاظمیه قصبه‌سی ردیف سکسان اوچنجی الایك برنجی طابورینك مرکزیدر .

بغدادك ۲٥ کیلو مترو جنوبنده محمودیه قریه‌سی ۱۰۰ خانه ، بر قاچ خان وچایخانه‌یی حاویدر . کربلا وحله قصبه‌لرینه صورت دائمه‌ده ایشله‌ین آرابه‌لرك وکاروانلرك موقفیدر .

(سامرا قضاسی)

سامرا قضاسنك حدودی شمالاً موصل ولایتی ، شرقاً خراسان قضاسی جنوباً کاظمیه ودلیم قضالری غرباً ینه دلیم قضاسی وجزیره چولیدر . بوقضانك زراعتی شایان اهمیت بردرجه‌ده دکلدر . اك کوزل مزروع اراضیسی املاك همایوندن دجیل مقاطعه‌سیدر . بومقاطعه داخلنده سامرا قصبه‌سنی دجله‌نك ساحل یمینه ربط ایدن دوبه‌لی بر کوپری واردر . خرنینه نام محلده جبور عشائری سامرا قصبه‌سنك قارشی ساحلنده ایکلك موقعنده البوعلی فرقه‌سی ، رشدیه دینیلان محلده العزه‌دن البومحمد فرقه‌سی ، چیوان نام محلده البوعجیل فرقه‌سی ، عوجه

نام محلده تکریت اهالیسیله عشائر متفرقه ، جرف نام محلده ینه تکریت اهالیسیله البومحمد والبوعلی فرقه‌لری طرفندن کرود [مفردی : کرد ، شطدن حیوان وطولومله چکیله‌رك سقی اولنان] ، دیوم [مفردی : دیم ، یاغموریله یتیشن] زراعتی واردر. نفس سامرا قصبه‌سیله جوارنده البوباز، البوعباس ، البونیسان ، البوبدری ، البودراج ، البوعیسی ، البواسود عشیرتلری ساکندر . بونلرك زراعت ایتدکلری اراضی شیخ‌ریاح ، بنت الحسن ، صعیویه ، مزرعه ، حاوی ، شناس ، مشیهد ، قلعه ، کویر ، شقره ، ملحه، سنموم اسملریله یاد اولنور. قضانك عشائر سیاره‌سی یوقدر. انجق شمر عشائر جسیمه‌سی قضانك جهت غربیه‌سنده جزیره‌چوللرنده کشت وگذار ایدرلر . قضانك اکثر اراضیسی اراضئ کلسیه‌دن اولدیغندن خیلی کیرج استحصال اولنور. قاوونی ،قارپوزی مشهوراولوب لاجل البیع بغداده‌ده نقل ایدیلیر .

سامرا ــ سامرا قصبه‌سی بغدادك براً ۱۱۰ ونهراً ۱٤۰ کیلومترو شمال غربیسنده ، دجله‌نك ساحل یسارنده یارم ساعت قدر ایچریده قضا مرکزیدر . اطرافی سور ایله محاطدر ؛ سورك درت قپوسی واردر . جیادت هواسی مشهوردر . اطرافنده باغ ، باغچه یوقدر . سامرا امام‌حسن العسکری ، امام علی الهادی افندیلرمز حضراتنك بیوك برقبهٔ زرین التنده وبك واسع برصحن ایچنده اولان مراقد شریفه‌لرینی حاوی اولمسیله عتبات عالیه‌دن معدود اولوب برچوق زوار ایرانیه‌وسائره‌یه‌زیارتگاهدر. قصبه‌ده اهل سنته مخصوص مکمل برمدرسه ایله برجامع شریف واردر ، ۱۰۰۰ قدر خانه ، ۳۰ ، قدرخان ، ۲۰۰ ی متجاوز دکان ، ۱ رشدی، ۱ ابتدائی مکتبی ، ۲ حمام ، برقاچ مدرسه موجوددر .

سامرا خلفای عباسیه‌دن معتصم طرفندن ۲۲۰ سنهٔ هجریه‌سنده بنا

اولنه‌رق « كورن سوينير » معناسنه (سر من رأى) تسميه ايدلمسندن ، ياخود بعد الخراب (ساء من رأى) دينلمسندن وبعضلرينك روايته كوره « سامك طريقى » معناسيله (سامراه) دن غلطدر . سامرا رديف سكسان اوچنجى الاينك اوچنجى طابورى مركزيدر .

بو قضاده باشليجه بش قريه موجوددركه بونلر تكريت ، امام دور ، دجيل ، بلد ، سميكه قريه‌لريدر .

تكريت دجله نهرينك ساحل يميننده برتپه اوزرنده كائن واولدقجه جسيم بر ناحيه مركزيدر ، ٣٠٠ ى متجاوز خانه‌يى ، ٥٠ قدر دكانى حاويدر . اطرافى ، باغ وباغچه‌دن عاريدر . امام دور دجله‌نك ساحل يسارنده اوفاق بر قريه‌در . دجيل ، بلد ، سميكه قريه‌لرى دجله‌نك ساحل يميننده وبر چاريك ساعت قدر ايچريسنده كائندر . بو اوچ قريه‌نك اطرافنده باغچه‌لر واردر . دجيل قريه‌سى ، اونام ايله مسمى مقاطعۀ سنيه‌نك مركز اداره‌سيدر . بلد وسميكه قريه‌لرنده بر صبيان مكتبى واردر . بو ايكى قريه ادارۀ سنيه‌يه مربوطدر .

داخل قضاده مشهود آثار عتيقه بونلردر : سامرا قصبه‌سنده خلفاى عباسيه‌دن المتوكلك مقام حكومتندن قالمه ايوان وزندان ، سامرانك قارشى ياقه‌سنده خليفۀ مشار اليهك زماننده انشا وعاشق ناميله توسيم ايدلمش اولان كمرك بناسى ، سامرادن بر چاريك ساعت مسافه‌ده خلفاى عباسيه‌دن المستنصر باللهك انشا ايلديكى جامع كبيرك سورى ايله يتمش مترو ارتفاعنده « ملويه » تعبير اولنان مناره‌سى ، سامرانك اوچ ساعت مسافه‌سنده برمكيلردن ابو دلفك جامع كبيرى ايله مناره‌سى ، المتوكل باللهك شناسى ناميله مشهور وزيرينك حكومت قوناغنك سورى ، وزراى عباسيه‌دن عيسانك والده‌سنك بنا ايتديكى قلعۀ كبيره‌نك و « جبيره » ناميله مشهور حصارك

سورلری و « زنکور » اسمندەکی بیوك حصار ، سامرانك بر ساعت شمالنده قصر قدیم ـ که الیوم تل العلوق اسمیله معروفدر ـ انقاضی تشکیل ایدن بیوك برتپه، سامرانك اوچ ساعت جهت شرقیه‌سنده‌من یرعه نهرینك اوزرنده اون متروارتفاعنده « قایم » اسمیله مسمی برتپه ، سامرادن اوچ ساعت مسافەده وشرق جنوبی جهتنده مشهور قادسیه قلعەسی ابنیه‌سندن برقاچ دائرەدر .

﴿ مندلی قضاسی ﴾

مندلی قضاسنك شمالی خانقین قضاسی ، شرقی ایران ممالکی ، جنوبی بدره قضاسی ، جنوب غربیسی عزیزیه ، غربی خراسان قضالریله هم حدوددر . قضا داخلنده انهار جسیمه اولمایوب باشلیجه ایرماقلر ، چایلرشونلردر : ایرانك ایوان ایالتندن کلوب سومبار اراضیسندن کچدکدن صکره مندلی مقاطعاتیله مندلی قصبه‌سنی ، قزانیه ، دوشیخ قریه‌لرینی ، دحله مقاطعەسنی اروا ایدن وایوان صوبی ، یاخود کنکیرچای نامل‌ریله یاد اولنان ایرماق جنوب غربی‌یه دوغرو جریان ایله کوت الاماره قضاسی داخلنده شویجه نام موقعده (شویجه بر بطاقلق حالنده‌در) دجله نهرینه منصب اولور .

غایت آجی اولان طاسلاو وطوزلی اولان ترساق چایلری ایرانك لورستان ایالتندن نبعان ایدەرك قضانك عمریات ، ترساق ، خرام اراضیسی بعد الارواکوت الاماره قضاسی داخلنده دجله‌یه دوکولور. نفت درەسی حدود ایرانیه‌ده جبل حمرین دینیلن طاغك انکندن ، نفت معدنی قیولری اتصالندن نبعانله شمالدن غرب جنوبی‌یه دوغرو جریان ایدەرك نفت مقاطعه‌سنی بالارواینه کوت الاماره قضاسنده شویجه نام محلده دجله شطنه منصب ا[illegible]

قضا داخلنده باشليجه مقاطعات : مندلی ، نفت ، طحمايه ، دجله ، عمريات ، ترساق ، قزانيه‌در . مندلی مقاطعه‌سی مندلی قصبه‌سنك جهات اربعه‌سنده يارېمشر ساعت مسافه‌دن بدأ ايدر ؛ بومقاطعه‌يی سيار وخيمه نشين ۲۵۰ خانه قره آلوس ، ۵۰ خانه‌زهيری ، ۵۰ خانه خسرج عشائری زراعت ايلر .

مندلی قصبه‌سنك اوچ ساعت شمال غربيسندن بدأ ايدن نفت مقاطعه‌سی ۳۰۰ خانه‌دن عبارت اولان ندا عشيرتی طرفندن فلاحت اولنور .

مندلينك اوچ ساعت غربنده طحمايه مقاطعه‌سنك زراعی ۱۵۰ خانه ساعده ، ۱۰۰ خانه البوجواری ، ۳۰ خانه حامده ، ۳۰ خانه عوادل عشيرتلريدر .

مندلينك درت ساعت جنوب غربيسنده كائن دجله مقاطعه‌سی ۲۰۰ خانه ردينی ، ۱۰۰ خانه شمر طوقه عشيرتلری معرفتيله زرع اولنمقده‌در .

مندلينك اوچ ساعت شرق جنوبيسنده عمريات مقاطعه‌سی ۱۰۰ خانه بنی عكبه والبوفرج وحريث عشائری طرفندن زراعت اولنور .

مندلينك ايكی ساعت جنوبنده قزانيه مقاطعه‌سی ٤۰ خانه حريث عشيرتی وقزانيه اهاليسی معرفتيله فلاحت اولنمقده‌در .

مندلينك بش ساعت شرق جنوبی جهتنده ترساق مقاطعه‌سی ۱۵۰ خانه‌دن مركب المعلا عشيرتی طرفندن زرع ايديلير . قضانك شرق شمالی جهتنده مندليدن ايكی ساعت صكره بدأ ايده‌رك حدود ايرانيه‌يه قدر امتداد ايدن سومبار اراضيسی واردر .

قضانك محصولاتی بغدای ، آرپه ، سيسام وداری ايله خرما وهر نوع ميوه وسبزه‌دن عبارتدر .

قضانك مركزی اولان مندلی قصبه‌سيله قزانيه ودوشيخ قريه‌لری

باشليجه بلدهلردر. قضانك عشائرى عرب اولوب يالكز قره آلوس عشيرتى كرددر .

قضانك ايران حدودنده جبل حمرين ايله گج طاغى واردر . جهت غربيه سنده موصل ولايتى حدودندن كلن حمرين جبل متسلسلى بدره قضاسنه دوغرو امتداد ايدر .

مندلى قصبه سنه اوچ ساعت مسافه ده اولان نفت وزفت معدنلريله مملحه لر مشهوردر. ايچه زنكين منابعى حاوى اولان نفت [پترول] معدنى هنوز لايقيله ايشلتديرلمه مكده ايسه ده اهالى طرفندن آز برمقدارده چيقاريلوب بغداده دخى نقل ايدلمكده ونقط مطلوب وجهله تصفيه ايدلمديكندن اوقدر رواج بولمامقده در.

قضا داخلنده كى بالعموم عشائر وعربانده تخميناً ٩٠٠٠٠ قيون وكچى، ٢٠٠٠ دوه، ٢٠٠٠ جاموس [مانده]، ٣٠٠٠ اينك ، ٢٠٠٠ قسراق وآت موجوددر .

مندلى _ مندلى قصبه سى بغدادك ١١٥ كيلومترو [٢٥ ساعت] شمال شرقيسنده ايران زوارينك طريقى اوزرنده اولدقجه تجارتكاه برقصبه در. تخميناً ١٧٠٠ خانه ، ٢٠٠ دكان ، ٢ خان ، ٣ حمام ، ٢ ابتدائى ، ٤ صبيان ، ١ رشدى مكاتبنى ، ١ جامع ، ٣ مسجدى ، ٧ تكيه يى حاويدر. قصبه آلتى محله دن مركبدر . مندلى ياخود ايوان صويى قصبه نك براز ايلريسنده نهر فلشت ، نهر جنى ، نهر سوق ، نهر باغ ناميله درت قوله انقسام ايتمش اولديغى حالده قصبه يى وتوابعنى ارواايلمكده در . بوقوللر اوزرنده بغداى طحننه مخصوص ٢٧ صو دكرمنى واردر . قصبه نك اطرافى نخيل ، پورتقال ، طاتلى واكشى ليمون ، طورونج ، ماندارينه ، شفتالى ، اوزوم ، انجير ، نار ، اريك باغچه لريله محاطدر . مندلينك خرماسى غايت نفيس ولذيذ

اولوب مشهوردر . قصبه‌نك نفوسی ، ذکور واناث ٧٢٠٠ مسلم و١٦٥ موسویدن عبارتدر . معمولات صناعیه‌سی : کلیم ، جاجیم ، کتفیه ، عبا ، مندیل کبی منسوجات صوفیه وحریریه‌در . مندلیده حریر قوزه‌سی ده یتیشدیریلیر . مندلی ردیف سکسان ایکنجی الاینك اوچنجی طابوری مرکزیدر .

اهالیٔ قصبه برنجی درجه‌ده ترك وایکنجی درجه‌ده کرد وعجم وعرب لسانلریله متکلمدرلر . مندلینك سرای نام محله‌سنده مضر ومهلك « جرار » دینیلن صاری برنوع عقرب واردر . مندلی قصبه‌سنك بر بچوق ساعت غرب جنوبیسنده « نقیب » دینیلان محل واردرکه اوراده منبع صولریله اروا اولنان اون بیك قدر خرما اغاجنی حاوی ومندلی اهالیسیله بنی ساعده عشیرتنه عائد باغلر واردر .

قزانیه قریه‌سی مندلینك ایکی ساعت جنوبنده‌در ٢ محله ٧٠٠ خانه ، ذکور واناث ٣٦٠٠ نفوس و٢٠ قدر دکان و٣ خانی محتویدر . قزانیه‌یه اون دقیقه مسافه‌ده اولان دوشیخ قریه‌سی ٢٠٠ خانه‌دن مرکبدر . هرایکی قریه‌نك اطراف وجواری خرما واثمار سائره‌یی حاوی باغلر ، باغچه‌لرله مزیندر . قزانیه‌ده جهری دینیلن آل بویا مبذولدر وکتفیه‌ده بوراده اعمال اولنور . قزانیه ودوشیخ قریه‌لری‌ده مندلی صویی اوزرنده‌در .

خانقین قضاسی

خانقین قضاسی شمالاً موصل ولایتی ، شرقاً ایران ممالکی ، جنوباً مندلی ، غرباً خراسان قضالریله محدوددر .

بو قضا اراضیسی دیاله والوند نهرلریله بونلردن متفرق برطاقم جدوللر سقی ایدر . باشلیجه مزروعاتی آرپه ، بغدای ، برنج ، مصر ، سیسام ، نوق وحبوبات سائره‌در . هرنوع میوه دخی مبذولدر . حاوی اولدیغی مقاطعات

واراضی شونلردر : خانقین، حاجی قره ، کهریز، قولای ، دکه ، بنکدره ، قزلرباط ، زاویه ، علیاوه ، بابایلاوی مقاطعاتی ، پلکانه ، یکیچری ، وادی الموسج ، کان بز ، کان ماس ، عین العصافیر ، دیم اراضیسی .

خانقین مقاطعه‌سی خانقین قصبه‌سنك اطرافنده کهریز وعلیاوه مقاطعه‌لری آره‌سنده اولوب الوند نهرندن منشعب برچق ساعت طولنده برجدول ایله‌سقی اولنور . برقسمنك‌ده زراعتی مطریدر . بو مقاطعه‌ده یدی قریه موجوددر .

شمالاً قولای مقاطعه‌سی ، شرقاً ایران ، جنوباً الوند نهری ، غرباً ینه الوند نهری وقولای مقاطعه‌سنك برقسمی ایله محاط اولان حاجی قره مقاطعه‌سنده اون قریه الوند نهرندن منشعب جدول والتی قریه یاغمور صولری ایله زراعت ایدیلیر . مقاطعه‌نك جدولی درت ساعت طولنده‌در .

شمالی الوند نهری ، شرقی ایران ، جنوبی یاغچه طاغی ، غربی خانقین مقاطعه‌سی ایله متصل اولان کهریز مقاطعه‌سنده بش قریه مزارعی مقاطعه‌نك جهت شرقیه‌سندن کچن الوند نهرندن منشعب یارم ساعت طولنده‌کی جدولدن وبر قریه مزارعی یاغموردن استفاضه ایدر .

شمالاً دکه ، شرقاً بابایلاوی وحاجی قره مقاطعاتی وغرباً الوند نهری ، جنوباً ینه حاجی قره مقاطعه‌سی اراضیسیله محاط اولان قولای مقاطعه‌سنده اون بش قریه واردرکه بونلرك مزارعی ینه الونددن کان اوچ ساعت طولنده‌کی جدول سقی ایدر .

قولای مقاطعه‌سنك شمال غربیسنده اولوب موصل ولایتندن دیاله نهریله آیریلان دکه مقاطعاسنده یدی قریه موجوددرکه بونلرك مزارعی دیاله‌دن آچلمش یاریشر ساعت طولنده یدی جدول ایله صولانیر . مزرعه‌لری هم مائی [مائی تعبیری محلنجه نهر صویله سقی اولنان زراعته

مخصوصدر]، هم مطريدر . دياله نهری قاطعه‌نك شمال وغرب جهتندن كچر . يكی انشا اولنمش برجامعی دخی واردر .

شمالاً بنكدره مقاطعه‌سی ، شرقاً حاجی قره ، جنوباً قولای ، غرباً دكه مقاطعه‌لريله محدود باباپلاوی مقاطعه‌سی برمنبع صويی كهريزيله سقی اولنور ، مزرعه‌لری مائی ومطری ، اوچ قريه‌يی وبرقاچ صو دكرمنی وانواع ميوه ونخيلدن عبارت باغلری حاويدر .

حدود اوزرنده ، طاغلر آره‌سنده‌كی واديلرده بولنان ، پلكانه ، يكيچری ، وادی العوسج ، كان بز ، عين العصافير مقاطعه‌لری ديم يعنی ياغمور ايله زراعت اولنور اراضيدن اولديغی ايچون يالكز آرپه وبغدای وخيار وقاون محصولی يتيشديرر . بومقاطعات زراعنك شربی ايچون آره‌ده‌اوزلی بولاقلر [كوز ، منبع صولری] واردر .

كان بز مقاطعه‌سی خلقی شربلری ايچون مقتضی صويی الوندن آليرلر .

قضانك منتهای شماليسنده ، موصل ولايتيله محادد اولان بنكدره مقاطعه‌سی شمال جهتندن كچن دياله نهرندن مفرز اوچ ساعت طولنده برجدول ايله ارواء اولنور . حاوی اولديغی قری يكرمی درتدر كه اون بش قريه‌نك مزارعی مائی ، طقوزينك مطريدر . برقاچ صو دكرمنی ايله باغچه‌لری دخی واردر .

شمالاً دياله نهری ، شرقاً خانقين مقاطعه‌سنی تفريق ايدن طاغلر جنوباً زاويه مقاطعه‌سی ، غرباً دياله نهری وشهربان ناحيه‌سيله محدود اولان قزلرباط مقاطعه‌سی ايكی قريه‌يی محتويدر . دياله شطندن مفرز درت ساعت طولنده‌كی جدول تريالر مزارعنی صولار . كرك بومقاطعه‌ده زراعت ايدن ، كرك قزلرباط ناحيه‌سنك هرطرفنده كشت وكذار ايلين خيمه نشين فرقه‌لر زركوش ، بجاجيل ، كروی ، بنی ويس ، ربيعه

عشائرندندر .

نفس قزلرباط قصبه‌سنده بشیوزه قریب خانه ، ١٦ خان ، ٤ قهوه‌خانه ، ١٣٠ دکان ، ٦ اوه ، ٣ جامع ، ٣ حمام ، ٤ صو دکرمنی ایله متعدد باغ وباغچه واردر .

قزلرباط مقاطعه‌سنك جنوبنده واقع زاویه مقاطعه‌سنده برقریه و بونك مزارعنی سقی ایدن دیاله نهرندن منشعب برچق ساعت طولنده برجدول واردر . بومقاطعه قزلرباط ناحیه‌سی توابعندن اولوب خیمه نشین اولان جبور ، زرکوش ، بجاجیل فرقه‌لری طرفندن زراعت ایدیلیر .

اراضیٔ سنیه‌دن معدود وخانقین مقاطعه‌سنك شمال غربیسندن غربه طوغرو الوند نهری بوینجه ممتد اولان علیاوه مقاطعه‌سی اون قریه‌یی محتویدر . بوقریه‌لر مزارعنك قسم اعظمی مائی اولوب الوندن منشعب برساعت طولنده‌کی جدول ایله سقی اولنور . قسم دیکری مطریدر .

الوند ودیاله نهرلری خانقین قصبه‌سنك درت ساعت غربنده «مخلط» دنیلن موقعده برلشیر .

خانقین قضاسی اهالیسنك قسم اعظمی کرد عشائردن و برقسمی ترك ، عجم وعربدن مرکبدر . لسان عمومی ترکجه اولوب ایکنجی درجه‌ده کردو بنی ویس ، ربیعه ، بجاجیل ، کروی ، جبور عشایرنده عرب وبعض عشایر نزدنده فارسی لسانلری‌ده مستعملدر .

بغدادولایتی داخلنده اك زیاده عارضه‌لی ، طاغاق اراضی بوقضاده‌در . ایرانده‌کی الوند جبال متسلسله‌سندن متفرق اولان برطاقم طاغلر بتون بوقضایی احاطه ایتمشدر . مقاطعات ومزارع عادتا طاغلر آره‌سنده‌کی بیوك وادیلردن عبارتدر .

بوقضا داخلنده باشلیجه خانقین وحاجی قره ، قزلرباط ، بنکدره ،

علياوه ، باباپلاوى قصبات وقريه‌لرى واردر .

خانقين ـ خانقين قصبه‌سى بغدادك ١٥٩ كيلو مترو شمال شرقيسنده مركز قضا اولوب ايكى قسمدن مركبدر : برى الوند نهرينك جنوب غربى ساحلنده دركه خانقين ، ديكرى شمال شرقى ساحلنده دركه حاجى قره دنيلير . بو ايكى قسم اون بر كوزدن مركب ، درت دقيقه‌ده قطع اولنور بيوك كاركير بركوپرى ايله بربرينه مربوطدر . خانقين قصبه‌سى ايران زوارينك برنجى درجه‌ده ممرى اولديغندن ايچه تجارتكاهدر . حاجى قره قسمى خانقين جهتنك اوچ مثلى جسامتنده‌در . حكومت قوناغى ، سوارى عساكر نظاميه قشله‌سى ، عسكرى خسته‌خانه‌سى ، ضبطيه قشله‌سى ، تلغرافخانه ، رسومات دائره‌لريله رژى ، تنباكو ، سنيه اداره‌لرى حاجى قره قسمنده‌در . حاجى قره قسمى ٨٠٠ ، خانقين جهتى ٢٠٠ خانه‌يى حاويدر . حاجى قره‌يه يكرمى دقيقه مسافه‌ده قرانته خانه واردر . اصل چارشوسى حاجى قره‌ده اولوب ١٥٠ دكانى محتويدر . قصبه‌ده ٣ جامع ، ٢ مسجد ، ١ مكتب ابتدائى ، ٣ صبيان مكتبى ، ١٣ خان ، ٦ علوه ، ١ مسافرخانه ، ١٠ قهوه‌خانه ، ٧ حمام واردر . سوارى اوتوزبشنجى الاينك ورديف سكسان ايكنجى آلاينك دردنجى طابوريله آلتنجى حدود ژاندارمه طابورينك مركزيدر .

لسان محلى تركجه وفارسيجه وكردجه‌در ؛ قسماً عربجه تكلم ايدنلرده واردر . قصبه‌نك ابنيه‌سى منتظم ، اطرافى باغ وباغچه‌لكدر . قضانك داخل وخارجنده قرق عدددن متجاوز صو دكرمنى بولنور . بر مقدار يهودى وبرحاورالرى دخى واردر .

خانقين قصبه‌سنده ٢ قهوه‌خانه ، ٤ دكان وبرجامع وعلياوه مقاطعهٔ سنيه‌سنده برمكتب ابتدائى واردر .

قزلرباط ناحیه‌سنك مرکزی اولان قزلرباط قریه‌سی دیاله‌دن مفرز جدول اوزرنده‌در . شهربانه ٦ وخانقینه ٥ ساعت مسافه‌ده‌در .

بنکدره‌ده ضابطخانه دنیلن قریه ناحیه مرکزی اولوب دیاله‌دن‌کلن جدول اوزرنده‌در . اطرافنده صودکرمنلری واردر . بردائرهٔ حکومتی، ٤٠ خانه‌یی حاویدر .

﴿ خراسان قضاسی ﴾

خراسان قضاسی شمالاً موصل ولایتی وسامرا قضاسی، شرقاً خانقین ومندلی قضالری ، جنوباً عزیزیه ، بغداد ، غرباً کاظمیه وسامرا قضالریله محدوددر . بوقضا بغداددن ایرانده‌کی خراسانه کیدن طریق اوزرنده اولدیغندن ، طریق خراسان، ومؤخراً بالاختصار « خراسان » تسمیه ایدلمشدر . قوهٔ انباتیه‌سنك فیوضات فوق العاده‌سی ، محصولاتنك کثرتی جهتیله مرکز سنجاغنه مربوط قضالرك الک مهمیدر . دیاله نهریله بوندن متشعب خراسان ، خالص ، مهروت ، بلدروز ، هارونیه ، شهربان ، شروین ، منصوریت الجبل قناللری وبونلردن منقسم برچوق جدوللر بوقضایی سقی واحیا ایلر . بغدای ، آرپه ، پرنج ، داری ، سیسام ، نخود ، وحبوبات سائره ایله خرما ، اوزوم ، پورتقال ، طاتلی واکشی لیمون ، ماندارینه ، طوروج ، نار ، اریك ، الما ، شفتالی، انجیر ، آرمود ، ایوا وهرنوع میوه مبذولدر . بتون قضا داخلنده ایکی یوز اللی بیك حامل اثمار خرما آغاجی واردر .

قضانك عشایری ، زراعی ساکن وسیار وخیمه نشین فرق متنوعهٔ عربادن متشکل اولوب اکثریسی برسنه برنهرده زراعت ایتدکدن صکره سنهٔ آتیه‌ده دیکر برمقاطعه‌یه کیدوب فلاحت ایدرلر ، هرنوع حیوانات ومواشی‌ده بسلرلر .

خالص وشهربان ناحیه‌لرندن ماعدا نفس قضا مرکزینه ملحق اولان وخراسان شاخه‌سندن [جدولندن] صوآلان اراضئ مزروعه ٦٨٠ فدان [*] و ٦٦ قطعه‌درکه الک جسیملری حدمزید، ابو طابه، جیزانی، دوره، جامیه، حد مکسر، قره‌بورغه، حذید، بوادیش، جدیده عبدالحمید، محوله، عباره، بودجه، حسفیه، خوالص، کصیبه، نهر الشیخ انهاریدر .

بورالرده زراعت ایدن عشایر ـ که کرک بونلر، کرک قضانک محال سائره‌سنده‌کی عشیرتلر اصحاب اراضی طرفندن حصهٔ مخصوصه ایله چالیشیرلر، صاحب‌ملک دکلدرلر ـ مجمع، خسرج، خیلانی، بطه، معاویه، بنی تمیم، زکی [شمردن بر فرقه] ، دلیم ، العزه ، معامره، خشالات فرقه‌لریدر .

مرکز قضایه تابع قری ١١ عدد اولوب کافه‌سی باغلر، باغچه‌لر وزراعت ایله محاط ومعموردر . قریه‌لرک اسملری: شفته، هویدر، بهرز، خرنابات، نهر الشیخ ، ساده ، رعایا ، زهره ، دوره ، عباره ، قبه‌در .

خالص ناحیه‌سی بعقوبه‌نک غرب وشمال جهتلرنده‌در . خالص جدولی دیاله‌دن آیریله‌رق مفرقه قدر خالص غربی نامنی آلیر . مفرقده ایکی قوله

---

[*] برزراعت فدانی ـ مقداری محال مختلفه‌ده تبدل ایتمک اوزره ـ علی الاکثر ١٠٠٠ اوقه بغدای ، ٢٠٠٠ اوقه آربه شتوی حاصلات ویرن قطعهٔ مزروعاتدر ؛ بوفدانده حبوبات صیفیه‌ده اکیلیر . خراسان قضاسنده برفدان تخمیناً ٥٠٠ ومواقع سائره‌ده ٣٠٠ دونم اعتبار اولنه‌بیلیر . برطاپو فدانی اوچ زراعت فدانته تخمیناً معادل اوله‌بیلیر . برطاپو فدانی ٢٠٠ اسکی دونم ، بردونم ١٦٠٠ ذراع معماری مربعی، ٩١٨ مترو مربعدر .

آیریلیر : بریسی خالص شرقی قولیدر . دیکر قول صدر جهتنده تحویله، وسطنده مشیریه ، برایزنده [منتهاسنده] وزیریه نامارینی آلیر . بوناحیه ٢٠٠ ی متجاوز انهار و ٣٠ قریه‌یی جامعدر . باشلیجه انهار واراضی شونلردر: شروین [دیاله‌دن آیری بر جدول ایله سقی ایدیلیر] ، منصوریة الجبل [دیاله‌دن برجدول ایله صو آلیور] ، وزیریه (عسکری چفتلکی) ، قاطون ، ابوکدش ، ابوبصل ، بیره ، مرادیه ، خضریه وبردیه ، لوالوه رته‌سی ، بدعة راشدیه مقاطعه‌سی ، ثعیاب [جیزانی الثلعب وجیزانی الامام نامارینی آلیر] ، منصوریة الشط ، سعدیه ، وندیات ، عنه بکای ، ماجدیه ، قلیعة قصاب ، عجیمی ، مجدد ، قلیعهٔ مهردار ، ویس وشاع وصنکر انهاری . باشلیجه قریه‌لری مرکز ناحیه‌سی اولان دلتاوه ایله علیبات ، کشکین ، اغالر یکیجه‌سی ، جیزانی الجول ، هبهب ، خویاص ، عامریه ، ابوتمر ، غالبیه ، لقمانیه ، جیزانی الامام ، سعدیه ، سندیه ، منصوریة الشط ، دوخله ، حویش ، قیصرین ، باش یکیجه ، عجیمی ، دلی عباس ، دوالیب ، حدیده ، خان بنی سعد ، منصوریة الجبل قریه‌لریدر .

غرفه وعظیم جهتلرنده ـ که ناحیه‌نك شمال طرفلریدر ـ زراعت اولنان دیوم اراضیسی ٦٥ قطعه‌دره . بونلردن الك زیاده حائز وسعت اولان شونلردر: دیخول ، عین لیلا ، کوکجان ، شلوه ، باصونی ، البوعوادخری ، خاتونیات ، المسما ، سعایح ، وادی السایل ، تل ولی ، شط الغرفه ، خشوم ، وادی النور .

خالص ناحیه‌سنك شمال جهتنده کرکوکدن کلن خاصه وطوزخورماتودن کلن اوسی [آب سفید ، آق صو] سیل صولریله برلشدکدن صکره عظیم طرفلرنده « عظیم » نامنی آلان نهر سامرا ایله خراسان قضاسنی تحدید ایده‌رك سندیه قریه‌سنك جهت شمالیه‌سنده دجله‌یه دوکلیر .

بونهردن قیشین تهاجم ایدن سیلابك دجله نهری فیضاننه دخل کلیسی واردر . یازین صویی آزدر وبعضاً منقطع اولور . کرك نهری ، کرك مطری زراعت اولنان بو اراضینك ئالاحلری عشایر متفرقه‌دن اولوب باشلیجه‌لری : العزه ، بنی تمیم ، عنه بکلی ، مجمع ، البومنعه ، البوعامر ، البوعلکه ، البومسره ، صمیدع ، جبور ، البوهیازع ، البوجراد ، البوبکر ، طاطران ، العبید ، البوطراز ، البوعواد ، البومحمد ، بیات فرقه‌لریدر .

انجانه موقعنده برمملحه واردر . منصوریة‌الجبل جدولنده بر ، ویس وشاع خرنده بر ، مجدد نهرنده بر ، قلیعهٔ مهردارده بر ، خویاص قریه‌سنده ایکی که جمعاً آلتی قنطره [کوچك کوپری] واردر .

شهربان ناحیه‌سی بعقوبه‌نك شمال شرقی وشرق جهتنده‌در . باشلیجه مقاطعاتی شونلردر : شهربان ، بلدروز ، هارونیه ، مهروت ، عزیه ، خنبس واسیود ، سنسل . شهربان مقاطعه‌سنك جدولی دیاله نهرندن صو آلیر . صدرندن [دیاله مجراسندن] برازینه [منتهاسنه] قدر ۲۵ کیلو متره طولنده [بش ساعت امتدادنده] در . منبت وجید الهوا اراضیسنده ۶۰۰ فدانی متجاوز زراعتی واردر . بو جدولك ایکی طرفندن بیوك ، کوچك قرق ایکی نهر آچلمشدر . هر نوع حبوبات صیفیه وشتویه زرع اولنور . زراعی ۳۰ خانه جبور ، ۳۰ خانه مهدیه ، ۲۵ خانه خیلانیه ، ۵۰ خانه البوحیاص ، ۱۵ خانه میاح ، ۱۵ خانه العزه ، ۳۰ خانه مصالحه ، ۲۰ خانه بنی عز عشائرندندر . شهربان برازنده ، ۳۰ خانه‌یی متجاوز چچن مهاجرلری اسکان ایتمشلردر . بو مقاطعه‌نك باشلیجه قریه‌سی مرکز ناحیه اولان شهربانندر .

بلدروز مقاطعه‌سی غایت منبت اولوب سنوی یدی ، سکز یوز فدان

زراعت ایدر . بلدروز جدولی دیاله‌دن بزایزه قدر ٦٥ کیلو مترو طولنده [١٣ ساعت امتدادنده] در . ؛ ایکی جهتنده ایکی یوز قدر بیوك کوچك نهرلر واردر . اهالیسی ١٠٠ خانه بنی‌تمیم ، ١٠٠ خانه عتبه ، ٣٠٠ خانه داینی ، ١٠٠ خانه دهلکی ، ٥٠ خانه جورانی ، ٢٥ خانه مسعراوی ، ٢٥ خانه ارکی ، ٣٠ خانه عوادل ، ٢٠ خانه استجالات ، ١٥ خانه بنی‌سعد ، ١٥ خانه شمامره وکفیفان عشائرندن عبارتدر . بلدروز جدولی اوزرنده صباغیه وامام عسکر قریه‌لری واردر .

هارونیه مقاطعه‌سی دیاله‌دن بزایزه قدر ٢٥ کیلو مترو طولنده [٥ ساعت امتدادنده] برجدول ایله اروا اولنور . بومقاطعه‌ده ٥٠٠ فدان قدر زراعت اولنور . زراعی ٣٠ خانه جبور ، ٢٥٠ خانه بنی تمیم ، ٥٠ خانه زرکوش ، ٤٠ خانه کمیعات ، ٥٠ خانه البوحیاص ، ٢٠ خانه خیلانیه ، ٢٠ خانه زبیدات ، ٣٠ خانه نعیرات عشائریدر . هارونیه جدولی اوزرنده طریق عمومیده متین وکارکیر برکوپری واردر .

مهروت مقاطعه‌سی جدولی دیاله نهرندن بزایزینه قدر ٩٠ کیلو مترو طولنده [١٨ ساعت امتدادنده] در . بونك ایکی جهتنده بیوك کوچك ٢٣٠ قدر انهار جاریدر . ایکی بیك سکز یوز فدان قدر زراعتی واردر . بونك سکز یوز فدانی ، ٤٧ کیلومترو سی صدردن دویلیه نهرینه قدر منحصر فلرینه واورادن بزایزه قدر ایکی بیك فدانی اراضی سنیه اداره‌سنه عائددر . جدول اوزرنده طریق عمومیده بر ، وجیهیه قریه‌سی قربنده بر ، ابو الحدید قربنده بر که جمعاً اوچ کارکیر قنطره موجوددر .

مهروت قنالندن منشعب جدول ایله اروا اولنان عزیه مقاطعه‌سی ایکی یوز فدان زراعت ایلر .

مهروت جدولی اوزرنده وجیهیه ، سنیجه ، عزیه مقاطعه‌سنده عمرانیه ،

عزیه‌دن منشعب برقیه‌نهری اوزرنده برقیه قریه‌لری باشلیجه قریه‌لردر.

مهروت مقاطعه‌سنك زراعی ٢٥٠ خانه بنی تمیم، ٢٠٠ خانه کرخی، ٢٠٠ خانه‌شمر، ١٠٠ خانه زهیریه، ١٠٠ خانه جبور، ١٠٠ خانه‌سوره‌ملی، ١٠٠ خانه‌باویه، ٩٠ خانه جورانی، ٥٠ خانه بنی‌ویس، ٥٠ خانه الغزه، ٥٠ خانه مشهدانی عشیرتلریدر.

دیاله نهری اوزرنده وخراسان مقاطعاتی صدورنده حنبس واسیود نهرلری ٥٠ - ٦٠ فدان زراعتی حائزدر. فلاحلری ١٠٠ خانه‌قدر جبور عشیرتیدر.

سندسل نهری مهروتدن منشعب اولوب ٥٠ فدان زراعت ایدر. زراعی جبور ایله مردیه عشیرتیدر.

بونلردن ماعدا ناحیه داخلنده روانه، ضباب، عواشق، زهیرات، ابوصیدهٔ کبیره، ابوصیدهٔ صغیره، مخیسه قریه‌لری واردر.

بعقوبه - بعقوبه قصبه‌سی بغدادك ٥٠ کیلومترو شمال شرقیسنده، دیاله نهرندن آچیلان خراسان شاخه‌سنك [جدولنك] صدرنده ودیاله مجراسندن بش دقیقه قدر مسافه‌ده خراسان قضاسنك مرکزیدر. هواسی کوزلدر. اطرافی خرما واشجار مثمره‌یی حاوی باغچه‌لرله مزیندر. ٨٠٠ خانه‌یی، ٧٠ دکانی، ١٤ قهوه‌وچای خانه‌یی، ١٢ خانی، ٨ علوه‌یی، ٢ حمامی، ٢ منتظم جامعی، ١ مکتب رشدی‌یی، ٣ مکتب صبیانی، ١ حکومت قوناغی، ١ دائرهٔ بلدیه‌یی، ١ تلغرافخانه‌یی وسکسان ایکنجی ردیف الاینك برنجی طابورینك مرکزی اولدیغندن بر ردیف دپوینی حاویدر. ملت موسویه‌نك برسیناغونی واردر. اخیراً التمش خانه قدر معمور برمحله شاخه‌نك ایکی یاقه‌سنده احداث ایدلمشدر. قصبه‌نك ایلریسنده دیاله نهری اوزرنده دوبه‌لی برکوپری وخراسان جدولی اوزرنده اوچ کارکیر واوج

اخشاب قنطره واردر .

خراسان جدولی اوزرنده بعقوبه‌دن یکرمی دقیقه مسافه‌ده ٦٠ خانه‌یی حاوی شفته ، ٤٠ دقیقه قدر مسافه‌ده ٢٠٠٠ خانه‌یی ، ٢٠ دکانی ، ١ حمامی ، ٦ قهوه‌خانه‌یی ، ٢ علوه‌یی محتوی هویدر ، برساعت مسافه‌ده ٣٠٠ خانه‌یی ، ١ حمامی ، ٢ خانی ، ٥ قهوه‌خانه‌یی ، ٣ جامعی ، ٢٠ دکانی محتوی بهرز ، برساعت مسافه‌ده ٣٠٠ خانه‌یی ، ٢ قهوه‌خانه‌یی ، ١٠ دکانی ، ١ علوه‌یی ، ١ جامعی حاوی خرنابات ، برساعت مسافه‌ده ١٠٠ خانه‌لی نهرالشیخ ، برساعتدن زیاده مسافه‌ده ١٠٠ ی متجاوز خانه‌یی ، ١ مسجد محتوی ساده ، برساعتدن ایلری مسافه‌ده ٣٠ خانه‌لی رعایا ، برچق ساعت بعدنده ٥٠ خانه‌یی ، ١ مسجدی محتوی زهیره ، ایکی ساعت مسافه‌ده ٣٥ خانه‌لی دوره قریه‌لری واردر . قبه قریه‌سی بعقوبه‌نك اوچ ساعت بعدنده وخراسان مقاطعاتیله شهربان ناحیه‌سی حدودنده‌در ، ٣٥ خانه‌یی جامعدر . بتون بو قریه‌لرك اطرافی باغلر ، باغچه‌لر ، اکینلر ایله محاطدر .

دلتاوه ــ دلتاوه قریه‌سی خالص ناحیه‌سنك مرکزی اولوب خالص شرقی نهری اوزرنده‌در . ٣٠٠ ی متجاوز خانه‌یی ، ١٠٠ قدر دکانی ، ٥ قهوه‌خانه‌یی ، ١ جامع شریفی ، ١ حمامی حاویدر . ردیف عسکسان ایکنجی الاینك ایکنجی طابوری مرکزیدر . اطرافی باغ وباغچه‌در .

ناحیه‌یه مربوط اولوب خالص شرقی نهری اوزرنده بولنان قریه‌لر شونلردر : دلتاوه‌دن برچاریك ساعت مسافه‌ده ٨٠ خانه‌یی ، ٤ دکانی ، ١ مسجدی حاوی علیبات ، یارم ساعت مسافه‌ده ٣٠ خانه‌لی کشکین ، اوچ چاریك ساعت مسافه‌ده ٨٠ خانه ، ٣ دکان ، ١ چایخانه‌یی ، ١ تلغراف مرکزینی حاوی اغالر یکیجه‌سی ، برساعت مسافه‌ده ٥٠ خانه‌لی جیزانی الجول ، برساعتدن زیاده مسافه‌ده ٥٠ خانه‌لی خویلص و ٢٠ خانه‌لی عامره ،

برساعت مسافه‌ده ٣٠ خانه‌لی ابوتمر ، ایکی ساعت مسافه‌ده ٤٠ خانه‌وبر مسجدی حاوی غالبیه ، بربچق ساعت مسافه‌ده ٢٠ خانه ، ١ جامعی حاوی لقمانیه ، بربچق ساعت مسافه‌ده ١٠٠ خانه‌یه قریب جیزانی الامام ، ایکی ساعت مسافه‌ده ٧٠ خانه‌لی سعدیه ، ایکی ساعت مسافه‌ده ٥٠ خانه‌لی سندیه ، ایکی ساعت مسافه‌ده ٩٠ خانه‌لی منصوریت الشط ، اوچ بچق ساعت مسافه‌ده ٦٠ خانه‌لی حویش ، اوچ ساعت مسافه‌ده ٣٠ خانه‌لی دوخله ، درت ساعت مسافه‌ده ٤٠ خانه‌لی قیصرین ، درت بچق ساعت مسافه‌ده ٧٠ خانه‌یی حاوی باش یکیجه قریه‌لری خالص غربی نهری اوزرنده‌کی قریه‌لر : دلتاوه‌دن بش ساعت مسافه‌ده ٣٠ خانه‌لی عجیمی ، آلتی ساعت مسافه‌ده ٥٠ خانه‌لی سراجق ، طقوز ساعت مسافه‌ده ٥٠ خانه ، برجامع ، ٣ قهوه‌خانه ، برقیشله ، برانبارى حاوی دللی عباس ، اون ساعت مسافه‌ده ٣٠ خانه‌لی دوالیب ، تحویله شاخه‌سی اوزرنده دلتاوه‌دن ایکی ساعت مسافه‌ده ومشیریه‌ده ٤٠ خانه‌لی حدید ، یعقوبه ایله بغداد اره‌سنده‌کی طریقك متوسط نقطه‌سنده وزیریه نهری اوزرنده ٤٠ قدر خانه ، ٣ قهوه‌خانه‌یی ، ١ خانی محتوی خان بنی سعد قریه‌لری واردر . دلتاویه اون برساعت مسافه‌ده ، دیاله نهرندن آیریلان جدول اوزرنده ودیاله‌دن اون دقیقه‌قدر ایچریده ١٠٠ خانه‌یی ، ١ جامعی حاوی منصوریة الجبل قریه‌سی موجوددر .

بتون بوقریه‌لرك جوار واطرافی باغلر ، باغچه‌لر وهرنوع مزروعات ایله زینت افزادر .

شهربان ـ شهربان قریه‌سی شهربان جدولنك ایکی یاقه‌سنده معمور ، ابنیه‌سی منتظم برقریه اولوب ناحیه مرکزیدر . ٣٠٠ ی متجاوز خانه‌یی ، ١٠٠ دکانی ، زوار ایرانیه‌نك ممری اولمسیله ١٥ کارکیرخانی ،

٦ قهوه‌خانه‌يی ، ١٠ حمامی ، ١ مكتب ابتدائيی ، قديم ومتين برجامع شريفی محتويدر . حكومت قوناغی فوقانی وتحتانی طقوز اوطه‌يی ومشتملات سائره‌يی حاوی ومنتظمدر . قريه‌نك ابنيه‌سی شهربان جدولنه ناظر اوله‌رق انشا ايدلمش اولديغندن منظره‌سی پك لطيفدر . جدول اوزرنده متين وكاركير اوچ كوپری واردر . خرما ، نار ، اريك ، الما ، انجير ، شفتالی ، اوزوم وسائر فواكه ومخضرات متنوعه يتيشديرر قرق قطعه باغ وباغچه قريه‌نك اطرافنه زينت ولطافت ويرمكده‌در .

صباغيه قريه‌سی بلدروز جدولی اوزرنده ٣٠ خانه‌يی ، ١ جامع شريفی حاوی معمور برقريه‌در . بوقريه‌يه اون بش دقيقه قدر مسافه‌ده بلدروز مقاطعه‌سی متفوضی وكيلنك اداره‌خانه‌سی واردر كه بوراده بر ، صباغيه‌نك وسطندن مندلی قضاسنه متوجه جاده‌ده وجدول اوزرنده بر ، امام عسكر قريه‌سی قربنده بر ، جدولك صدرنده ايران طريقی اوزرنده بر كه جمعاً درت كاركير كوپری واردر . صباغيه قريه‌سی اهاليسنك ١٠٠ قطعه معمور باغ وباغچه‌سی وصباغيه قريه‌سنه بر ساعت مسافه‌ده امام عسكر قريه‌سنده قرق قطعه باغ وباغچه موجوددر .

مهروت جدولی اوزرنده وجيهيه قريه‌سی ١٠٠ ی متجاوز خانه‌يی ، برجامع شريفی ، اللی قطعه باغچه‌يی حاويدر . وجيهيه قربنده سنيجه قريه‌سنده ٥٠ خانه ، ٣٠ باغ وباغچه واردر . عزيه مقاطعه‌سنده عمرانيه قريه‌سی ١٨٠ خانه‌يی ، ٩٠ قدر باغچه‌يی ، عزيه‌دن منشعب برقنيه نهری اوزرنده برقنيه قريه‌سی ٥٠ خانه‌يی ، ٤٠ باغچه‌يی محتويدر .

خراسان جدولی اوزرنده اوقاف قادريه‌دن پروانه قريه‌سی ١٠٠ خانه ، ٥٠ باغچه ، ضباب قريه‌سی ٥٠ خانه ، ٣٠ باغچه ، عواشق قريه‌سی ١٢٠ خانه ، ٧٠ باغچه ، زهيرات قريه‌سی ١٥٠ خانه ، ١٠٠ باغچه ، ابوصيدهٔ

کبیره قریه‌سی ٢٥٠ خانه، ١٢٠ باغچه، چارشو، دکان، قهوه‌خانه‌لر، حمام، خانلر، ابوصیده‌ٔ صغیره قریه‌سی ٥٠ خانه، ٣٠ باغچه، مخیسه قریه‌سی ٩٠ خانه، ٥٠ باغچه ایله معمور ومزیندر.

شهربان ایله یعقوبه آره‌سنده زوار ایرانیه ومترددین سائره‌نك ممری اولان طریق سلطانیده ابو جسره خانی نامیله مسمی متین وکارگیر برخان ایله اطرافنده دکانلر، قهوه‌خانه‌لر، برژاندارمه قره‌غولخانه‌سی واردر.

ملوك اکاسره آثارندن اوله‌رق شهربان ناحیه‌سی بزایزنده زندان تعبیر اولنان تقریباً ایکی‌یوز متره طولنده، یکرمی متره عرضنده، خط مستقیم وضعیتنده غایت متین ومحکم بربنا بولنوب اون ایکی قله‌سی واردر.

﴿ عزیزیه قضاسی ﴾

عزیزیه قضاسی شمالاً نفس بغداد، خراسان، مندلی قضالری، شرقاً بدره، کوت الاماره، جنوباً ینه کوت الاماره، جزیره، غرباً ینه جزیره ونفس بغداد قضالری ایله محاطدر. دجله نهری جزیره ودیاله نهری بغداد قضالری حدودینی فصل وتفریق ایدر.

عزیزیه قضاسی اراضیسی خیلی منبت ومحصولدار اولوب باشلیجه حاصلاتی بغدای، آرپه، مصرداری، آق داری، ماش، سیسام، لوبیادر. قضانك محال مختلفه‌سنده کثرتله میان کوکی [سوس] موجود اولوب تجارتجه ایجه فائده‌یی موجبدر.

قضانك مقاطعاتی دجله ودیاله نهرندن جدوللر ایله سقی ایدیلر. باشلیجه مقاطعات شونلردر: شادی، حمرایه، سمر، مملحه، دبونی، شاعوره، شظیف شرقی، شظیف غربی، زلجه، همینیه، زویة الزرع، دیر، قطنیهٔ شرقیه، قطنیهٔ غربیه، داور شرقی، داور غربی، خاسه وصافی، سمره، بادی، تویثه، دیاله.

شادی مقاطعه‌سی ادارۀ سنیه‌یه عائد اولوب شادی نام جدول ایله سقی ایدیلیر که جدولك طولی تخمیناً برچق ساعتدر . شادی اراضیٔ سنیه‌سنده شمر طوقه عشیرتندن صدعان فرقه‌سی وشادی‌یه تابع حمرایه ، سمر ، مملحه اراضیسنده عشیرت مذکوره‌نك دعجه فرقه‌سی ساکن اولوب زراعت ایتمکده‌در . شادی جدولی اوزرنده کارکیر بر کوپری واردر . شادی مقاطعۀ سنیه‌سی داخلنده معطل بر مملحه‌ده موجوددر .

شمر طوقه عشیرتنك خوالد ، عتبه ، قره‌غول نره‌لری طرفندن فلاحت اولنان دبونی مقاطعه‌سنده ١٠ ـ ٢٠ دقیقه طولده ٢٠ جدول واردر .

شمر طوقه عشیرتنك دلابحه فرقه‌سندن داود ومجلی قبیله‌لری طرفندن زراعت ایدیلان شظیف شرقی وغربی اراضیسنده ٥ جدول واردر .

شمر طوقه عشیرتنك مجابله فرقه‌سی معرفتیله زراعت اولنان زلجه اراضیسنده ٤ جدول موجوددر .

عشیرت مذکوره‌نك داور فرقه‌سی طرفندن زراعت ایدیلن همینیه اراضیسنده ٣ ، ینه اوفرقه طرفندن حراثت اولنان زویة الزرع اراضیسنده ٧ جدول واردر .

دیر اراضیسی شمر طوقه عشیرتنك بنوه فرقه‌سی طرفندن زرع اولنور ، ٥ جدولی حاویدر .

قطنیۀ شرقیه اراضیسی ٣ جدول ایله اروا ایدیلیر ، سکنه وزراعی عشیرت مذکوره‌نك هذیل فرقه‌سیدر .

قطنیۀ غربیه اراضیسنك سکنه وزراعی شمر طوقه‌دن شویقی فرقه‌سیدر . بواراضیده ٥ جدول جاریدر .

داور شرقی اراضیسی ٣ جدول ایله سقی اولنور ، سکنه وزراعی

شمر طوقه‌نك مردان وزكيطات فرقه‌لريدر .

شمر طوقه‌دن كفيفان عشيرتی طرفندن زراعت اولنان داور غربی اراضيسی ١٠ جدول ايله صولانير .

خناسه ودليم اراضيسنده ٨ جدول ، ٥٠ كرد ، شمر طوقه‌نك مناصير ودليم فرقه‌سی واردر .

صافی وسمره اراضيسی زبيد عشيرتنك بطه فرقه‌سی طرفندن زراعت اولنور ٧ اوفاق جدولی و ١٥ كردی حاويدر .

يادی اراضيسی دليم عشيرتی طرفندن زرع اولنور . بوراده ٣٠ كرد و ٣ اوفاق جدول وبر كوپری واردر .

جبور عشيرتی طرفندن زراعت ايديلن تويثه اراضيسنده ٣٠ كردو كرده تابع ٤ جدول ، دفافعه عشيرتی طرفندن فلاحت اولنان دياله اراضيسنده ٨ كرد وكرده تابع ٢ جدول ، بريچات عشيرتنك تحت زراعتنده بولنان ديكر دياله اراضيسنده ٧ كرد وكرده تابع ٣ جدول موجوددر . دفافعه ودليم طرفندن زراعت اولنور . كصيبه مقاطعه‌سنده ٨ كرد و ٣ جدول واردر .

همينيه ، دير ، داور شرقی اراضيسنده ساحل نهرده ايچه اورمانلر ، آغاجلقلر تشكل ايتمشدر .

دياله‌ده بر كوپری ايكی قهوه خانه واوفاجق يكرمی خانه واردر .

داخل قضاده موجود عشائر وعربان نزدنده كليتلی حيوانات ومواشی بسله‌نير . يوك ، ياغ مبذولدر . كليم دخی نسج ايديلير .

دجله‌نك ساحل يميننده تخميناً ٢٤ ساعت طول ، ١٢ ساعت عرضنده اولان جزيره اراضيسنده جداول وانهار اولمديغندن بعض سنه‌لر عشائر قضا طرفندن مطری زراعت اولنور .

عزيزيه — عزيزيه قريه‌سی بغدادك ٧٥ كيلو مترو جنوب شرقيسنده

دجله نك ساحل يسارنده ناحيه مركزيدر ٣٠ خانه، ١٠ دكان، ١ مسجد ١، مكتب ابتدائی، ١ تلغرافخانه، ١ حكومت قوناغی، ١ خان، ٢ قهوه خانه يی حاويدر . اطرافنده باغ، باغچه يوقدر .

سلمان پاك ـ بغدادك ٢٥ كيلومترو جنوب شرقيسنده دجله نك ساحل يسارنده قضا مركزيدر. اجلهٔ صحابهٔ كرامدن سلمان فارسی وحذيفة اليمانی وعبدالله الانصاری رضی الله عنهم افنديلرمز حضراتنك مراقد شريفه سنی و ٣٥ خانه، ٢ خان، ١٢ دكان، ١ چشمه، ١ مكتب ابتدائی يی حاويدر.

مشهور « طاق كسری » ياخود « ايوان كسری » بورادهدر. بو ايوان قديم مدائن [قتيسيفون] شهری خرابه لرندن بر بيوك سرای ويرانه سيدر. بو سرای شاپور و بر روايتده نوشيروان ويا خسرو پرويز طرفندن بنا اولنه رق ١٥٠ ذراع طول ٩٠ ذراع عرض و ٨٠ ذراع ارتفاعنده، غايت مصنع اولوب جسيم مرمر طاشلرندن معمول وداخلی انواع رسملر وهيكللرله مزيندر . مدائن شهری هجرتك ١٦ نجی سنه سنده سعد بن عباده طرفندن فتح اولنديغی وقت عساكر اسلاميه بو ايوانده نماز قيلمشلردر .

ايوان مذكورك قسم اعظمی منهدم اولمشدر : اليوم مشهود اولان قسم طاق كسری دينيلن قپونك بر خراب كمريله اتصالنده كی بعض ديوارلردر.

جزيره قضاسی

جزيره قضاسنك شمالی بغداد وكاظميه قضالری، شمال شرقيسی عزيزيه قضاسی، جنوب شرقيسی كوت الاماره قضاسيله منتفك سنجاغی، جنوبی ديوانيه سنجاغی، غربی وشمال غربيسی كاظميه قضاسيله هم حدوددر .

بو قضانك اراضيسی دجله نهرندن آچيلان جداول وانهار ايله سقی اولنور . حاوی اولديغی مقاطعات وانهارك اساميسيله تخميناً مقدار طول

وعرضی وهانکی فرقهٔ عشایر طرفندن اسکان وزراعت اولندیغی وقاچ جدولی محتوی بولندیغی بروجه زیر بیان اولنور :

دیوانیه مقاطعه‌سی بربچق ساعت طول وعرضنده اولوب ١٣ جدول ایله سقی وبنی عجیل فرقه‌سی طرفندن زراعت اولنور .

٢ ساعت طول و ١ بچق ساعت عرضنده اولان رحمانیه مقاطعه‌سی ١٤ جدول ایله بنی عجیل ، بر ساعت طول وعرضنده جویمیسه مقاطعه‌سی ١٢ جدول ایله ینه بنی عجیل و مقاطعهٔ مذکوره‌نك مزروع غربیسنده یکرمی‌یی متجاوز کرود اوزرنده برقاچ باغچه اعماریله نخیل واشجار متنوعه غرسنه خیسات ، حسینیه نهری یاریمشر ساعت طول وعرضنده اولوب ٢ جدول ایله برکرد وبر باغچه ، یاریمشر ساعت طول وعرضنده سوبیط نهری ٣ جدول ایله برکرد دویجات البوعلی ، یاریمشر ساعت طول وعرضنده حداره نهری ٣ جدول ایله کطیمات ، ٥ ساعت طول و ١ ساعت عرضنده بدعة حمد مقاطعه‌سی ١ قنال و ١٩ جدول ایله شیوخ ، بر ساعت طول وعرضنده جوز نهری ١ قنال و ١١ جدول ایله دویجات البو جمیل ، ١ ساعت طول ١ بچق ساعت عرضنده کصیبه نهری ٩ جدول ایله دویجات البوویس ، ١ بچق ساعت طول و ١ ساعت عرضنده العبد الله نهری ١ قنال ، ٤ جدول ایله شیوخ ، ١ بچق ساعت طول و ١ ساعت عرضنده برنیسج نهری ٩ جدول ایله البوصالح . ٣ ساعت طول و ٢ ساعت عرضنده شجیمه نهری ١٠ جدول ایله البونعیم ، ٣ ساعت طول و ١ ساعت عرضنده شرهان نهری ٩ جدول ایله البوخضر ، ٣ ساعت طول و ١ ساعت عرضنده سیانه نهری ٩ جدول ایله البوعامر ، ٢ بچق ساعت طول و ١ ساعت عرضنده طویل نهری ٩ جدول ایله داور ، ٢ ساعت طول و ١ ساعت عرضنده رجیبه نهری ٩ جدول ایله دوارشیشه ، ٢ بچق ساعت

طول، ١ ساعت عرضنده خصيمه نهری ١٤ جدول ايله قراغول، ٣ ساعت طول و ١ بچق ساعت عرضنده ام سينم نهری ١٣ جـدول ايله دليم ، ٢ بچق سـاعت طول ويارم ساعت عرضنده غبيش نهری ٣ جـدول ايله چلابين فرقه‌لری طرفندن زراعت ومقاطعات مذكوره صدورندن خيلی ميان كوكی اخراج اولنمقده‌در .

بونلردن ماعدا قضانك كوت الاماره قضاسيله هم حدود اولان قسم جنو - بيسنده بغيله مقاطعهٔ سنيه‌سی واردركه تخميناً ٩ ساعت طول و ٤ ساعت عرضنده‌در ، ١ قنال و ١٠ جدول ايله سقی ايديلير ، چلابين ، البوسلتان، كريش عشيرتلری طرفندن زراعت اولنور . قنال اوزرنده برقنطره [كوچك كوپری] واردر .

بروجه بالا تعداد اولنان عشائر وفرق ماكنه‌دن ماعدا قضاداخلنده البيعيج الريد ، الدوله ، العرام، زبيد ، مشايخ عشاير سياره‌سی‌ده واردر .

عشاير قضا كليتلی اغنام وحيوانات سائره بسلرلر . مقاطعات وانهارده هرنوع حبوبات يتيشديريلير . پوك ، ياغ مبذولدر .

قضـانك باشليجه قريه‌لری مركز قضا اولان حميديه وبغيله مقاطعهٔ سنيه‌سنك مركز اداره‌سی بولنان بغيله قريه‌لريدر .

حميديه ــ حميديه قصبه‌سی دجله‌نك ساحل يميننده بغدادك ٥٤ كيلو مترو جنوب شرقيسنده كائندر . اولجه قضا مركزی شيمديكی قصبه‌نك اوچ چاريك ساعت جهت جنوبيه‌سنده ايدی ؛ دجله نهرينك فيضان وطغيانی زماننده غرق آب اولمق تهلكه سنه معروض اولديغی ایچون اوراسی ترك اولنه‌رق شمديكی حميديه قصبه‌سی ١٣١١ تاريخنده برموقع لطيف ومناسبده تأسيس ايدلدی . قصبه‌ده برجامع شريف ودرونده طلبهٔ علومه مخصوص برمدرسه ومكتب ، ١٠٠ قدرخانه ، ٤٥ دكان ، ٤ قهوه‌خانه ، ٢ خان،

١ يكمزخانه، ٣ كرد و برقاچ باغچه، ١ دائرهٔ حكومت واردر. تلغرافخانه‌سی اولمايوب مخابرات عزيزيه مركزی واسطه‌سيله اجرا اولنور .

بغيله قريه‌سی ينه دجله‌نك ساحل يميننده اولوب حميديه قصبه‌سندن اون ايكی ساعت قدر جنوبنده‌در . ٢٠٠ ی متجاوز خانه‌يی ، چارشوسنده ٢٠ دكانی ، ٣ قهوه‌خانه‌يی ، ١ مناره‌لی جامعی ، ١ مكتب ابتدائی‌يی محتويدر . ابنيه‌سنك بر قسمی واز جمله اداره مأمورينه مخصوص اولان اقامتكاهی منتظمدر .

﴿ كوت الاماره قضاسی ﴾

كوت الاماره قضاسی شمالاً بدره قضاسی ، شرقاً ينه بدره قضاسيله عماره سنجاغی ، جنوباً ينه عماره ومنتفك وديوانيه سنجاقلری ، غرباً جزيره وعزيزيه قضالری ايله محدوددر . « كوت الاماره »نك وجه‌تسميه‌سی : كوت اسكله معناسنه اولوب « اماره » قضا عشائرندن برينك اسميدر .

بو قضايی دجله نهری واندن منشعب برچوق جداول اروا ايدر . قضانك برقسمی دجله‌نك ساحل يسارنده و برقسم اراضيسی‌ده ساحل يميننده‌در . باشليجه آلتی مقاطعه‌سی واردر : كوت انهاری مقاطعه‌سی ، جزيره شريعه‌سيله حميديه مقاطعه‌لری ، كوت شريعه‌سی [شريعه شطدن آچلمش بيوك برجدوله تعبير اولنور] مقاطعه‌سی ، ام الحلانه مقاطعه‌سی ، نهرابن جسام مقاطعه‌سی ، ام الخنه مقاطعه‌سی .

كوت انهاری مقاطعه‌سی دجله نهرندن جدوللر ايله اروا اولنور كه حاوی اولديغی انهار واراضی ٢١ قطعه‌در : شريعه، مخطم ، خاچيه ، هوره، حسين السبع ، داموك ، بدعی ، مزاك ، فرحان الحسين ، دبيه ، فهد ، شاغيه ، مداك ، نبعه ، سيدمنهل ، دهلايه‌وابونخل ، ضايعات ، فلاحيه ، شبيب ، بو مقاطعه‌ده خيمه نشين عشائردن دبات ، بنی تميم ، كوام ، شواعل،

ملاطشه ، بيت الهماش ، بيت السبع ، بيت السيف فرقه‌لری اسكان وزراعت ايدرلر . حنطه ، شعير ، لوبيا ، ماش ، سيسام ، قومداری ، آق داری اكيلير .

جزيره شريعه سيله حميديه مقاطعه‌لری بروجه آتی ٢٧ قطعه انهار واراضيدن مركبدر ابو دخن ، ايدام ، غافلی ، ام كوسج ، حدب ، ابوذريوه ، عميه ، حسينيه ، البوجابر ، ام حلانه ، سويب ، طالعه ، ام البنی ، دوعری ، ام طباله ، منكاش ، مزاك ، بن سرای ، المصلوخ ، رحمه ، يوسفيه ، عبدالعزيز ، دبيه ، دعيبه ، حسين الحجاز ، عاطفه ، بلكه . بو مقاطعه‌نك سكنه وزراعی ربيعه عشائرندن حبيب الامير ايله فرحان الاميره مربوط الكريش عشيرتندن رفيفات ، بريصات ، عطاطفه ، جعيفريه ، اولاد بركه ، سوالم ، الجوده ، البوجابر ، البو عطيه ، البو غربی ، زركان ، العابد ، رويعبين خيمه نشين فرقه‌لريدر . حميديه مقاطعه‌سی جزيره شريعه‌سی مقاطعه‌سنك يزايزنده‌در وبومقاطعه انهارندن صو آلير . جزيره شريعه‌سی مقاطعه‌سی ايسه دجله‌دن صو آلير . بومقاطعه‌ده شتوی وصيفی هرنوع حبوبات اكيلير . جزيره شريعه‌سی وحميديه مقاطعه‌سی دجله‌نك ساحل يميننده وغراف شطنك جهت شماليه‌سنده‌در . بو مقاطعه‌نك منتهای شماليسی عزيزيه قضاسی داخلنده‌كی بغيله مقاطعهٔ سنيه‌سيله محاددر . حميديه ، حسينيه ، مزاك مقاطعاتنك يزايزی ديوانيه‌نك نواحيسيله محدوددر .

كوت شريعه‌سی مقاطعه‌سی ١٣ نهردن متشكلدر : ام الهليل ، داحره ، ديره‌مانيه ، شاخه ، اهيچلی ، ضامن ، بتار ، خريمه ، علكايه ، ناموس الامير ، دهيم ، معيكط ، زويه . بتون بو اراضينك جدوللری دجله نهرندن آچلمشدر . سكنه وفلاحانی ربيعه عشيرتی رؤساسندن ناموس الاميره راجع خيمه‌نشين الكريش عشيرتندن دافيه ، سامات ، البوعطيه ،

الخماس ، الروضان ، اولادفرج ، البوجه ، البوچانى ،هليچبه ، جعيفريه ، بنى عكبه فرقه‌لريدر . هر نوع حبوبات زرع اولنور . بومقاطعه دجله‌نك ساحل يسارنده‌در .

ام الحلانه مقاطعه‌سنك حاوى اولديغى انهار واراضى شونلردر : ٢ چحيليات ، ريشيه ، حنظليه ، سفحه ، ٢ امالخنه وابورمانه . بومقاطعه مقاصيص عشيرتى اختيارلرندن عيسى الشغيدل ايله جدوع الثليثينك تحت تسقامنده‌در [تسقام حراثت وزراعت ديمكدر] . سكنه وزراعى خيمه نشين مقاصيص عشيرتندن البودبخى ، البولاحج ، البوحبيب ، اليمامه ، بيت رشيد فرقه‌لريدر . انهار مقاطعه دجله‌دن متشعبدر . حبوبات متنوعه يتيشديرر . بومقاطعه دجله‌نك ساحل يميننده ، نهرابن جسام ايله امالخنه مقاطعه‌سى آره‌سنده‌در .

نهر ابن جسام مقاطعه‌سى السراى عشيرتى رؤساسندن شوندى البقالك تحت تسقامنده‌در . زراع وسكنه‌سى خيمه نشين اولان السراى ، الهماش ، عتبه ، ملاطشه ، الاماره فرقه‌لريدر . محتوى اولديغى ١٠ انهار وجداول كوت الاماره قصبه‌سنك قارشى‌ياقه‌سنده دجله‌دن آيريلوب منتفك سنجاغنه وفرات واديسنه دوغرو جريان ايدن غراف شطندن صو آلير انهار مذكوره شونلردر : نهر جسام ، حميديه ، خليص ، تنوح ، شاعليه ، جوالك ، سيدثوينى ، بتر ، صخيريه ، الغريب . بومقاطعه دجله‌نك ساحل يميننده‌در . غراف شطنك جهت جنوبيه‌سنده‌در .

ام الخنه مقاطعه‌سنده ١٢ نهر واردر : عميه ، مصندق ، جيشيه ، ماجد الجنديل ، محمد الجنديل ، عواجه ، امالخنه ، سيد عزيز ، بكتاش ، فرحان الجنديل ، شوهانيه ، شيخ سعد . بومقاطعه بنى لام عشائرى رؤساسندن عبدالمحسن ايله برادرى فليح الحسن الجنديلك تحت تسقامنده‌در .

بو مقاطعه‌ده خیمه نشین السراى عشیرتندن البوحسین، بیت خلاطى، بنى‌لام عشیرتندن بیت جندیل ، معدان ، مقاصیص فرقه‌لرى اسكان وزراعت ایدرلر . هردرلو حبوبات زرع ایدیلیر . انهار مذكوره دجله نهرندن منقسمدر . بومقاطعه دجله‌نك ساحل یمیننده وقضانك منتهاى حدود جنوبیه‌سنده كائندر .

نهر بن جسام وام الحلانه ایله ام الحنه مقاطعاتنك برایزنده ، منتفك سنجاغیله هم حدود دجیله اراضى سنیه‌سى واردركه غراف شطندن آلدیغى جدوللرله اروا اولنور .

كوت انهارى برایزنده شویجه بطاقاغى واردركه بدره قضاسیله كوت الاماره قضاسى حدودنده كائندر . برجهتدن كلال صویى ، دیكر جهتدن دجله صویى اوبایه دوكولور . دجله نهرینك طغیانى زماننده شویجه بطاقاغنك كسب جسامت ایتمسیله بدره قضاسنك اوجهتدن اولان طریقى منسد اولور .

كوت الاماره ــ كوت الاماره قصبه‌سى بغدادك برآ ١٥٧ كیلو متره جنوب شرقیسنده ، دجله نهرینك ساحل یسارنده قضامركزیدر . بغداد ایله بصره اره‌سنده ایشلین واپورلرك وسفائنك موقف وممرى اولمسیله ایجه تجارتكاهدر . موقعى غایت لطیف وهواسى جیددر ١٥٠٠ خانه‌یى ، ١٥٠ دكانى ، ١٠ خانى ، ٨ قهوه خانه‌یى ، ٢ حمامى ، ١ جامعى ، ٢ مسجدى ، ١ مكتب رشدیه‌یى ، ٢ صبیان مكتبنى ، ١ سیناغونى ، بخار ایله متحرك ٢ یپاغى ماكنه‌سنى حاویدر . برتلغرافخانه بر قاچ خانه موسوى واردر . حكومت قوناغى شطه ناظر ومنتظمدر . اطراف قصبه‌ده بر قاچ باغچه واردر . سبزه ومیوه‌سى آز اولوب بدره جهتلرندن جلب وادخال اولنور . حمیدیه اجنته‌سى ودیون عمومیه ورسومات ورژى دائره‌لرى

واردر . كوت الاماره قصبه‌سنك يكرمی دقيقه قدر اشاغيسنده اراضیٔ سنيه اداره‌سی جانبندن بر دوبالی كوپری انشا اولنمشدر .

شيخ سعد قريه‌سی دجله‌نك ساحل يميننده، ام الحنه مقاطعه‌سنده‌در. بورادن اوچ ساعت آشاغيده عماره سنجاغنه تابع دلی الغربی ناحيه‌سی حدودی كاير . قريه ١٣٠ خانه ، ١٠ دكان ، ١ قهوه خانه‌يی محتويدر .

كوت الاماره قضاسنده خيلی ميانكوكی اخراجاتی واردر . محل اخراجلری شونلردر: يوسفيه‌ده ايكی محلده ، امالبنی‌ده ، مزاكده فرحان زويه‌سنده [زويه آغاجاق ير] ، حسينيه‌ده حبيب النصيفك زويه‌سنده، نهر جسامده شوندی زويه‌سنده كه بونلر دجله‌نك ساحل يميننده‌در ؛ دجله‌نك ساحل يسارنده انهاركوتدزمدكده، كوت شريه‌سنده شمران زويه‌سنده ، ناموس الامير زويه‌سنده .

﴿ بدره قضاسی ﴾

بدره قضاسنك حدودی شمالاً مندلی قضاسی ، شرقاً ايران ممالكی، جنوباً عماره سنجاغيله كوت الاماره قضاسی ، غرباً عزيزيه قضاسی‌در. بوقضاده باشليجه آلتی مقاطعه واردر . بدره ، جسان ، زرباطيه ، هور جسان ، غربی ، ترساق مقاطعاتی .

طولاً ٦ ساعت امتدادنده اولان بدره مقاطعه‌سی : نفس بدره ايله عباره ، مرزابات ، تيراوی ، سيحه وامام رضا ، امالزوف نهير نهری شعبه‌لرينی [شعبه مزروعاتك بر قطعه‌سنه دينيلير] حاويدر .

طولاً ٧ ساعت امتدادنده اولان جسان مقاطعه‌سی : نفس جسان ايله شاخه نهری ، نهير شعير ، فوقی شعبه‌لرينی محتويدر .

٥ ساعت امتدادنده بولنان زرباطيه مقاطعه‌سی : نفس زرباطيه ايله ورمزيار ، طعان عشيرتلری شعبه‌لرينی محتويدر .

هور جسان مقاطعه‌سی طولاً ٦ ، غربیه مقاطعه‌سی ١٠ ، ترساق مقاطعه‌سی ٨ ساعت امتدادنده‌در. بونلردن ماعدا حدود ایرانیه اوزرنده سید حسن ، بکسایه اراضیٔ جسیمه‌سی واردر .

ایران طاغلرندن کلن کلال ، کاوی ، غربیه ناحیه‌سنده چنکوله ایرماقلری ودها برطاقم چایلر بوقضا اراضیسنی اروا وسقی ایدرسه‌ده صولرینك کثرتندن واراضیسنك قوهٔ انباتیهٔ فوق العاده‌سندن لایقیله استفاده ایدیله‌مه‌مکده‌در. حدود ایرانیه اوزرنده پشتکوه طاغلرندن متفرق حمرین طاغلری موجوددر .

داخل قضاده کی باشلیجه عشایر عربان بنی لام ، ملحطاوی ، طعان ، المعلا ، ورمزیار ، الحمد ، صیفی عشیرتلریدر . بونلردن ماعدا زراعتله مشغول بعض عشائر متفرقهٔ ایرانیه واردر . بنی لام عشائری ترساق ، غربیه ؛ هور جسان مقاطعاتنده زراعت ایدر .

بوقضانك باشلیجه قصبه وقریه‌لری مرکز قضا اولان بدره ایله زرباطیه ، جساندر . بتون بوقریه‌لرك جوار واطرافی باغلر ، باغچه‌لرله محاطدر .

باشلیجه محصولات بغدای ، آرپه ایله حبوبات سائره ، خرما ، پورتقال ، لیمون ، نار ، شفتالی ، زردالی ، اریك ، اوزوم ، قاوون ، قارپوز ومخضرات سائره‌در . حریرقوزه‌سی دخی یتیشدیریلیر .

داخل قضاده کلیتلی اغنام ومواشی وحیوانات سائره بسلەنیر . یاغی ویاغ مبذولدر . ایران ایله خیلی تجارتی واردر .

بدره ـ بدره قصبه‌سی کلال چاینك اوزرنده اطرافی باغلق ، باغچه‌لق ، ٥٠٠ خانه‌یی ، ٥٠ دکانی ، ١ خانی ، ٢ مسجدی ، ٨ چایخانه‌یی ، ١ تلغرافخانه‌یی . داخل وجوار قصبه‌ده ١٥ ی متجاوز دقیق اعمالنه مخصوص صو دکرمنلرینی حاویدر . بوقصبه اهالیسنك کافه‌سی کردجه تکلم ایدرلر ،

فارسی ، عربی ، ترکی لسانلرینی‌ده بیلیورلر .

زرباطیه قریه‌سی مرکز قضا اولان بدره‌نك شمال شرقی جهتنده ، کلال چاینك قربنده‌در . ١٥٠ خانه‌یی، ٢٠ دکانی، ١ خانی ،٣ چایخانه‌یی؛ برقاچ دکرمنی محتویدر . بدره‌یه ایکی ساعت مسافه‌ده‌در .

جسان قریه‌سی غربیه ناحیه‌سنك مرکزی اولوب ٢٥٠ خانه‌یی، ١٢ دکانی ، ٢ قهوه‌خانه‌یی ،٢ مسجدی ، ١ منزلخانه‌یی جامعدر. بدره‌نك جنوب جهتنده ، اوچ ساعت بعدنده‌در . کلال چاینك صویی جسان قریه‌سنك باغچه‌لری اورته‌سندن کچر .

دلیم قضاسی

دلیم قضاسی شمالاً موصل ولایتی ، مابین النهرین جزیره‌سنك صحراسی ، شرقاً سامرا وکاظمیه قضالری ، جنوباً کربلا سنجاغی وبادیة الشام ، غرباً ینه شامیه چولی وعنه قضاسی ایله محدوددر .

اهالیٔ قضا دلیم عشائری نامی آلتنده ٣٦ فرقه‌یه منقسمدر : بوده البوعیسی ، جمیله ، البوعاوان ، نلاحات ، البوخلیفه ، البومرعی ، البوهزیم ، البوفهد ، البوکلیب ، البوحسین‌العلی ، البوعساف ، البومحل ، البونمر ، البوعلی الجاسم ، البوذیاب ، البوفراج ، البوعبید ، البوبالی ، البوسوده ، کرطان ، ملاحمه ، البوشهاب ، البوشجل ، البوعکاش ، شیحه ، بکاره فرقه‌لرندن عبارتدر . بوفرقه‌لر قضانك الجزیره وشامیه قسملرینی تفریق ایدن فرات نهرینك ایکی ساحلنده ساکن اولوب کرود واسطه‌سیله سقی ایتمك اوزره بغدای ، آربه وحبوبات متنوعه زراعتیله مشغولدرلر . کرود زراعی مقیم ایسه‌لرده ایچلرنده بعض اصحاب اغنام ومواشی هرسنه بهار موسمنده شامیه والجزیره چوللرنده مرعالره چیقارلر ، اوچ آی قدر سیر وسیاحتدن صکره ینه کردلرینه عودت ایدرلر .

قضانك قسم شمال غربیسنده فرات کنارنده ناعورلر ایله‌ده مزارع سقی ایدیلیر .

قضا داخلنده کلیتلی اغنام وحیوانات سائره موجوددر . هله آت وقیصراقلری پك اصیل ومشهوردر . جنس استرده خیلی یتیشدیریلیر .

قضانك شمال جهتلرنده الجزیره چوللرنده سنجاره قدر شمر ، جهت جنوبیه وغربیه‌سنده شامیه وشمالنده الجزیره چوللرنده عنزه عشائر جسیمهٔ سیاره‌سی کشت وکذار ایدرلرکه بونلر زراعت صاحبی اولمایوب آت ، قیصراق ، دوه ، قیون ، کچی بسلهمکله تأمین معیشت وحیوانات مذکوره‌نك یاغ ویپاغیلرینك بیعیله تجارت ایدرلر . یازین موصل وبغداد ولایتلریله زور سنجاغی آره‌سنده‌کی مابین النهرین قطعه‌سنده جولان ایدوب قیشین دلیم ، کربلا ، حله ، جزیره قضالری طرفلرینه کلیرلر . آتلری ، قیصراقلری غایت اصیل ومتناسب الاعضا وبی نظیردر . [شمر وعنزه عشائرینك دلیم قضاسنه ارتباطلری اولمادیغی حالده بوراده ذکر اولنمسی قضاء مذکور ممرلری ومرکز جولانلری اولمسندندر] .

دلیم قضاسنك اساس زراعتی اولان کروددن ماعدا فراتدن منشعب جدوللر ایله سقی وزراعت اولنان درت مقاطعه‌سی‌ده واردرکه شونلردر : طاش ، حصی ، نساف ، ابوسدیره‌در .

طاش مقاطعه‌سی املاك همایوندن اولوب تخمیناً درت ساعت طولنده عزیزیه جدولیله اروا اولنور . بوجدولك صدرنده بر کارکیر قنطره واردر . زراعی البوفهد ، البوخلیقه ، البومرعی فرقه‌لریدر .

حصی مقاطعه‌سی هوره [هور بطاقلق دیمکدر] منصب اولان ۳ ساعت طولنده حصی جدولیله اروا اولنور . جدول اوزرنده ایکی کارکیر قنطره واردر . زراعی البوعیسی ، جمیله فرقه‌لریدر .

نساف مقاطعه‌سنی سقی ایدن نساف جدولی ٢ ساعت طولنده‌در . جدولك صدرنده برکارکیر قنطره موجوددر. زراعی البوعلوان فرقه‌سیدر.

ابوسدیره مقاطعه‌سی اونام ایله مسمی ، بر بچق ساعت طولنده اوزرنده برکارکیر قنطره‌سی بولنان نهر ایله سقی اولنور . فلاحلری البوعکاش فرقه‌سیدر .

بتون بومقاطعاتده هرنوع حبوبات شتویه وصیفیه زراعت اولنور . یوك مبذول ، نفیس یاغلری مشهور ومقبولدر .

قضانك حاوی اولدیغی قصبات وقرای مرکز قضا اولان رمادیه قصبه‌سی وبوکا مربوط هیت ، کبیسه ، فلوجه ورحالیه ناحیه‌لرینك مرکزلری اولان اونامده‌کی قریه‌لرله صقلاویه قریه‌سیدر .

هیت ناحیه‌سنده زفت وطوز وکوکورد معدنلری واردر .

مرکز قضادن یدی ، سکز ساعت مسافه‌ده الجزیره چولنده ثاثار نام محلده برمملحه موجود ایسه‌ده هنوز تحت انضباطه آلنمامشدر .

دلیم قضاسی حلب ـ استانبول طریقی اوزرنده اولدیغندن داخلنده‌کی کاروان موقفلرینی شوراجقده ذکر ایتمك مناسبدر : بغداددن ٧ ساعت مسافه‌ده اولان ابوغریب نقطه‌سندن [بوراده ١ خان ، ١ مکتب ابتدائی ، ١ مسجد ، ١ اراضیٔ سنیه مأمورینه مخصوص دائره واردر] برده بغداد ایله فلوجه ارەسنده ابومنیصیر نام محلده برقره‌غولخانه انشا اولنه‌رق مارین وعابرینك محافظه‌سی ضمننده استر سوار وسواری ژاندارمه‌سندن مع ضابط برمفرزه بولندیرلقده‌در . صکره ٥ ساعت مسافه‌ده فلوجه موقعی کلیرکه آشاغیده تعریف اولنه‌جقدر . فلوجه‌دن رمادی یه ٩ ، رمادیدن هیت ١١ [آره‌یرده‌کی شریعه نام محلده‌ده اینیله‌رك بومسافه بعضاً ایکی قوناق یاپیلیر] ، هیتدن بغدادی [بوموقفده ضبطیه

نقطه‌سی یوقدر ، سکنه‌دن خالیدر] سکز ساعت مسافه‌ده‌در . بورادن صکره‌کی موقعلرعنه قضاسی داخلنده اولدیغندن او قسمده بیان اولنه‌جقدر.

رمادی ـ بوقصبه بغدادك ١١٠ کیلو مترو غربنده فراتك ساحل یمیننده برچاریك ساعت ایچریده‌در . قصبه‌نك ابنیه‌سی ، سوقاقلری ایچه منتظم وکنیشدر ٥٠٠ خانه ، ١٥٠ دکان ، ٤ قهوه‌خانه ، ٥ خان وعلوه ، ١ جامع ، ١ ابتدائی ، ٢ صبیان مکتبی واردر . بوراسی سکسان اوچنجی ردیف آلاینك دردنجی طابوری مرکزیدر ؛ برتلغرافخانه‌یی وبراراضیٔ سنیه اداره‌خانه‌سنی محتویدر .

فلوجه قریه‌سی ناحیه مرکزیدر . موقعی ، هواسی غایت لطیف وابنیه‌سی ؛ سوقاقلری منتظمدر . ١٣١٨ سنه‌سنده انشا اولنان حکومت قوناغی واسع وکوزلدر . اصل قریه فراتك ساحل یسارنده‌در ساحل یمینه دوبه‌لی بر کوپری ایله مربوطدر ١٠٠ قدر خانه‌یی ، ١ جامعی ، ١ مکتب ابتدائی‌یی ، ٢٠ دکانی ، ٤ خانی ، ٣ قهوه‌خانه‌یی ، برتلغرافخانه‌یی حاویدر .

صقلاویه قریه‌سی فلوجه‌نك برساعت شمالنده اولوب ناحیه مرکزی ١٣١٦ سنه‌سنده فلوجه‌یه نقل اولنمازدن اول مرکز ناحیه اوراسی ایدی ٧٠ قدر خانه‌یی وباغ ، باغچه‌لری محتویدر .

هیت فراتك ساحل یمیننده ، برتپه اوزرنده ناحیه مرکزیدر . ایکی یاقه‌سنده‌ده خیلی محصولدار باغچه‌لر واردر . میوه وسبزه‌سی مبذولدر . ٦٠٠ قدر خانه‌سی ، ١ تلغرافخانه‌سی ، ٥٠ دکانی ، ١ جامعی ، ٢ مسجدی ، ٢ صبیان مکتبی ، ١ مدرسه‌سی ، ٢ خانی موجوددر . هیتده برچوق اولیا وشهدای عظامك مراقد مبارکه‌سی واردر . بوجمله‌دن اجلهٔ ائمهٔ فقهادن عبدالله بن المبارك حضرتلرینك مرقد شریفلری زیارتگاه

انامدر . قریه‌نك اطرافنده وفرات ساحلنده ارواى مزارع وبساتين ايچون ناعوره‌لر ايشلر . قریه‌نك قربنده وجهت جنوبیه‌سنده زفت ونفت منابعيله مملحه‌لر وكوكوردلى صو منبعلرى واردر . بونلردن « عين الجربه » كوكوردلى منبع صويى بعض امراض بشريه وجلديه‌يه ويانسنده‌كى ديكر بركوز اويوزه مبتلا اولانلره نافعدر . هيت مملحه‌سى ديون عموميه طرفندن تحت انحصاره آلنمش اولوب اوراده منتظم بر ديون عموميه اداره‌سى وموظف مأمورى واردر . اراضيسنده خيلى طاش معدنلرى بولنوب فرات نهرى واسطه‌سيله كربلا سنجاغنه وجوارينه احجار سوق اولنور ، هيتده ٢٠ خانه موسوى ساكندر .

كبيسه قریه‌سى رماديه‌يه ١٢ وهيته ٣ ساعت مسافه‌ده شاميه چولنده ناحيه مركزيدر . قصبه سور ايله محاطدر . جوارنده خيلى خرما باغلرى ، ٦٠٠ خانه‌سى ، ٣ مسجدى ، بر حكومت قوناغى واردر . شرب اهالى وسقى بساتين ايچون عين [كوز] صولرى موجوددر . ميوه‌سى يوقدر . اهاليسنك حسن تناسبى بين العرب مشهوردر .

رحاليه قریه‌سى رماديه‌نك جنوب جهتندن ١٦ وشفاثيه‌دن ٤ ساعت بعدنده‌در ٢٠٠ خانه‌يى ، ١ حكومت قوناغنى حاويدر . قریه‌نك قربندن بدأ ايله امتداد ايدن نخلستانلرده ٨٠٠٠٠ خرما اغاجى واردر . اهاليسنك شربى ، باغلرك سقيى ايچون قريه ايچنده واطرافنده منبعلر وداخل ناحيه‌ده مملحه‌لر واردر . دليم قضاسى داخلنده‌كى تجارتك باشليجه‌سى بغداى ، آرپه وسائر حبوبات متنوعه وياغ وپاغيدن عبارتدر . منسوجات محليه‌سى ايسه عرب عباسى وقرمزى كليملردر .

﴿ عنه قضاسى ﴾

عنه قضاسى فراتك ايكى جهتنده واقع اولوب شمال وشمال شرقى

جهتندن الجزیره چولی، موصل ولایتی، جنوب شرقی جهتندن دلیم قضاسی، جنوباً شامیه چولی، غرباً زور سنجاغیله محاطدر. بو قضا داخلنده جداول ایله زرع اولنور مقاطعات اولمایوب مزروعاتی کردلر و « ناعور » دینیلن دولابلر واسطه‌سیله سقی ایدیلیر. یاغمور صویینه محتاج [مطری] مزارعی ده واردر. عشائرك برقسمی ده اغنام ومواشی سائره بسلەمکله متعیشدر. محصولاتی بغدای، آربه، سیسام، پاموقدر. اوچ بیکی متجاوز خرما آغاجلری ده موجوددر. یوك، یاغ چوقدر. زردالی، اریك، نار، انجیر کبی میوه‌لرده یتیشیر.

فرات نهری کبی بر واسطهٔ جسیمهٔ حیاتیه‌یه مالکیتی، اراضیسنك وسعت وقابلیتی نسبتنده بو قضادن لایقیله استفاده ایدیله‌مکده‌در. قضا داخلنده‌کی عشائر اصلاً دلیم عشائرندن اولوب مدت مدیده‌دن بری عنه داخلنده قالمش اولان جغایفه، البوعبید، البوفراج، کرابله، سلمان، البوحردان فرقه‌لریدر.

بونلردن جغایفه والبوعبید عشیرتلری سیار اولوب الجزیره وشامیه چوللرنده‌کی مراعالرده موسم ربیعده رعی مواشی وبرقسمی‌ده فرات ساحلنده « سوسه » و « شجمه » نام اراضیده زراعت ایدرلر.

سیار اولان البوفراج، السلمان، کرابله عشیرتلرینك برقسمی القائم ناحیه‌سنده زراعتله وبرقسمی عنه اهالیسنك باغچه‌لرنده، نخلستانلرنده چالشمقله قسم دیگری ده عنزه وشمر عشائری ایچنده بیع وشرا ایله مشغولدر.

عنه‌دن اوتوز ساعت مسافه‌ده الجزیره جهتنده « عدید » اسمنده ایکی مملحه موجود ایسه‌ده بعد مسافه حسبیله تماماً تحت انضباطه آلنه‌مامشدر.

بو قضانك باشلیجه قصبه وقریه‌لری قضا مرکزی اولان عنه قصبه‌سی ومراکز نواحی بولنان حدیثه، جبه، القائم قریه‌لریله آلوس، پروانه

وراوه قریه‌لریدر .

عنه‌قضاسی داخلنده فرات اوزرنده شختور دینیلن مستطیل الشکل قایقلرله نقلیات اجرا ایدیلیر . اهالیء قضا عرب عشائرندن مرکب اولوب یالکز عنه قصبه‌سنده یکرمی سکز خانه موسوی واردر .

عنه‌قصبه‌سنك بر آز اشاغیسنده و فراتك ساحل یسارنده روما‌لیلرجه « آناتو » اسمیله معروف مدینهٔ قدیمه‌نك خرابه‌لری کوریلیورکه بو تعبیرك « عنه » اسمندن غلط اولمسی ملحوظدر .

بغدادی موقعندن اعتباراً کاروان موقفلری شونلردر : بغدادیدن حدیثه ۹ ، حدیثه‌دن فحیمه [وادی الفحیمه دخی دینیلیر . برژاندارمه قره غولخانه‌سی واردر] ٦ ، فحیمه‌دن عنه ۸ ، عنه‌دن نهیه [بوراسی سکنه‌دن خالی اولوب یالکز برژاندارمه قره غولخانه‌سی موجوددر] ۸ ، نهیه‌دن القائم ۷ بچق ساعتدر . القائمدن اوچ ساعت صوکره زور سنجاغنه ملحق البوکمال قضاسی حدودی کلیر . تعمیماً للفائده بورادن حلبه قدر اولان قوناق محللری ده تعداد اولنور :

القائمدن البوکمال ٦ بچق ، البوکمالدن صالحیه [بوراده یالکز ژاندارمه قره غولخانه‌سی واردر] ۷ ، صالحیه‌دن میادین ۱۰ ، میادیندن دیر ۹ ، دیردن طریف [یالکز ژاندارمه نقطه‌سنی حاویدر] ۸ ، طریفدن معدن [ژاندارمه نقطه‌سی] ۸ ، معدندن صبخه [برژاندارمه قره‌غولخانه‌سیله ۱۵ خانه‌یی ، ایکی دکانی حاوی مدیریت مرکزیدر] ۸ ، صبخه‌دن کسره [محمد اغا منزلی‌ده دینیلیرکه رقه‌نك قارشی یاقه‌سیدر] ٦ ، کسره‌دن حمام [برژاندارمه قره‌غولخانه‌سی وار] ٦ ، حمامدن ابو هریره [ژاندارمه قره‌غولخانه‌سیله برقاچ خانه‌یی محتوی کوی] ۸ بچق ، ابوهریره‌دن مسکنه ۷ ، مسکنه‌دن دیرحافر ۸ ، دیرحافردن حلب ۱۱ ساعت مسافه‌ده‌در .

عنه ــ عنه قصبه‌سی بغدادك ٢٥٠ كیلومترو شمال غربیسنده ، فراتك ساحل یمیننده‌در ؛ طرفینی بر ، ایكیشر قاتلی خانه‌لر اولمق اوزره فرات بو نیجه اوچ ساعت امتدادایدن برسوقاقدن عبارتدر ؛ آرقه‌سی یعنی جهت جنوبیه‌سی طاغلر ، تپه‌لرله محاطدر كه قصبه بوتپه‌لرله فرات آره‌سنده‌در . موقعی وهواسی پك لطیفدر . قارشیسنده فرات نهری اوزرنده « حویجه » دینیلن برجزیرهٔ خضرا واردر . قصبه‌نك اطرافیله خانه‌لری ایچنده خرما و آره‌لرنده لیمون ، اینجیر ، زردالی ، دوت ، نار ، زیتون آغاجلری ، باغچه‌لری موجوددر . قصبه‌ده بزوعبا نسج ایدیلیر . بغدادك سقالری اكثریا بورا اهالیسندندر . قصبه‌نك اورته برنده طاغلردن كاوب نهره آقان چای اوزرنده مرور وعبور ایچون كارگیر بركوپری واردر . قصبه‌ده ٢٨ خانه موسوی ساكندر ، ٥٠٠ ی متجاوز خانه ، برقاچ دكان و برتلغرافخانه واردر .

راوه قریه‌سی عنه‌نك یاریم ساعت شمال غربیسنده وفراتك ساحل یسارنده ١٠٠ ی متجاوز خانه‌یی وبرچوق خرماباغلرینی حاوی برقریه‌در . راوه قریه‌سیله عنه قصبه‌سی آره‌سنده ودجله‌نك ساحل یسارنده‌كی تپه اوزرنده برطرفی منهدم بیوك برقشله واردر كه الیوم درونده كیمسه مقیم اولمایوب خالیدر .

جبه آلوس ناحیه‌سی مركزی اولان جبه قریه‌سی هیتدن ٩ ساعت شمال غربیده وفرات نهری اورته‌سنده‌كی حویجه [آطه] ده و « بغدادی » كاروان موقعندن برساعت جهت شرقیه‌ده‌در . خرماباغلری ایچنده‌در ، ٤٠ خانه‌یی حاویدر .

آلوس قریه‌سی جبه‌دن درت ساعت ایلریده وحدیثه‌یه بربچق ساعت مسافه‌ده حویجه اوزرنده ٢٥٠ خانه‌یی ، ١ مسجدی ، ایكی اون دكرمنی محتوی ، خرما باغلریله زیتون ونارباغچه‌لری ایچنده‌در .

حديثه قريه‌سي ناحيه مركزي اولوب ينه فرات اوزرنده‌كي حويجه‌ده خرماباغلري ايچنده‌در، ٤٠٠ خانه، ٢ جامع، ٣ مسجدي، ١٥٠٠ خرما آغاجني حاويدر . عموم حديثه ناحيه‌سنده ٦٠٠٠ خرما آغاجي واردر . قريه‌ده بغداي طحننه مخصوص وناعور ايله تدوير اولنور ٢ صو دكرمني واردر .

حديثه‌نك ياريم ساعت جنوب شرقيسنده فراتك ساحل يسارنده بروانه قريه‌سي واردر كه موقعي لطيف و ١٥٠ خانه‌يي حاويدر. اطرافنده ٣٠٠٠ خرما آغاجي وبرمقدار زيتون آغاجلري واردر .

ناحيه مركزي اولان القائم موقعي فراتك ساحل يميننده‌در . مدير ناحيه ايله ژاندارمه افرادينك اقامتنه مخصوص بردائره وبر ايكي عرب قولبه‌سندن باشقه خانه‌لري يوقدر .

كربلا سنجاغنك جغرافياي سياسي ومدنيسي

كربلا سنجاغي شمال غربي جهتندن دليم قضاسي، شمالا كاظميه قضاسي، شرق وشرق جنوبي جهتندن ديوانيه سنجاغي، جنوب غربي وغرب طرفندن برالشام دينيلن چول ايله محاطدر .

كربلا قضاسي

كربلا قضاسي شمالاً دليم، كاظميه قضالري، شرقاً حله، هنديه قضالري، جنوباً نجف قضاسي، جنوب غربي وغرب جهتندن شاميه چولي ايله محدوددر . اراضيسي دوزدر؛ طاغلق واورمانلغي يوقدر. فرات نهري وآندن متفرق حسينيه قنالي بو قضايي اروا ايلر. حسينيه قنالي جنتمكان قانوني سلطان سليمان خان حضرتلري جانبندن حفر وكشاد ايتديرلمشدر، طولي سكز ساعت امتدادنده‌در. بو قنالك ايكي ساحلندن آچلمش اولان انهار

شونلردر : ابوجردان، ابوسایان ، جعیتینه، ابوزرنت ، قعقعیه ، ونده ، حمودیه، بهادری، بکیره، عویرة الکبیره والصغیره ، ابوعصیده ، بدعت اسود بدعت شریف ، جویب ، ابو طحین ، عمیشیه ، قرطه ، کمالیه [مشهور ابن کمال طرفندن کشاد ایدلمشدر] ، بدعت عیشه ، قاضی ، حرودی ، حیدریه ، وزازه ، طویریج ، ابوصمانه ، شیطه ، صالحیه ، سکرید محمد صالح ، عسافیه ، ابیترات ، ابراهیمیه ، خیرالدین ، لایح ، فریحه ، کرابله ، جنکنه . بونلردن ماعدا قضایه مربوط مسیب ناحیه‌سی داخلنده فرات نهرندن منشعب جویب ، وجیح ، باج ، حلوه ، هوره حسین ، ابولوکه نهرلری واردر . بتون بو انهارینه اوناملرله مسمی مزارع ونخلستانلر وباغچه‌لری سقی ایدر . مسیب ناحیه‌سی داخلنده اراضی سنیه‌دن مسیب ، اسکندریه ، ناصریه مقاطعه‌لری واردرکه بونلرده فراتدن منشعب جدوللر ایله اروا اولنور . بوجدوللر اوزرنده کارکیر کوپریلر واردر . حسینیه قنالی اوزرنده‌ده اوچ کارکیر کوپری موجوددر .

باشلیجه محصولات : خرما ، حنطه ، شعیر ، پاموق ، تنباکو ، آفیون ، عراقی وهندی جنسندن سیسام ، بوروجه ، باقله وحبوبات سائره ایله قاوون ، قارپوز ، پورتقال ، طاتلی واکشی لیمون ، نار ، زردالی ، اینجیر ، دوت کبی میوه‌لردن وپاطلیجان ، بامیه وسائر سبزه‌لردن عبارتدر .

بغدای ، آرپه احتیاجات محلیه‌یه انجق کفایت ایده‌جک مقدارده اولوب اخراجاتی خرما ، یپاغی ، دری ، عبا ، پکمز وسائر بعض مواد ایله میوه‌لردن وادخالاتی بز ، باصمه ، چوخه ، عطاریه ، ادویه ، توتون ، تنباکو ، شکر ، قهوه ، چای ، خالی کبی اشیادن عبارتدر . وسائط نقلیه تجاریه براً دوه ، استر ، بارکیر ، چندو [مرکب] ونهراً مهیله ، بلم ، طراده وساجه کبی سفینه وقایقلردر . بوسفینه وقایقلر نهرلرك هرساحلنه

يناشدقلرندن صورت مخصوصه‌ده اسکله‌لر یوقدر . تجارتی باشلیجه کاروانلرله بغداد وسفائن واسطه‌سیله بصره‌وعنزه وشمر عشیرتلریله اجرا اولندیغی کبی هرسنه بیکلرجه ورود ایدن زوار یوزندن‌ده خیلی تجارت واستفاده ایدلمکده‌در .

بوقضا داخلنده‌کی عشائر سیار وخیمه نشین ، زراع ومقیمناملریله ایکی قسمه تفریق اولنه بیلیر . خیمه نشین اولان عشائر سیاره عنزه وزکاریط عشیرتلریدر. عنزه عشیرتی العمارات ،صکور ، سلکه ، دهامشه ، الزنبه ، الضبیان ، سویلمات فرقه‌لرینه وزکاریط عشیرتی معزه ، مجله ، شریفات ، التمایم فرقه‌لرینه انقسام ایدر . بونلر اغلب وقتلرینی کربلانك جهت غربیه‌سنده شامیه چوللرنده سیر وسیاحتله امرار ایدوب سنه‌ده ایکی دفعه مرکز لوا ایله بعض جوار قصبات وقرایه کله‌رك ذخیره‌وسائر مالزمه‌لرینی مبایعه ویوك، یاغ ، حیوان بیع ایدرلر .بوعشائرك‌ودی‌رسومی [دوه ویرکوسی] لواجه تحصیل ایدیلیر . عنزه عشیرتنك شیخی رسماً رزازه قائممقامی طانیلیر . رزازه کربلانك جهت غربیه‌سنده ۳ ساعت مسافه‌ده حسینیه قنالنك بزایزنده برمحل آبدار اسمی اولوب مساکن وعمراندن خالیدر . انجق عشیرت مذکوره‌نك قرارکاه اساسیسی اولمق حسبیله قائممقاملق موقع مذکوره نسبت ایدلمشدر .

کربلا قضاسنده ساکن ومتوطن بولنان عشائر المسعود ، الیسار ، البو مصره ، البو غانم ، عویسات ، البو محي ، جنابی نام عشیرتلردر . بونلردن المسعود ، الیسار ، البومصری ، البوغانم حسینیه انهارنده ، جنابی ، البو محي ، عویسات مسیب ناحیه‌سی داخلنده‌کی جرف الصخر اراضیسنده حراثت وزراعتله اشتغال ایدرلر .

باجمله عشائر نزدنده دوه ، آت ، قیصراق ، مرکب ، اوکوز ،

اینك ، مانده ، استر ، قیون ، کچی کثرتله بسلەنیر . هله عنزه آتلری ، قیصراقلری مشهوردر .

کربلا ایله شفاثیه ارەسنده ورزازه طرفلرندەکی مملحەلردن بشقه معدن یوقدر . بوممحلەلر هنوز تحت انحصاروانضباطه آلنەمامشدر. شفاثیه مملحۀ جسیمەسندن الیوم برسنەده تخمیناً اوچ یوزبیك اوقه قدر طوز اخراج اولنیور . کربلا قضاسندەکی آثار عتیقه شونلردر :

کربلانك جهت غربیەسنده وشفاثیەنك اوچ ساعت بریسنده جادەدن صاپه برمحلده « ضیفر » نامنده برقلعه واردر . بانیسی حیره ملوکندن نعمان اولدیغی مرویدر [*] اویله متین ومحکم ومنتظم برطرزده یاپلمش که تاریخ انشاسندن بری ایکی بیك سنه قدر مرور ایتمشکن حالا اکثر محللری قائمدر.

شفاثیه ورحالیەنك اوست طرفنده ـ ضم خاء معجمه وفتح واو ونون ایله ـ « خورنق » و « سدیر » نام ایکی قصر متین ودلنشینك آثار باقیەسی الان مرئی اولوب سدیر قصری مذکور نعمان طرفندن بنا ایدلمش وخورنق قصری برروایته کورەینه نعمان ورروایت اخرایه نظراً ایران ملوکندن « یزد جرد » ك امریله و « سنمار » نام معمارك معرفتیله یاپلمشدر .

شفاثیەده حساوی قصرنده خراب بر قلعەنك اکثر اساسیله

[*] حیره الیوم نجف قصبەسنك بولندیغی موقعده بولنمش برشهر قدیم اولوب بخت نصر وبر روایتده اسکندر طرفندن بنا ایدلمش . ظهور اسلامدن اول اکاسرۀ ایرانه تابع حیره عرب ملوکنك مقری ایمش . حکومت مذکوره شمس تابان اسلامك اوان اشراقنده خالد ابن الولید رضی الله تعالی عنه افندمز حضرتلرینك همتیله منکشف اولمش . نعمان ١٨ ذاتدن عبارت اولان ملوك مزبورەنك سکزنجیسیدر .

مرتفع دیوارلری وصو ساقیه‌لری مشهود اولقده‌دکه بونك بانیسی اکاسرهٔ عجم زماننده او حوالینك حاکمی اولان بنی اسرائیلدن شمعوندر دیرلر .

شفاتیه‌دن رحالیه‌یه کیدیلیرکن صول طرفده ویارم ساعت مسافه‌ده کورونن اوفاق برقلعه‌نك داخلاً ابنیه‌سی منهدم اولمش ایسه‌ده بعض دیوارلری هنوز باقیدر . بوده شمعونك معاصری « بردوی » نامنده بریهودی حاکمنك قلعه‌سی اولدیغی مشهوردر .

قنانك بلاد مشهوره‌سی مرکز لوا اولان کربلای معلا قصبه‌سیله مراکز نواحی بولنان مسیب وشفاتیه قریه‌لریدر .

کربلا ـ کربلا قصبه‌سی بغدادك ۸۰ کیلو مترو جنوب غربیسنده ، حسینیه قنالنك کنارنده کائن وبغداددن صوکره ولایتك اك جسیم ومعمور برشهریدر . سیدالشهدا امام حسین بن علی [رضی الله عنه] افندمز حضرتلرینك محل شهادتنده وتربهٔ شریفه‌سی اطرافنده دورجلیل عثمانیده تأسیس واحداث ایدلمشدر . قصبه اسکی ویکی ایکی بیوك قسمتدن متشکلدر .

اسکی محله مرقد حضرت امامك اطرافنده وحضرت امام عباسه نسبتاً « عباسیه » توسیم ایدلمش اولان یکی محله آندن اوته‌ده وقصبه‌نك جهت جنوبیه‌سنده مقدما بطاقلق ایکن کاملاً قورودیلان موقعده او توز سنه اول تأسیسنه باشلانیلوب کوندن کونه توسع ایتمکده‌در . اسکی محله‌نك سوقاقلری طار واولری غیر منتظم ایسه‌ده عباسیه محله‌سی بغدادده دخی نامشهود واستانبولك محلات معروفه‌سنه مماثل ۱۰ ـ ۱۵ مترو عرضنده کنیش جاده‌لر وطرفیننده منتظم ، مرتفع ابنیه‌دن مرکبدر . حکومت قوناغی عباسیه محله‌سنك منتهاسنده ونجف طریقنه کیدن جاده اوزرنده باغچه ایچنده برقاتلی ، اولدقجه واسع بربنای منتظمدر . بش سنه اول انشا اولنان

تلغرافخانه ظريف ومتيندر . قصبه‌ده برقشله ايله بلديه ، ديون عموميه، رژي ، قرانتنه دوائري واردر .

حضرت امام حسين ايله حضرت امام عباس [رضي الله عنهما] افنديلرمز حضراتنك تربهٔ شريفه‌لري غايت مزين ومعموردر . امام حسين حضرتلرينك تربه‌لريله يانده‌كي جامعك قبه‌سي ومناره‌لري آلتون قاپلي طوغله‌لرله ومحال سائره‌سي كاشي طاشلريله موشح ومصنع اولديغي كبي حضرت امام عباسك تربه وجامع شريفي‌ده كاشي طاشلريله زينت افزادر . هرايكي تربه‌نك حواليسي واسع وبر ساعت قوله‌سي جامعدر . حوليلرك اطرافي تربه دارلرمخصوص ردفن امواته عائد محللري مزين اوطه‌لري محتويدر . حضرت امام حسينك مرقد منورينى حاوي اولمق مناسبتيله كربلايه ايراندن ، هندستاندن ومحال سائره‌دن سنوي بيكلرجه زوار كلير . على الخصوص شيعيلر ايچون عتبات عاليه‌دن اولان كربلايي زيارت فرض مقامنده اولديغي كبي امواتك اوراده دفني‌ده آرزو اولنديغندن هرسنه ورودايدن جنازه‌لر صاحبلرينك ويره جكلري رسومك درجاتنه كوره حولي اطرافنده‌كي اوطه‌لره ، حولينك آلتنده‌كي سردابلره ويا خارجنده‌كي مزارستانه دفن اولنور .

بونلردن ماعدا قصبه‌ده بر جامع وبر مدرسه ايله اهالئ مختلفه‌يه عائد مساجد وسكز مدرسه واون قدر مكتب صبيان ، بر مكتب رشديهٔ ملكي موجوددر . چارشوسي بيوك ومكملدر . برچوق خانلري ، قهوه وچاي خانه‌لري ، علوه‌لري واردر . سني وشيعيدن مركب اولان سكنهٔ دائمهٔ مملكت ٥٠٠٠٠ دن زياده‌در ؛ عرب وعجم عنصرلرينه منسوبدر .

لسان عمومي عربي وفارسيدر . تحصيل علومدن باشقه كار وصنعتي وزيارت وعبادتدن ماعدا مشغوليتي اولمايانلر آز دكلسه‌ده برقسم اهالي‌ده

تجارت وصناعتله مشغولدر ؛ زوارك يادكار مقامنده آلوب كوتوردكلرى تسبيحلر و آيات كريمه يازيلى يازمه‌لر وسائره اعمال وبيع ايدرلر . كربلاده خيلى پكمزيا پيلير . اطرافنده كى باغ وباغچه‌لرك محصولاتى اولان خرما ايله انواع ميوه وسبزه مبذولدر .

كربلاده يكرمى ايكنجى لوايه تابع بر نظاميه طابوريله سكسان دردنجى رديف الاينك اوچنجى طابورى آرامسازدر . ايران دولتنك بر كاربردازى وانكلتره حكومتنك بر قونسلوس مأمورى بولنمقده‌در .

كربلادن بغداده هركون پولجى وپوسته اوراقى نقل ايدن آرابه‌لر اولديغى كبى نجف اشرف قصبه‌سنده‌ده هركون آرابه‌لر ايشلر آرابه‌لر كرك بغداده، كرك نجفه اولان مسافه‌يى ٩ ـ ١٠ ساعتده قطع ايتمكده‌در .

آرابه‌لردن ماعدا بغداد ايله كربلا وكربلا ايله نجف ارەسنده كاروانلر دخى ـ هله زيارت موسملرنده ـ لاينقطعدر . فائده‌دن خالى اولمايه‌جغى جهتله كاروان منزللرينى ده بروجه آتى تعداد ايده‌لم : بغداددن خرابه خان [فوق العاده برلزوم اولماديغى زمان بوقديم وخراب خانده كاروانلر بيتوتت ايتمز] ٢ بچق ، خرابه خاندن خان آزاد [بوده مائل خراب اولوب نادراً ايچنه نزول ايديليور] ١ بچق، خان آزاددن محموديه قريه‌سى [بورادە بهمه حال بيتوتت اولنور . آرابه‌لرك ده استاسيونيدر] ١ بچق ، محموديه‌دن شورخان [بوراسى ده خراب اولوب قرارگاه اتخاذ ايدلميور] ١ بچق ، شور خاندن اسكندريه قريه‌سى [تعريفى آتيده‌در . بورادە نادراً منزل اتخاذ ايديلير] ١ بچق ، اسكندريه‌دن مسيب [تعريفى آشاغيده‌در . بورادە كاروانلر بهمه حال بيتوتت ايدر] ٢ ، مسيبدن آتشى خان [مائل انهدام بر خاندر . نادراً منزل اتخاذ اولنور] ٢ بچق ، آتشى خاندن كربلا ٢ بچق ساعتدر . كربلايه بر ساعت قدر باغلر آره‌سندن وبعده حسينيه قنالى

اوزرنده كى كوپريدن كچيلەرك كيريليرـ. كربلادر نخله خانى [بوكابانيلرينك اسمنه اضافتله شمسه خانى‌ده دينيلير. معمور برخاندر. يانى باشنده برايكى قولبه وقهوه‌خانه ودكان واردر. بعضاً منزل اتخاذ ايديليرـ] ٣، نخله خانندن حماد خانى [بوراسى بهمه حال منزل اتخاذ ايديليرـ. آرابه‌لرك‌ده استاسيونيدر. بوراده بربرينك ايچنده اوچ وبونلرك يانده بروقارشيسنده بركه جمعاً ٥ خان، برقاچ دكان، ٢٠ قدر خانه وبر او قدر قولبه وكوچك باغچه‌سى واردر] ٤، حماد خانندن خراب خان [اندر اوله‌رق منزل ياپيليرـ] ١، خراب خانندن ميرزا خانى [بوراده ايكى خان، برقاچ قهوه وچايخانه وآرابه استاسيونى موجوددر. اكثريا منزل اتخاذ ايدلمكده‌در] ٢ بچق، ميرزا خانندن نجف اشرف ٣ بچق ساعتدر.

مسيب ناحيه‌سى ـ مسيب ناحيه‌سنك مركزى اولان مسيب قصبه‌سى فرات نهرينك ساحل يسار ويميننده، بغدادك ٥٥ كيلو مترو جنوب غربى وكربلانك ٢٥ كيلو مترو شمال شرقيسنده‌در. قصبه‌نك اكثر ابنيه‌سى وچارشوسى صول ساحلنده اولوب قارشى ياقه‌سنده دائرهٔ حكومتله برقاچ خانه واردر. ايكى قسمى دوبه‌لى بركوپرى ايله مربوطدر. ايكى جهتى بتون باغلر، باغچه‌لرله محاط اولديغندن قصبه‌نك منظره‌سى پك روحپرور وهواسى جيادت ولطافتله مشهور ومعتبردر ٥٠٠ ى متجاوز خانه‌سى، ٣٥٠٠ دن زياده نفوسى، ١٠٠ ى متجاوز دكانى، ١ جامعى، ٢ مسجدى، ١ مكتب ابتدائيسى، ٢ مكتب صبيانى، برى بوياقه‌ده وديكرى قارشيسنده ٢ خانى، ٥ سيفى [سيف : كليتلى ذخيره ادخال اولنان بيوك انبارديمكدر] ١١ علوه‌سى، ٥ قهوه‌خانه‌سى واردر. بوياقه‌ده تلغرافخانه، اراضىٔ سنيه، قرانتنه، ديون عموميه، رژى دوائرى موجوددر. بغداد ـ كربلا آرابه خطنك استاسيونى اولوب آرابه‌لر بوراده آفطارمه ايدرلر. برچوق

سفائن تجاریه‌نك‌ده ممری اولمسیله ایجه تجارتکاهدر .
مسیبك ایکی ساعت شمالی شرقیسنده بولنان « اسکندریه » قریه‌سنده ٣ خان ، ٥٠ قدر خانه وقولبه ١٠ قره‌غولخانه ، املاك همایون مأمورینه مخصوص بردائره واردر . اسکندریه جدولی قریه‌نك کنارندن کچر .
مسیب قصبه‌سنك نهراً یارم ساعت جنوبنده حسینیه قنالنك صدری وبو صدردن برساعت آشاغیده‌ده هندیه سدموقعی بولنور .
شفاثیه ناحیه‌سی کربلانك جهت غربیه‌سنده ، ٩ ساعت مسافه‌ده اولوب ٥٠٠٠٠ دن زیاده خرما آغاجنی حاویدر . بوناحیه‌ده شرب وسقی ایچون عین [منبع] صولری واردر . ناحیه ١٧ قریه‌یی شاملدر . قریه‌لر بربرینه قریبدر . هرقریه‌ده ٥٠ دن ایکی یوزه قدرخانه وقولبه بولنور . اصل مدیر ناحیه‌نك اقامتکاهی ٣٠٠ قدرخانه وقولبه‌یی و ١٥ قدردکانی محتوی « رأس العین » قصبه‌سیدر .

﴿ هندیه قضاسی ﴾

هندیه قضاسنك شمالی کربلا ، شرقی حله ، شرق جنوبیسی وجنوبی شامیه ، جنوب وغربی نجف قضالریله محدوددر .
اراضیسی دوزوغایت منبت اولوب هرنوع حبوبات یتیشدیرمکه مستعددر . انجق فرات نهرینك کثیروب القا ایتدیکی « ذهله » تعبیر اولنان چامورلرك تراکم وترسبندن سطح اراضی برآز یوکسلمش اولدیغندن نهردن لایقیله صو آلنه‌میه‌رق خیلی حاصلات ویرن چلتك زراعتی طقوز،اون سنه‌درنقصان اولمشدر . بوکا قارشی ایجاب ایدن تدبیر مجرای نهرك مناسب برمحلنده سد انشاسیله میاهنك شیشیریله‌رك اراضی‌یه اساله واجراسندن عبارت اولمغله بوخصوصده جانب حکومت سنیه‌دن تشبثات لازمه‌ده بولنلمقده‌در . قضانك الیوم محصولاتی پاموق ، عراقی وهندی

چنسندن تنباكو، حنطه، شعير، ماش، سيسام، دخن، لوبيا، باقله و برمقدار پرنجدر . نهرك هر ايكى بوينده سنين اخيرده خرما آغاجلرى وكراسته لك آغاجلر يتيشديريله رك ايجه استفاده اولنمقده در . داخل قضاده آت ، قيصراق ، چمندر ، اوكوز ، اينك ، مانده ، قويون ، كچى كبى حيوانات اهليه چوقدر .

قضاده فلاحت ايدن عرب عشائرى الفتله ، بنى حسن ، بنى طرف ، بنى سد ، الدعوم ، جليحه ، كربط ، براجع ، كراكشه ، جامريه ، المسعود عشيرتلريدر . بونلر حصير وقاميشدن معمول « صريفه » دينيلن قولبه لرده اسكان ايدرلر . عموماً داخل قضاده ۷۰۰۰ ى متجاوز صريفه واردر .

اراضى فرات نهريله واندن متشعب باشليجه ۱۷ جدول ايله اروا اولنور كه شونلردر : فراتك ساحل يسارنده ابونفاش ، مشورب غربى ، مشورب شرقى ، دويهيه ، عبد عوينات ، شط ملا ، خنيابيه ، محرم عيشه ، العاجل ، ابوروبه ، ام راويه ، منيتر ، دويهيه نهرندن اچيلان ابوسفن ، عجميه ، ابوخضاوى ، فراتك ساحل يميننده قزوينيه ، منفهان . بو انهار وجداولك سقى ايتديكى مقاطعات واراضى شونلردر : ابونفاش ، حرقا ، ابوروبه ، الفتله ، مسيعيدهٔ غربى ، مسيعيدهٔ شرقى ، كعبورى ، منفهان ، جناجيه ، مشورب غربى ، مشورب شرقى ، زبيليه .

هانكى مقاطعه هانكى نهر ايله سقى وهانكى عشيرت طرفندن زراعت اولنديغى بيلنمك اوزره بروجه آتى بيان اولنور :

ابونفاش مقاطعه سى ابونفاش نهريله سقى ، بنى حسن عشيرتى طرفندن زراعت اولنور .

حرقا مقاطعه سى منيتر نهريله سقى ، طفيل عشيرتى معرفتيله زراعت ايديلير ،

ابوروبه مقاطعه‌سی ابوروبه وشط ملا نهرلریله اروا، کریط عشیرتی طرفندن زراعت ایدیلیر .

الفتله مقاطعه‌سی امراویه وقزوینیه جدوللریله سقی ، الفتله عشیرتی طرفندن فلاحت اولنور .

مسیعیدۀ غربی مقاطعه‌سی عبدعوینات وخیابیه نهریله صولانیر ، جلیحه عشیرتی جانبندن اکیلیر .

مسیعیدۀ شرقی مقاطعه‌سی محرم عیشه ، العاجل ، خیابیه انهاریله سقی وجلیحه ایله براجع عشیرتلری طرفندن زرع اولنور .

کعبوری مقاطعه‌سی دویهیه، عبدعوینات، ابو سفن ، عجمیه نهریله سقی ، بنی حسن عشیرتی طرفندن زراعت ایدیلیر .

منفهان مقاطعه‌سی منفهان نهریله صولانیر ، کریط عشیرتی معرفتیله زرع ایدیلیر .

جناجیه مقاطعه‌سی منفهان نهرندن صو آلیر، جناجه اهالیسی طرفندن اکیلیر .

مشورب غربی مقاطعه‌سی مشورب غربی نهریله سقی ، کراکشه ، المسعود، دعوم عشیرتلری طرفندن فلاحت اولنور .

مشورب شرقی مقاطعه‌سی مشورب شرقی، دویهیه، ابوخصاوی انهاریله سقی ، بنی سد، بنی طرف ، عامریه عشیرتلری جانبندن زرع ایدیلیر .

زبیلیه مقاطعه‌سی حسینیه وابوخصازی جدوللرندن صو آلیر، عامریه لیلر طرفندن اکیلیر .

قضانك باشلیجه مقاطعاتی اولان ابو نفاش ، حرتما ، ابوروبه ، الفتله، مسیعیده ، کعبوری ، منفهان ، مشورب غربی ، مشورب شرقی اداره‌لری برناحیه کبی مدیرلر معرفتیله اداره اولنمقده‌در .

مناقلات تجاریه انهار اوزرنده سفینه‌لر، قایقلرله اجرا ایدیلیر.

قضایی احیا ایدن فراتك بوقولی هندیه قنالی اولوب بوقنال تخمیناً یوز سنه اول هندستانك لکنهور قطعه‌سی اغنیای امراسندن متوفی آصف الدوله طرفندن کشاد اولنمسیله «هندیه» تسمیه ایدلمشدر.

فرات نهری هندیه سد موقعنده ایکی قوله آیریله‌رق بری حله طرفلرندن، دیگری هندیه قضاسندن کچدکدن صکره سماوه قضاسی داخلنده برلشیر. بوراده شونی ده علاوةً درج ایده‌لم که هندیه قنالی ده کفل قریه‌سنك برساعت قدر جنوبنده ایکی قوله آیریلیر. بری شامیه قضاسندن، دیگر بیوك قول کوفه و هور الدخن ناحیه‌لرندن و جعاره مقاطعه‌سنیه‌سندن بالمرور شنافیه هورینه دوکولور. شنافیه کولندن صکره ینه برقول اوله‌رق «شط العطشان» نامیله سماوه قصبه‌سندن برساعت بریده حله ودیوانیه جهتلرندن کلن فرات ایله تلاقی ایدر. هندیه سد موقعنده – که هندیه قصبه‌سنك درت ساعت قدر شمالنده‌در – مهندس ومحافظ سده مخصوص خانه‌لر ولوازم سدك احضاری ایچون اعمالاتخانه‌لر، سدده ایشله‌ین عمله‌نك بیتوتنه مخصوص خانه وقوله‌لر انشا اولنه‌رق اوراسی معمور ولطیف المنظر برقریه حالنی آلمشدر. آمدشد ایدن سفائن سد موقعنده آقطارمه ایتمکه مجبوردر.

هندیه قضاسنده، مرکز قضا اولان «طویریج» قصبه‌سیله ناحیه مرکزی بولنان «کفل» قریه‌سی واردر.

طویریج – طویریج قصبه‌سی – که علی الاطلاق هندیه قصبه‌سی ده دینیلور. – کربلانك ۱۸ کیلو مترو جنوب شرقیسنده، فراتك ساحل یمیننده لطیف الموقع برقصبه‌در. بش اون خانه وصریفه‌یی محتوی اولان قارشی یاقه‌سنه دوبه‌لی برکوپری ایله مربوطدر. قصبه‌ده طوغله ایله معمول

منتظم ٣٠٠ خانه وحصير وقاميشدن مبنى ١٠٠٠ قدر قولبه ، برحمام ، ١ مكتب ابتدائى ، حميديه نام جامع شريف ، ٤٠ مجرش [پرنجى آيقلامغه مخصوص محل] چارشوسنده خيلى دكان ، علوه‌لر ، قهوه وچايخانه‌لر ، شطه ناظر ٣ مسافرخانه ، منتظم بروقف خانى موجوددر . دائرۀ حكومت اولدقجه منتظم بربنا اولوب اوكى ساحل نهره قدر اپجه واسع برميداندر . تلغرافخانه حكومت قوناغنك اتصالنده وحذاسنده‌در . ديكر حذاسنده‌ده عسكرى قشله‌سى واردر . هنديه قصبه‌سى يكرمى ايكنجى لوايه تابع برنظاميه طابوريله رديف سكان دردنجى آلاينك ايكنجى طابورى مركزيدر . اهالى عرب وجعفرى المذهبدر . ايران تبعه‌سيله تبعۀ سائرۀ اجنبيه‌دن ده برمقدار نفوس واردر . لسان عمومى عربى اولوب ساكن اولان عجملر واسطه‌سيله فارسى بيلنلرده بولنور . قصبه‌نك هواسى اساساً لطيف ايسه ده اطرافنده‌كى هورلردن طولايى خللدار وراطب اوليور .

طويريج قصبه‌سنك بش ساعت [٢٥ كيلو مترو] وبغدادك ١٢٠ كيلو مترو جنوبنده هنديه شطنك ساحل يسارندن برآز ايچريده كفل قريه‌سى واردر . بوراسى « ذوالكفل » (عليه السلام) افندمز حضرتلرينك مدفن شريفلرى بولنديغى مروى اولمسيله تربه‌لرى اهالى وعلى الخصوص موسويلر نزدنده زيارتكاهدر . قريه اهاليسنك قسم اعظمى عرب وبرقسمى يهودى‌در . نبى مشار اليهك لسان عبرانيده اسم عاليلرى « حزقيل » در . بوقريه‌ده برچوق خانه ، منتظم چارشوسنده خيلى دكان وقهوه‌خانه واردر .

﴿ نجف قضاسى ﴾

نجف قضاسنك شمالى كربلا ، شرقى هنديه وشاميه قضالرى ، جنوب وغربى شاميه چولى ايله محاطدر .

نجف قضاسى كفل قريه سنك جنوبنده هنديه قنالندن ايكى قوله آيريلان

فراتك بیوك صاغ قولی ایله حمیدیه قنالی اروا ایدر. فراتك بو قولی کوفه وهور الدخن ناحیه‌لرندن کچر. حمیدیه قنالی جعاره مقاطعه‌سنده فرات نهرندن «ابوصخیر» نام محلات قربنده آچیلوب نجف قصبه‌سنك جهت جنوبیه‌سنه و آرقه قپوسندن یدی، سکز دقیقه مسافه‌یه قدر کلیر. مجراسی الیوم تماماً قورومش اولان اسکی نجف کولی اراضیسنده اولوب صدرندن نجف قصبه‌سنه قدر ١٥ کیلو مترو امتداد ایدر. بو قنال نجف قصبه‌سی اهالیسنك دفع احتیاجاتی ایچون خزینهٔ خاصهٔ شاهانه جانبندن ١٣٠٩ تاریخنده کشاد ایتدیرلمش وصویك فضله‌سیله بالاسقا برقاچ قطعه باغ و باغچه‌ده احداث اولنمشدر.

قضانك کوفه وهور الدخن نواحیسندن ماعدا محللری سیلابسلی اراضیدن اولدیغندن وجداول وانهاری بولنمادیغندن زراعتدن خالیدر؛ انجق کربلا ایله نجف آره‌سنده‌کی ساحهٔ فسیحه‌ده کوز و بهار موسملرنده کوزل مرعالر بیتیشوب عنزه وسائر عشایر عربانك اغنام ومواشیسنه جولانکاهدر.

کوفه ناحیه‌سنده تاجیه اراضیسنده ومحال سائره‌ده ١٧٠٠٠٠ دن زیاده خرما آغاجی وجزؤی زراعت شتویه وصیفیه واردر.

کوفه ناحیه‌سنده زراعت ایدن عشائر وجماعات شونلردر: بلوش [ایرانی الاصل]، ربیعه، بنی‌حسن، عذارات، کرابشات، شوشتری، براکه، البوذبح، المواش، البونعمان، قطعه نام محلده عبوده عشیرتندن البوشیخ مشهد، الجعافره، العیسی، هارونیه ایله خرخیط نام موقعده الشبلدن البو دحیدح، ماحتین اراضیسنده البو دحیدح، البوشیخ مشهد، حمیسیه اراضیسنده زرفان، البوضباع اراضیسنده بنی‌حسن عشایرندن البدیوی، مصیخنه اراضیسنده بنی‌حسندن عواید فرقه وجماعتلری. بونلرك کافه‌سی ساکن ونخلستانلرله باغچه‌لرك فلاح وزراعی اولوب اقامتکاهلری

چاوور له ساز وقامیشدن معمولدر . خیمه نشین عشائر سیاره یالکز براکیه نام محلده خزاءل وتمام عشیرتلرندن اوتوز خانه قدردر .

هورالدخن ناحیه‌سی اراضیسی هور الدخن مقاطعه‌سی نامیله معروفدر . بوراده فرات نهریله آندن متفرق جدوللر واسطه‌سیله سقی ایدلمك اوزره هر نوع حبوبات صیفیه وشتویه یتیشدیریلیر. ناحیه‌ده ساکن اولان وزراعت ایدن عموماً بنی حسن عشائرندن المواش، البوعذیب، حواتم ، البوعارضی ، البوحداری ، العباس، مچاتیم فرقه‌لریدر. هور الدخن عشائرینك کافه‌سی ۲۰۰۰ خانه [صریفه] یی متجاوزدر . بوراده اغنام ومواشیٔ سائره کثیردر .

قضانك جنوب غربی جهتنده کائن رحبه ناحیه‌سنده الیوم مزروع اراضی ۱۳۸ فداندر. یالکز حنطه وشعیر زرع اولنور . جداول بولنمادیغی ایچون مزارع واهالی چشمه ومنبع صولرندن استفاده ایدر. مقاطعات مزروعه شونلردر: رحبه ، رهیمه ، عزیه ، حیاضیه ، شقیق. بوناحیه‌نك زراعی العبد الله ، الظویهر ، البکارات ، العتیج عشائریدر . قیون ودوه‌لرینی سقی ورعی ایچون عنزه ، دهامشه ، شمر ، غزالات ، الشبل ، بنی سلامه ، بنی حسن، العاجیب ، العیاش عشائر سیاره‌سی موسم شتاده ناحیه‌یه کاوب کیدرلر . ناحیه داخلنده « وادی الرهیمه » و« وادی صغیر الرهبان » نام محللرده ایکی مملحه اولوب تماميله تحت انضباطه آلنمادیغندن واردات سنویه‌سی اون درت ، اون بش بیك غروش راده‌سنده‌در.

نجف قضاسی عشائر وزراعی کثرتلی اغنام ومواشیٔ سائره بسلرلر.

کوفه بلدهٔ قدیمه‌سنك ویرانه‌لری کوفه قصبه‌سنك اطرافنده ممتددر . امام علی (رضی الله عنه وکرم الله وجهه) افندمز حضرتلرینك محل شهادتلری اولان مشهور « مسجد کوفه» قصبه‌یه کیرلمزدن اول صاغ

طرفده الآن قائم وباقی اولوب داخلی غایت واسع وجوانب اربعه‌سی بر چوق اوطه‌لری جامعدر . بونك جهت شمالیه‌سنده ، اون دقیقه قدر مسافه‌ده « سهله » مسجد کبیری واتصالنده « صعصعه » ، « زید اولاد ضوحان » مسجدلری ، نفس قریه‌ده « حمرا » مسجدی موجوددر .

نجف ـ نجف اشرف قصبه‌سی فرات نهرینك ساحل یمیننده ٥ کیلو مترو مسافه‌ده ، کربلانك ٧٠ کیلومتروجنوب شرقیسنده ، بغدادك ١٥٠ کیلو مترو جنوبنده قضامرکزیدر . قصبه‌نك اطرافی سور ایله محاط اولوب باب ، باب المراد ، باب الحسین نامیله اوچ قپوسی واردر ٤٠٠٠دن متجاوز خانه‌سی ، ٣٠٠٠٠ نفوسی ، برچوق خانلری ، قهوه وچای خانه‌لری ، بیوك ومنتظم چارشولری واراضی سنیه‌ادا ره‌سی طرفندن تأسیس وانشا ایدیلن برمسجدایله برمکتب ابتدائی‌یی حاویدر. سکنهٔ مملکت « شمرد » و « زکرد » نامیله ایکی فرقه‌دن مرکبدر . قصبه‌نك مدار شرف وزینتی اولان جناب امام علی بن ابی طالب (رضی الله عنه) افندمز حضرتلرینك مرقد منورلری قصبه‌نك همان وسطنده اولوب قبه‌ومناره‌لری سراپا آلتون قاپلی اولدیغی کبی تربه‌لریله اتصالنده‌کی جامع وواسع حولیسنك اطراف اربعه‌سنده‌کی اوطه‌لر ، مدرسه‌لریك مصنع ومزیندر. حولیسنده برساعت قوله‌سی‌ده واردر . قصبه‌نك زمینی مرتفع اولدیغی ایچون قبه ومناره‌لرك تزیینات زرینی انعکاسات شمس ایله درت بش ساعتلك مسافه‌دن جلاساز عیون اولور . حولینك آلتنده کی سردابلرله اطرافنده‌کی اوطه‌لروخارج سورده « وادی السلام » دینیلن مقابر جعفریلرك موتالریله دیار بعیده‌دن کتیردکلری جنازه‌لرینه مدفندر . اهالی همان کاملاً شیعی المذهب اولوب تربهٔ شریفه‌نك وزوارك خدمتلریله کچینیرلر . قصبه‌ده برچوق مدرسه‌لر وتبعهٔ عثمانیه‌دن بشقه ایران ، روسیه ، انکلتره دولتلری تبعه‌سندن خیلی

شیعی علما ومجاورین وطلبهٔ علوم موجوددر .

لسان عمومی عربی ایسه‌ده ایراندن کلنلرله کثرت اختلاطدن ناشی فارسی لسانیله‌ده تکلم ایدرلر . شوقدرکه نجفده فارسی لسانیله تکلم کربلایه نسبتاً آزدر . زوارك یادکار مقابلنده آلدقلری عبا ، کفن ، کفیه کبی منسوجات ودر نجفدن واحجار سائره‌دن تسبیح ، آغزلق ، قوطی کبی انواع مصنوعات واردر . دوه تویندن ، ایپکدن ، یوکدن یاپیلان عبا [مشلح]لر ولایتك هیچ بریرنده‌کی منسوجات ایله قابل قیاس اوله‌میه‌جق صورتده کوزلدر . درنجف دینیلن نجف طاشی قصبه‌نك اطرافنده‌کی قوملقلرده بولنورسه‌ده الیوم پك نادراولوب متداول اولان نجف طاشلری احجار سائره کبی هندستاندن جلب وادخال اولنمقده‌در .

قصبه‌نك هواسی یابس وصاغلامدر ؛ انجق اطرافی قوملق اولمق حسبیله یازین صیجاق اولدیغندن اکثر خانه‌لرنده ۲۰ ــ ٤٠ آیاق مردیونله اینیلیردین وغایت سرین سردابلری واردر . « باب الحسین » دینیلن سورك قپوسی اوزرنده سکز سنه اول پك منتظم ومکمل بربلدیه دائره‌سی انشا ایدلمشدر . حکومت قوناغی بوقپونك ایچریسنده وچارشونك باشنده‌در .

نجف قصبه‌سی ردیف سکسان دردنجی الایك دردنجی طابوری مرکزی اولدیغندن برردیف دبوینی وبربلوك عساکر نظامیه بولندیغندن برنظامیه قشله‌سنی وتلغرافخانه ، دیون عمومیه ، قرانتنه ، رژی دوائرینی شاملدر . زوار فقراسندن خسته‌لنلرك اجرای تداویلری ایچون نجفده برغربا خسته‌خانه‌سنك تأسیسنه بوکره ارادهٔ سنیهٔ حضرت پادشاهی شرفمتعلق بیوریله‌رق ایجابنه ولایت جلیله‌جه تشبث اولنمشدر . قصبه‌ده هرنوع ذخائر وسبزه ومیوه بولنور . اطراف عشائری وعلی الخصوص جبل شمر عشائری هرسنه بورایه مسابله ایتمکده اولدیغندن بونلرله وزوار ایله خیلی

تجارت ایدلمکده‌در .

کوفه قصبه‌سی نجفك بر ساعت [٥ کیلو مترو] شرقنده فرات نهرینك ساحل یمیننده کوفه ناحیه‌سنك مرکزیدر . موقعنك لطافتی ، هواسنك جیادتی فوق‌العاده‌در . اطرافی ، قارشی‌یاقه‌سی خرما باغلری وسائر اشجار مثمره‌یی حاوی باغچه‌لرله مزیندر . اولجه برقاچ اوفاق‌تفك خانه وقولبه‌لردن عبارت اولدیغی حالده لطافت موقعیه‌سی وکربلاسنجاغیله دیوانیه‌سنجاغی وبصره ولایتی ارەسنده موارداث ومناقلات تجاریه‌یه الك مساعد براسکله اولمسی حسبیله صوك برقاچ سنه ایچنده خیلی خانه‌لر ، خانلر ، چارشولر انشاسیله معمور برقصبه حالنی آلمش وکوندن کونه‌ده کسب توسع ومعموریت ایتمکده بولنمشدر . التی سنه‌اول مجدداً انشا اولان‌دوبه‌لی کوپری ایکی ساحلی بربرینه ربط ایله برقات دها موجب ترقی اولمشدر . کوپرینك تأسیس ایدلدیکی محلده فرات نهری ١٥٠ مترو عرض پیدا ایدر . شط بویجه انشا اولنان ابنیه‌سنك منظره‌سی پك لطیفدر . قصبه‌ده ٢٠٠ خانه ، چارشوسنده ٨٠ دکان ، ١ حمام ، ٥ قهوه‌خانه وخان واردر .

هورالدخن ناحیه‌سنك مرکزی کوفه‌نك برساعت جنوبنده فراتك ساحل یمیننده ٢٥ ، ٣٠ خانه وقولبه‌دن عبارت « ابوشوره » نام موقعدر . بوناحیه اولجه هندیه قضاسنه مربوط ایکن قرب موقع مناسبتیله سکز سنه اول نجف قضاسنه الحاق اولنمشدر .

رحبه ناحیه‌سنك مرکزی نجفه ٥ ساعت مسافه‌ده وجنوب غربی جهتنده خراب برقصردن عبارت اولان رحبه موقعیدر . ناحیه‌نك زراعی اولان عشائر وعربان وقت زراعتده اورایه کیدوب ایشلرینی کوجلرینی بیتیردکدن صکره اطرافه طاغلیرلر .

دیوانیه سنجاغنك حدودیله تعریفات مدنیه وسیاسیه‌سی

دیوانیه سنجاغی شمالاً بغداد ، شرق جنوبی جهتندن منتفك سنجاقلری ، جنوب غربی جهتندن شامیه چولی ، غرباً کربلا سنجاغی ایله محاطدر .

دیوانیه قضاسی

دیوانیه قضاسی شمالاً حله ، جزیره ، کوت الاماره قضالری ، شرقاً منتفك سنجاغی ، جنوباً سماوه ، جنوب غربی جهتندن شامیه ، غرب شمالی طرفندن ینه حله قضالریله هم حدوددر .

بو قضا اراضیسندن حائز اولدیغی وسعت وجسامت وفرات نهری کبی آغوش استفاده‌سنده جلوه نما اولان بر واسطهٔ عظیمهٔ حیاتیه ایله خاصهٔ قوهٔ انباتیه‌سنك اظهار ایلدیکی استعداد فیض وبرکت نسبتنده ثمرات کامله استحصال ایدیله‌مه‌مکده‌در . الك زیاده والك کوزل مزروع جهتلر « نواحیٔ ثلثه » دینیلن و « دغاره » ، « البدیر » مدیرلکلریله « عفك » قول معشرلکنك تحت اداره‌سنده بولنان اراضی ، ینه قول معشرلکیله اداره اولنان « فوار » مقاطعه‌سی ، املاك همایوندن معدود « شافعیه » اراضیسیدر .

دیوانیه قصبه‌سنك شمال وشمال شرقی طرفلرنده بولنان واوچ ، درت ساعت مسافه‌دن صکره بدأ ایدن نواحیٔ ثلثه حله قضاسنه ملحق ممدوحیه ناحیه‌سی مرکزندن اوچ ساعت جنوب ومرکز لوادن بش ساعت شمال جهتنده فرات نهرندن آیریلان « دغاره » شطی ایله ارواء اولنور . حروف ابجد حسابیله تاریخ حفر وکشادینی [١٢١٠] کوسترن دغاره نهرینك صویی الیوم دیوانیه‌دن کچن فرات قولنك صویندن زیاده اولوب اولا دغاره ناحیه‌سی اراضیسنی وصره‌سیله عفك ، جلیحه ، البدیر مقاطعه‌لرینی

اروا ایتدکدن صکره توکنیر. مزروعات بونهردن کرك کرود، کرك ۷۰، ۸۰ قدر جداول متشعبه واسطه سیله سقی ایدیلیر . دغاره نهری بوینده ابومنیهل، السعید، الشبانه، العمر، هلالات، البونائل، الحمد، الزیاد، مجاویر، مرمض عشیرتلری زراعت ایدرلر . طابولی ابو منیهل اراضیسی ده دغاره نك ساحل یمیننده در . بوراسی دغاره ناحیه سندن عبارت اولوب اکثر اراضی زراعی اولان عشائر نامیله یاد اولنور. بیان اولنان عشیرتلر اك مشهورلری اولوب عموم دغاره عشائری [که الاکرع «اصلی : اقرع» عشائری دخی دینیلیر.] ۸۲ فرقه دن مرکبدر . بونلرك برقسمی زراعت ایتمکله وبرقسمی اغنام وجاموس بسله مکله متعیشدرلر .

دغاره نهری دغاره ناحیه سندن صکره عفك ناحیه سی اراضیسنی سقی ایدر . عفك عشائری اون فرقه یه منقسم اولوب اك مشهورلری بحاحثه، مخاضره، الشیبه، الحمزه، البو ناشی، عجاریج، البو راشد فرقه لریدر .

عفك ایله مرکز لوا آره سنده اولان ودغاره نهرندن مفرز جدول ایله اروا ایدیلن «جلیحه» مقاطعه سی جلیحه عشائری طرفندن زراعت ایدیلوب عنك قول معشرینك تحت اداره سنده در. عفك قریه سندن جلیحه مقاطعه سنك مرکزی بربچق ساعت مسافه ده در .

دغاره شطی جلیحه مقاطعه سنی اروا ایتدکدن صکره جاعور نامیله البدیر ناحیه سندن جریان ایدرکه بوراده جاعور نهرندن متشعب اوتوز جدول ایله اروا اولنان مقاطعات مشهوره شونلردر : فراحنه عشیرتی طرفندن اسکان وزراعت اولنان عبره، البوحسین عشیرتنك تحت تسقا-سنده کی مرادیه، البوریشه عشیرتنك زرع ایتدیکی نخیله، الزیاد، البوعلیوی، السندان عشیرتلرینك تحت زراعتنده اولان خرخره، دچه [دکه] ودیکر عشائر مختلفه نك تحت زراعتنده اولان طره، ام البط، سوید، ابوعویجیله،

جار ، خفته ، ردام ، حمره ، مسحب ، عقار ، ام‌الطیور ، عثره ، باویه ، کمین ، خنازره ، نهر سلجه ، سمسمیه ، زباله ، سبل طویل ، حبش ، طرخومه ، سخیری نامنده‌کی انهار ومقاطعات . عموم البدیر عشائری ۱۳ فرقه‌دن مرکبدر . عمومیتله زراعت وفلاحتله مشغولدرلر .

دغاره صدرندن مرکزلوایه قدر امتدادایدن اراضیده البونائل ، مجاویر عشیرتلری واردر .

فوار مقاطعه‌سی « یوسفیه » نهریله سقی اولنور . بونهر سکز سنه اول تعمیراً حفر وتطهیر ایدلمشدر . نهرك صدری دیوانیه قصبه‌سنك یارم ساعت شمالنده فراتدن صو آلیر . فوار مقاطعه‌سنده نهرك بریاقه‌سنده جبور ، البو مرجان وساحل مقابلنده الاکرع عشائرندن الحمد فرقه‌لری کبی آتی فرقه زراعت ایدییور .

شافعیه مقاطعهٔ سنیه‌سی مرکز لوانك قارشی یاقه‌سندن بدأ ایدرك سماوه قضاسی طریقده منزل اولان « امام حمزه » موقعنه وسماوه قضاسی حدودینه قدر امتدادایدر . بومقاطعه‌یی اروا ایدن شافعیه نهری دیوانیه‌نك برساعت قدر شمالنده ، فراتك ساحل یسارنده آچیلوب اولاغربه ، بعده جنوبه دوغری جریان ایله امام حمزه موقعنه قدر درت ساعت امتداد ایدر . شافعیه‌ده الشبل ، الشلال [که خزاعل دخی دینیلیر] ، جبور ، اکرع ، کعب [عربلر چعب تلفظ ایدییور] کبی عشائر مختلفه زراعت اتمکده‌در . شافعیه مقاطعه‌سی نهر مذکوردن بشقه شامیه قضاسی داخلنده‌کی « هور ابن نجم » دن‌ده صو آلیر .

تعداد اولنان انهاردن ماعداتقیه ، رفیع ، خنینیه نهرلری‌ده واردرکه وقتیله معمورایکن الیوم مندرس برحالده اولوب موسم طغیاننده فراتدن برآز صو الهبیلور . تقیه نهری فراتك ساحل یمیننده ومرکزلوادن یارم

ساعت قدر شمالده اولوب حفر وتطهیر اولنمادیغندن اراضیسی الیوم غیر مزروعدر . رفیع نهری فراتك ساحل یسارنده ، دیوانیه‌نك اوچ ساعت قدر جنوبنده‌در . خنینیه نهری رفیع نهرندن منشعبدر . رفیع وخنینیه انهاری حفر ایدلمدیكندن فراتك اثنای طغیاننده رفیع نهرینه بر آز صو كیررسه‌ده خنینیه نهرینه یتیشمز . اراضیسی غیر مزروعدر .

ولایت داخلنده من القدیم الكزیاده خشونت مزاج ایله مألوف ومعروف اولان نواحئ ثلثه عشائری اولوب سنین اخیره‌ده عدالت وسطوت حكومتله نیم راحت وامنیتدن حصه‌دار وحراثت وزراعتلریله ، رعی مواشی ایله اوقاتگذاردرلر . بونلردن نفوسنك كثرتی ومحاربلرینك قوتی اعتباریله برنجیسی البدیر ، ایكنجیسی دغاره ، اوچنجیسی عفك عشائریدر .

قضانك كافهٔ عشائری عربی الاصل وجعفری المذهب اولوب قسم اعظمی بردی [قامیش] دن معمول صریفه‌لرده ، چامور دن مبنی قولبه‌لرده وبرقسمی چادرلر آلتنده اقامت ایدرلر . رؤسا ومشایخ عشایرك « مضیف » دینیلن جسیم صریفه‌لری سلاملق ومسافرخانه‌لریدر . « مقتول » تعبیر اولنان چاموردن معمول اوفاق قلعه‌لر عشائرك یكدیكریله اثنای نزاع وجدالده تحصنگاهلریدر .

قضانك محصولاتی پرنج ، بغدای ، آرپه ، ماش ، سیسام ، آق داری ، قوم داری اولوب صرفیات محلیه‌دن فضله‌سی بصره ولایتنه سوق واخراج اولنور . داخل قضاده خرما باغلری پك آزدر . عفك نواحیسنده خیلی كوچك اورمانلر واردر .

اغنام وجاموس ومواشئ سائره كثرتله بسلنیر ؛ یاغ ویپاغیلرندن استفاده ایدیلیر . صنایع مفقود اولوب یالكز عشائرك كیدكلری عباكبی منسوجات اعمال . . .

داخل قضاده وسائط نقليه مشحوف ، دانك ، طراده ، مهيله كبي سفائن نهريه ودوه ، باركير ، استر ، چمندر كبي حيواناتدر .

قضانك مواقع مشهوره‌سی مركز لوا اولان ديوانيه قصبه‌سيله دغاره ، عفك قريه‌لريدر . عفك موقعی نواحئ ثلثه‌نك وعشائرك نقطهٔ مركزيه‌سی اوله‌رق حائز اهميتدر .

ديوانيه قصبه‌سی - ديوانيه قصبه‌سی بغدادك ١٦٠ كيلو مترو جنوب شرقيسنده ، فرات نهری اوزرنده‌در . اصل قصبه فراتك ساحل يسارنده اولوب برقاچ خانه‌يی حاوی اولان قارشی ياقه‌سنه دوبه‌لی بركوپری ايله مربوطدر .

مركز لوا مقدما حله قصبه‌سی ايكن ديوانيه موقعی لوانك نقطهٔ متوسطه‌سی اولمق حسبيله ١٣٠٩ تاريخنده مركز لوا اتخاذ ايدلمش ايسه‌ده هواسنك جيادتی ؛ موقعنك لطافتی نسبتنده هنوز اكتساب عمران وترقی ايده‌مه‌مشدر . اكثر خانه‌لری چاموردن معمول اوفاق قولبه‌لردر . فرات نهرينه ناظر حكومت قوناغی ايله كوپری باشنده‌كی خان وبرقاچ خانه منتظمدر . قصبه‌ده تقريباً ٤٨٤ خانه ، ٢١٦١ نفوس ، ٢٠٠ دكان ، ٨ قهوه خانه ، ١ مسجد ، ٣ مكتب صبيان ، ٤ خان ، ٢ حمام ، ٤ علوه ، ١ تلغرافخانه واردر . اهالی اصنافلقله تعيش واشتغال ايدرلر . قصبه‌نك داخل وخارجنده‌درت بيك قدر خرما آغاجندن بشقه باغچه‌لری اولمادیغندن سبزه وميوه‌سی پك آزدر . ديوانيه قصبه‌سی يكرمی ايكنجی لوايه تابع برنظاميه طابوريله سكسان آلتنجی آلايه ملحق اوچنجی رديف طابورينك مركزی اولوب قديم ومحتاج تعمير وترميم برقشله‌يی حاويدر . قصبه‌نك برچاريك ساعت بعدنده امام موسی الكاظم (رضی الله عنه) افندمز حضرتلرينك اولادندن محمد ابو الفضل (رضی الله عنه) وايكی ساعت مسافه‌سنده شعيب

(عليه السلام) افنديلرمز حضراتنك مقام عاليلرى موجوددر.

ناحيه مركزى اولان دغاره قريه‌سى دغاره نهرينك ساحل يميننده ، ديوانيه‌يه ٣ ونهرك صدرينه يعنى فرات مجراسنه ٤ ساعت مسافه‌ده‌در . بر طاقم صريفه‌لرى، ٨٠ قدر دكانى ، ٢ قهوه‌خانه‌يى محتويدر. هواسى كوزلدر.

قول معشرينك مركزى اولان عفك قريه‌سى ينه دغاره نهرينك ساحل يميننده ودغاره چارشوسندن ٣ وديوانيه‌دن ٤ ساعت مسافه‌ده كائندر . عفكده ١٣٠ دكان، ٢ قهوه‌خانه موجوددر. بورادن يارم ساعت مسافه‌ده يونس عليه السلام افندمز حضرتلرينك مقام عاليلرى واردر . قصبه درونده وبعض عشاير جماعتنده بيكلرجه خرما وبرچوق انجير وشفتالى آغاجلرى بولنور. سكنه‌ٔ قصبه تجارت وكميجيلك ايله اشتغال وتعيش ايدرلر.

دغاره وعفك قريه‌لرينه محلنجه « سوق الدغاره » ، « سوق العفك » نامى ويريلير . بوده خانه‌لردن زياده چارشولرى اولمسندندر . چونكه بونواحى عشايرى مجتمع بر صورتده متوطن اولمدقلرندن برقريه تشكيل ايتميه‌رك هربرى كندى اراضيسنده متفرق اوله‌رق ساكندرلر واحتياج كوردكجه بوچارشولره آليش ويريش ايچون كليرلر .

سوق العفكه برساعت مسافه‌ده نيفر [نيپور] شهرقديمنك خرابه‌لرى موجود اولوب آمريقانك پانسيلوانيا دارالفنونى نامنه استحصال اولنان مأذونيت اوزرينه اولجه حفرايله خيلى آثار اخراج ايدلمش اولديغى كبى التى سنه اول دخى حفرينه دوام اولنه‌رق برسنه صكره تعطيل عمليات اولنمش وچيقاريلان آثار عتيقه درسعادتده موزهٔ همايونه نقل ايدلمشدر . البدير جهتلرنده مركز ناحيه‌دن برى يارم وديكرى برساعت مسافه‌ده بعض آثار عتيقه خرابه‌لرى واردركه « فاره » و « ابوحطب » موقعلرى بوجمله دندر .

﴿ حله قضاسی ﴾

حله قضاسی شمالاً کربلا ، شرقاً جزیره، جنوباً دیوانیه وشامیه ، غرباً هندیه قضالریله محدوددر ، شمال حدودنده مسیب ناحیه‌سی ، مسیب ناصریه مقاطعات سنیه‌سی ، جنوب جهتنده دغاره ناحیه‌سی ، شافعیه اراضی سنیه‌سی ، حدود غربیه‌سنده سفهان ، حرقا مقاطعاتیله کفل ناحیه‌سی بولنیور .

اراضیسنك وسعتی ، محصولاتنك فیض وبرکتی ، قصبات وقراسنك معموریت وکثرتی اعتباریله حله قضاسی ولایتك الك مهم قضالرندندر . طوپراغنك قوهٔ انباتیه‌سی هر نوع محصول یتیشدیرمکه مستعد اولوب باشلیجه محصولاتی خرما ، حنطه ، شعیر ، پرنج ، ماش ، دخن ، داری ، سیسامدر .

داخل قضاده درت یوز بیك قدر خرما آغاجی واردر . طاغ واورمان یوقدر . فرات قیيلرنده جابجا پیدا اولان اوفاق اورمانلر احتطابه بر درجه‌یه قدر یارایور . بعض یرلرنده میان کوکی حاصل اولیور .

فرات نهری واندن متفرق برچوق جداول وانهار بوقضایی رشحه دار ایدییور . الك بیوك جدوللر شونلردر : نیل ، محاویل ، نهرشاه ، خاتونیه ، مشیمش ، عوادل ، شوملی ، ظلمیه ، ابوچماق ، زروفیه ، جربوعیه ، علاج ، خواص ، مهناویه .

فرات نهری وسطندن جریان ایده‌رك قضایی ایکی قسمه افراز ایدر . جهت شرقیه‌سنه الجزیره ، قسم غربیسنه شامیه دینیلور . ملحقات قضادن محاویل ، بارمانه ، ممدوحیه ناحیه‌لری فراتك ساحل یسارنده اولان الجزیره ، نهرشاه ، خواص ناحیه‌لری ساحل یمیننده کی شامیه جهتلرنده‌در .

قضانك مجموع نفوسی ٧٠٠٠٠ ی متجاوز اولوب جمله‌سی عرب واکثری جعفری المذهبدر . داخل قضاده ٨٠ قریه موجوددر . اهالی قری باغ اصحابی اولوب ایچه خرما واشجار یتیشدیرمکه مستعددرلر . خیمه

نشين قبائل وعشائرك باشليجه‌سى البوسلتان، جبور، اليسار، خفاجه، زبيد، جحيش، معامره عشيرتلريدركه بونلرك هر برى ده متعدد فرقه‌لره منقسمدر.

قضا داخلنده‌كى عشاير واهالى كثرتله اغنام ومواشى بسلرلر. يوكلرندن، ياغلرندن خيلى تجارت ايدرلر. هله حله‌نك عذارات نام محللرده‌كى بياض مركبلرى مشهور ومعتبردر. اهالينك قسم اعظمى زراعت وفلاحتله وبرقسمى صناعت وتجارتله مشغول اولوب حله‌ده نسج اولنان عبالر ايجه رواجيابدر.

داخل قضاده نقليات نهراً كوچك قايقلرله، برآدوه، بارگير، استر، مركب كبى حيواناتله اجرا اولنور. بغداد ايله حله اراسنده ايشلين آرابه‌لر هر كون يولجى نقل ايدرلر.

نفس حله اطرافنده اوزوم، نار، شفتالى، انجير، اريك كبى ميوه وباميه، پاطليجان، قاباق، طوماتس مثللو سبزه يتيشديرن ٦٥٠٠٠ خرما آغاجنى حاوى ورديه، كريطعه، جامعين، كراد باغلرى واردر. بونلرك زراعى حله وبعض كوى اهاليسيدرلر.

انهار ومقاطعات ايله قرى وعشائرك اسامى ومقاديرى مفصلاً اكلاشلمق اوزره ناحيه بناحيه تعريفاته ابتدار اولنور.

اولا قضانك جهت شماليه‌سنده كائن محاويل ناحيه‌سى داخلنده اونى فرات شطى ودردى محاويل نهرى اوزرنده اون‌درت قريه واردر.

فرات نهرى ساحلنده كيلر سادت الحصن، البومصطفى، احمد افندى بته‌سى، وهبى افندى بته‌سى، سعيد افندى بته‌سى، خاتونيه قلعه‌سى، سوره، برنون، كويرش، جمجمه قريه‌لريدر. بونلرك ٣٥٠٠ نفوس محرره‌سى، جامورردن وطاشدن ٥٥٠ خانه‌سى، ٥٧٠٠٠ قدر خرما آغاجى واردر.

محاويل نهرى اوزرنده‌كى قريه‌لر مركز ناحيه اولان صباغيه، محاويل

خانی ، امام ، مفتیه‌در . بوقریه‌لرده ١١٥٠ نفوس محرره ، چامورdن ٢٢٠ خانه ، ٤٢٠٠ خرما آغاجی بولنیور . بوناحیه‌یی فرات ایله آندن متفرق نیل ومحاویل [٦ ساعت طولنده] انهار کیره‌سی ارواایدر . نیل ومحاویلدن ماعدا فراتدن خاتونیه ، فندیه ، خنفاره ، وردیه ، حصن بیکات ، تیشه ونیل نهرندن جلالیه ، مطابیج ، هور الامام ، هورالصغیر ومحاویل نهرندن حصن جعفر ، بدع کبیر ، شیتیه ، عمیه ، عاصی ، خلفاویه ، مرجانیه وابوکللك ، صباغ ، شهوانیه ، ابوعجارب ، عباره کبی برچوق نهرلر آچلمشدرکه مجموعی بیوك وکوچك اللی درت جدولدر .

نیل ، وردیه ، تیشه املاك همایون قسمنده‌در . نیل نهرینك قابل الزراعه ایکی بیك فدانلق اراضیسی وارایکن الیوم آلتی یوز فدانی ، محاویل نهرینك ایکی بیك بش یوز فدانلق قابل زراعت اراضیسندن بیك بوقدر فدانی اکیلیور . انهار مذکوره‌دن وهبی افندی ، سعید افندی بته‌لری کبی بعض قراده فراتدن کرود واسطه‌سیله‌ده زراعت اولنیور . بوناحیه‌ده زبید ، معامره عشیرتلریله شمره منسوب چراونه وجدی ودلیم عشیرتنه منسوب البوعلوان فرقه‌لری ، قری اهالیسی زراعت ایدرلر . محاویل نهری اوزرنده [بری صباغیه قریه سنده اولمق اوزره] ٣ ، هورالامام ، مطابیج ، هور الصغیر ، جلالیه ، فندیه نهرلریله خنفاره ، وهبی وسعید افندی بته‌لری ، حصن بیکات ، خاتونیه قریه‌لرنده برر کارکیر قنطره [کوچك کوپری] واردر .

ثانیاً : مرکز قضانك جهت جنوبیه‌سنده ، فراتك ساحل یسارنده اولان بارمانه ناحیه‌سنده کریطعه ، عنایج ، دولاب ، کویخات ، نخیله ، ساده ، فنهره ، جمیعات ، رواشد ، حصین ومرکز ناحیه اولان بارمانه که جمعاً ١١ قریه‌وبوقریه‌لرده ٦٥٠٠ نفوس محرره ، چاموردن ٢٥٠٠ خانه ،

١٤٦٣٢٩ خرما آغاجی موجوددر . فرات نهرندن متشعب شو آتی جدول ناحیه‌یی سقی ایدر : مشیمش [٢ ساعت طولنده] ، بارمانه، فنهره ، البوحسان ، غنیه ، دولاب ، انهار مذکوره‌نك زراع وسکنه‌سی ـ باغ اصحابی وفلاحی اولان اهالی قری ایله برابر ـ البوسلطان عشیرتیدرکه بو عشیرت البو مریزه ، البو شاوی ، البو درویش ، البو حسین علی ، البوحریش ، البوحمد ، البوعبدالله ، البوشکیر ، البوحضر ، البوطیبه ، البوظهران ، البوصالح ، البوزوین ، البوخلیل ، البوثابت ، جنابین ، عویسات، دغیرات ، البوعنه ، البوسمندر، جحیش ، البوسنید، البو دده کبی فرقه‌لره منقسمدر .

ثالثا : قضانك جهت جنوبیه‌سنده دغاره ناحیه‌سنه قدر ممتد اولان مدوحیه ناحیه‌سنده باسیه ، علاءنه ، البوسعبر ، مزیدیه ، شرفهٔ صغیر ، علاك ، [مرکز ناحیه اولان] خیکان کبیر ، خیکان صغیر ،خشخشین ، امام حمزه نامارنده ١٠ قریه ، بوقراده ٧٩٠٠ نفوس محرره ، چامورد ن ٦٨٠ خانه ، ٥٧٠٠٠ خرما آغاجی واردر . فرات نهرندن صو آلان شو ١١ جدول بوناحیه مزارعنی سقی ایلر: شوملی [٣ بچق ساعت طولنده] ، ابوچماق [١ ساعت طولنده]، عثمانیه ، زعیلاوی [برر ساعت طولنده] ، عوادل [٣ ساعت طولنده] ،بذل [١ بچق ساعت طولنده] ، شویملی ، کدس [برر ساعت طولنده] ، باشیه [٢ ساعت طولنده] ، روبیانه [١ بچق ساعت طولنده] ، سیدحجاب هوری [١ ساعت طولنده] ،شوملی نهرنده بر کارکیر و دیکرنهرلرده برراخشاب قنطره واردر . انهارمذکوره‌نك زراعی البوسلطان عشائرندن البوسمندر ، زهیریه ، البوحمد ، کصیرات ، البوجاسم ، الجربوع ، البومنصور ، البوعیسی ،شریفات ، البومساعد ، الجریات فرقه‌لریله ابوچماق مقاطعه‌سنده جبور عشایرندن عویدین وشویملی

مقاطعه‌سنده شمره منسوب کوام ، البودرباش فرقه‌لریدر .

رابعاً : شمال جهتندن خواص ناحیه‌سنه تابع تاجیه اراضیسی وشرقاً فرات‌نهری ، جنوباً دیوانیه‌یه‌تابع شافعیه مقاطعه‌سی ، غرباً هندیه‌قضاسی ایله محدود اولان نهر شاه ناحیه‌سنده غایس ، معیمره ، حوایش السید، رشیدیه ، سعیدیه ، دبله ، حده ، جناجه ، عفینات ، جدیدة الحاجی‌عبید ، بصیره نامارله ١١ قریه‌واردر . بوقریه‌لر ٩٨٥٥ نفوس محرره‌یی چاموردن ٨٠٠ خانه‌یی ، ٤٨٤٨٨ خرما آغاجنی حاویدر . ناحیه‌یی فرات نهرندن صو آلان ١٣ وفراتدن منشعب نهر شاهدن صو آلان ١٦ که جمعاً ٢٩ انهار کبیره وصغیره‌-قی ایدییور . ناحیه‌نك حاوی اولدیغی مقاطعات ١٦٠٠ فدان حنطه ، شعیر ، قوم داری ، آق داری ، ماش ، سیسام ، قرمزی چلتك کبی حبوبات زرع ایدن والیسار ، خفاجه، هندیه عشایرندن بنی مسلم فرقه‌لری طرفندن اسکان وزراعت اولان نهر شاه ، فراتدن متفرق دوره جدولیله اروا وخفاجه عشیرتی طرفندن اسکان وزرع اولنان ٢٠ فدانلق دوره ، خفاجه عشیرتنك برفرقه‌سی جانبندن حراثت اولنان ٦٠ فدانلق همینیه ، فراتدن مفرز علاج نهرندن صو آلان وجناجه ، بصیره قریه‌لری اهالیسیله جبور عشائرندن بنی‌منصور فرقه‌سی طرفندن فلاحت اولنان ١٠ فدانلق مطالیبج ، ینه علاجدن صو آلان وجبور عشائرندن جمیعات فرقه‌سنك تحت زراعتنده بولنان ٣٠ فدانلق حفره وجزار ، علاجدن مفرز وجبور عشائرندن عمرلنك فرقه‌سی طرفندن مزروع اولان ٣ فدانلق سوق‌عامر ، علاجدن متفرق وجبورك جمیعات فرقه‌سنك تحت زراعتنده ٢٠ فدانلق بشیریه ، علاجدن صو آلان وجنابی عشیرتیله بصیره قریه‌سی اهالیسنك تحت زراعتنده بولنان ١٠ فدانلق جبسه ، جر-بوعیه‌نهرندن صو آلان وجبورك جوازریه فرقه‌سی جانبندن فلاحت اولنان

٦ فدانلق هورالكبير و ٥ فداناق ابوسميك، جربوعيه‌دن متفرق وجبورك بنی منصور فرقه‌سی طرفندن مزروع ١٢ فداناق دلاوريه‌وجبورك السكر فرقه‌سی طرفندن زرع اولنان ٨ فدانلق ادبخرده شكری طاپوسی ، جربوعيه‌دن مفرز اولوب جبورك جوازريه ، خزاعل فرقه‌لری طرفندن زراعت اولنان زروفيه‌ده ٦٠ فدانلق طاپولی اراضی ، فرات نهرندن صو آلان وجبورك الواوی، الشغب فرقه‌لری جانبندن زرع اولنان ٣٠ فدانلق عتابيه مع هورالاغا مقاطعه‌لريدر . بونلردن ماعدا اراضیٔ سنيه‌يه راجع جربوعيه ، علاج، زروفيه انهار ومقاطعات جسيمه‌سی واردر. كرك سنيه ، كرك ملكيه مقاطعاتنك زراعی چاموردن ، حصيروقاميشدن معمول قولبه‌لرده اسكان ايدن اليسار ، خفاجه، جبور عشايرينك فرق مختلفه‌سيله هنديه عشائرندن بنی مسلم فرقه‌سيدر .

نهرشاه مقاطعهٔ جسيمه‌سی جهت شرقيه‌سنده ٣٠ فدان جوب ، ٤٠ فدان شهابيه ، ٣٢ فدان حقانيه ، ٦٠ فدان ابوزوايه ونارنجيه ، ١٠ فدان عليه ، ١٥ فدان بتره ، ٢٠ فدان حمزاويه ، ١٠ فدان رستميه ، ٤٠ فدان هور السلتان وجهت غربيه‌سنده ٥٠ فدان هورالنائل ، ٣٠ فدان هور الوسطانی ، ٣٠ فدان ملتهيه ، ٢٠ فدان نهر سيف ، ٧٠ فدان جازريه ، ١٥٠ فدان مناحيم صالح مقاطعات وانهاريله سائر مقاطعه‌لری محتويدر .

نهرشاه مقاطعه‌سنده‌كی عشائردن خفاجه ٢٠٠٠ ، اليسار ١٠٠٠ ، بنی مسلم ٢٠٠ نفس تخمين اولنور .

بونلردن ماعدا نهرشاه ناحيه‌سنده هنديه هورندن صو آلان : ١٥ فدان ، زراعی اليسار اولان هميدسانيه ، ٢٥ فدان ، زراعی بنی مسلم اولان عيله ، ٢٥ فدان وزراعی اليسار اولان دوله وعبده مقاطعه‌لری واردر. بالاده بيان اولنان ١١ قريه‌دن بشقه داخل ناحيه‌ده عشائرمذكوره‌دن

یکرمی قدر جماعت موجوددر. نهرایله سقی اولنان اراضیدن غیری ٢٠٠ قدر کرود زراعتیده واردر که زراعی قری اهالیسیله جبور عشیرتندن بنی منصور ، وسلامه ، عویدین فرقه‌لریدر . نهر شاه عامودنده کارگیر جسیم بر کوپری ایله آندن متفرق جداول اوزرنده ١٠ قدر طاشدن و بر چوق اخشابدن، دوره نهرنده ١، همینیه‌ده ٦ کوپری [قنطره] موجوددر.

خامساً : قضانك شمال غربی قسمنی تشکیل وهندیه قضاسنی تحدید ایدن خواص ناحیه‌سنده مرکز ناحیه اولان عنانه ، سنجار ، طهماسیه قریه‌لری، بوقراده ٣٥٥٠ نفوس محرره ، چاموردن ٣٥٠ خانه ، ١٢٥٣٩ خرما آغاجی موجوددر . خواص ناحیه‌سنده مهناریه [٤ ساعت طولنده] ، خواص [٤ ساعت طولنده] ، صاطوریه ، طهماسیه نامیله درت بیوك نهر واردر. بونلرك زراعی الیسار عشیرتنك فرق مختلفه‌سیله [٥٠٠٠ نفوس] دیکر مختلط عشائر [٣٠٠٠ نفوس] در . باشلیجه مقاطعات ٦٠ فدان عنانه، ١٠٠ فدان طهماسیه ، ٢٠٠ فدان مهناویه ، ١٤٠ فدان خواص طابوسی ، ٤٠ فدان تاجیه ، ٦٥٠ فدان خواص المیری ، ٣٠٠ فدان کص مقاطعه‌لریله املاك همایوندن ابوغرق ، ام الهوا ، مالح ، یوسفیه ، ابو عرایس مقاطعاتیدر .

خواص، کص ، شعبه ، ابوغرق ، مالح ، یوسفیه ، ام الهوا مقاطعه‌لری هندیه قضاسندن کچن فراتدن صو آلیرلر. عنانه مقاطعه‌سنده صاطوریه ، ام خویط جدوللری ، الیسارك الظواهر فرقه‌سی ، طهماسیه مقاطعه‌سنده جابر ، مخیرم ، ویسیه نهرلری ، الیسارك ابازید ، نواصر ، جنابی فرقه‌لری، مهناویه‌ده الیسارك شجیری ، البوعامر ، دلیم ، طابولی خواص اراضیسنده آل مسافر ، شجیری ، تاجیه‌ده صلخه ، جنابی ، میری خواص اراضیسنده الفتله ، بنی ساله ، زغیب ، عوامر . کص مقاطعاسنده بنی ساله ، طفیل ،

حروب عشیرت و فرقه‌لری زراعت ایدرلر . بالاده بیان اولنان اراضیٔ سنیه‌نك زراعی عمومیتله معدان قبیله‌لریدر .

بوقاروده اسملری تعداد اولنان عشائردن محاویل ناحیه‌سی داخلنده‌کی حصن بیکات قریه‌سی سکنه‌سندن الجدی ، البو مصطفی قریه‌سی سکنه‌سندن الکریعات ، سعید افندی بته‌سی سکنه‌سندن بولنان دلیم عشیرتندن البوعلوان ونیل مقاطعهٔ سنیه‌سی زراعندن العزه ، العمار فرقه‌لریدر .

حله قضاسی داخلنده‌کی آثار عتیقه شایان اهمیتدر . حله‌یه برچق ساعت مسافه‌ده برنون ، کویرش قریه‌لری قربنده بابل شهر قدیمنك خرابه‌لری ، تپه‌لری مشهوددر . اولجه حفر ایدلدیکی کبی یدی سنه‌دن بری‌ده اولبابده‌کی مساعدهٔ سنیهٔ حضرت پادشاهی اوزرینه آلمانیا دولت فخیمه‌سنك مأمورلری طرفندن حفریات وتحریات اجرا اولنه‌رق برطاقم آثار ونادیده ابنیه اخراج ایدلمکده وحکومت سنیه جانبندن مستخدم مأمور مخصوص معرفتیله آثار مذکوره موزهٔ همایونه کوندرلمکده‌در . مشهور بخت نصرك سراییله بعض اماکن غریبه بوخرابه‌لرده ایمش . بابل اسم قدیم اولمغله برابر ازمنهٔ عتیقه‌ده « قاتنکر » ده تسمیه اولنوردی . بابل السنهٔ سامیه‌ده « باب معبود » دیمك اولدیغی کبی قاتنکرده بومعنایه محمولدر . بو خرابه‌ده پك چوق طوغله واردر . بو طوغله‌لرله برچوق ابنیه یاپلمقده‌در .

بو طوغله‌لرك هر طرفی زفتلنه‌رك چورومه‌مش واوزرلرنده خط مسماری ایله اکثریا بخت نصر (نابوقودراسور) ك اسمی محکوك بولنمشدر .

بخت نصر میلاددن ٦٠٤ سنه اول برحیات ایدی . حله‌یه برچق ساعت مسافه‌ده وطهماسیه قریه‌سی جوارنده نمرود تپه‌سی ، حله‌یه بشر ساعت

مسافه‌ده دلیم ، هاشمیه تپه‌لری ، خرابه‌لری واردر .

نهرشاهك شاه عباس صفوی ، محاویلك هارون الرشید ، نیل نهرینك حجاج بن یوسف ثقفی ، شوملینك زبیده مشاتخندن شفاح طرفندن حفر و کشاد اولندیغی مرویدر . جانب دولت علیه‌دن حین فتحنده شوملی نامنی آلمشدر .

حله قضاسنك ، واقع مشهوره‌سی مرکز قضا اولان حله قصبه‌سیله محاویل ناحیه‌سنك مرکزی صباغیه ، بارمانه ناحیه‌سی مرکزی بارمانه ، نهرشاه ناحیه‌سی مرکزی دبله ، ممدوحیه ناحیه‌سنك مرکزی خیکان کبیر ، خواص ناحیه‌سنك مرکزی عانه قریه‌لریدر .

حله ــ حله قصبه‌سی فراتك ساحل یمین ویسارنده ، بغدادك ٩٥ کیلو متره جنوبنده ، ٣٢ درجه ، ٢٨ دقیقه ، ٣٥ ثانیه عرض شمالی ایله ٤٣ درجه ، ١٨ دقیقه ، ٣٠ ثانیه طول شرقیده ، قضانك وسطنده کائندر .

« حلة الفیحاء » ، « حلة بنی مزید » ترکیبلریله‌ده معروف اولان حله قصبه‌سی ٤٩٥ تاریخ هجریسنده ملوك سلجوقیه امراسندن « سیف الدوله صدقه بن منصور بن دبیس بن علی بن مزید الاسدی » طرفندن تأسیس ایدلمش و کراد ، تعیس ، جباوین ، مهدیه ، جبران ، طاق ، جامعین ، وردیه ، کلج نامیله معروف طقوز محله‌دن عبارت اولوب محلات مذکوره‌دن وردیه و کلج محله‌لری قصبهٔ مذکوره‌نك جزیره جهتنده ودیگر محله‌لرده شامیه جهتنده واقع بولنمشدر .

١٣٠٩ سنه‌سندن اول خیلی زمان دیوانیه لواسنك مرکزی ایدی . قصبه‌نك قسم اعظمی ، چارشولری ، ابنیهٔ امیریه‌سی فراتك ساحل یمینده‌در . هواسی ، موقعی غایت جید وخوش منظردر . بغداد و کربلادن صکره ولایتك اك جسیم ومحصولدار بر بلده‌سیدر .

اطرافی باغلو ، باغچه‌لرله مزیندر . قصبه‌نك ایکی ساحلی دوبه‌لی بر کوپری

ربط ایدییور .

قصبه‌ده ابنیهٔ امیریه‌وعسکریه اوله‌رق حکومت قوناغی ، تلغرافخانه ، اجزاخانه ، غازخانه ، سلخخانه ، ایکی ذخیره انباری ، عسکری قشله‌سی ، خسته‌خانهٔ عسکری ، سواری وطوپچی حیواناتنه مخصوص ٢ طویله ، سواری دائره‌سیله باغچه‌سی ، عسکری قره‌غولخانه‌سی ، ١ مکتب رشدیٔ ملکی ، ٢ مکتب ابتدائی ، ٣٠ صبیان مکتبی ، قدیم وواسع ١ جامع ، ٢٨ مسجد واردر .

عسکری قشله‌سیله دائرهٔ حکومت ـ پیشگاهی شهره قدر واسع میدانلردن عبارت اولمق اوزره ـ خیلی جسیم ومنتظمدر .

سکزسنه اول انشا اولنان تلغرافخانه واجزاخانه دائرهٔ حکومت جداسنده‌در . ذکر اولنان ایکی مکتب ابتدائی دخی سکزسنه اول صورت مکمله‌ده انشا ایدلمشدر . سواری دائره‌سیله باغچه‌سی فرات قیپسنده لطیف برموقعدر .

حله قصبه‌سی یکرمی ایکنجی نظامیه لواسیله ، سواری آلاینه ، ردیف سکسان دردنجی الاییله برنجی طابورینه ، بربطاریه طوپه آرامگاهدر .

قصبه‌ده ٢٦٢٦ خانه ، ١٤٥٧٢ نفوس محرره ، ٣٠ قهوه‌خانه ، ١٨ خان ، ٨ حمام ، ذخائر ادخارینه مخصوص « سیف » تعبیر اولنان بیوك ١٧ انبار ، ١٢٠ علوه ، بیوك چارشوسنده ٣١٢٦ دکان بولنیور . نفوس غیر محرره دخی بالتخمین داخل حساب ایدیلیرسه قصبه‌نك نفوسی ٣٠٠٠٠ ه بالغ اولور .

حله‌ده عبا کبی یوك منسوجاتله پاموقدن بز کبی شیلر اعمال اولنور . لسان عمومیٔ محلی عربیدر . خرما ، میوه وسبزه مبذولدر .

مراکز نواحی اولان قریه‌لرله قرای سائره‌نك موقع وهوالری لطیف اولوب بارمانه ، دبله ، خیکان کبیر ، عنانه قریه‌لری فرات ، صباغیه قریه‌سی

محاویل نهرلری اوزرنده کائندر . دبله وبارمانه قریه‌لری نهراً حله‌یه ایکی بچق وخیکان کبیر یدی، سکز، محاویل اوچ، عنانه درت ساعت مسافه‌ده‌در .

حله قضاسیله فراتك هندیه سد موقعنده آچیلان صدرینك آره‌سنده ومتوسط موقعنده «بته» نام محلده سکز سنه اول اخشابدن دوبه‌لی برکوپری انشا اولنمشدر .

﴿ شامیه قضاسی ﴾

شامیه قضاسی شمالاً هندیه، شرقاً دیوانیه، جنوباً سماوه قضالری، جنوب غربی جهتندن شامیه چولی، غرباً نجف قضاسیله هم حدوددر.

فرات نهرینك هندیه قولی و آندن متشعب جدوللر وهور [باتاقلق] لر بو قضایی اروا ایدر . هندیه قنالنك کفل قریه‌سنك جنوبنده ایکی‌یه آیریلان قوللرندن بری ابوشوره‌دن کچدکدن صکره شامیه قضاسنه داخل اوله‌رق ومرکز قضایه قدر «ابوکفوف» و آندن صکره شنافیه هورینه قدر «خرم» نامیله جریان ایده‌رك مذکور هوره دوکولور؛ کوفه قریه‌سندن کچن دیکر قولی شامیه قضاسنه داخل اوله‌رق جماره مقاطعهٔ سنیه‌سندن بالمرور شنافیه هورنده برنجی قول ایله برلشیر . هوردن صکره برقول اوله‌رق جریان ایدوب شنافیه قریه‌سنك اوچ ساعت جنوبنده «ابورفوش» و «عطشان» نامیله‌ینه ایکی قوله آیریلیر وبعده سماوه قضاسی داخلنده سماوه قصبه‌سندن بربچق ساعت اول برلشوب یالکز «شط العطشان» نامیله آقار و سماوه قصبه‌سنك برساعت شمالنده فراتك حله قولی ایله برلشیر .

شامیه قضاسنده ایکی هور [باتاقلق] واردر . هندیه شطندن «مبذل» دینیلن جدوللر ایله صو آلان «هور ابن نجم» شطك ساحل یسارنده قضانك شمال حدودندن ام الشواریف مقاطعه‌سنه قدر ممتد اولوب طولی اوچ، دیوانیه‌یه ملحق شافعیه مقاطعه‌سنه قدر عرضی ایکی ساعت رادهٔ سنده‌در . قضانك

بوقسم اراضیسنه یالکزجه « هور » دینیلور . مرکز قضانك آلتی ساعت جنوبنده باشلایه‌رق شنافیه‌نك ایکی ساعت شماله قدر طولی ایکی ساعت امتداد ونهرك مجراسنی تشکیل ایدن وغماس وشنافیه ناحیه‌لری آره‌سنده بولنان شنافیه هورینه ساده‌جه « بحر » دینیلیر .

اراضی منحط وصولرك قلت وتنزلی موسمنده بیله سطح نهر ایله همان برسویه‌ده بولنه‌رق نهرك میاهی قولایلقله ولایقیله مزارعه ایصال و سقی ایتدیرلدیکندن بوقضادخی خراسان وحله قضالری کبی اك‌زیاده استفاده اولنان برمحلدر. سکز، طقوزسنه اولنه قدر کثرتله پرنج حاصل ایدن برهندیه قضاسی ایکن قسم مخصوصنده بیان ایدیلن اسباب طبیعیه‌دن ناشی بومحصول اوراده تدنی بوله‌رق حال حاضرده شرف فیض وبرکت بورایه انتقال اتمش وشامیه قضاسی شلب یتیشدیرن سماوه وهندیه قضالریله نواحیٔ ثلثه‌نك حاصلات عمومیه‌سنه معادل بردرجه‌ده محصول ویرمکده بولنمشدر. چلتك حاصلاتندن ماعدا آریه، بغدای، ماش، سیسام، دخن کبی انواع حبوباتده کثرتله یتیشدیریلور . قضانك حاوی اولدیغی اللی قدر مقاطعاتدن اوتوزی چلتك وحبوبات صیفیه ویکرمی قدری حبوبات شتویه زرعنه مخصوصدر. چلتك زراعتی باشلیجه هور وبحر وجعاره مقاطعاتنده‌در . پرنج تجارتی کربلا، دیوانیه، بغداد سنجاقلری وبصره ولایتی ایله‌در . وسائط نقلیه سفائن نهریه‌دن عبارتدر .

چلتك زرعی ایچون تشکیل ایدیلن هورلردن دولایی قضانك هواسی رطوبتلیدر .

قضایه مربوط نواحیدن صلاحیه ناحیه‌سی هندیه قضاسیله مرکز قضا وغماس ناحیه‌سی مرکز قضا ایله شنافیه وشنافیه ناحیه‌سی غماس وهورالله ناحیه‌لری وهورالله ناحیه‌سی شنافیه ناحیه‌سیله سماوه قضاسی اره‌سنده کائندر.

باشليجه قريه‌لر مركز قضا اولان حميديه وشنافيه ناحيه‌سنك مركزى بولنان شنافيه وجعاره مقاطعۀ سنيه‌سنك مركز اداره‌سى اولان ابو صخير قريه‌لريله جعاره قريه‌لريدر . ديكر نواحى مراكزى عشائر صريفه‌لرى ايچنده‌در . عشائر صريفه‌لرندن مركب اوتوزيدى قدر كوى واردر .

اهالئ قضا جعفرى المذهب اولان عرب عشائريدر .

شاميه عشائرى خزاعل [الشلال] ، الشبل [الشبل عشيرتى اوچ فرقه‌در : الشبل آل خزيم ، الشبل آل الجام ، الشبل اهل الدواب] ، الزياد ، الفتله ، الكرد ، بنى حسن دن العلى ، عوابد ، حميدات ، غزالات ، خفاجه ، العياش ، بنى سلامه ، خالد عشيرتلرى اولوب بونلردن الفتله ، بنى حسن ، عوابد ، حميدات عشيرتلرينك مساكنى صريفه [قاميشدن معمول قولبه] وديكر عشائر خيمه نشيندر .

عشائرك قسم اعظمى زراعتله وبرقسمى آت ، قيصراق ، ماندم ، اينك ، مركب ، قيون ، كچى كبى حيوانات ومواشئ اهليه بسلمكله مشغول ومتعيشدر .

شاميه قضاسنك حاوى اولديغى مقاطعات شونلردر : صليچيه ، مهناويه ، خرابه ، حجاريه ، نجاريه ، عكر ، قرطبه ، كويسه ، غماس ، كشخيل ، ابو صخير ، مشخاب ، كابى ، رغيله ، ابو كفوف ، لغوه ، ام الورد ، ابو ذهب ، ساكان ، ام البط ، قطعه‌وارش ، منفهان ، عنكوشى ، ابو غربان ، طويله ، جده ، بطليه ، بدعه مطلق ، بدعه دخين ، دهيسيه ، بدعه غزاليه ، هطبل ، ابو محار ، مزلك ، كركاشه ، هور الله ، ركبانيه ، عين ثماد ، هور بنى سعيد ، رحله ، ابو رماح ، هواء وابو جزيز ، هور جواد ، فطوره ، شاطى فطوره ، حاوى ، خرم ، وبله ، ام الشواريف ، ربجى .

بو مقاطعاتك موقعلريله زراعى اولان عشائر آكلاشلمق اوزره تقسيم

وتعريف آتی یه ابتدار اولنور :

١ ـ هور جهتی ؛ بوراسی صلاحیه ناحیه‌سندن عبارتدر . هور ابن نجمدن وهندیه شطندن صو آلیر . مقاطعات محتویه‌سندن صلیچیه بنی‌حسن ، مهاویه ، القتله ، خرابه‌العلی ، حجاریه ونجاریه عوابد ، عکر وقرطبه وکویسه کرد ، ابو کفوف القتله ، ابوذهب العلی ، لغوه وام‌الوردوساکان وام‌البط عوابد ، قطعةوارش ومنفهان حمیدات ، عنکوشی سادات عنکوشیانک تحت اداره‌سنده اولمق اوزره حمیدات عشیرتلری طرفندن زراعت اولنور . صلاحیه ناحیه‌سنک مرکزی منفهان مقاطعه‌سیدر ؛ مرکز قضایه ٢ بچق ساعت مسافه‌ده‌در . بومقاطعه‌لرکثرتلی پرنج وحبوبات سائره ده یتیشدیرر . انجق صلیچیه مقاطعه‌سنک اراضیسی سطح نهردن یوکسله‌رك تماميله صو آله‌مدیغندن پرنج یتیشدیرمیه‌رك حبوبات سائره زرع ایدییور .

٢ ـ چول جهتی ؛ ایکی قسمدر . بری مرکز قضایه ، قسم دیکری غماس ناحیه‌سنه تابعدر . چول جهتنده کی مقاطعات پرنج یتیشدیرمیه‌رك عموميتله حبوبات سائره اکر . قسم اعظمی هور ابن نجمك فیضاننده بلا واسطه وانحطاطنده مذکورهوردن مفرز خرقلر اوزرنده کی کرود واسطه‌سیله وبرقسمی شطدن صو آلیر . بوجهتك حدودی مرکز قضانك شرق وجنوب جهتندن باشلایه‌رق شنافیه ناحیه‌سنه ودیوانیه جهتلرینه دوغرو امتداد ایدر . مرکز قضایه مربوط مقاطعه‌لرندن ابوغربان حمیدات ، طویله وجمده الشلال ، بدعت دخین وبطلیه وبدعت مطاق الشبل آل لجام ، دهیسیه الشلال ، بدعت غزالیه الشبل الخزیم عشایری معرفتیله زرع اولنور . چول جهتنك غماس ناحیه‌سنه تابع قسمنده کی مقاطعاتدن رغیله ده حمیدات ، ابورماحده الشلال ، غماس وهواء وابو جزیز وهور جواد ونطوره وشاطی فطوره ده الشبل آل خزیم عشیرتلری زراعت وفلاحت

ایدر . بوقسمك مقاطعاتی نهردن سقی اولنور . مرکز ناحیه غماس مقاطعه سنده اولوب مرکز قضایه براً ٥ ونهراً ٤ ساعت مسافه ده در .

٣ ـ بحر جهتی ؛ بوراسی ینه غماس ناحیه سنه مربوطدر . حاوی اولدیغی حاوی ، خرم ، وبله ، امشواریف ، رجبی مقاطعه لرنده الزیاد وبر مقدار کعب عشیرتلری زراعت ایدرلر . بومقاطعاتك محصولی برنجی درجه ده پرنج ، ایکنجی درجه ده حبوبات سائره در . مقاطعات نهردن سقی اولنور . ام الشواریف مرکز قضادن ٣ وخرم ٥ ساعت مسافه ده در . بومقاطعاته عمومیتله بحر تسمیه سی شنافیه هورینه قریب اولمسندندر . بحر جهتی شطك ساحل یمینی اولوب ساحل یساری چول جهتیدر . کشخیل مقاطعه سی عشائر متفرقه طرفندن زراعت اولنه رق بحر ایله جعاره ارەسنده کائن اولوب مرکز قضایه تابعدر .

٤ ـ هورالله جهتی ؛ بوراسی هورالله ناحیه سندن عبارتدر . حاوی اولدیغی مقاطعاتدن کرکاشه ده خفاجه ، هطیل وابو محار ومزلك وهور بنی سعید وهورالله ورکبانیه وعین ثماد ورحله مقاطعه لرنده العیاش وبنی سلامه عشائری فلاحت ایدییور مرکز ناحیه هورالله مقاطعه سنده اولوب مرکز قضا اولان حمیدیه قصبه سنك ١١ ساعت جنوبنده در . بومقاطعات پرنج اکمز ، آرپه ، بغدای ، دخن کبی حبوبات زرع ایدر .

٥ ـ جعاره جهتی ؛ بوراسی ابوصخیر ، مشخاب ، کلیبی مقاطعاتنی حاوی برمقاطعهٔ سنیه در . هندیه شطنك دیکر قولیله اروا اولنور . پرنج وحبوبات سائره حاصلاتی مبذول وبرکتلیدر . جعاره مقاطعهٔ سنیه سنده الفتله ، غزالات ، الشبل اهل الدواب ، الشبل اللجام ، الابراهیم عشیرتلری زراعت ایدییورلر . قضا عشائرندن خالد عشیرتنك قسم اعظمی ده بوراده اولوب برقسمی دیکر مقاطعات امیریه ده متفرقدر . مقاطعه نك

مركزی ابوصخیر قریه‌سی اولوب جعاره قریه‌سی‌ده بورایه مربوط وقریبدر . مقاطعه داخلنده اوچ کوپری موجوددر .

حمیدیه ـ حمیدیه قصبه‌سی هندیه شطنك ساحل یسارنده دیوانیه ونجفدن بشر ساعت مسافه‌ده کائندر. سکز سنه اول تأسیس وانشا ایدلمشدر . مقدما مرکز قضا اشمدیکی موقعك یارم ساعت قدر شمال شرقیسنده هور ابن نجم دینیلن باتاقلغك کنارنده «ام البعرور» قریه‌سی ایسه‌ده باتاقلقدن دولایی هواسی خللدار وغیر قابل سکنی واعمار اولدیغندن ترك ایدیلرك شط کنارنده‌کی موقعه نقل اولنمش وآززمان ایچنده سوقاقلری طرز نوین اوزره مفرز برقصبه حالنی آله‌رق « حمیدیه » نام عالیسیله توسیم ایدلمشدر .

قصبه‌یی قارشی یاقه‌یه ربط ایچون التی سنه اول دوبه‌لی برکوپری انشا اولنمشدر . ایکی دائره‌لی اولان حکومت قوناغی شط قیبسنده وسعت کافیه‌یی حائز منتظم بربنادر. قصبه‌ده ۱۵۰۰ ی متجاوز نفوس، طوغله ایله بنا ایدلمش ۵۰ وحصیر وقامیشدن معمول ۲۰۰ خانه، ۵۰ دکان، ۵ قهوه‌خانه واردر. قصبه‌نك هواسی رطوبتلی ایسه‌ده موقعی پك لطیف اولوب هله اطراف وجواری نظرك تمدید ایدیله‌بیله‌جکی برفسحت ایچنده پرورشیاب اولان بتون پرنج، اکین تارلالرینك الواح دلربای زمردینی ایله جلوه پیرادر. قصبه‌ده هنوز تلغرافخانه تأسیس ایدلمدیکندن مخابرات دیوانیه ونجف تلغرافخانه‌لری واسطه‌سیله اجرا ایدیلیر .

شنافیه قصبه‌سی نهرك ساحل یمین ویسارنده؛ حمیدیه قصبه‌سنك ۸ ساعت جنوبنده ناحیه مرکزیدر . هواسی وموقعی پك لطیفدر . قصبه‌نك قسم اعظمی وچارشوسی شطك ساحل یمیننده اولوب بونه برچوق خانه‌لری وناحیه حکومت قوناغی حاوی اولان قارشی یاقه‌یه یدی سنه اول انشا ایدیلان دوبه‌لی برکوپری ایله مربوطدر. قصبه‌ده طوغله وچاموردن ۱۵۰ وقامیشدن ۲۵۰

خانه، ٦٠ قدر دكان وقهوه خانه موجوددر. شاميه قضاسنك بصره ولايتيله پرنج وحبوبات سائره مراسلاتنه اسكله اولديغندن هروقت شنافيه يه خيلى سفائن تجاريه كلير، كيدر. اهاليسى تجارتله، گميجيلكله مشغول ومتعيشدرلر.

جعاره مقاطعهٔ سنيه سنك مركز اداره سى اولان ابوصخير قريه سى شطك ساحل يميننده كائندر. اداره مأمورينه مخصوص گوزل بر دائره ايله ١٥٠ خانه يى، ١٥ دكانى، ١ قهوه خانه يى حاويدر. بوقريه نجفدن وشاميه قضاسى مركزندن ايكيشر بچق ساعت مسافه ده در.

جعاره قريه سى ابوصخير قريه سنك يكرمى دقيقه قدر جنوبنده اولوب ٣٠٠ خانه يى، چارشوسنده ١٠٠ دكان وقهوه خانه يى، ٣ مسجدى محتويدر. اطرافنده باغچه لر واردر.

﴿ سماوه قضاسى ﴾

سماوه قضاسى شمالاً ديوانيه مركز قضاسى، شرق وشرق جنوبى طرفندن منتفك سنجاغى، جنوب غربى جهتندن شاميه چولى، شمال غربيدن شاميه قضاسى ايله محاطدر؛ ولايتك نهايت جنوبنده كائندر.

قضانك اك بركتلى محصولى پرنج ايسه ده حله شطى مجراسنك دولوب تحويل مجرا ايلمسندن دولايى سماوه دن صويك منقطع اولديغندن يالكز آرپه، بغداى، ماش، قومدارى، آق دارى، سيسام كبى انواع حبوبات حاصل اولوب بصره ولايتيله اهميتلى حبوبات تجارتى ايدر. مذكور حله شطى مجراسنك تطهيريله عمليات لازمهٔ فنيه سنك اجراسى ايچون صورت مخصوصه ده اوروپادن جلب اولنان مهندس درسعادتدن اعزام بيوريلان ديكر ايكى مهندسله برابر كشفيات فنيه يى اجرا ايتمكده اولدقلرندن عمليات لازمه نك اجراسيله بتوفيقه تعالى صويك مجراى سابقنه اعاده سنه موفقيتله اسكيسى كبى بركتلى پرنج محصولنك زرعنه باشلانيله جغى طبيعيدر. اراضى سماوه قصبه سندن بر بچق

ساعت بوقاروده حله شطی واندن یارم ساعت صکره شط العطشان ایله برلشه رك کسب جسامت ایدن فرات نهری ایله سقی اولنور . شطدن مفرز جدوللرك اراضی یی استیلا وسقی ایتدیکی کبی اثنای انحطاط میاهده هدام ، لواح ، خناق مقاطعاتنك و سماوه قصبه سیله دراجی قریه سنك نهر ساحللرنده کرود زراعی ده اولور . قضا داخلنده برچوق کرود دخی واردر .

قضا عشائری وباخصوص بنی حکیم عشائری نزدنده خیلی اغنام ومواشی وحیوانات اهلیه اولوب قضانك جنس اینکلری مشهور ومقبولدر . قضا داخلنده کی قصبات وقری اطرافنده خیلیجه عشائر واردر . بونلرك اکثری صریفه لرده مقیم وخزاعل ، بنی حکیم ، الزیاد کبی بعضلری ده خیمه نشین وجمله سی لسان عربی ایله متکلمدرلر . قضا داخلنده کی قصبات مرکز قضا اولان سماوه قصبه سیله ابوجواریر ناحیه سنك مرکزی رمیثه وخضر دراجی ناحیه سی مرکزی خضر وام النجرس ، ابوجواریر ، وسیطه ، ساده ، ایشان ودراجی قصبه لریدر . ابوجواریر ناحیه سی قضانك شمال وخضر دراجی ناحیه سی شرق جنوبی قسمنی تشکیل ایدر .

قضانك عشائر موجوده سی خزاعل ، جبور ، بنی عارض ، بنی ذریج ، العاجیب ، الظوالم ، البوحسان ، البوجیاش ، الزیاد ، جوابر ، بنی حکیم ، المحسن عشیرتلری اولوب بونلرك اکثری برچوق فرقه یه منقسمدر . الظوالمك مشهور فرقه لری البوحسین ، الجمعه ؛ البوحسانك البوعینین ، الخمیس ، السحور ، العبس ؛ البوجیاشك ربایع ، العنتر ، البوجران ، شنابره ، الحویش ، النجرس ، جمامره ؛ الزیادك دراوشه ، البوحمد ، العصیده ، الایدیم ، البوحسینه ، البولحه ؛ بنی حکیمك البرکات ، العطاوه ، العکاب ، الصفران ، العبس ، التوبه ، العشیش ، مؤمنین ، الفرطوس ، الحمیده ، الجزیره ، البوچامل والزویددر . بونلر فلاحتله مشغولدر .

سماوه قضاسی سکسان مقاطعه‌یه منقسمدر . بو مقاطعه‌لر فرات نهرندن مفرز برچوق جدوللر ایله ازوا اولنور .

سماوه ـ سماوه قضاسی بغدادك ٢٣٥ کیلو متروجنوب شرقیسنده ، فرات نهری اوزرنده قضا مرکزیدر . جسامت ومعموریت نقطهٔ نظرندن حله‌دن صکره لوانك اك مهم برقصبه‌سیدر . موقعی ومنظره‌سی پك لطیفدر . بوینده‌کی مبانی اطرافنده خرما باغلری واشجار سائره‌یی حاوی باغچه‌لر برقات دها لطافت بخشادر . قصبه ایکی یاقه‌لی اولوب بربرینه دوبه‌لی برکوپری ایله مربوطدر . حکومت قوناغیله چارشوسی واکثر محلات وبناسی فراتك ساحل یمیننده وعساکر نظامیه قشله‌سیله تلغرافخانه ساحل یسارنده‌در .

قصبه کارکیر وتخمیناً ایکی بیك خانه‌یی ، یدی بیکی متجاوز نفوسی ، برجامع ودرت مسجدی ، سکز خانی ، چارشوسنده برچوق دکانلر ایله ذخیره انبار وعلوه‌لرنی ، قهوه‌خانه‌لری ، حماملری حائزدر . سبزه ومیوه‌سی چوقدر .

سماوه دیوانیه‌یه برأ ١٥ ساعتدر . دیوانیه ایله رمیثه ارهسنده ودیوانیه‌یه ٦ ، رمیثه‌یه ٥ ساعت مسافه‌دن عبارتدر . حله شطنك ساحل یمیننده « امام حمزه » نقطه‌سی سیاحت بریه‌ده منزلدر .

سماوه قصبه‌سنه اوچ ساعت مسافه‌ده وبرطاغك اوزرنده « بحیره » نامنده عظیم برصو ومذکور صویك بش ساعت بعدنده جسیم برمملحه دخی واردر . قصبه‌ده دیون عمومیه ولیمان اداره خانه‌لریده موجوددر .

ابن رشیدك عشائری هرسنه سماوه جهتلرندن ذخائر ولوازم سائره تدارکی ایچون مسابله‌ده بولندقلری کبی بصره ولایتنده‌ده کثرتلی حبوبات سوق ایدلمکده اولدیغندن قصبه‌نك تجارتی صورت دائمه‌ده ایشله‌مکده‌در .

قصبه اهالیسنك برقسمی تجارتله مشغول وبرقسمی اصناڧلق وکمیجیلکله متعیشدر. رمیثه قریه سی عشائرك متوسط برنقطه سنده واقع وخانه لری چاموردن معمولدر .

ابوجوارير قریه سی رمیثه نك برساعت شمالنده ، فراتنهرینك ساحل یمیننده اون بش خانه دن عبارتدر .

وسیطه قریه سی ایسه رمیثه نك قارشی ساحلنده اوچ چاریك ساعت مسافه ده کائندر .

ساده قریه سی رمیثه نك برچاریك ساعت شرقنده نخلستانلر ایچنده یکرمی خانه لك برقریه در .

ایشان قریه سی رمیثه نك شرق جنوبی جهتنده واقع بربچق ساعت بعدنده در . یوز خانه دن متجاوز اهالیسی اولوب اوراده جاجیم وکلیم وخالی کبی کوزل منسوجات نسج ایدیلیر .

خضر قریه سی خضر دراجی ناحیه سنك مرکزی اولوب فراتنهرینك جزیره ساحلنده ایکی یوز خانه دن واللی دکاندن عبارتدر. اطرافنده باغ وباغچه واردر . سماوه نك بش ساعت جنوب شرقیسنده کائندر . دراجی قریه سینه فراتنهرینك ساحل یسارنده خضر قریه سنك اوچ ساعت شرقیسنده التمش قدر خانه یی ودرت ، بش دکانی حاویدر . اوراده برتلغرافخانه مرکزی واردر. دراجی قریه سی منتفك سنجاغی حدودنده « بطیحه » ناحیه سی مرکزینه و « هویشلی » مقاطعه سنه اوچ ساعت مسافه ده در .

سماوه قضاسی داخلنده آثار عتیقه دن سماوه قصبه سنك درت ساعت شرقنده ، الجزیره جهتنده « ورکه » [اورخ] وانك شرق جنوبیسنده ودرت میل مسافه ده صفره ، [لارسام] بلاد قدیمه سنك خرابه لری واردر .

جنتمكان سلطان مراد خان رابع حضرتلرينك بغدادی تشريفلرندن صكره بغداده تعيين بيوريلان ولاة عظام حضراتنك اساميسی وتاريخ تعيينلری ايله مدت مأموريتلرينی مبين جدولدر

اسامئ ولاة عظام	تاريخ تعيينلری	مدت مأموريتلری		
	سنه	سنه	شهر	ايام
کوچك حسن پاشا	١٠٤٨		٤	
درويش محمد پاشا	١٠٤٩	٣		١٣
دفعه (٢) کوچك حسن پاشا	١٠٥٢	٢		٥
حسين پاشا	١٠٥٤		٥	١٥
حيدر اغا زاده محمد پاشا	١٠٥٤	١		١١
کوچك موسى پاشا	١٠٥٥	١		٢٢
ابراهيم پاشا	١٠٥٦	١	٢	١٥
سمين موسى پاشا	١٠٥٨	١	١	٢١
ملك احمد پاشا	١٠٥٩		١٠	٢٨
نوغاى زاده ارسلان پاشا	١٠٥٩		٦	
حسين پاشا	١٠٦٠		١٠	
سلحدار قره مصطفى پاشا	١٠٦١	٢		٢٣
سلحدار مرتضى پاشا	١٠٦٣	٢	١١	
آق محمد پاشا	١٠٦٥	١	٤	١٥
خاصكى محمد پاشا	١٠٦٧	٢		١٧
دفعه (٢) سلحدار مرتضى پاشا	١٠٦٩	٢	٧	٢

اسامی	سنه	سنه	شهر	ايام
قنبور مصطفى پاشا	١٠٧٢	١	١٠	١٨
بوق مصطفى پاشا	١٠٧٤		٦	
دفعه (٢) سلحدارقره مصطفى پاشا	١٠٧٥		٨	٢٦
اوزون ابراهيم پاشا	١٠٧٧	٤	٣	١
دفعه (٣) سلحدارقره مصطفى پاشا	١٠٨٢	٣	٤	٢٠
سلحدار حسين پاشا	١٠٨٥	١	١٠	١٧
عبد الرحمن پاشا	١٠٨٦	١	٩	٦
قپلان مصطفى پاشا	١٠٨٧	١	٦	
سلحدار عمر پاشا	١٠٨٨	٣	٩	
ابراهيم پاشا	١٠٩٢	٢	٥	
دفعه (٢) سلحدار عمر پاشا	١٠٩٥	٣		٢٧
كتخدا احمد پاشا	١٠٩٨	١		٢١
دفعه (٣) سلحدار عمر پاشا	١٠٩٩	١	٨	٢٢
بازركان احمد پاشا	١١٠٢	٣		
احمد پاشا	١١٠٥	٢		
على پاشا	١١٠٧	٣		
اسماعيل پاشا	١١١٠	١		
مصطفى پاشا	١١١١	٢	٤	
يوسف پاشا	١١١٥			٤
دفعه (٢) على پاشا	١١١٥		٧	٤
حسن پاشا	١١١٦	١٩		
حسن پاشا زاده احمد پاشا	١١٣٥	١٢		

اسامی	سنه	سنه	شهر	ایام
اسماعیل پاشا	١١٤٧	١		
صدر اسبق محمد پاشا	١١٤٨	١		
احمد پاشا	١١٤٩	١٢		
صدر اسبق الحاج احمد پاشا	١١٦١		٥	
کسره‌لی الحاج احمد پاشا	١١٦١		٧	
صدر اسبق الحاج محمد پاشا	١١٦٢		٨	
احمد پاشا کتخداسی سلیمان پاشا	١١٦٣	١٢		
سلیمان پاشا کتخداسی علی پاشا	١١٧٥	٢		
عمر پاشا	١١٧٧	٩		
اسپناقجی زاده مصطفی پاشا	١١٨٦	٦		
عبدی پاشا	١١٩٢			٨
عبدی پاشا کتخداسی عبدالله پاشا	١١٩٢		٦	
حسن پاشا	١١٩٢		٦	١٢
بیوك سلیمان پاشا	١١٩٣	٤		
سلیمان پاشا کتخداسی حافظ علی پاشا	١٢١٧	٥		
کوچك سلیمان پاشا	١٢٢٢	٣		
سلیمان پاشا خزینه‌داری عبدالله پاشا	١٢٢٥	٣		
سلیمان پاشا زاده سعید پاشا	١٢٢٨	٤		
داود پاشا	١٢٣٢	١٤		
لازعلی رضا پاشا	١٢٤٦	١٤		
محمد نجیب پاشا	١٢٥٨	٦		
عبد الکریم نادر پاشا	١٢٦٤	١	٦	

اسامى	سنه	مدت مأموريتلرى سنه	شهر	ايام
وجيهى پاشا	١٢٦٦		١٠	٢١
محمد نامق پاشا	١٢٦٧		١	٥
كوزلكلى محمد رشيد پاشا	١٢٦٨	٥		١٧
سردار اكرم عمر پاشا	١٢٧٣	١	٤	
سركاتبى مصطفى نورى پاشا	١٢٧٥	١	٤	
احمد توفيق پاشا	١٢٧٧		٦	٢٣
دفعه (٢) محمد نامق پاشا	١٢٧٧	٧	٦	
تقى الدين پاشا	١٢٨٤	١		

﴿ تشكيل ولايتدنبرو بغداد ولايتى واليلكنه تعيين ﴾

﴿ بيورلان ذوات عظام حضراتى ﴾

ولاة عظامك اساميسى	تاريخ تعيينلرى سنه	مدت مأموريتلرى سنه	شهر	ايام	رتبه‌لرى
رؤف پاشا	١٢٨٨	١			مشير
رديف پاشا	١٢٨٩	١	١١	١٥	مشير
عبد الرحمن پاشا	١٢٩١	١	٧	٢٣	وزير
عاكف پاشا	١٢٩٣		٩	٥	وزير
قدرى پاشا	١٢٩٤		٨	٩	وزير
دفعه (٢) عبدالرحمن پاشا	١٢٩٤	١	١٠	٢٩	وزير
دفعه (٢) تقى الدين پاشا	١٢٩٦	٦	٢	١٩	وزير
مصطفى عاصم پاشا	١٣٠٣	٢	٨	١٦	مشير

ولاة عظامك اساميسی	سنه	مدت مأموريتلری سنه	شهر	ايام	رتبه‌لری
سری پاشا	١٣٠٥	١	٦	٢١	وزير
حاجی حسن رفيق پاشا	١٣٠٧	٤	١٠	٤	وزير
عطاء الله پاشا	١٣١٢	٢	١٠	٢٢	وزير
نامق پاشا	١٣١٥	٣	٣	١٣	وزير
(وكالةً) احمدفيضی پاشا	١٣١٨	٢	١	٢٩	مشير
عبدالوهاب پاشا	١٣٢٠		١١	١٨	روم‌ايلی
مجيد بك	١٣٢١	١	١	١٦	بالا
والیٔ حالی حازم بك	١٣٢٢				بالا

﴿ بيك ايكی يوز آلتمش درت تاريخندن اعتباراً التنجی اوردوی همايونده ﴾
﴿ مشيريت وقوعاتلغنده بولنمش اولان ذوات عظامك ﴾
﴿ اسم وتاريخ تعيينلريله رتبه‌لرينی مبين جدولدر ﴾

اسملری	تاريخ تعيينلری	رتبه‌لری
عبد الكريم نادر پاشا	١٢٦٤	مشير
وجيهی پاشا	١٢٦٦	
محمد نامق پاشا	١٢٦٧	مشير
كوزلكلی محمد رشيدپاشا	١٢٦٨	
سردار اكرم عمر پاشا	١٢٧٣	مشير
مصطفی نوری پاشا	١٢٧٥	وزير
احمد توفيق پاشا	١٢٧٧	مشير
دفعه (٢) محمد نامق پاشا	١٢٧٧	مشير

اسملرى	تاريخ تعيينلرى	رتبه‌لرى
تقى الدين پاشا	١٢٨٤	وزير
صالح پاشا		فريق
رؤف پاشا	١٢٨٨	مشير
رديف پاشا	١٢٨٩	مشير
عبد الرحمن پاشا	١٢٩١	وزير
حسين فوزى پاشا	كانون اول سنه ١٢٩٢	مشير
رجب پاشا	كانون ثانى سنه ١٢٩٥	فريق
عزت پاشا	تشرين اول سنه ١٢٩٦	فريق
هدايت پاشا	كانون ثانى سنه ١٢٩٧	مشير
نافذ پاشا	تشرين اول سنه ١٣٠٢	مشير
توفيق پاشا	اغستوس سنه ١٣٠٣	مشير
رجب پاشا	تموز سنه ١٣١١	مشير
احمد فيضى پاشا	حزيران سنه ١٣١٤	مشير
سليمان شوقى پاشا	٣ تشرين اول سنه ١٣٢٠	برنجى فريق
قوماندان حالى صدقى پاشا	٢٠ اغستوس سنه ١٣٢٢	فريق

مركز ولايت نائبلری

اسملری	تاریخ تعیینلری	رتبه‌لری
عطاء الله افندی	٧ اغستوس سنه ١٢٨٨	بلاد خمسه
محمود روحی بك	٢٧ كانون ثانی سنه ١٢٩٠	
توفيق افندی	١٦ شباط سنه ١٢٩١	
يونس افندی	٨ ايلول سنه ١٢٩٢	
عاصم بك	١٠ شباط سنه ١٢٩٤	
محمد اسعد افندی	٢٢ كانون ثانی سنه ١٢٩٦	حرمين
عبدالقادر افندی	١٣ تشرين ثانی سنه ١٢٩٩	روم ايلی قاضيعسكری
عمر فهمی افندی	٨ ايلول سنه ١٣٠٠	حرمين
مصطفى افندی	٢٥ ايلول سنه ١٣٠٤	
عزيز افندی	٧ تشرين اول سنه ١٣٠٨	مكه پايه‌سی
نجم الدين افندی	٦ تموز سنه ١٣١١	استانبول پايه‌سی
كمال الدين افندی	٨ تشرين اول سنه ١٣١٤	استانبول پايه‌سی
ابوبكر حلمی افندی	٣٠ مارت سنه ١٣١٨	بلاد خمسه
دفعه (٢) نجم الدين افندی	١٨ تشرين ثانی سنه ١٣٢٠	استانبول پايه‌سی
نائب حالی نجم الدين افندی	٦ حزيران سنه ١٣٢١	اناطولی قاضی عسكرلكی پايه‌سی

ولايت دفتردارلری

اسملری	تاریخ تعیینلری	رتبه‌لری
سيفی افندی	١٨ ايلول سنه ١٢٨٩	اولی ثانيسی
هاشم افندی	٢٤ كانون ثانی سنه ١٢٩٢	اولی ثانيسی
رشدی افندی	٣١ مارت سنه ١٢٩٤	اولی اولی

اسملری	تاریخ تعیینلری	رتبه‌لری
حقی افندی	١٦ تموز سنه ١٢٩٩	اولی ثانیسی
حسن رضا افندی	٢٦ تموز سنه ١٣٠١	ثانیه
شاکر افندی	٢٣ کانون اول سنه ١٣٠٣	اولی اولی
جمال بك	١٦ تشرین ثانی سنه ١٣٠٦	متمایز
رفعت بك	١٦ تشرین ثانی سنه ١٣٠٧	اولی ثانیسی
نوری افندی	٢٦ تشرین اول سنه ١٣٠٩	اولی اولی
توفیق افندی	٢١ ایلول سنه ١٣١١	اولی اولی
حسن واهب بك	١٢ حزیران سنه ١٣١٤	اولی اولی
رفعت بك	١٣ حزیران سنه ١٣١٧	اولی ثانیسی
امین بك	٢١ مایس سنه ١٣١٨	اولی ثانیسی
نهاد بك	٤ آغستوس سنه ١٣٢٠	اولی ثانیسی
شکری افندی	١٨ آغستوس سنه ١٣٢١	متمایز
دفتردار حالی احمد آغوش افندی	سنه ١٣٢٣	

ولایت مکتوبجیلری

عبد الله بك	٧ آغستوس سنه ١٢٨٨	متمایز
رؤف بك	١٤ تموز سنه ١٢٩١	
تحسین افندی	٤ تشرین اول سنه ١٢٩١	متمایز
نوری افندی	٢٢ ایلول سنه ١٢٩٥	ثانیه
مختار بك	١٤ تشرین اول سنه ١٢٩٦	متمایز
مصطفی بك	٥ آغستوس سنه ١٢٩٧	متمایز

اسملری	تاریخ تعیینلری	رتبه‌لری
سعید بك	٧ آغستوس سنه ١٢٩٩	متمایز
رأفت بك	٢٦ تموز سنه ١٣٠١	ثانیه
صادق افندی	٣١ تشرین اول سنه ١٣٠٢	اولی ثانیسی
نجیب بك	١٧ آغستوس سنه ١٣٠٥	متمایز
محمود طلعت بك	٣٠ کانون اول سنه ١٣٠٥	متمایز
سلیمان فائق افندی	٣ تشرین اول سنه ١٣٠٧	اولی ثانیسی
شاکر افندی	٢٢ تشرین اول سنه ١٣٠٨	اولی ثانیسی
نجیب بك	٢٨ مایس سنه ١٣١١	متمایز
صبحی بك	١٢ تشرین اول سنه ١٣١٢	متمایز
شوکت بك	٨ ایلول سنه ١٣١٣	متمایز
محمد رؤف افندی	١٦ کانون اول سنه ١٣١٥	اولی ثانیسی
محمد طاهر بك	١٤ تموز سنه ١٣٢١	متمایز
مکتوبیٔ حالی فهیم بك	٣ کانون اول سنه ١٣٢٣	ثالثه

﴿ ملغا مرکز ولایت متصرفلری ﴾

اسملری	تاریخ تعیینلری	رتبه‌لری
ثابت پاشا	١٨ حزیران سنه ١٢٨٨	میرمیران
آصف افندی	٢٤ تشرین ثانی سنه ١٢٩٠	اولی ثانیسی
مظهر پاشا	٢٧ اغستوس سنه ١٢٩١	میرمیران
عطاءالله افندی	١٦ تموز سنه ١٢٩٦	استانبول پایه‌سی
ناظم بك	٧ تموز سنه ١٣٠٠	اولی ثانیسی

کربلا سنجاغی متصرفلری

اسملری	تاریخ تعیینلری	رتبه‌لری
راشد افندی	١ مارت سنه ١٢٩٢	اولی ثانیسی
قدری بك	٦ کانون اول سنه ١٢٩٣	متمایز
مظهر پاشا	٢٩ تموز سنه ١٢٩٤	میرمیران
روحی افندی	١ ایلول سنه ١٢٩٦	اولی ثانیسی
محمد پاشا	٥ اغستوس سنه ١٢٩٧	میرمیران
دفعه (٢) مظهر پاشا	١٩ نیسان سنه ١٢٩٨	میرمیران
حاجی علی پاشا	٢٣ ایلول سنه ١٢٩٩	روم ایلی
جلال پاشا	١١ نیسان سنه ١٣٠٠	میرمیران
مصطفی پاشا	١ کانون اول سنه ١٣٠٢	میرمیران
علی رضا بك	٧ مارت سنه ١٣٠٤	اولی ثانیسی
دفعه (٢) جلال پاشا	٢٨ کانون ثانی سنه ١٣٠٥	روم ایلی
محمود بك	٢٩ کانون اول سنه ١٣٠٧	اولی اولی
فرید پاشا	١٩ تشرین اول سنه ١٣٠٩	میرمیران
یحیی نزهت بك	٢٧ تشرین اول سنه ١٣١١	متمایز
عبداللطیف پاشا	١٣ مایس سنه ١٣١٣	روم ایلی
یحیی توفیق پاشا	٥ تشرین ثانی سنه ١٣٢١	روم ایلی
مصطفی ذهنی پاشا	٢٤ کانون اول سنه ١٣٢٢	روم ایلی
متصرف حالی حسنی پاشا	کانون اول سنه ١٣٢٣	میرمیران

دیوانیه سنجاغی متصرفلری

اسملری	تاریخ تعیینلری	رتبه‌لری
شبلی پاشا	٢٣ کانون ثانی سنه ١٢٨٨	روم ایلی
محمد پاشا	٣ کانون ثانی سنه ١٢٩١	میرمیران

رتبه‌لری	تاریخ تعیینلری	اسملری
میرمیران	١٥ ایلول سنه ١٢٩٥	اشرف پاشا
روم ایلی		عبدالغنی پاشا
میرمیران	٢٩ مارت سنه ١٢٩٩	دفعه (٢) محمد پاشا
روم ایلی	٤ تشرین اول سنه ١٣٠٠	محمد رشید پاشا
متمایز	١٨ تشرین ثانی سنه ١٣٠١	صالح بك
	٥ تشرین ثانی سنه ١٣٠٣	زکی افندی
متمایز	١٤ کانون اول سنه ١٣٠٤	یحیی نزهت بك
روم ایلی	٢٨ مارت سنه ١٣٠٧	صالح پاشا
	٢٩ حزیران سنه ١٣٠٧	محمود بك
روم ایلی	٣١ کانون اول سنه ١٣٠٧	جلال پاشا
اولی ثانیسی	٢٦ کانون اول سنه ١٣٠٨	علی رضا بك
روم ایلی	١٢ کانون ثانی سنه ١٣٠٩	سعید پاشا
فریق	٢٧ نیسان سنه ١٣١١	موسی کاظم پاشا
	١٢ حزیران سنه ١٣١٢	جمیل بك
	١٣ شباط سنه ١٣١٢	حقی افندی
اولی اولی		صفوت پاشا
میر میران	١٩ تموز سنه ١٣١٤	مصطفی پاشا
میرمیران	٢٣ تموز سنه ١٣١٥	سلیمان فائق افندی
اولی اولی	٧ کانون اول سنه ١٣١٧	جمال بك
اولی ثانیسی	١٦ اغستوس سنه ١٣١٩	حمدی پاشا
روم ایلی	٧ نیسان سنه ١٣٢٠	خیری بك
اولی اولی	٢ ایلول سنه ١٣٢٣	
متمایز	٦ تشرین اول سنه ١٣٢٣	متصرف حالی محمد طاهر بك

بغداد ولایتی اشراف ومعتبرانندن رتبه ونشانلی حائز اولوب بالاده مأمورین وسائره صره‌سنده اسملری ذکر اولنمیان ذواتك اسامیسی بروجه زیر بیان اولنور

– علمیه –

اسامی	رتبه	عثمانی	مجیدی
راوی زاده سید ابراهیم افندی	استانبول پایه‌سی		٣
کیلانی زاده سید زین الدین افندی	بلاد خمسه		
حیدری زاده عبدالله سالم افندی	بلاد خمسه	٣	
زهاوی زاده جمیل صدقی افندی	بلاد خمسه		٣
عماره نائب سابقی صالح افندی	ادرنه پایه‌سی		
کیلانی زاده سید احمد افندی	ادرنه پایه‌سی		
کیلانی زاده سید عبد الله افندی	ادرنه پایه‌سی		
اعظمیه متولیسی مصطفی افندی	مخرج		
کیلانی زاده سید محمود افندی	ازمیر پایه‌سی		
منتفك مفتیسی سابق سید عبدالرحمن افندی	ازمیر پایه‌سی		
کیلانی زاده سید محی الدین افندی	موصله صحن		
آلوسی زاده حاجی علی افندی	مدرس		
آلوسی زاده سید ثابت افندی	مدرس		
آلوسی زاده سید حسام الدین افندی	مدرس		
آلوسی زاده سید محمد درویش افندی	مدرس		
آلوسی زاده سید حسین افندی	مدرس		

اسامی	رتبه	عثمانی	مجیدی
كيلانى زاده سيد صفاء الدين افندى	مدرس		
كيلانى زاده سيد عبد الرزاق افندى	مدرس		
كيلانى زاده سيد محمد الياسين افندى	مدرس		
كيلانى زاده سيد احمد الياسين افندى	مدرس		
كيلانى زاده سيد محمود افندى	مدرس		
كيلانى زاده سيد حسام الدين افندى	مدرس		
كيلانى زاده سيد عبد المجيد افندى	مدرس		
كيلانى زاده سيد محمد افندى	مدرس		
جميل زاده عبدالباقى فخر الدين افندى	مدرس		
جميل زاده عبد المجيد افندى	مدرس		
الحافى زاده ناجى افندى	مدرس		
سويدى زاده ابراهيم ناجى افندى	مدرس		
سويدى زاده محمد عارف افندى	مدرس		
مفتى زاده محمد عطاء الله افندى	مدرس		
سنوى زاده محمود كمال الدين افندى	مدرس		

— ملكيه —

اسامی	رتبه	عثمانی	مجیدی
پاچه‌جى زاده حاجى عبدالرحمن افندى	اولى اولى	٣	
ربيعى زاده احمد بك	اولى اولى		
زهاوى زاده رشيد پاشا	مير ميران	٤	٣
بابان زاده مجيد پاشا	مير ميران		
باجلانلى مصطفى پاشا	مير ميران	٢	٣

اسامی	رتبه	عثمانی	مجیدی
دلیم قائممقام سابقی راشد پاشا	میر میران		
خضیری زاده عبدالقادر پاشا	میر میران		٣
زیبق زاده سلیمان افندی	اولی ثانیسی	٢	٢
پاچه‌جی زاده نعمان افندی	اولی ثانیسی		٤
دفتری زاده اسماعیل افندی	متمایز		
کتخدا زاده رؤف افندی	متمایز		
شابندر زاده محمد صالح افندی	متمایز		
شابندر زاده محمود افندی	متمایز		
پاچه‌جی زاده نجیب افندی	ثانیه		
شاکر افندی زاده محمد افندی	ثانیه		
پاچه‌جی زاده مصطفی افندی	ثانیه		
مرکز پوسته مدیر سابقی سعید افندی	ثانیه		
بوروزنلی زاده صالح افندی	ثالثه		
محمد پاشا زاده شوکت بك	ثالثه		
ربیعی زاده محمود بك	ثالثه		

ـ معتبرین محلیه ـ

اسامی	رتبه	عثمانی	مجیدی
جماعت موسویه‌دن مناحیم صالح افندی	اولی ثانیسی		
» موسویه‌دن یوسف شمطوب افندی	متمایز		
» موسویه‌دن ساسون افندی	متمایز	٤	
» عیسویه‌دن یعقوب عیسایی پاشا	میر الامرا		
» موسویه‌دن صالح کرکوکلی افندی	ثانیه		
» موسویه‌دن دانیال ساسون افندی	ثالثه		

اسامی	رتبه	عثمانی	مجیدی
کلدان پطریق وکیلی سابق قس نودرودافندی			٥
ارمنی جماعتندن نعوم سرکیس پاپا افندی			٥
ـ کاظمیه قضاسی ـ			
کلیددار شیخ عبدالحمید افندی	مدرس		
ـ خراسان قضاسی ـ			
هویدر قریه‌سی متحیزانندن صالح افندی	ثالثه		
ـ کربلا سنجاغی ـ			
حکیم زاده سیدحسن افندی	ادرنه پایه‌سی		
ـ نجف اشرف قضاسی ـ			
کلیددار زاده سیدمحمد حسن افندی			٤
کلیددار زاده سید علی افندی			٤
کلیددار زاده سید عبد الهادی افندی			٤
ـ حله قضاسی ـ			
شبیب زاده عبد الکریم اغا	ثالثه		
ـ مشایخ ورؤسای عشایر ـ			
شمر شیخی مجول بك			٥
زبید شیخی رشید بك			٥
ربیعه رئیسی حیب النصیف			٥
طفیل رئیسی شیخ مطاق الغیدان			٥
کربط رئیسی شیخ منذور اللوتی			٥

نفس بغداده موجود مکاتب مسلمه وغیر مسلمه مأمورین ومعلمینی

(مکاتب مسلمه)

[ذکور رشدیه مکتبی]

معلم اول حلمی افندی | معلم ثانی منحل
خط معلمی معروف افندی خواجکان | طلبه ٣٠

(اناث رشدیه مکتبی)

معلمهٔ اولی ناجیه خانم | معلمهٔ ثانیه عزیزه خانم
معلمهٔ ثالثه کلثوم خانم | نقش معلمه‌سی خالده خانم
مبصره فاطمه خانم | طالبات ١١٦

(حمیدیه ابتدائی مکتبی)

مدیر سید عثمان افندی | معلم اول عبدالرزاق افندی
معلم ثانی خلوصی افندی | معلم ثالث وکاتب حمدی افندی
معلم رابع فارس افندی | مبصر سید محمود افندی

طلبه ١٩٢

(دارالمعلمین ابتدائی شعبه‌سی)

معلم اول عبد الله افندی

معلم ثانی محمد سعید افندی | حسن خط معلمی جمیل افندی

طلبه ١٤

(عثمانی ابتدائی مکتبی)

معلم اول علی افندی | معلم ثانی عبدالقادر افندی

طلبه ٩٨

(فضل ابتدائی مکتبی)

معلم اول محسن افندی | معلم ثانی رؤف افندی

طلبه ٥٠

(قارشویاقه ابتدائی مکتبی)

معلم اول سعید افندی | معلم ثانی عبد العزیز افندی

طلبه ٤٥

❁ مکاتب غیرمسلمه ❁

(سریان مکتبی)

مدیر القس عبد الاحد جرجی افندی	ترکجه معلمی عبد الرزاق افندی
عربجه معلمی شماس فرانسیس افندی	فرانسزجه معلمی القس اوغسطین مرمرجی افندی
سریانی معلمی القس باسیل بشوری افندی	انکلیزجه معلمی کیلدر افندی
معلم و مبصر جرجیس کرومی افندی	طلبه ٦٠

(ارمنی مکتبی)

مدیر منحل	لسان عثمانی معلمی محمود افندی
انکلیزجه معلمی عبد الکریم افندی	فرانسزجه معلمی ستراك افندی
ارمنی معلمی سیساك افندی	فرانسزجه معلمی معاونی فرانکو افندی
صبیان مکتبی معلمی اسکندر افندی	مبصر اوانیس افندی

طلبه ٨٠

(ارمنی اناث مکتبی)

مدیر و ارمنی ، فرانسزجه معلمی نرسیس افندی	معاونی اروسیاك
مبصره اغاونی	دیکش و نقش معلمه سی اغاونی
	طالبات ٧٠

(كلدان قتوايك مكتبى)

مدير خوری میخائیل افندی ع ٤

فرانسزجه معلم اولى قس جبرائيل افندى	معلم ثانيسى قس جبرائيل افندى
لسان عثمانى معلمى سليم افندى	عربى معلمى داود صيلوا افندى
حساب ، جغرافيا ، رياضيه معلمى	انكليزجه معلم اولى منصور ايازافندى
شماس فرانسيس افندى	انكليزجه معلم ثانيسى القس بطريق افندى

طلبه ٨٥

(قنوليك ابتدائى مكتبى)

معلم اول جرجوس افندى	معلم ثانى يوسف يعقوب افندى

طلبه ٩٨

(ذكور اسرائيلى مكتبى)

مدير موسيو نسيم البلا	فرانسزجه معلمى موسيو اريفايه
فرانسزجه معلمى موسيو فرانقو	» » موسيو نيهوراى
» » موسيو ادريس	انكليزجه معلمى موسيو شوحيط
انكليزجه معلمى معاونى موسيو سموحه	عربجه معلمى داود صليوا افندى
عبرانى معلمى حاخام حسقيل افندى	عربجه وفرانسزجه معلمى معاونى
عربجه وعبرانى معلمى معاونى	موسيو رجوان
شمعون افندى	فرانسزجه معلمى معاونى موسيو حيم
فرانسزجه معلمى معاونى موسيو زلوف	» » » موسيو محلب

طلبه ٤٦٩

(اناث اسرائيلى مكتبى)

مديره مادام البلا	فرانسزجه معلمه‌سى مادموازل برون

عربجه معلمه‌سی فرحه لاوی	عبرانی معلمه‌سی فرحه یعقوب
فرانسز معلمه معاونه‌سی موزلی صالح	فرانسز معلمه معاونه‌سی مادموازل دوله لاوی
» » مادموازل یسوی	فرانسز معلمه معاونه‌سی فرحه شاهول
» » مادام حبیبه خضوری	دیکیش و نقش معلمه‌سی مازنی خضوری
» » مادموازل یعقوب	

طالبات ۳۵۷

مرکز ولایتده موجود مطبعه‌لر

مطبعه‌نك اسمی	صاحب امتیازی	اصول طبعی
زوراء	رسمی	حروف و لیطوغرافیا
عسکریه	رسمی	لیطوغرافیا
دار السلام	علی افندی	حروف و لیطوغرافیا
شوعه یخور	شوعه یخور	حروف
الشمس	حاخام عزرا دنکور	حروف و لیطوغرافیا

ولايت داخلنده غنوده خاك غفران اولان بعضه انبياى
عظام وصحابهٔ كرام ايله اهل بيت فخر الانام واوليا
ومشايخ ذوى الاحترامك مراقد ومقامات شريفه لرى

بغداد سنجاغى

نفس بغدادك جهت شرقيه سنده اجلهٔ اقطاب فيض مآب بدل غوث ربانى السيد الشيخ عبد القادر كيلانى قدس سره الصمدانى افندمز حضرتلرى، اولاد كراملرى الشيخ عبد الوهاب والشيخ عبد الجبار، اولياى عظامدن الشيخ سراج الدين، الشيخ صدر الدين، السيد سلطان على، امام احمد قدورى، الشيخ احمد الوترى، الشيخ نجيب الدين سهروردى، الشيخ شهاب الدين سهروردى، الشيخ ابن الجوزى، الشيخ محاسبى، الشيخ محمد ازهرى، الشيخ محمد الالفى، السيد محمد رفيع، الشيخ السيد ابراهيم، الشيخ عبد الكريم الجيلى، الشيخ واصل، الشيخ محمد الجيلى، الشيخ ظهير الدين، الشيخ محمد احسائى، الشيخ نعمان، الشيخ محمد خلانى، الشيخ على صحرانى، امام محمد الفضل وبرادر عاليلرى ابراهيم الفضل، امام محمد العاقولى، پير داود، شهدادن گنج عثمان، ابو سيفين، جوانمرد قصاب، قنبر على، مشايخ كرامدن الشيخ محمد مجنون، الشيخ محمد بن محمد بن محمد الغزالى، السيد على البندنيجى، الشيخ مكى، الشيخ محمد جمل، الشيخ عمر قزاز، الشيخ محمد البكرى، الشيخ احمد بغدادى، السيد فرج الله، السيد محمد طاهر، السيد على افنديلرمز حضراتنك مراقد شريفه لرى

بغدادك قارشوياقه سنده كرخ جهتنده خضر الياس عليه السلام افندمز حضرتلرينك مقام عاليلرى، يوشع نبى عليه السلام افندمز حضرتلرينك مرقد شريفلرى، اولياى كرامدن الشيخ معروف كرخى، الشيخ سرى

سقطی ، الشیخ جنید بغدادی ، الشیخ داود ظاهری ، حبیب العجمی ، ابو حسن علی الاشعری ، الشیخ داود طائی ، الشیخ ویم بن احمد ، الشیخ نجم الدین ، بهلول دانا ، الشیخ صندل ، الشیخ موسی الجبوری ، السید عبد الغفور ، الست زبیده حضرتلرینك قبر شریفلری

بغدادك جهت شرقیه سنده و بغداده بش ساعت مسافه ده اجلهٔ اصحاب کرامدن سلمان الفارسی ، حذیفة الیمانی ، عبدالله الانصاری (رضی الله عنهم) ائمه دن محمد تاج الدین و عبدالله الاعرج حضرتلرینك مراقد شریفه لری

﴿ اعظمیه قصبه سی ﴾

بغدادك جهت غربیه سنده و بغداده اون بش ، یکرمی دقیقه مسافه ده امام اعظم و همام اقدم ابو حنیفه نعمان بن ثابت حضرتلری ، مجتهدین کرامدن احمد بن حنبل حضرتلری ، اولیای کرامدن بشر الحافی ، الشیخ شبلی ، الشیخ جلال الدین ، الشیخ محمد النوری ، الشیخ محمد الدباس ، الشیخ عریان (رضی الله عنهم)

﴿ کاظمیه قضاسی ﴾

بغدادك جهت غربیه سنده و بغداده یارم ساعت مسافه ده ائمهٔ اثنی عشردن امام موسی الکاظم رضی الله تعالی عنه افندمز حضرتلری ، حفیدلری محمد الجواد بن علی الرضا ، اولادندن السید ابراهیم و السید اسماعیل ، مجتهدین کرامدن امام ابی یوسف ، اولیای کرامدن نصر الله الشهیر بابن الاثیر ، الشیخ محمد الانباری ، السید مرتضی حضراتی

﴿ سامراقضاسی ﴾

بغدادك جهت غربیه سنده و بغداده اون یدی ساعت مسافه ده ائمهٔ اثنی عشردن امام علی الهادی (رضی الله عنه) ، امام حسن العسکری (رضی

الله عنه) ، امام علی الهادی حضرتلرینك عموجه‌لری امام محمد الدور ، امام علی الهادی حضرتلرینك همشیره‌لری حلیمه ، امام حسن العسكری حضرتلرینك حرملری نركس ، قراء سبعهٔ معتبره‌دن حفص حضراتنك مرقد عالیلری ، امام مهدی حضرتلرینك مقام عالیلری

﴿ تكریت ناحیه‌سی ﴾

صحابهٔ كزینده‌ن عمر بن جندیل الغفاری (رضی الله تعالی عنه) افندمز حضرتلرینك مرقد وجامع شریفلری

عمر الفاروق (رضی الله تعالی عنه) افندمز حضرتلرینك زمان خلافتلرنده بو حوالینك فتحنه مأمور بیورلدقلری جیوش اسلامیه‌دن رتبهٔ شهادته نائل اربعین حضراتنك مراقد عالیه‌لری

﴿ خراسان قضاسی ﴾

بغدادك جهت شمالیه‌سنده و بغداده طقوز ساعت مسافه‌ده واقع دانیال نبی (علیه السلام) افندمز حضرتلرینك مقام عالیلری ، صحابهٔ كرامدن مقداد ، لقمان حكیم حضرتلرینك مقام عالیلری ، اولیای كرامدن ابراهیم ادهم حضرتلری ، مشایخدن السید عبدالله ، الشیخ محمود ، الشیخ علی مدرس ابوالكریم ، الشیخ شهاب الدین ابو فیاض ، الشیخ زنكی ، الشیخ صالح ، الشیخ محمد فرزنی ، ابو خمیس ، ملا قاسم التویجری ، ابوادریس ، الشیخ عبد الحمید ، الشیخ محمد الاباریقی ، الشیخ رزج ، ابو مشاعل ، الشیخ علی ابو جسراوی ، الشیخ عباس ، السید سلطان علی ابوالحدید ، الشیخ سعید ، عبدالله بن علی ، محمد بن علی ، السید محمد ، الشیخ محمد السید علی ، عمران بن علی ، امام عسكر ، الشیخ زین الدین ، دده‌ولی ، الشیخ صالح ، شرحبیل ، امام منصور ، الشیخ سكران حضراتنك مراقد شریفه‌لری

﴿ بدره قضاسی ﴾

خليفهٔ قدسیت مآب عمر بن الخطاب (رضی الله عنه) الملك الوهاب افندمز حضرتلرینك سلالهٔ طاهره سندن شیخ سلیمان ایله ائمهٔ کرامدن حسن المجتبی (رضی الله تعالی عنه) افندمز حضرتلرینك اولادندن امام علی و امام موسی الکاظم افندمز حضرتلرینك اولادندن سید حسن و اولیادن شیخ عبدالله الصالح حضرتلرینك مراقد شریفه لری

﴿ هیت ناحیه سی ﴾

بغدادك جهت غربیه سنده و بغداده یکرمی بش ساعت مسافه ده واقع خضر (علیه السلام) افندمز حضرتلرینك مقام عالیلری، اولیای کرامدن الشیخ عبدالله ، مخدوملری ابو الوفا ایله احمد الخضر ، شهدای کرامدن الشیخ محمد علی نورالدین ، حاجی عبد المنعم ، الشیخ تاج الدین و بوکا مماثل شهدای کرامدن پك چوق ذوات عالیه مقبره لری

﴿ کربلا سنجاغی ﴾

بغدادك جهت جنوبیه سنده و بغداده اون التی ساعت مسافه ده واقع کربلا قصبه سنده سید الشهدا امام حسین (رضی الله عنه) افندمز حضرتلریله امام عباس افندمز حضرتلری و امام حسین افندمزك مخدوملری علی اکبر و علی اصغر حضراتی برلکده در

بوندن ماعدا یتمش ایکی نفر شهدای کرام ایله رواق داخلنده شهدادن حبیب بن مظاهر حضرتلرینك مرقد شریفلری موجوددر

مملکت خارجنده بر ساعت مسافه ده ابن الریاض و الشهید مرقدی در، التی دقیقه مسافه ده اعزه دن سید کاظم بن حمزه و اوچ ساعت مسافه ده اعاظم اسلامیه دن نوح نامنده برذاتك مدفنی

ایکی ساعت مسافه‌ده ابراهیم بن حسن ومملکت اتصالنده شیخ ابو الفهد قبرلری

شفاتیه ناحیه‌سنده امام حسن (رضی الله عنه) افندمز حضرتلرینك مقام عالیلری ، رحالیه ناحیه‌سنك خارجنده و بر ساعت مسافه‌ده موسی بن جعفر (رضی الله عنه) افندمز حضرتلرینك اولادندن سید احمد وسید محمد، ینه کربلایه اون اوچ ساعت مسافه‌ده واقع نجف اشرف قصبه‌سنده امام علی کرم الله وجهه و (رضی الله عنه) افندمز حضرتلرینك مرقد شریفلری ، امام حسن (رضی الله عنه) افندمزك کریمه‌لریله علی بن حسین وبنت المصطفانك تربهٔ شریفه‌لری ایله ممکلت خارجنده (وادی السلام) تعبیر اولنان محلده هود وصالح پیغمبرلر (علیهما السلام) افندیلرمز حضراتیله امام مهدی حضرتلرینك ونجفه بر ساعت مسافه‌ده واقع کوفه ناحیه‌سنده نبی یونس (علیه السلام) افندمز حضرتلرینك مقامات عالیه‌لری

کوفه جامعنده مسلم بن عقیل وهانی بن عروه وهندیه قضاسنده یونس نبی (علیه السلام) افندمزك مقام عالیلریله ابن الحسن وابن الحمزه وابن الحسین حضراتنك تربهٔ شریفه‌لری

قضاء مذکوره بر آیدی ساعت مسافه‌ده کائن کفل ناحیه‌سنده ذو الکفل نبی (علیه السلام) افندمز حضرتلری ایله امام راشد حضرتلرینك قبر شریفلری

﴿ دیوانیه سنجاغی ﴾

دیوانیه قصبه‌سنه قریب بر مسافه‌ده امام موسی الکاظم (رضی الله عنه) افندمز حضرتلرینك اولادندن محمد ابو فضل ، دغاره یولنده ودیوانیه‌دن ایکی ساعت مسافه‌ده شعیب نبی وعفك ناحیه‌سنه یارم ساعت مسافه‌ده یونس نبی (علیهما السلام) افندیلرمز حضراتنك ودغاره‌ده امام حسن (رضی

الله عنه) افندمز حضرتلرينك اولادندن ابوفضل حضراتنك مقامات عاليه‌لری

﴿ حله قضاسی ﴾

بغدادك شرق جنوبيسنده وبغداده اون‌سكز ساعت مسافه‌ده واقع نفس حله‌يه يارم‌ساعت مسافه‌ده ايوب نبی واوچ ساعت مسافه‌ده ابراهيم نبی (عليهما السلام) افنديلرمز حضراتنك مقامات عاليه‌لری

بش‌ساعت مسافه‌ده امام‌موسی الكاظم (رضی الله عنه) افندمز حضرتلرينك اولادندن قاسم ودرت‌ساعت مسافه‌ده امام‌علی (كرم‌الله‌وجهه) افندمز حضرتلرينك اولادندن معين وعون وعمران وزيدو ايكی ساعت مسافه‌ده امام‌حسن (رضی‌الله‌عنه) افندمز حضرتلرينك اولادندن علی ودرت‌ساعت مسافه‌ده امام حسين (رضی‌الله‌عنه) افندمز حضرتلرينك اولادندن علی حضراتنك مقامات عاليه‌لری

﴿ سماوه قضاسی ﴾

سماوه قضاسنده خضر نبی (عليه‌السلام) افندمز حضرتلرينك مقام عاليلری موجود اولوب بونلرك جمله‌سی زيارتكاه انامدر .

﴿ بغداد ولایتنك برسنه‌لك واردات ومصارفات عمومیه موازنه‌سنی ﴾
﴿ مبین جدولدر ﴾

غروش	[واردات]	پاره	غروش	[مصارفات]
٦٩٣٥٠٠	چادر ویركوسی	٣٠	٤٥٣٠١٧	شرعیه مأمورلری
٨٢٤٥٠٠	بدل عسكری	٢٠	١٩٤٧٥٤٤	داخلیه »
٣٤٧١٠٠٠	اغنام رسمی		٩١٨٤٩٨	عدلیه »
٥٧٥٠٠	جاموس رسمی		١٢٢١٠٩١	مالیه ومأمورین عشریه
٢٥٢٠٠٠	دوه رسمی		٦٠٠٥٩٥	معاشات ذاتیه
١٤٢٨٤٥٠٠	مقطوعی واماتی اعشار		١٤٧٦٢٥٦٧	نظامیه مع سپارش
١٣٠٠٠	املاك امیریه ایجاری		١٢٤٦٩١	بحریه
٢٩٥٢٠٠٠	رسوم متنوعه		٤٤٦٥٩٣٤	ژاندارمه
١٠٥٠٠٠	اورمان حقی وكراسته		٢٧٠٠	طوبخانه
	ویول رسمی		٢٤٤٢٠٦	ضبطیه
٨٢٠٠٠	انواع معادن		٣١٨٧٠	صحیه
٩٥١٥٠٠	املاك وطاپو خرجلری		١٣٠٠٠٠٠	متقاعدین وایتام
١٦٧٥٠٠	محاكم »		٥٠٠٠٠٠	هندیه سد مصرفی
٢٢٩٠٠٠	حاصلات متفرقه	١٠	٢٦٥٧٢٧١٤	یكون
٢٤٠٨٣٠٠٠	یكون			

﴿ مع اوقاف مدرسه معارف اداره‌سنك برسنه‌لك واردات ومصارفات تخمینه‌سی ﴾

٨٨٢٥٨١	واردات عمومیه	٣٢٢٦٩٥	معاشات ومصارفات

﴿ بغداد دیون عمومیه نظارتنك برسنه‌لك واردات ومصارفات عمومیه‌سی ﴾

٣٧٣٢٣٤٧	واردات	١٤٤٣٥٣٤	مصارفات

بغداد ، بصره وموصل ولايتلری تلغراف وپوسته باش مديريتنك
برسنه‌لك واردات ومصارفاتی

	[مدفوعات]				[واردات]			
	فرانق	س	غروش	پاره	فرانق	س	غروش	پاره
تلغرافدن			١٤٤٧٢٧٧	٢٧	٢١٣٤١٠	١٥	١٥١٨٠٠٨	٢
پوسته‌دن			٣٣٢٨٦٠	١٧			٥٨٥٣٩٥	٢٠
ارسالات	٢١٣٤١٠	١٥	٣٢٣٢٦٥	١٨				
يكون	٢١٣٤١٠	١٥	٢١٠٣٤٠٣	٢٢	٢١٣٤١٠	١٥	٢١٠٣٤٠٣	٢٢

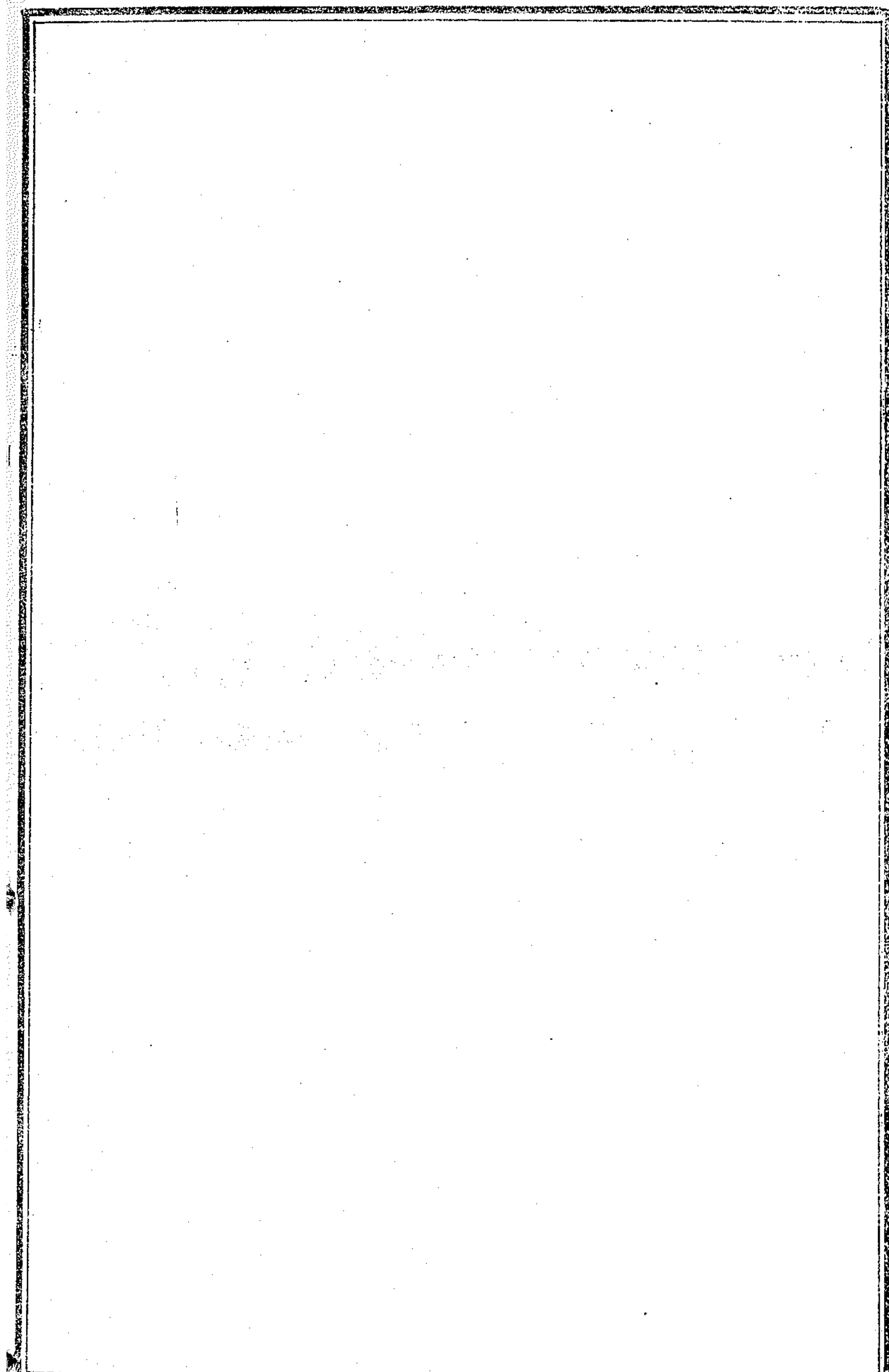
باديه دائره‌سنك برسنه‌لك واردات ومصارفاتی

	غروش		غروش
مصارفات	١٣٦٨٨٣٧	واردات	١٤٤٨٩٠٤

مع ملحقات بغداد رسومات نظارتنك برسنه‌لك واردات ومصارفاتی

[مصارفات]	غروش	پاره	[واردات]		غروش	پاره
معاشات	٧٧٣١٣٥		ادخالات	امتعه	١٨٦٠٨٧٨٠	٣٥
قرطاسيه	٥٣٨٨			تنباكو	٤٤٧٢٨٣	٢٠
ايجارات	١٣٢٦٨		اخراجات		٩٦٣١٨٢	٣٠
اقچه نقليه‌سی	٣٢٤		تنباكو	صرفيات	١٣٩٨	
محروقات	٢٠٣٨		پراكنده وسائره		٢٦٣٠١١	١٥
تعمير وانشاآت	١٨٦٤٨		تجهيزات عسكريه اعانه‌سی		١٦٤٣٧٧٩	
متفرقه	١٨٩٧٤		يكون		٢١٩٢٧٤٣٥	٢٠
رديات	٩٦٦٠٥٩					
خرجراه	٦٩٦٦	١٠				
يكون	١٨٠٤٨٠٠	١٠				

[illegible]	[illegible]		[illegible]		[illegible]		[illegible]		[illegible]		[illegible]		[illegible]		[illegible]		[illegible]		ایله [illegible]	
نصف قضاسی	٤١	١٢	٦٧	٥٧	١٤٤٢	١٨٥	٤٣	٤٤	٤٨٩	٥٩٩	٦٥٨	٨٠٩	٤٧٧	٧٠٤	١١٦٤٥	٩٤٨٧٥	٤٥٨٦٩	٥٥٧٥١	٥٩٥٨٨	٧١٦٠٥
[illegible] ناحیه‌سی	..	..	..	١	..	..	..	..	..	١٤	..	١٢	..	١	٦٤٧	٧٥٤	٤٦٠١	٥٩١٨	٤٤٤٨	٦٤٩٧
قزل‌ساله	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	١	١	٤٤٦	٧٥٧	٨٤٩٠	١٠٤٤٨	٨٥٧٧	٤٠٤٠٩
[illegible]	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	٦	٤	٣٧٠٩	٩٨٧٠	٦٧٨٠	٩٨٧٤
[illegible] قضاسی	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	٦٩	٨١	٤٩٤٤	٥٥٢١	٤٩٩١	٥٢٠٤
[illegible]	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	.	..	١٨١٥	٤٨١٤	١٨١٥	٤٨١٤
[illegible]	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	٩	٤٠	..	..	٥١	٥٦	٧٦٥	١٧٦٥	٨٤٥	١٨٤١
[illegible]	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	٥٤٥٧	٦٤١٥	٥٤٥٧	٦٤١٥
[illegible]	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	٤٦	٤٩	٤٤٤١	٥١٤٧	٤٤٧٧	٥١٦٤
[illegible]	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	١٦٠	١٧١	٤٠٠٩	٤٦٩٥	٤٧٦٩	٤٨٦٦
[illegible]	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	١٨٤	٤١٥	٤٥٧٤	٧٧٩٩	٤٧٥٧	٤٠١٤
[illegible]	٤١	٤٢	٦٧	٥٨	١٤٤٢	١٨٥	٤٣	٤٤	٤٨٩	٥٩٦	٦٥٧	٨٩٩	٤٧٧	٧٠٤	١٩٦٢٠	٩٤٩٤٩	٨٩٤٦٥	١١١٧٤٤	٤٠٨٦٣٠	٧٤٨٦٩٨
[illegible] قضاسی	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	٤٥	٤٨	٤٦٤٤	٤٧٥٠	٤٦٤٩	٤٤٨٠
[illegible]	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	٧٤٦	١٩٦	٥٤٠٠	٤٥٧٩	٥٧٤٦	٤٧٧٥
[illegible]	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	٤	٤	٤٠٥٩	٧٤٨٤	٤٠٩٥	٧٤٨٨
[illegible]	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	٤٥	٤٨	١٦٤٥	٤٠٥٠	١٦٩٠	٤٠٩٨
[illegible]	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	٤٩٠	٤٥١	٦٠٥٤٨	١٩٦٧٤	١٥٥٤٨	٤٠١٤٤
[illegible]	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	١٠٥	١٠٩	٧٤٨٠	٩٩٨٦	٧٤٨٥	٦١٩٥
[illegible]	٤١	٤٢	٦٧	٥٨	١٤٤٢	١٨٥	٤٣	٤٤	٤٨٩	٥٩١	١٦٥٧	٨٩٩	٤٧٧	٧٠٤	١١٤٤٦	١٥٧٨٥	٤٤٤٥٣	١٥٤٦٤٧	٤٧٤٣٢	١٧١٤٥٨

(سالنامه‌نك اثنای طبعنده وقوع بولان توجیهات وتبدلات)

صحیفه	اسامی	رتبه	عثمانی	مجیدی
٧٨	والئ عالئ ولایت حازم بك افندی			مرصع
٧٨	نائب نجم الدین افندی	اناطولی قاضی‌عسکرلکی		١
٧٨	ولایت دفتردارلغنه اغوش بك	اولی اولی		
٧٨	» مکتوبجیلکنه فهیم بك	ثالثه		
٧٨	مجلس ادارهٔ ولایت اعضاسندن جمیل زاده عیسی افندی‌یه		٢	
٧٩	مکتوبی قلمی ممیزلکنه شریف نجمی افندی	ثانیه		
٧٩	» مسودلرندن احمد منیر افندی‌یه			٤
٨٠	مجلس ادارهٔ ولایت باش کتابتنه محمد شکری افندی	رابعه		
٨٢	باب نائبی عبدالوهاب افندی‌یه	ادرنه پایه‌سی		
٨٣	استیناف محکمه‌سی جزا دائره‌سی اعضاسندن جمیل زاده عبدالرحمن افندی‌یه	ازمیر پایه‌سی		
٨٤	مرکز ولایت بدایت محکمه‌سی جزا ریاستنه مصطفی شکری افندی			
٨٦	وکلای دعاویدن کیروب افندی‌یه	ثانیه		
٩٢	ژاندارمه استرسوار طابوری ملازملرندن غنی اغایه		٤	
٩٣	ژاندارمه ملازملرندن نیازی افندی‌یه			٥
٩٩	ولایت تلغراف مدیرلکنه نشأت افندی	ثالثه		

مجیدی	عثمانی	رتبه	اسامی	صحیفه
		اولی ثانیسی	ولایت رسومات نظارتنه حاجی احمد فائز بك	۱۰۰
		امیرالامرالق	بلدیه رئیسی وکیلی حیدری زاده عبد الرحمن پاشایه	۱۰۳
	٤		بلدیه مهندسی موژل افندی یه	۱۰۳
		مدرس	کاظمیه قضاسی نیابتنه امین افندی	۱٤۲
			تکریت ناحیه سی مدیرلکنه مصطفی کانی افندی	۱٤٥
		ثالثه	مندلی قائممقاملغنه احمد سالم افندی	۱٤٥
			بنکدره ناحیه سی مدیرلکنه علی غالب افندی	۱٤۹
			قزلرباط » » عبد المجید بك	۱٤۹
			عزیزیه » قائممقاملغنه ملکی وکالتنه عزت افندی	۱٥٤
			کوت الاماره قضاسی قائممقاملغنه ممتاز افندی	۱٥٦
٥			دلیم قضاسی مجلس اداره اعضاسندن شیخ حردان افندی یه	۱٥۹
٥			دلیم قضاسی مجلس اداره اعضاسندن شیخ کرکز افندی یه	۱٥۹
			سماوه قضاسی قائممقاملغنه ثلی افندی	۱۸۱

صحیفه	اسامی	رتبه	عثمانی	مجیدی
١٨٢	خضر دراجی ناحیه‌سی مدیرلکنه اشرف حفظی افندی			
٣٣٢	نجف قضاسی علماسندن مانع زاده شیخ علی افندی	ازمیر پایه‌سی		
٣٣٢	نجف قضاسی علماسندن مانع زاده شیخ محمد جعفر افندی	مدرس		
•	نافعه مهندسی سلیمان افندی‌یه			٣
•	حویوه‌سدی قومیسیونی اعضاسندن محمود افندی‌یه			
•	دلیم عشائری رؤساسندن شیخ شلال افندی‌یه			٥
•	دلیم عشائری رؤساسندن شیخ علی السلیمان افندی‌یه			٥
•	دلیم عشائری رؤساسندن شیخ ترکی افندی‌یه			٥
•	بنی طرف عشیرتی رئیسی شیخ موسی افندی‌یه			٥

فهرست

فهرست